COLECȚIA SFINX

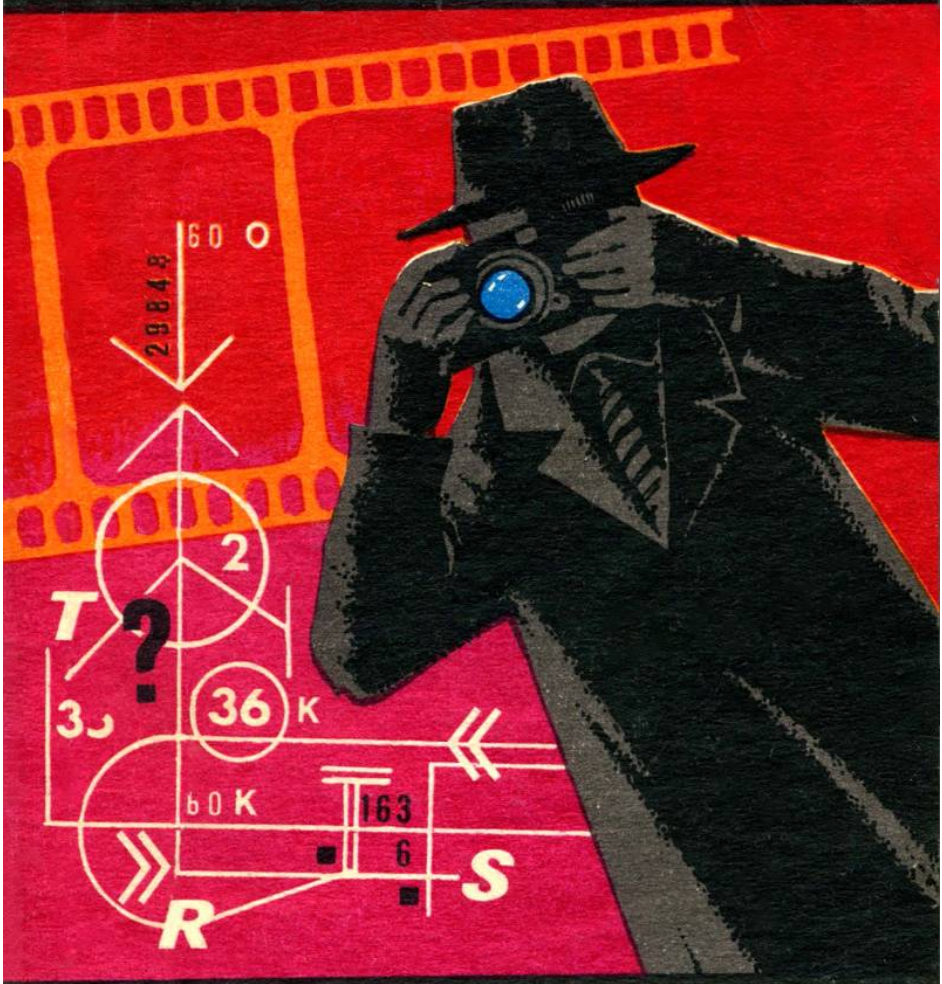

ȘTEFAN BERCIU

INSULA SPIONILOR

ŞTEFAN BERCIU

INSULA SPIONILOR

roman

EDITURA MILITARĂ – 1972

ILUSTRAŢIA COPERTEI: N. N0BILESCU

CAPITOLUL I

„Spioana"

Telepsihofonul profesoarei Maria Tripşa stârnise un deosebit interes în lumea medicală. Aparatul, încă în curs de finisare, anunţa o mare descoperire a unei femei de ştiinţă, aflată poate la capătul unei cariere pe care avea să şi-o încheie în triumful consacrării universal recunoscute.

„Bătrâna" — cum o porecliseră colegii ei de institut — nu împlinise încă şaizeci de ani, dar chipul ei palid, slab şi brăzdat de zbârcituri care se iviseră încă din anii tinereţii, o făceau să pară cu mult mai trecută. Viaţa ei de până acum se scursese, aparent liniştită, între institut şi casă, între cele două mari preocupări ale existenţei sale: *telepsihofonul,* la care aspirase încă de pe băncile liceului şi fiica ei, Ela, care de doi ani devenise ingineră. „Bătrâna" se trăgea dintr-o familie de învăţători de prin împrejurimile Slatinei, şi până astăzi rămăsese acelaşi ,,copil" de ţăran, cu bunătatea şi bunul simţ pe care-l au, îndeobşte, oamenii simpli.

Rămăsese văduvă din primul an de căsnicie, iar fiica ei n-avea să-şi cunoască tatăl, care se sinucisese datorită unei „păcăleli de-ntâi aprilie"; un prieten îi telefonase: „Gheorghe! Podul tău s-a prăbuşit azi-dimineaţă, când a trecut personalul 6005!" Era prima lui construcţie de mai mari proporţii. N-a verificat. A crezut ceea ce i s-a spus şi... a lăsat o scrisoare către copilul care avea să se nască peste patru luni. „Tatăl tău a fost un om de onoare". Atât. Şi de-atunci, sufletul înjumătăţit al Măriei Tripşa avea să se zbuciume până şi pentru oamenii care otrăvesc sufletele altora. Şi a izbutit. A creat *telepsihofonul.* A creat, poate a opta minune a lumii, menită să scormonească sufletele bolnave şi să le aducă leacul.

Întotdeauna e mai uşor de găsit leacul, dacă pricina bolii e cunoscută, şi ea tocmai pentru asta s-a zbătut; să afle pricina... pricinile celor mai tainice boli care se cuibăresc în cele mai tainice sfere ale fiinţei, acolo unde radiografia este neputincioasă, iar bisturiul nu are ce amputa, acolo unde urechea nu are ce asculta, iar ochiul... nimic de văzut. Acolo a ţintit fetiţa de la ţară şi acolo a ajuns „bătrâna" de astăzi! Acolo, unde cea mai slabă umbră întunecă sensul unei vieţi, unde cea mai neînsemnată apăsare prăbuşeşte pentru totdeauna o existenţă umană. Acolo avea să pătrundă şi să lecuiască *telepsihofonul,* acea uriaşă maşină cu peste trei mii de relee, cu sute de bobine şi becuri colorate, cu plase şi capcane în care trebuiau prinse suferinţele, cu sute de electromagneţi, toate cu menirea de a atrage în cursă ceţurile sufletelor bolnave, cu zeci de lame care trebuiau să taie nevăzuta suferinţă, cu faruri puternice care trebuiau să distrugă bezna, cu orgi care să strige sunete de bucurie şi mâini vrednice care să alunge durerea. Şi fiecare releu, bec, magnet, gheară şi sunet însemnau un ceas, o zi sau poate chiar un an din zbuciumul sufletului Mariei Tripşa, pentru liniştea sufletelor tuturor oamenilor din lume.

În ultima vreme fusese deseori chemată în străinătate, unde ţinuse câteva conferinţe la diverse institute şi facultăţi, iar o conferinţă internaţională o invitase, nu de mult, să-şi expună invenţia. Lucrul acesta se hotărâse şi Maria mai avea doar patru zile până la brevetarea şi omologarea invenţiei sale pe plan internaţional. „Bătrâna" fixase data, iar presa din zeci de ţări avu un subiect bun pentru o săptămână. Câţiva gazetari de la mari cotidiene, cum şi de la reviste de specialitate, sosiră în România. Timiditatea profesoarei le puse însă răbdarea la grea încercare.

Totuşi, ea sfârşi prin a-i invita pe toţi acasă, laolaltă cu cei câţiva prieteni şi colaboratori ai ei, în aceeaşi seară în care avea să ofere o masă de rămas bun, înainte de a pleca în străinătate unde avea să rămână două săptămâni.

„Bătrâna" locuia într-un cartier vechi, pe o stradă retrasă, unde ocupa parterul unui imobil cu două etaje — tip „locuinţe

ieftine". Apartamentul avea trei camere şi un hol destul de mare ce servea drept cameră de zi ori sufragerie; celelalte încăperi erau folosite ca dormitoare pentru ea, fiica ei şi menajera care le părăsise de o săptămână, pentru a se duce să locuiască la fiul ei care terminase facultatea şi devenise medic. Ar fi putut sa se mute, ar fi putut să-şi cumpere o alta locuinţă, dar casa asta în care fusese fericită aproape un an cu singurul bărbat din viaţa ei, zidurile astea de care s-au spart primele ţipete ale Elei, o făcuseră prizoniera lor pentru oricât ar mai fi avut de trăit.

În dimineaţa aceea nu se dusese la institut. Dereticase şi gătise singură. Pe la amiază venise şi Ela, care se oferi s-o ajute; dar după câteva farfurii prefăcute în ţăndări, Maria o imploră să se „liniştească", asigurând-o că numai astfel o s-o ajute cu adevărat.

Ela se prefăcu supărată. După câteva clipe însă nu-şi putu ascunde bucuria eliberării de orice preocupare de acest soi şi începu să cânte.

— Cum se face că n-ai venit împreună cu Titus? întrebă Maria din bucătărie.

Titus era un tânăr inginer, cu care Ela urma să se logodească la reîntoarcerea profesoarei din străinătate.

— Ne-am despărţit! strigă fata.

Maria apăru în pragul camerei în care se afla Ela şi o privi iscoditor.

— A... acum zece minute; acum zece minute ne-am despărţit. Asta am vrut să spun.

Maria se retrase tăcută. Răspunsul fiicei sale o contrariase. Ştia că Ela îl iubeşte. Totodată era sigură ca bărbat mai potrivit pentru temperamentul ei vulcanic cu greu s-ar fi găsit.

Titus Noapteş era măsurat la vorbă şi cumpătat în tot ceea ce făcea; dar, ceea ce o bucurase pe Maria cel mai mult era faptul că singurul om, care-şi făcea simţită autoritatea faţă de Ela, era tocmai omul pe care fiica ei îl iubea.

Începea să se întunece.

Ningea. Undeva, o femeie îşi chema copilul de la joacă, un câine lătra răguşit.

— Să mai pun lemne?

— Nu, striga Maria iritata. Vrei să dai foc casei?

Ela izbucni în râs.

— Mai bine ai deschide fereastra din sufragerie.

Fata se supuse, şi în clipa următoare o boare de aer proaspăt năvăli în încăpere.

Prin faţa casei trecu un coşar. Ela îi întâlni privirea.

Coşarul avea nişte ochi verzi, imenşi, şi fata, fără să vrea, continua să se uite la el.

— Aveţi nevoie de coşar? răsună puternic glasul acelui bărbat înalt şi zvelt, cu umeri ninşi.Ea nu-i răspunse imediat; ceva, ceva straniu, care se degaja din făptura puternică a bărbatului o împietrise. Abia într-un târziu, izbuti să bâiguie:

— Umblaţi de mult... nu-i aşa?

— Nu, răspunse coşarul; stau de mult.

Duritatea răspunsului, amărăciunea lui dobândiră pentru fată sensuri nu tocmai definite, tulburătoare.

— Da... da, avem nevoie; poftiţi!

Din spatele ei se auzi mustrarea Mariei:

— Asta-i nebunie! Curată nebunie! Nu-mi văd capul de treburi şi tu vrei să-ntorci casa pe dos. Îţi dai seama ce mizerie o să facă?

Ela îngheţă. Îşi privi mama cu atâta disperare, încât Maria sfârşi prin a o linişti.

— A spus că aşteaptă de mult; cine ştie câtă nevoie o avea, dacă vrea să lucreze pe o astfel de vreme.

„Bătrâna" se grăbi să deschidă.

Coşarul aştepta în prag. Privirile lor se întâlniră, şi profesoara tresări. Ochii aceia mari şi verzi îi mai văzuse ea o dată, o singură dată, luminând chipul unui singur bărbat... al singurului bărbat...

— Sărut mâna! şopti omul acoperit de zgură şi zăpadă.

Omul din faţa ei, intuindu-i parcă tulburarea, rămase mai departe în aşteptare.

Ela privea mută scena care se desfăşura într-o tăcere apăsătoare. Într-un târziu sfârşi prin a se întoarce spre tabloul tatălui ei.

Un tremur uşor o cuprinse. Făcu câţiva paşi, apropiindu-se de Maria. Îşi trecu braţul peste umerii uşor încovoiaţi, iar mâinile mamei se crispară de ale ei.

Omul care trezise amintirea celui dispărut urmărise cuminte şi reţinut tresărirea bătrânei, ca şi privirile tinerei fete; sfârşi prin a face un singur pas în vestibul şi asta doar pentru a vedea cauza care stârnise tulburarea celor două femei. Apoi, coşarul le privi pe rând şi strălucirea de oţel a ochilor săi păru să se întunece pentru câteva clipe; femeile pricepură că el înţelesese pricina tulburării lor.

— Poţi începe... dacă vrei, rupse Maria tăcerea.

Coşarul se dădu înapoi cu un pas.

— Văd că masa e pusă pentru lume multă...

— Da, îngăimă Ela. Dacă ai putea veni altădată î

Bărbatul se întrista.

— Pot; dar dumneavoastră m-aţi chemat acum.

— Adevărat, adevărat, se grăbi Maria s-o scuze, şi scoase repede un portofel din buzunarul rochiei de casă. Uitaţi, vă pot plăti deranjul... sau vă pot achita dinainte costul curăţatului; avem cinci coşuri, mai spuse ea dintr-o răsuflare, şi asta cred că face pe puţin o sută de lei. Nu?

— Nu! răspunse coşarul.

— Dar cât? Cât? insistă Ela.

— Nimic... nimic... bâigui omul, după care le întoarse spatele şi plecă.

Ela înşfacă portofelul mamei sale şi se năpusti pe uşă, strigând în urma bărbatului:

— Domnule!... Domnule coşar!

Bărbatul se opri şi aşteptă, fără să se întoarcă, apropierea fetei.

Ela era în rochie. Nu îndrăznea să-l privească. Scoase din portofel două hârtii de câte o sută şi i le oferi, spunându-i:

— Ia-le...! Luaţi-le! Am încredere în dumneavoastră... Sunt sigură că ne veţi curăţa coşurile foarte bine pentru banii ăştia.

— Daţi-mi doar o sută. Arvună. Şi să ştiţi că dacă n-am să vă curăţ coşurile, am să vă aduc banii înapoi.

Luă din mâna fetei o bancnotă şi îşi continuă drumul.

Maria o aştepta în prag.

— A luat banii? o întrebă ea.

— Da o sută. „Arvună"! Şi mi-a mai spus că o să ne aducă banii înapoi dacă n-o să mai vină pentru coşuri.

Ninsoarea se înteţise. Luminile de pe stradă prinseră viaţă, iar la ferestrele caselor, storurile se lăsară unul câte unul.

Peste două ore, casa profesoarei Maria Tripşa avea să se umple de prieteni, de reporteri şi de veselie.

•

Oamenii erau plini de exuberanţă.

Într-un colţ al sufrageriei, un reporter de la o revistă suedeză făcea tot ce putea, ca „Bătrâna" să nu-l părăsească; îi povestea ultimele can-can-uri din lumea medicală, îi relata — pe un ton de şoaptă strigată, ca să poată auzi şi ceilalţi comeseni — impresiile pe care le lăsase Maria cu câteva luni în urmă, la o conferinţă ţinută în ţara lui, şi câte alte asemenea lucruri dar, din când în când$_3$ aducea vorba — adevărat, cu multă prudenţă — şi despre *telepsihofon.* Atunci, ochii profesoarei căpătau o anume strălucire, obrajii ei supţi şi palizi se îmbujorau, glasul îi vibra în timp ce dădea preţioase relaţii pentru publicitatea de care revista avea nevoie.

Ceilalţi păreau să-l invidieze şi curând începură să-l hăituiască, fie cu glume, fie cu întrebări, până când omul sfârşi prin a scoate un strigăt de enervare. Un râs homeric izbucni din piepturile tuturor; Maria părea să se distreze de minune.

Titus sosi mult mai târziu. Ela îl însoţi în camera ei. Ştia că el nu suporta asemenea petreceri, că evita întotdeauna să facă noi cunoştinţe.

Zina, tânăra laborantă a profesoarei, o asigură pe Ela că va face totul ca lipsa ei să nu fie observată.

În camera alăturată, Ela deschise larg fereastra.

Afară continua să ningă. Fata adună de pe marginea ferestrei, cu amândouă mâinile, zăpada şi îşi ascunse faţa în ea.

— Ai să răceşti...

Ela păru să nu audă decât şoapta umedă a zăpezii care i se topea pe obraji.

Atunci, parcă gelos. Titus îi desfăcu brutal mâinile de pe obraji.

— De ce faci asta? întrebă ea cu nedumerire şi teamă. Îl ştia atât de reţinut şi de sobru!

Tânărul nu-i răspunse. O privea cu un amestec de patimă şi furie.

— Titus! Mi-e frică...

Atunci, el o îmbrăţişă puternic, şi-i şopti disperat:

— Nici zăpada nu vreau să-ţi atingă faţa. Nici apa, nimic! Nimeni, înţelegi?

Apoi slăbi strânsoarea braţelor şi căută privirea fetei, iar când i-o întâlni, îi spuse abia murmurând:

— Înţelegi, dragostea mea?

Nimeni nu-i vorbise astfel până atunci.

— Înţelegi? Înţelegi? continua să răsune în cameră şoapta lui disperată.

Ea ar fi vrut să strige de fericire, dar emoţia îi fărâmase şi voinţa şi glasul...

În clipa următoare, Maria năvăli în camera fiicei sale, dar rămase ca împietrită. Tinerii se priveau plângând. Era atâta fericire în ochii lor, încât inima ei se opri pentru o clipă. Se retrase, închizând uşa încetişor.

Titus! şopti Ela într-un târziu. Hai să ieşim din casă. Ştii, dragostea mea, camera asta e prea neîncăpătoare pentru atâta fericire. Tăcu o clipă şi-l privi printre lacrimile care încă nu conteniseră; apoi, brusc, se aruncă la pieptul lui, spre a-şi ascunde privirea vinovată de-atâta bucurie şi gemu a dezvinovăţire: N-am să-mi mai las faţa atinsă de zăpadă! Nici de viscol, nici de aripa gerului... de nimic, de nimic şi de nimeni. Am să merg aşa, cuibărită la pieptul tău şi am să-mi înăbuş urletul de fericire.

Titus îi ridică capul şi-i căută cu înfrigurare privirea. Vroia să ştie cât este de adevărat ceea ce auzea şi simţea, iar pentru asta ce altceva putea face decât să se uite în adâncul

acelor ochi de copil?

Fata îi înfruntă privirea, căutând parcă acelaşi lucru. Apoi ieşiră.

— Hei! Dar voi aţi înnebunit de-a binelea! se auzi strigătul Zinei care alerga spre ei, aducându-le paltoanele. Unde-aţi plecat aşa de grăbiţi?

— Să mângâiem zăpada, răspunse fata.

Zina o privi mişcată.

— Da, interveni Titus... Sunt suflete pe care nimeni nu le-a mângâiat vreodată şi pe care toţi le calcă în picioare. Aşa se întâmpla şi cu sufletul zăpezii.

Era atâta gingăşie şi disperare, atâta durere şi speranţă în tonul şi-n vorbele lui Titus, încât Zina se cutremură. Îi mai privi o dată şi porni spre casă alergând.

Îndrăgostiţii o priviră nedumeriţi, apoi îşi continuară drumul,

Pe stradă bântuia viforniţa...

•

Mica petrecere a profesoarei Maria Tripşa se termină cu puţin înainte de miezul nopţii. Musafirii păreau îngrijoraţi de starea vremii, şi primul care-şi manifestă teama fu reporterul suedez. Atunci, ceilalţi priviră afară şi hotărâră de îndată să plece în grupuri. Zina vroia să mai rămână, oferindu-se să-i ajute Mariei la o sumară punere în ordine a casei, dar un fotoreporter al unei reviste de specialitate olandeze, un vlăjgan blond, se oferi s-o conducă acasă. Profesoara o sfătui să accepte; abundenţa zăpezii putea duce la încetarea circulaţiei.

Maşina olandezului, un Pakard destul de vechi dar puternic, înainta cu greu.

— E motorul rece, se scuză el.

Zina se mulţumi să zâmbească. Îşi aprinse o ţigară şi trase primul fum cu sete; la Maria nu fumase de loc, ştia că nu-i place. După câteva minute, se zări centrul. Fata îşi mai aprinse o ţigară şi după alte câteva minute îl rugă să oprească.

Olandezul îi ceru o întâlnire, şi Zina i-o fixă pentru după-amiaza zilei următoare. Apoi Zina coborî şi pătrunse în institutul condus de Maria Tripşa, pe o uşă folosită numai de aceasta şi unde nu era portar.

•

Coridoarele institutului erau pustii. Dinspre scara principală răsunară paşi. Cineva se îndrepta cu oarecare grijă spre sala marelui laborator. Întunericul era pătat de câteva raze alburii ce răzbăteau prin ferestrele rare şi mici ale culoarului. La un moment dat paşii încetară şi o linişte absolută păru a se statornici. După o vreme se auzi însă zăngănitul unei legături de chei. Apoi, iar linişte şi în sfârşit o cheie se răsuci în broasca unei uşi. Tăcere. O clanţă fu apăsată cu precauţie, apoi iar tăcere. Urmă un uşor scârţâit şi o uşa prinse a se deschide. Niciun alt zgomot. Iar paşi şi iar linişte. Cineva ajunsese într-un colţ mai întunecos al laboratorului, unde se afla o imensă casă de bani. Lumina albastră-violet a unei lanterne prinse, într-un fascicul discret, încuietoarea. Apoi, fasciculul se plimbă cu oarecare nervozitate de-a lungul şi de-a latul seifului desenându-i parcă, undeva în spaţiu, conturul dreptunghiular. Din nou întuneric şi linişte deplină. Urmă zgomotul produs de un declic metalic, căruia i se suprapuse zăngănitul legăturii de chei. Fasciculul lanternei reapăru asupra peretelui frontal al casei de bani, iar în conul său de lumină o mână înmănuşată învârti rotorul de siguranţă. Mecanismul încuietorii icni şi cedă. Uşa seifului se deschise, ascultătoare. Fasciculul de lumină îşi schimbă culoarea, din albastru-violet într-un alb crud. Aceeaşi mână care învârtise rotorul încuietorii se afundă în interiorul seifului şi scoase câteva foi de calc, pe care le întinse apoi pe duşumea. Conul de lumină degajat de lanternă se limita exclusiv la a cuprinde întinderea foilor de calc. După câteva clipe un aparat fotografic prinse a înregistra desenele de pe foile de calc. Apoi, mâna înmănuşată începu să pună foile de calc la loc, în seif, dar nu apucă să ducă la capăt şi operaţiunea asta, pentru

că declicul unui comutator inundă laboratorul cu lumina izvorâtă dintr-o puternică plafonieră de neon şi, o dată cu asta, o voce puternică, baritonală, sparse liniştea:

— Zina Gogan!?

În pragul uşii se afla tehnicianul Alexe Vedea, cu un pistol în mână.

Laboranta rămase locului, împietrită; abia după câteva secunde izbuti să se întoarcă spre bărbatul care o surprinsese şi îngăimă în neştire:

— Domnule... domnule tehnician...

Bărbatul râse scurt şi nervos, punându-şi pistolul în buzunarul halatului său alb.

— Mai puteai avea răbdare, domnişoară Gogan, o ironiza el; încă trei-patru săptămâni şi *telepsihofonul* ar fi fost definitivat.

Făcu un pas spre ea. Zina strânse cu deznădejde micul aparat fotografic. El observă gestul fetei şi, prefăcându-se a nu fi luat în seamă teama ei şi consecinţele pe care le-ar fi putut avea, continuă cât putu de calm:

— Încă trei-patru săptămâni, şi ai fi avut totul... totul... pe când aşa... în rate... Prea mult risc...

— Prea multe riscuri! mârâi Zina.

Alexe păru surprins de cinismul ei. Vorbele laborantei avură darul să-l facă atent la faptul că şocul trecuse şi că în faţa lui se afla un adversar nu tocmai comod şi cu atât mai puţin dispus să-şi vândă pielea pe un preţ mic. Mai făcu un pas spre ea, căutând să zâmbească şi-i porunci să pună aparatul fotografic în seif. Fata îl ascultă, dar îi execută dispoziţia privind într-un punct fix, undeva în spatele lui. Insistenţa privirii Zinei păru să-l neliniştească pe Alexe şi, căutând să se stăpânească, o întrebă la ce anume se uită.

— Să zicem că în asemenea expediţii nu te avânţi singur... Mai ales o femeie!

Alexe Vedea măsură distanţa dintre ea şi el; îi despărţeau aproape doi metri. Instinctiv duse mâna la buzunarul în care-şi pusese revolverul şi continuă:

— Domnişoară Zina Gogan! lasă aparatul în seif şi adună

planurile de pe jos.

Zina izbucni în râs, nedesprinzându-şi mâna de pe aparatul fotografic pe care-l sprijinea de unul dintre rafturile seifului.

— Dac-am fi singuri... v-aş asculta...

— Ce vrei să spui?

Fata chicoti din nou.

— Răspunde! porunci Alexe, strângând revolverul în palma.

— Să-l întrebăm şi pe dumnealui ce părere are? spuse ea, continuând să privească peste umărul lui.

Alexe Vedea se răsuci brusc şi scoase revolverul, dar tot atât de repede Zina ridică aparatul de fotografiat vrând să-l trântească şi astfel, odată ajuns la lumină, filmul sa se voaleze.

Fulgerător, Alexe se întoarse spre ea şi, văzând ce putea să se întâmple, se aruncă asupra fetei, prinzând aparatul. Apoi, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, îi porunci din nou să strângă planurile şi să le pună în seif.

Laboranta se supuse.

Alexe îi ceru cheile. Apoi puse şi micul aparat fotografic alături de planuri şi încuie.

— Ai jucat necinstit.

— Dar am pierdut, murmură Zina şi se îndreptă spre un scaun pliant. Îl desfăcu, se aşeză şi adăuga resemnată: iar când pierzi, plăteşti.

— Da... plăteşti!

— Care e preţul?

— Preţul? făcu Alexe contrariat. Preţul cui? Al meu? strigă el cu vădită indignare şi repetă: Al meu?

— Nu, răspunse fata cu aerul unui om sfârşit; al meu...

Alexe păru să se mai fi liniştit.

— O... o pedeapsă exemplară!

Zina Gogan râse scurt. Un zâmbet amar părea să i se fi întipărit în colţurile gurii. Oftă şi spuse:

— Asta... asta, numai în situaţia în care mă veţi denunţa.

— Cui? întrebă bărbatul, cu o nuanţă de batjocură în glas.

— Securităţii...

Tehnicianul îşi trase un scaun aproape de ea, o fixă cu curiozitate, de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima oară şi o întrebă pe tonul cel mai firesc cu putinţă.

— Domnişoară Gogan, dumneata ştii cum mă cheamă şi ce profesie am?

Zina îl privi cu un aer tâmp şi câteva clipe nu răspunse. După

aceea păru oarecum că se regăseşte:

— Da... Vă numiţi Alexe Vedea şi sunteţi tehnician la acest institut.

— Nu, Zina; mă numesc Mircea Baltag şi sunt maior de securitate. Îţi spun toate astea, pentru că nu vei mai avea posibilitatea să comunici cu complicii dumitale. Zina Gogan, eşti arestată!

Laboranta sări de pe scaun şi-l privi năucită. Apoi, ochii ei începură să rătăcească peste instalaţiile din laborator, oprindu-se asupra unei manete care racorda o parte a mecanismelor la un curent de înaltă tensiune. Făcu un pas nehotărât, apoi simula că este cuprinsă de ameţeală.

— Apă! bâigui ea abia perceptibil... Apă!

Alexe o ajută să se aşeze. Apoi privirile lui prinseră a observa mesele pe care se aflau diferite vase de sticlă.

— Zina, domnişoară Zina, se precipită el... ţi-aş da... îţi dau cu plăcere, imediat dar nu îndrăznesc... nu ştiu de care vas mă pot servi... Dumneata cunoşti aici mai bine ca oricare altul... Spune-mi...

— Apă! se auzi iar şoapta disperată a laborantei.

— Spune-mi de unde să iau un vas curat...

Fata nu răspunse. Un tremur uşor pusese stăpânire pe maxilarele ei; făcea eforturi disperate să articuleze un singur cuvânt. Ridică o mână — care tremura — şi arătă undeva, spre o măsuţă situată la celălalt capăt al laboratorului.

Alexe se repezi într-acolo, dar zgomotul produs de căderea scaunului pe care stătea Zina îl făcu să se oprească şi să se întoarcă...

Grăbindu-se spre maneta care conecta curentul de înaltă tensiune, Zina se lovise de scaunul pe care stătuse până

atunci.

Alexe făcu două salturi şi o prinse la timp, împiedicând-o de la o sinucidere sigură.

Laboranta nu opuse nicio rezistenţă şi se lăsă condusă şi aşezata pe un scaun. Continua să tremure. Într-un târziu, spuse cu glas stins.

— Nu ştiu dacă trebuie să vă cer iertare... pentru... pentru spaima pe care aţi tras-o adineauri...

El nu-i răspunse şi se mulţumi s-o privească.

— Asta... domnule maior... asta, cred eu... era preţul cel mai bun... preţul despre care vorbeam...

Oftă adânc şi îşi ascunse faţa în palme. Apoi. deodată, izbucni într-un râs homeric, făcând totodată vizibile eforturi să se stăpânească. Îşi ridică privirea spre Alexe, continuând să râdă şi să-şi înăbuşe râsul cu palmele, dar părea că-i este cu neputinţă. Se ridică brusc de pe scaun şi se năpusti asupra bărbatului din faţa ei, apucându-l de reverele halatului şi strigând:

— Râzi! Râzi! N-auzi?... Râzi şi tu, brută! Ce altceva mai poţi face? Ce altceva mai ştii să faci?

Alexe îi desfăcu, uşor, strânsoarea degetelor. Apoi merse spre fereastră şi, după ce o deschise larg, reveni lângă spioana care părea să fi căzut pradă unui acces de plâns. Îşi spune că şocul „surprizei” avea să se atenueze, gândind că plânsul o va uşura şi îşi căută un loc la oarecare distanţă de prizoniera lui.

Într-un târziu laboranta încetă să mai plângă şi, spre surprinderea lui, vorbi pe tonul cel mai firesc cu putinţă.

— Domnule maior... vă cer scuze de la bun început pentru ceea ce o să vă spun...

— Te asigur, domnişoară Gogan...

— Pentru tot ce o să vă spun.

— Pentru tot.

Urmă un lung moment de ezitare care, însa, se dovedi a fi fost ultimul, pentru că Zina se porni.

— Părerea mea este că dumneavoastră nu sunteţi un negustor prea hrăpăreţ... Vreau să spun că preţul prea mare, pentru ceea ce aţi putea oferi, nu numai că vă displace dar...

chiar vă sperie.

Îşi observă atent interlocutorul şi continuă:

— De pildă, adineauri... când am vrut să-mi răscumpăr păcatele, preţul pe care am vrut să vi-l ofer v-a îngrozit. Şi, drept să vă spun, se precipită fata, în egală măsură m-a îngrozit şi pe mine, dar nu preţul, ci reacţia dumneavoastră faţă de preţ. Mă gândesc şi la faptul că, poate, sunteţi un negustor atât de cinstit, încât lucraţi la preţuri fixe şi accesibile pentru toţi păcătoşii...

Din nou îi căută privirea, iar când i-o întâlni, continuă:

— Dacă sunteţi atât de onest pe cât îmi închipui eu, de ce nu-mi spuneţi cât mă costă răscumpărarea? De ce nu-mi spuneţi preţul? Care este preţul dumneavoastră? Spuneţi-mi o sumă!

Alexe zâmbi trist.

— S-au v-aţi supărat?

— Nu, nu m-am supărat, domnişoară; dar n-am preţ.

Zina păru încurcată; încercă totuşi să-l sfideze.

— Orice şi oricine are un preţ.

— Relativ, da.

— Relativ?! În funcţie de ceva anume, vreţi să spuneţi?

Bărbatul îi căută privirea şi, numai după ce i-o întâlni, îi spuse aproape în şoaptă:

— Să zicem... în funcţie de suma pe care ai încasat-o dumneata de pe urma vânzării fotocopiei planurilor...

Laboranta părea să fi înţeles neînduplecarea omului din faţa ei şi dădu semne că începe să capituleze.

— Domnule maior, contam pe o sumă mare. Valoarea *telepsihofonului* a fost apreciata chiar de doamna profesor Tripşa.

— Faţă de dumneata?

Pe buzele Zinei flutură un zâmbet ironic.

— Nu... adică, da, faţă de mine, dar nu-mi spunea mie, ci inginerului Silviu Bora...

— Bora?

— Da; tipul acela înalt şi cu privire de adolescent naiv.

Tăcu, spre a se încredinţa că Alexe pricepuse despre cine

anume îi vorbea, apoi continuă:

— Ei, trebuie să-l ştiţi dumneavoastră; inginerul acela trimis de filiala din Cluj a Academiei, ca s-o ajute pe profesoară.

— Dar dumitale, dumitale... ce ţi-a spus doamna Tripşa?

— Mie? se arăta Zina surprinsă. Mai nimic.

— Cum aşa? Dumneata erai colaboratoarea cea mai apropiată de ea... o vizitai acasă...

Zina îl pironi cu o privire tristă, apoi murmură:

— Am fost colegă cu fiica ei, la liceu; numai la liceu, preciza ea cu o nuanţă de revoltă în glas. După aceea, Ela a intrat la politehnică, iar eu... eu m-am calificat ca laborantă! Prin bunăvoinţa doamnei Tripşa.

Fata oftă adânc. Apoi se ridică de pe scaun, se îndreptă spre fereastra larg deschisă şi inspiră cu un soi de disperare aerul rece al nopţii.

Alexe îşi scoase o ţigară, dar când vru s-o aprindă îşi dădu seama că nu avea chibrituri.

Zina îi urmărea, atentă, fiecare mişcare.

— Luaţi bricheta din poşeta mea.

Bărbatul surâse şi ezită.

— Luaţi! îl îndemnă ea; poşeta e deschisă.

El privi măsuţa lângă care stătea Zina şi spuse:

— Dar nu văd nicio poşetă.

Fata râse scurt şi-l îndemnă să se uite sub masă.

Din fericire. Alexe se aplecă numai pe jumătate; în secunda următoare Zina încercă să escaladeze fereastra, dar înălţimea pragului ferestrei îi ceru un efort care-i îngădui lui Alexe s-ajungă lângă ea şi s-o tragă înapoi. Închise fereastra, apoi îşi întrebă captiva, cu un glas aproape strigat:

— De ce?

Ea nu-i răspunse şi-l privi nedumerită...

— De ce? urlă din nou Alexe.

Zina păru înfricoşată de omul care ameninţa să se dezlănţuie şi bolborosi:

— Aşa... aşa... Ştiţi, m-am gândit că tot în felul ăsta trebuie să plătesc.

— Asta o să hotărască justiţia.

— Prea multă tevatură pentru o nenorocită ca mine.

Alexe scrâşni, apoi îi spuse batjocoritor:

— Ai schimbat tactica? vrei cu orice preţ să mă impresionezi?

Spioana îl privi lung şi mărturisi:

— Vreau! Păcat că nu se poate.

— Pentru cine lucrezi? tună el.

Ea tăcu o vreme.

Alexe îi respectă această tăcere; ştia că aşa se întâmplă celor mai mulţi dintre vinovaţi, înaintea marilor mărturisiri, dar răspunsul fetei avea să-l nemulţumească.

— Pentru nimeni.

Făcu un efort mare şi reuşi să-şi înfrângă mânia.

— Ciudat!

— Poate.

— Şi, totuşi, mi-ai spus că sperai să capeţi un preţ bun pe fotocopiile planurilor... Asta înseamnă că, cel puţin, te-ai gândit la cineva căruia să i le vinzi...

O privi atent şi din nou strigă:

— Cui?

Zina se arătă înfricoşată şi bâigui:

— Inginerului Bora; lui Silviu Bora!

Alexe nu-i dădu nici cel mai mic răgaz să-şi revină şi continuă

— De ce lui Bora?

— Pentru că... pentru că el a manifestat un interes deosebit faţă de planul de ansamblu al *telepsihofonului,* chiar acasă la doamna Tripşa; eram la ceai, după-amiaza... asta chiar în primele zile de când el venise de la Cluj. Profesoara îi încredinţase doar planurile privind porţiunea unde sunt instalate nişte aparate de măsurat... şi el a cerut... a insistat chiar, să vadă planul de ansamblu. Doamna Tripşa i-a spus că n-are rost să se împovăreze cu tot planul... cu toate datele...

Ea se sili să râdă, iar bărbatul făcu la fel.

Urmă o lungă tăcere, curmată de şoapta lui Alexe:

— Aşadar, inginerul Silviu Bora l

Apoi o privi şi repetă, vrând parcă să se convingă pe el însuşi că aflase adevărul, că acela şi nu altul era adevărul adevărat:

„Silviu Bora... Bora...”

Zina tresări şi el observă asta. Apoi, fata izbucni cu disperare în glas:

— Domnule maior! Eu... eu aşa cred... aşa am crezut. Să ştiţi însă — se precipită laboranta — că eu v-am spus doar ceea ce am crezut... Totul, totul poate fi doar rodul închipuirii mele; mă tem...

— De cine? interveni Alexe. De Bora?

Laboranta îl privi surprinsă, de parcă până în acea clipă ar fi vorbit doar cu ea şi abia atunci îşi dăduse seama că cineva, un străin, îi ascultase gândurile.

Alexe repetă întrebarea, şi Zina păru să priceapă. Zâmbi trist, resemnat.

— Nu... nu mă tem de nimeni; doar de eroarea pe care putea-o face în legătură cu presupunerile mele. Pricepeţi?

Alexe nu-i răspunse, mulţumindu-se doar s-o observe. Atunci ea strigă:

— Înţelegeţi? Mă tem pentru el! Mă tem, pentru că omul acesta s-ar putea să nu aibă nicio vină şi să cadă victima închipuirii mele bolnave.

— Ce alte discuţii ai mai avut cu Bora?

— Niciuna. Am socotit-o hotărâtoare pe aceea din după-amiaza în care luam ceaiul la doamna Tripşa.

Omul care o interoga arbora un zâmbet ironic.

— Şi... te-ai apucat de lucru.

Laboranta răspunse pe acelaşi ton de zeflemea:

— Închipuiţi-vă că da! Apoi râse scurt şi preciza: trebuia să ies din impas.

Bărbatul păru nedumerit în privinţa acestei noi stări mărturisite lui, şi nu i-o ascunse. Atunci, laboranta se porni pe destăinuiri, alternând atitudinile de cinism cu lacrimile, râsul cu tristeţea şi tonurile joase cu adevărate urlete.

— Am fost şi sunt o fată săracă, am fost şi sunt invidioasă, am fost o leneşă şi sunt o nerealizată; am fost şi sunt tot ce-i

mai rău şi mai urât dar... dar de laşitate faţă de propria mea viaţă nu voi putea fi acuzată niciodată. Am vrut să-mi fac o viaţă... dacă nu chiar îmbelşugată, măcar comodă; aşa, pur şi simplu... să isprăvesc, cel puţin cu deşteptarea zilnică la ora şase dimineaţa, să pot scăpa de o activitate pe care nu mi-am dorit-o, care nu mi place şi pe care o consider doar o imensă umilinţă.

— Domnişoară Gogan... o întrerupse, cu oarecare timiditate Alexe, credeam că... cel puţin pentru profesoara ai oarecare afecţiune...

Zina păli de furie; în ochii ei se aprinseră luminile urii.

— Orice manifestare de afecţiune nu-i altceva decât o răbufnire a ipocriziei. Şi eu nu sunt o ipocrită. Nu cred în nimic şi în nimeni. Tot ce-am făcut a fost doar pentru ca *mie,* doar *mie* să-mi fie bine.

Alexe părea impresionat de grozăvia gândurilor laborantei şi nu se sfii să-i dezvăluie întreaga lui compasiune. Ba, mai mult, îi mărturisi că încearcă s-o înţeleagă, dar că-i este foarte greu să priceapă cum o fată atât de tânără a adunat atâta ură şi răutate. Apoi, îi puse o mână pe umăr şi, pe un ton aproape prietenos, îi mărturisi că singurul lucru pe care ea, Zina Gogan, l-ar mai avea de făcut, ar fi să lupte din răsputeri împotriva propriilor ei tare de comportament şi de caracter.

Un hohot de râs întrerupse peroraţia mobilizatoare. Tânăra laborantă părea să fi găsit ceva deosebit de hilar în spusele şi atitudinea interlocutorului său care se ridică de pe scaun şi îşi manifestă indignarea, izbind cu pumnul în măsuţa lângă care stătea. Fata tresări, îşi curmă brusc râsul şi-i explică:

— Domnule maior... nu râdeam de dumneavoastră, ci de mine.

El o privi atent, în timp ce ea continuă:

— Da, da. Iată, am să vă spun pentru ce.

— Sunt foarte curios.

— E simplu, dureros de simplu şi îngrozitor de crud. Apoi repetă în neştire: crud... crud... şi izbucni, din nou, în râs. După aceea îşi reluă firul gândului, vorbind, de astă-dată pe

un ton voit cinic, dar în care răzbăteau accente triste şi grave.

— Dacă am înţeles exact, vorbeaţi de o luptă pe care eu ar trebui să o duc... chiar împotriva mea... Dar, domnule maior, eu cred că am făcut tot ceea ce putea face un om împotriva lui însuşi... Dovada o aveţi! Mai mult nu mă duce capul.

Indignarea lui Alexe dispăruse. În locul încruntării apăru un surâs amar. Părea că începe să-şi compătimească prizoniera.

— Asta m-ar bucura. Vreau să spun... faptul că nu te-ar mai duce capul şi la alte rele... chiar şi împotriva dumitale.

O vreme tăcură amândoi şi niciunul dintre ei nu părea să aibă curajul să-şi privească interlocutorul. Într-un târziu, Alexe spuse aproape şoptit:

— Domnişoară, spune-mi te rog, pentru dumneata, nu împotriva dumitale — repet — pentru dumneata, nu eşti capabila să faci absolut nimic?

Zina tresări şi Alexe observă că ea intuise în substratul spuselor sale ceva important, dar imprecis. Atunci insistă: „Chiar nimic"?

— Nu ştiu... nu cred... sau, poate... poate dacă mi s-ar schimba unghiul de marş...

Se ridică şi veni lângă el.

— Dar, domnule maior, cine ar mai crede în mine?

— Eu!

Fata păru cuprinsă de o nădejde aidoma naufragiaţilor care, prinşi în vâltoarea necruţătoare a valurilor, zăresc, undeva, departe, foarte departe, un colţ de pământ. Se agăţă de el şi-i strigă, gâtuită de emoţie:

— Sunt un om hotărât... Nu sunt laşă... Când mă pornesc pe un drum... Vreau să scap... Fac orice...

Alexe îi puse mâinile pe ale ei şi-i căută privirea, vrând să se încredinţeze că, într-adevăr, „unghiul de marş" al spioanei s-ar fi putut schimba. Se priviră lung; apoi, fata îl întrebă, cu aceeaşi disperare în glas:

— Ce trebuie să fac? şi el îi răspunse abia după o vreme:

— Să reiei legăturile cu inginerul Silviu Bora... şi să-mi comunici preţul condiţiilor lui.

— Atât?

— Nu; ţine minte: orice material-schiţe, fotocopii pe care ţi-l va cere, va trebui ca mai înainte de a i-l da să-l văd eu şi să-ţi aprob... „vânzarea".

— Perfect!

CAPITOLUL II

Furtul

Inginerul Silviu Bora ocupa o cameră, dintr-un apartament, aflat la cel de-al doilea etaj al unui hotel din centrul Bucureştiului. În camera alăturată se perindaseră numeroşi pasageri; pe unii poate că nu-i văzuse nici măcar o dată, cu alţii schimbase câteva impresii despre călătorie, despre vreme, ori despre ultimele rezultate anunţate în sport. Nu era prea comunicativ, dar avea o deosebită aptitudine să asculte, dând impresia interlocutorului său că nimic altceva pe lume nu l-ar putea interesa mai mult decât ceea ce i se spunea atunci, cu toate că uneori nici nu era atent. Era preocupat, veşnic preocupat de gândurile lui care nu-l părăseau nici în somn. Adormea greu şi se trezea după câteva ore de somn agitat. Îşi lua ochelarii de pe noptiera pe care avea, pregătită întotdeauna o foaie de hârtie şi un creion, şi începea să înşire linii şi cifre. Apoi, de cele mai multe ori, ardea foaia cu astfel de însemnări şi reîncepea acel dans al liniilor şi cifrelor, cu o şi mai mare înfrigurare. Şi astfel îl prindeau zorile, când, ar fi vrut să se bărbierească şi să plece din casă, dat amâna mereu, amâna cu o oră sau chiar cu mai mult plecarea; se temea să nu-şi trezească vecinul prea devreme ori, pur şi simplu, prefera ca acela să plece mai înainte. În general, evita cunoştinţele întâmplătoare. În schimb, la institutul condus de Maria Tripşa, legase prietenii, chiar dincolo de amabilele legături de serviciu pe care le avea cu şefii câtorva sectoare la care se limita colaborarea pentru care fusese solicitat. Acolo, toţi îl ştiau ca pe un fost student al „Bătrânei" şi, după scurtă vreme, începură să facă haz de atitudinea lui de student. Maria îl poreclise chiar „Bătrânul student".În dimineaţa aceea, Bora se trezi mai târziu ca de obicei. Îşi privi ceasul şi se miră de ce nu-l sunase recepţionerul hotelului, la ora şapte, aşa

cum făcea zilnic. Sări din pat şi, în drum spre baie, trecu prin micul hol care-l despărţea de camera vecinului, când telefonul sună. Se opri din drum şi ridică receptorul; apoi bătu la uşa celeilalte camere:

— Domnule Noapteş!

Răspunsul nu veni imediat şi Bora insistă. După câteva clipe, uşa se deschise şi în prag apăru un bărbat între două vârste, cu o statură de uriaş.

— Bună dimineaţa!

— Bună dimineaţa! răspunse Bora şi adăugă precipitat: telefonul! Pentru dumneavoastră, mai spuse el şi se retrase în baie.

Mihai Noapteş duse receptorul la ureche. Cineva îl ruga să coboare, pentru că era aşteptat de o doamnă. Crezu că a vorbit cu portarul hotelului şi se grăbi să se îmbrace. Apoi coborî pe scări, nemaiavând răbdare să aştepte liftul, dar reveni decepţionat. În holul de la parter nu-l aştepta nimeni şi nici funcţionarii de la recepţie nu aveau cunoştinţă de faptul că cineva l-ar fi căutat. Intrigat de întâmplarea care părea o farsă stupidă, sună centrala telefonica a hotelului şi întrebă dacă cineva din oraş ceruse, în urmă cu câteva minute, *legătura* cu apartamentul său. *Presupunerea* îi fu *confirmată*; un bărbat ceruse legătura nominală, fără să indice numărul apartamentului. O clipa îi trecu prin minte că l-ar fi putut suna Titus, fiul lui, dar imediat după aceea îşi dădu seama că băiatul n-ar fi avut pentru ce să facă aşa ceva, mai ales ca urma să-l viziteze la hotel, împreună cu viitoarea lui logodnică.

Intră în cameră şi observă că valiza pe care o pusese chiar în dimineaţa aceea pe şifonier, se afla acum pe pat; mai mult chiar, era deschisă şi lucrurile răvăşite. Surprins, constată lipsa unui mic aparat fotografic.

Se aşeză pe marginea patului, sprijinindu-şi capul în palme. După o vreme îşi aprinse o ţigară; aştepta ca Bora să-şi termine toaleta de dimineaţă.

Mihai Noapteş trecuse, nu de mult, pragul unei jumătăţi de veac. Era un bărbat puternic, frumos şi deosebit de

inteligent. Venise de două zile, dar abia ieri îl anunţase pe Titus că e în Bucureşti.

Titus îi scrisese de câteva ori despre o mare pasiune şi când lucrurile ajunseră în pragul logodnei, Mihai se grăbi sa cunoască pe viitoarea soţie a celui ce-i purta numele. Telefonul sună prelung, dar Mihai păru să nu-l fi auzit, cufundat în gânduri. Apelul se repetă de câteva ori. Abia într-un târziu, se ridică de pe marginea patului şi trecând în hol, ridică receptorul. De la capătul celălalt al firului se auzi glasul unui bărbat:

— Salutare! Alexe la aparat.

— Alexe!?

— Alexe Vedea!

— Aa! Bună dimineaţa! Inginerul Mihai Noapteş...

— Ai primit aparatul, sper...

— Da, bâigui Mihai, dar tocmai despre asta vroiam să discut cu cineva... Mă bucur că m-ai sunat.

— S-a întâmplat ceva neplăcut?

— Nu tocmai... vreau să spun, nimic grav... Aparatul s-a defectat.

— Într-o jumătate de oră sosesc la dumneata.

— Te aştept, domnule... tehnician.

Silviu Bora ieşi din baie, fluierând vesel. Nu i se întâmplase o asemenea stare — pe care el o numea euforică — de când îşi părăsise familia, la Cluj, pentru a-i veni în ajutor „Bătrânei". Trecu pe lângă Mihai, parcă neobservându-l şi intră în camera lui, lăsând uşa deschisă. Faptul că nu închisese uşa îl incită pe Noapteş care, stăpânindu-şi furia, îi spuse chipurile, aşa într-o doară:

— Vesel! Vesel, domnule Bora!

Silviu continua să-şi încheie butonii la manşete.

— În cel mult două săptămâni termin treburile şi plec acasă la Cluj. Credeam că o să rămân două-trei luni, dar mi-am dat seama că nu o să fie nevoie.

Îşi puse haina, apoi ochelarii şi-l privi atent pe Noapteş care se încăpăţina să tacă.

— Păreţi supărat.

— Oarecum..

Bora avea aerul să nu dorească nicio explicaţie, dar Noapteş se grăbi să-şi spună necazul.

— Mi-a dispărut aparatul de fotografiat.

— Cum aşa?

— Cum! Nu ştiu... dar *când*...

— Când? se grăbi Silviu să întrebe, aproape involuntar.

— Acum un sfert de oră, cineva m-a anunţat să cobor în holul de la parter, comunicându-mi că aş fi fost aşteptat de o femeie. Am

coborât; nimeni. Când am revenit, valiza pe care aseară o pusesem pe şifonier, coborâse pe pat şi din ea lipsea un singur obiect; aparatul fotografic.

Bora se aşeză pe un scaun. Părea tulburat şi parcă nu îndrăznea să-şi privească interlocutorul.

Atunci Mihai repetă, cu un aer absent:

— Lipseşte un singur obiect: aparatul fotografic.

Silviu Bora sări de pe scaun şi-i reproşă că nu-l prevenise pe el, când a coborât; de ce nu-i spusese că lipseşte câteva minute pentru că, dacă ar fi făcut asta, el ar fi fost mai atent şi furtul nu s-ar mai fi produs. Ar fi lăsat uşa de la baie întredeschisă. Apoi sfârşi prin a-i propune — ce-i drept, nu prea convins — să reclame administraţiei sau chiar miliţiei.

Noapteş zâmbi şi, privindu-l cu o uşoară nuanţă de ironie, spuse:

— Ce rost are? Aş produce, poate neplăceri unor oameni nevinovaţi... iar cât priveşte aparatul, tot nu s-ar găsi.

— Poate... poate că aveţi dreptate, bâigui Bora. Îşi îmbrăcă paltonul, îşi luă servieta şi, scuzându-se că era în întârziere, plecă.

Rămas singur, Mihai intră în camera lui. Se aşeză la fereastră şi privi la tumultul din stradă. Încercă să nu se mai gândească la nimic, dar nu izbuti. După câteva minute uşa se trânti de perete şi un tip înalt, zvelt, prost îmbrăcat, năvăli în odaie.

Noapteş se întoarse brusc şi-l examină pe vizitatorul neanunţat. Nu-şi amintea să-l mai fi întâlnit vreodată.

Necunoscutul îl fixă cu ochii săi mari şi verzi.

— Domnul?! întrebă Mihai pe un ton care obliga la prezentări cum şi la mărturisirea scopului vizitei.

Necunoscutul nu-i răspunse, ci se îndreptă spre colţul în care se afla o masă cu nişte cărţi. Luă o carte, îi citi titlul, apoi închise ochii şi o balansă de câteva ori în mână, aşa cum ar face cineva care ar dori să aprecieze greutatea unui obiect. Pe urmă puse cartea pe masă şi exclamă:

— Grea! Foarte grea ştiinţă cibernetica asta!

Mihai continua să-l ţină sub cea mai atentă supraveghere, sperând să înţeleagă ceva măcar din atitudinea straniului său vizitator.

— Cu ajutorul ei, strigă Necunoscutul, omenirea va putea cunoaşte până şi cele mai tainice lucruri ale firii... până şi gândurile, chiar dincolo de unde firul vorbei s-a rupt.

— La ce bun? întrebă Noapteş, puţin neliniştit.

— Domnule! După mine, esenţa propriei noastre existenţe constă în a şti un singur lucru: „Firul trebuie înnodat acolo unde s-a rupt!'".

Mihai încercă o amânare a unei explicaţii mai dure. sperând că poate lucrurile se vor lămuri pe parcurs. Îşi confecţionă un zâmbet de circumstanţă şi spuse, cu oarecare admiraţie dublată de o uşoară îndoială:

— Poate... poate. Apoi se grăbi să adauge: Oricum, este un punct de vedere!

Răspunsul necunoscutului avea să cadă ca un trăsnet.

— Spuneţi „poate"!? Dar dumneavoastră nu mai aveţi dreptul să vă îndoiţi de spusele mele! strigă el.

Scoase dintr-un buzunar al paltonului său ponosit un pachet pe care-l desfăcu cu migală, timp în care vorbi cu glas scăzut, de parcă ar fi dorit să-şi convingă interlocutorul de toată amărăciunea ce-l cuprinsese din cauză că acesta nu dădea niciun semn că l-ar înţelege.

— Domnule... nici eu n-am fost robul acestor gânduri... nici eu n-am fost convins că firul trebuie înnodat acolo unde s-a rupt, până când n-am descoperit că şi un biet aparat fotografic poate avea asemenea idei. Şi doar sunt o fire destul

de analitică! se răsti Necunoscutul.

— De unde-l aveţi? întrebă Noapteş, abia stăpânindu-se.

Vizitatorul râse batjocoritor,

— Aţi avut bănuieli?

— Nu...

— Mai bine. mai bine, îl asigură Necunoscutul; ,,Hoţul cu un păcat, păgubaşul cu o sută". Deci, mai bine hoţ decât păgubaş. Da, da; bănuiala căzută asupra unui nevinovat este un păcat mare... mare de tot... şi tocmai de teamă ca dumneavoastră să nu păcătuiţi, v-am adus aparatul...

— Şiii... de unde-l ai? întrebă Noapteş, străduindu-se să nu-şi sugrume vizitatorul.

Acesta chicoti vesel, inconştient parcă.

— Eu l-am furat.

— Ştiai ce conţine?

Necunoscutul coborî de pe masă pe scaun şi, privindu-I insinuant, răspunse:

— Dacă nu ştiam eu, ştiau alţii.

— Va să zică dumneata nu eşti decât o momeală. Vizitatorul coborî de pe scaun şi izbi cu pumnul în masă, arătându-se supărat, pentru că omul din faţa lui îi nesocotea personalitatea, ori el tocmai asta dorea să i se preţuiască. Monologă vreme destul de îndelungată, enunţând atributele personalităţii, perora şi protestă cu indignare şi sfârşi în urlete cu accente de un tragic impresionant. Apoi, precizând că cel ce nu are personalitate rămâne un simplu figurant, izbucni în plâns.

Noapteş aştepta să se mai liniştească. Apoi părăsi fereastra de lângă care părea că nu mai dorea să plece şi se aşeză pe marginea patului, invitându-şi musafirul să facă la fel.

— Spune-mi, îl întrebă el. de ce mi-ai furat aparatul de fotografiat?

Vizitatorul tresări, tăcu câteva clipe, apoi răspunse trist:

— Nu doream să rămân doar un figurant.

Mihai păru şi mai derutat. Avea impresia că se află în faţa unui om cu care nu va izbuti să găsească nimic comun; şi totuşi trebuia, trebuia să afle — dacă nu direct, măcar alegând

crâmpeie şi punându-le cap la cap — cât mai multe date privind mobilul furtului micului său aparat şi mai ales cine-l determinase pe acel nenorocit executant să i-l sustragă. Dar cum? Cum va putea să afle toate astea de la un individ a cărui minte era stăpânită doar de nişte gânduri... de nişte idei fixe? Nu cumva, această stranie comportare a vizitatorului său era consecinţa unei traume produse chiar de neîmplinirea acelor gânduri care-l obsedau? Poate că cei care-l folosiseră pe acest obsedat, la furtul aparatului, au speculat tocmai... tocmai acele neîmpliniri... Dacă i-ar vorbi despre ele? S-ar putea să-şi atingă ţinta dar, tot atâta de bine, s-ar putea să n-o mai atingă niciodată. Şi-apoi... la urma urmei, care erau acele neîmpliniri? Îi veni să râdă, la gândul că se zbuciumase atâta, dacă trebuia să uzeze ori nu de ceva ce nici nu ştia încă. Nu, nu se va grăbi. Va mai aştepta, va mai tatona, pentru că, undeva — în mintea lui — se cuibărise credinţa că a intuit procedeul adversarilor, al necunoscuţilor săi adversari. Atâta doar: procedeul; dar mijloacele? Acele tainice mijloace care nu erau altceva decât nişte taine ale sufletului ciudatului său vizitator, taine pe care firea omului le ascunde cu atâta străşnicie şi în faţa binelui şi în faţa răului. Nu; nu se va grăbi. Va ataca discret; la început va tatona din flancuri şi, în funcţie de reacţia interlocutorului, va hotărî atacul final. Îşi făcu un riguros autoexamen, îşi ordonă gândurile şi nervii şi, numai după aceea, porni:

— Te-am întrebat, adineauri, de ce mi-ai furat aparatul de fotografiat şi mi-ai răspuns: „Nu doream să rămân doar un figurant",

— Întocmai; găsisem un rol pe potriva dimensiunilor mele...

— Ce profesie ai?

— Actor! Am fost un mare actor care, datorită invidiei confraţilor săi faţă de marele lui talent, a fost împiedicat să arate omenirii ce poate şi, mai mult, a fost silit să accepte postul de comisionar la florăria acestui hotel.

Pentru Mihai, lucrurile începeau să se clarifice neaşteptat de repede. Aşadar, intuise bine; potrivnicii săi îl folosiseră pe

nenorocitul din faţa lui, dându-i impresia că, dacă în teatru nu i s-au oferit roluri mari, viaţa — prin ei — îi poate oferi posibilitatea unei realizări adevărate. Descoperise mecanismul folosirii uneltei de care ei se slujiseră împotriva lui şi care până atunci îi părea inaccesibilă. O clipă fu ispitit să se precipite a dirija această armă chiar împotriva inamicilor săi, dar se opri la timp. Ştia că pentru a ajunge la stadiul acesta trebuia să mai aştepte, iar el, Mihai Noapteş, era călit la şcoala aşteptării. Făcea mari eforturi pentru a-şi stăvili dorinţa de răzbunare, şi strădania lui de a se autosugestiona în sensul aşteptării ameninţa să irumpă într-un strigăt: „Mai rabdă, mai rabdă!".

— Maestre! se adresă el Necunoscutului, după o lungă tăcere, spune-mi, te rog, pentru ce mi-ai adus înapoi aparatul pe care mi l-ai furat?

— Invidia! tună vizitatorul. Invidia colegilor; da, da, numai din invidie au îndemnat-o pe regizoare să mă trimită la dumneavoastră cu aparatul. Crăpau de ciudă când au văzut că mi-a izbutit furtul; rolul, adică... se corectă el; apoi continuă: „Nu puteau suporta să-mi joc rolul până la capăt, astfel că m-au împiedicat s-ajung unde trebuia.

— Ştii... unde trebuia s-ajungeţi, întrebă Noapteş, prevenitor.

Necunoscutul îl privi încruntat şi, după câteva secunde, trăsăturile feţei sale se destinseră într-un zâmbet îngăduitor, semn că înţelege faptul că interlocutorul său n-avea de unde şti ceea ce el trebuia să-i comunice.

— La închisoare! Acolo trebuia s-ajung.

Se smulse de lângă Mihai şi apucă strâns spătarul unui scaun. Apoi şopti:

— Mai întâi aş fi fost anchetat... După aceea judecat... Aşeză scaunul de partea cealaltă a mesei şi privi extaziat, de parcă s-ar fi uitat la cineva deosebit de important care se aşezase acolo. Se întoarse brusc şi îşi roti ochii prin încăpere. Undeva, lângă pat, se mai afla un scaun; îl luă şi pe acela şi-l aşeză la oarecare distanţă de primul. Apoi mută primul scaun ceva mai în faţă, murmurând: „judecat... judecat..."

— Domnule! reluă Necunoscutul explicaţia, păi ştiţi dumneavoastră ce-ar fi însemnat pentru mine un proces?

Îşi privi interlocutorul; în ochii lui mari şi verzi se aprinseră scântei stranii. Afară, cerul se întunecase, iar norii de zăpadă asemenea unor saci albi şi prea plini — ameninţau să se spargă. În cameră, lumina devenise cenuşie.

— Vai! exclamă el, de parcă ar fi voit să-şi strige regretul în auzul întregii omeniri. Aş fi apărut în faţa unui public numeros, zile de-a rândul. Apoi, contactul cu presa! Cu radioul! Cu televiziunea! Într-un cuvânt, aş fi ajuns o celebritate! Asta era posibil, era posibil! gemu Necunoscutul, numai dacă mi s-ar fi dat posibilitatea, această posibilitate să reapar în faţa publicului şi să-mi reafirm talentul. Ei bine, rezervasem o mare surpriză: Odată ajuns acolo, aş fi refuzat orice apărare şi astfel aş fi interpretat un epocal dublu-rol: Acuzat şi apărător!

Noapteş se prefăcu entuziasmat şi strigă:

— Magnific!

Vizitatorul păru că nu-l aude şi continuă:

— Aş fi stors lacrimi şi aş fi smuls hohote de râs acelui public ingrat care m-a dat uitării cu atâta uşurinţă. Aş fi amestecat...

Dar fraza îi fu curmată de un suspin prelung; după câteva clipe putu să explice că şefa lui nu l-a lăsat să se autodenunţe, ci...

— Şefa!? interveni Mihai, aproape involuntar.

— Da; regizoarea cu care am jucat acest rol.

— Mă rog, şi ce v-a sfătuit?

— Să vă înapoiez aparatul, răspunse trist vizitatorul, pentru ca imediat apoi să se tânguiască: „De ce? De ce să mă umilesc în faţa păgubaşului?"

Lui Noapteş drumul pe care musafirul său pornise îi convenea de minune.

— Maestre! Dar, nici pe departe gestul dumneavoastră nu poate avea semnificaţia unui act umilitor.

Necunoscutul veni lângă el şi-l privi dezorientat.

— Aşa-i? Aşa-i? şopti el, implorând o asigurare din partea

celuilalt şi, fără să mai aştepte vreun răspuns, peroră în continuare: Tot aşa mi-a spus şi regizoarea. „Nu trebuie să vă umiliţi; nu asta-i linia rolului pe care vi l-am încredinţat. În faţa păgubaşului, dumneavoastră trebuie să apăreţi ca un personaj misterios, venit să negocieze".

— Ce? Ce anume să negociaţi?

Musafirul făcu o pauză lungă, vrând parcă să-şi rânduiască, anume, nişte gânduri. Apoi răspunse:

— Domnule! Să presupunem că dumneavoastră aţi fost în posesia unor imagini foarte... „dragi", fotografiate cu acest aparat, furat de mine. Ce-aţi face, dacă filmul pe care se aflau acele „imagini" nu s-ar mai afla în aparat?

— Ţi l-aş cere, răspunse Mihai, silindu-se să zâmbească.

— Şi dacă aş refuza?

— Aş căuta să te conving...

— Adică... să-mi dai bani, se arătă el revoltat. Vezi? Ar urma o tocmeală... o penibilă tocmeală şi... oricum... rolul meu tot aici, în camera asta, s-ar termina.

Plecă de lângă Mihai, îşi drese glasul, îşi aranjă ţinuta.

— Înţelegeţi? Dacă aş face târgul cu dumneavoastră, rolul meu s-ar isprăvi. La drept vorbind, dumneata pentru ce te zbaţi să recapeţi aparatul şi mai ales filmul? Tot pentru ca să-ţi continui rolul. Ascultă! Să discutăm prieteneşte: cine ţi-a scris rolul ăsta?

— Îţi place?

— Da.

— Eu.

Necunoscutul făcu o mutră mirată şi-l privi cu oarecare neîncredere.

— Păi... ăsta-i rol mare, domnule! Ăsta-i personaj construit de un profesionist.

Noapteş îl privi grav şi-i răspunse oarecum încurcat:

— Ştii... asta, asta este adevărata mea profesiune.

Vizitatorul îl îmbrăţişă.

— Va să zică, scrii piese de teatru! Asta poate fi o întâlnire fericită pentru mine!

— Poate, bâigui Mihai, abia stăpânindu-se să nu-i crape

ţeasta. Atunci, vreau să apun... dacă eşti cu adevărat dramaturg, ai să înţelegi că rolul meu nu se putea termina într-un mod atât de stupid. Nu-i aşa? Logic: toată zbaterea mea, tot riscul meu ar fi fost în zadar dacă nu mă autodenunţam...

— Bine, dar regizoarea... Ea hotărăşte.

— Şefa? A! Ea a înţeles nevoia personajului interpretat de mine, nevoia de a-şi finaliza acţiunea şi, dacă nu a consimţit să mă denunţ pe mine, în schimb mi-a sugerat că aş putea să te denunţ pe dumneata.

Noapteş tresări. În mintea lui păru să se fi rostogolit o avalanşă de întrebări, care năşteau alte întrebări şi temeri. Simţea că pierde în faţa acestor ochi care-l sfredeleau şi-l batjocoreau. Răbdarea lui fusese pusă la foarte grea încercare, şi îşi dădea seama că puterile ameninţau să-l părăsească. Cine era omul din faţa lui? Era cu adevărat o simplă unealtă, o păpuşă mânuită abil cu ajutorul unor resorturi pe care, până mai acum câteva minute, el credea că le-a descoperit. Era sau juca pe refulatul? Jocul la care-l supusese acest straniu personaj era doar o reprezentaţie învăţată pe de rost, ori propria lui maşinaţie diabolică de a-l obosi şi inhiba? Făcu un efort disperat şi, cu ultimele puteri, izbuti să-şi întrebe musafirul, pe un ton care să pară firesc:

— Ştii... dacă mă denunţi, cum rămâne cu rolul dumitale? Nu tot aici se termină?

Necunoscutul îl privi dispreţuitor.

— Cum o să se termine? I se schimbă doar linia; ce dracii, nici atâta lucru nu pricepi? În loc să mai interpretez acest dublu rol „Acuzat şi Apărător" mă voi transforma, tot într-un dublu rol, de „Martor şi Hoţ". Îţi dai seama? De fapt, un triplu rol, pentru că cel de martor îmbracă două aspecte: şi al apărării — pentru mine — şi al acuzării — pentru dumneata. Domnule! strigă vizitatorul, iată ideea unei piese pe care ai putea s-o scrii, când vei ieşi din închisoare.

Noapteş se încruntă.

— Nu... nu trebuie să te surprindă faptul că te vor condamna... La drept vorbind, pentru afaceri dintr-astea

meriţi chiar împuşcat.

Câteva clipe tăcu, pentru ca apoi să-şi reînceapă monologul pe un ton de bun sfătuitor:

— Ideea pe care ţi-am dat-o e o mină de aur ! Da, da; nu s-a mai scris niciodată aşa ceva. Totul este să-i dai o tentă de cât mai mare autenticitate... Dar, ce-ţi spun eu asta? făcu el, surâzând. Nici n-ai să poţi face altfel, pentru că... acolo... la închisoare... ai să cunoşti personal diferite tipuri de infractori; o să poţi studia timp îndelungat, poate chiar foarte îndelungat, psihologia „bestiei umane", dacă autoportretul dumitale lăuntric nu-ţi este satisfăcător. Îl bătu pe umăr şi adăugă cu emfază: Te-nţeleg, te-nţeleg foarte bine; norocul ăsta care-a dat peste dumneata, aşa... pe nepusă masă... te-a tulburat şi... poate, din cauza asta nu-ţi dai încă seama ce serviciu îţi voi face, denunţându-te... Ce zici? Par... las măcar impresia unui personaj misterios?

— Mai mult... a unui şantajist, izbuti Noapteş să şoptească.

Necunoscutul poză într-o atitudine, ostentativ statuară.

— Ooo ! Cât mi-am dorit asta ! Apoi adăugă pe un ton scăzut: Dar şi cât m-am temut. Dumneata, care spui că scrii pentru teatru, nu se poate să nu-ţi dai seama ce grea este interpretarea unui rol de şantajist.

Apoi continuă, colegial, dar cu un aer important.

— E îngrozitor de greu să te transpui în psihologia unei astfel de canalii... Pentru că şantajul, prin monstruozitate şi ticăloşie, poate întrece chiar crima...

Mihai încetase să-l mai asculte. Nervii lui erau încordaţi la culme şi o furie cumplită ameninţa să răbufnească din el. Singurul lucru de care îşi mai putea da seama era faptul că trebuia să pună capăt acelei situaţii de pe urma căreia n-avea decât să înnebunească.

— Filmul mai este în aparat ?

— Doar pe jumătate.

— Şi restul?

Celălalt râse din toată inima, de parcă ar fi auzit cea mai bună glumă de când se ştia pe lume.

— Cealaltă jumătate de film! insistă Noapteş, aproape ameninţător.

— La şefa mea, răspunse Necunoscutul, fără să trădeze că ar fi intuit cât de cât starea interlocutorului său. Altminteri, cu ce te puteam şantaja?

După aceea îi înmână o carte de vizită pe care scria un nume şi un număr de telefon, asigurându-l că o va găsi în timpul prânzului.

— Asta-i adevăratul ei nume? întrebă prosteşte Noapteş.

Vizitatorul chicoti batjocoritor şi-i explică pe un ton blând, vorbind rar, aşa cum ar face cineva cu un idiot:

— Dar... domnule... în meseria noastră, nimic nu-i adevărat; nu trebuie să fie adevărat.

— Ajunge! striga Noapteş pierzându-şi cumpătul.

Vizitatorul îl privi surprins şi el atribui aceasta faptului că strigase, dar în clipa următoare avea să rămână de-a dreptul uluit, pentru că mirarea, mărturisită de vizitator, avea cu totul altă pricină.

— Cortina! În teatru, se spune cortina! Asta ar fi trebuit s-o ştii până acum.

„Aşadar, omul din faţa mea nu are de gând să renunţe la joc”, gândi Mihai Noapteş.

— Ai grijă, îl făcu atent Necunoscutul, când ai să scrii piesa aceea cu personajul în triplu rol, să te gândeşti că mai bun interpret ca mine nici că mai găseşti.

„Dar dacă jocul vizitatorului era sincer şi, mai ales, o sinceră consecinţă a dorinţei care-l frământă să-şi depăşească neîmplinirea profesională? Dacă acest om nu avea discernământul acţiunilor sale şi era cu adevărat o victimă a propriei sale refulări de care alţii se foloseau?” se strădui Noapteş să revină la prima Iui presupunere.

— Da, da; nicio grijă... Rolul acela am să-l scriu numai pentru dumneata, dar... până atunci aş putea să-ţi ofer şi altele.

Musafirul se izbi puternic, cu palma pe piept, vrând să-l asigure astfel că e gata să-l servească, iar Noapteş se grăbi să-i ceară adresa.

— La florărie... la florăria hotelului; ţi-am mai spus doar, se grăbi Necunoscutul să precizeze. Nu uita să-i telefonezi şefei... regizoarei, mai spuse el şi, după ce-i aruncă pe pat aparatul fotografic, plecă.

Mihai Noapteş se sprijini de un perete şi rămase aşa o vreme, privind când într-un colţ, când într-altul, căutând parcă să găsească acolo, în unghiurile acelea întunecoase, un reazem. Discuţia pe care o avusese cu Necunoscutul îl tulburase profund şi acum simţea nevoia unei relaxări totale. Îşi privi ceasul. Trecuse aproape o oră de când vorbise la telefon cu Alexe Vedea şi îşi aminti că acela îi făgăduise că va veni la el într-o jumătate de oră. Gândi că întârzierea lui Vedea a fost un mare noroc pentru el. Răstimpul acesta i-a adus, dacă nu o soluţionare a dispariţiei filmului care cuprindea unele schiţe ale *telepsihofonului,* cel puţin o clarificare a situaţiei. Dar clipei de satisfacţie pentru întârzierea lui Vedea îi luă curând locul alta, de nelinişte. Se întreba care să fi fost pricina acelei întârzieri? Un accident? O! dacă ar fi vorba de un accident, mai treacă-meargă; ba chiar izbuti să zâmbească acestui gând. Dar dacă...

Nu reuşi să definească nicio cauză privind o stare de mare primejdie; gândurile îi fură curmate de o ciocănitură discretă în tăblia uşii. Cineva se afla acolo, afară, dincolo de ce doi-trei centimetri de scândură şi voia să-l vadă, să-i vorbească. O clipa, se gândi că poate s-a întors Necunoscutul, uitând că de fapt îl aştepta pe Vedea, Apoi îşi reveni. Nu, nu-l va informa pe Alexe despre toată întâmplarea de adineauri; poate că nici nu l-ar crede sau... poate că l-ar socoti nebun. O să-i spună...

Ciocăniturile se repetară, de data aceasta ceva mai insistent.

Vru să se smulgă din locul în care se găsea şi să deschidă uşa, dar gândul că s-ar găsi în imediata apropiere a noului său vizitator, păru să-l paralizeze, aşa că preferă să-l invite cel de-afară, strigând:

— Intră! Poftim!

Uşa se deschise încet şi în prag apăru Alexe.

— Am cam întârziat, începu el să se scuze; ştii, la noi.,,

acuma... se lucrează febril. Mai sunt unele retuşuri, probe... şi câte altele. „Bătrâna" pleacă să-şi prezinte invenţia şi vrea să aibă totul în perfectă regulă. Aşa m-a informat unul dintre oamenii care lucrează pentru mine în afacerea asta.

— Poţi închide uşa.

Alexe zâmbi stingherit şi urmă îndemnul lui Mihai.

— Dar ce s-a întâmplat cu aparatul? Dacă am înţeles exact, nu-l mai ai.

— Da' de unde! se sili Noapteş să zâmbească. Nu despre asta-i vorba, ci de cu totul altceva.

— Ei! făcu celălalt, răsuflând uşurat; mai rău nu se poate.

— Ba se poate; adică, se grăbi Mihai să precizeze, adică... aproape tot atât de rău. Uite, grăbindu-mă să-l developez, aproape jumătate din film s-a voalat.

Alexe se încruntă şi rămase pe gânduri. Apoi bombăni:

— Asta înseamnă că trebuie să reluăm o bună parte din lucru...

Mihai se grăbi să diminueze gravitatea situaţiei.

— Dar chiar dumneata mi-ai spus că inginerul Silviu Bora a mai făcut ieri unele modificări aparatelor de măsurat, aşa că... oricum, o parte din lucru trebuia reluat. Şi-apoi, drept să-ţi spun, mie mi se pare că modificările lui Bora pot fi lucrul cel mai important...

— Poate, bâigui Alexe. Apoi îl întrebă: Când poţi să-mi prezinţi o notă cu schiţele voalate?

— Repede, foarte repede, se grăbi Noapteş să-i răspundă; să zicem chiar astăzi după-amiază.

— Îmi poţi telefona deseară?

— E-n regulă! Pe la ce oră ajungi acasă? Răspunsul lui Alexe fu acoperit de soneria insistentă a telefonului. Mihai ridică receptorul, iar centralista îi spuse că este căutat de cineva din oraş.

— Daţi-mi legătura.

Urmă o scurtă pauză, apoi un declic.

— Tată! răsună glasul lui Titus, de la capătul celălalt al firului, sunt cu Ela şi ne îndreptăm spre tine.

— O! Foarte bine, foarte bine! încuviinţă Mihai şi puse

receptorul în furcă. Apoi se scuză faţă de Alexe: Iartă-mă! N-am auzit la ce oră te pot găsi acasă.

Vedea îl privi lung şi zâmbi:

— Vreo cucoană?

Mihai se prefăcu stingherit de indiscreţia vizitatorului său.

— Lasă, lasă... Iartă şi dumneata... încercă Alexe să glumească. Uite, plec imediat, şi punând mâna pe clanţă îi şopti, simulând graba: după nouă! Şi plecă.

Mihai aşteptă să audă închizându-se şi cea de a doua uşă a apartamentului, căutând să intuiască fiecare mişcare, fiecare gest, fiecare ezitare a omului de a cărui iscodire se temea. Vedea reprezenta una dintre legăturile lui inferioare, de care însă se cam temea; nimic precis, nimic care să-i îndreptăţească fie şi cea mai mică îndoială în atitudinea sau în vorba acestui om, dar ceva în adâncul fiinţei lui, ceva nedefinit îl alarmase. Îl cunoscuse în urmă cu două luni, într-o cafenea din Braşov, unde Alexe venise însoţit de Baldovin, marele şef. Alexe dovedise supunere, promptitudine, seriozitate, dar ceva... ceva părea totuşi în neregulă. Odată Mihai îşi spuse că singurul lucru care-l neliniştea în privinţa colaboratorului său era siguranţa de sine a acestuia, lipsa oricărei măsuri de precauţie, dezinvoltura cu care îşi asuma orice risc şi tonul, acel ton obişnuit parcă să dea ordine, chiar şi când exprima supunere. Îi mărturisi această impresie şi lui Baldovin, dar şeful îl asigură că Vedea face parte din alta generaţie decât a lor şi, mai ales din altă şcoală, şi că toate acestea la un loc sunt determinantele unui fel de a fi pe care el, Mihai, îl înţelegea mai greu. De atunci căuta să-şi potolească temerile, dar astăzi ele se redeşteptaseră, ameninţând să-l tulbure mai mult ca oricând. Se aşeză pe un scaun, îşi aprinse o ţigară şi căută să-şi explice de ce trecuse Alexe cu atâta uşurinţă peste faptul că, iniţial, el — Mihai Noapteş — îi comunicase la telefon că i se furase aparatul fotografic şi apoi, când a venit la el, aici, în camera asta, i-a spus că nici vorbă de furt, ci doar de voalarea unei jumătăţi de film? Şi-apoi, cum de n-a reacţionat Alexe, măcar printr-o atitudine de revoltă ori printr-o cât de mică supărare, chiar faţă, de „valoarea"

filmului ? Să poată el redobândi oare cu uşurinţă toate acele schiţe, pentru a le filma din nou ? Da ! Cu uşurinţă, pentru că altminteri ar fi fost disperat Dar uşurinţa aceasta de unde îşi trăgea izvorul? Din câte ştia el, Alexe nu lucra la acel institut. De fapt, unde lucra? Oare avea o slujbă ?

O clipă, mintea păru că i se tulbură cu totul: îl fulgerase gândul că Alexe făcuse să-i parvină filmul unor schiţe fictive şi că, prin urmare, neavând ce risca, le va mai filma încă o dată. Începu sa tremure de mânie dar, după puţină vreme se linişti. Stinse ţigara şi porni spre fereastră. Un nou gând porni să-i sfredelească creierii. Sângele începu să-i circule grăbit prin artere, tâmplele îi zvâcneau, iar o gheară îi strângea parcă inima din ce în ce mai tare. Deschise fereastra şi inspiră adânc, dar se părea că nimic nu-l mai poate ajuta. Gândul că Alexe ar putea oricând avea acces la planurile *telepsihofonul ui,* datorită vreunei funcţii ori vreunei calităţi oficiale — în afara institutului condus de Maria Tripşa — părea să-l aducă în pragul disperării; mai ales, pentru că într-o asemenea situaţie, Alexe ar fi procurat — în cea mai mare parte — date fictive, doar ca să-l prindă într-o cursa.

Dar dacă Alexe conta pe cineva de încredere, pe cineva care avea acces la toate planurile aparatului? Desigur, normal ar fi fost să-l informeze, dar poate că vrea să pară infailibil, să arate că se descurcă singur. Sfârşi prin a se agăţa cu toată deznădejdea ce-l mistuia în acele clipe de noua sa presupunere şi ajunse până acolo, încât începu să se plimbe prin cameră, spunându-şi, ca într-o încercare de autosugestie, aidoma pacientelor isterice din exemplele doctorului Charcot: „Da, asta e! Nimic altceva! Sunt liniştit! Sunt foarte liniştit! Alexe vrea să pară infailibil. Asta e! Sunt liniştit..." Mergea tocmai de la fereastră spre uşă, când auzi glasul lui Titus :

— Tată! Suntem aici.

Se opri la jumătatea drumului; întoarse capul spre fereastra, trase adânc aer în piept şi se duse să deschidă.

În prag, Titus şi o tânără care părea să nu fi împlinit încă douăzeci de ani. Fata era de statură potrivită, slăbuţă, obrajii îi erau îmbujoraţi de gerul de-afară. iar ochii păreau de

veveriţă speriată.

Titus făcu prezentările:

— Domnişoara Ela Tripşa şi...

— Tata, îl întrerupse Mihai şi o sărută pe frunte.

Ela. era atât de emoţionată, încât nici nu îndrăznea să-l privească, dar Mihai îi trase în cameră şi-i sili să se aşeze. Apoi îi ridică, le lua paltoanele, ieşi să le ducă în micul hol care-l despărţea de camera lui Bora şi reveni emoţionat ca un licean. Părea incapabil să scoată o singură vorbă. Îi privea cu atâta căldură, încât Titus se ridică de pe un scaun şi-l mângâie. Atunci Mihai îl îmbrăţişa afectuos. Titus, cu firea lui morocănoasă ca a unui bătrân trecut prin multe, apăru în ochii Elei, pentru prima dată copil, poate pentru că se găsea alături de statura uriaşă şi masivă a tatălui său, poate pentru că acesta îl strângea în braţe cu atâta putere. Inima fetei prinse să bată mai repede. Gândurile o purtară spre singurul tablou din modestul lor apartament, dar bărbatul de acolo era tânăr. Aşa fusese când murise. Şi murise de mult. Poate că tot aşa s-ar fi agăţat şi ea de umerii lui... Fără nicio fărâmă de invidie, ci doar din pricina emoţiei care o stăpânea, fata îşi smulse privirile de la scena care o răscolea şi căută, în neştire, prin încăpere, ceva care s-o intereseze, s-o sustragă. Dar pereţii erau aproape goi, în afară de două tablouri reprezentând nişte peisaje reci. Şi totuşi, asta păru s-o mai liniştească; apoi, pe neaşteptate, o şoaptă strigată o făcu să tresară:

— Soarele meu !

Şi fata se tulbură şi mai mult, pentru că în strigătul acela şoptit se desluşea dragostea amestecată cu un soi de disperare ce nu îndrăznea să se lase cu adevărat strigată. Ar fi vrut să-l ajute pe uriaşul cu păr alb, ar fi vrut să-i aducă uşurarea de care poate avea nevoie, dar nu ştia cum. O clipă, îi trecu prin minte să plece de lângă ei, dar gândul îi fu curmat de un nou strigăt şoptit, urmat de un suspin adânc. Atunci înţelese că bătrânul îşi mai astâmpărase disperarea şi, de bucurie, izbucni în plâns.

Titus se desprinse din îmbrăţişarea lui Mihai. şi veni lângă

ea. Îi ridică bărbia şi o sili să-l privească. O mângâie pe obraji şi, fără să-şi privească tatăl, spuse mustrător :

— Vezi? Vezi ce-ai făcut?

Mihai se apropie de ei şi-i privi nedumerit.

— Ce? Ce-am făcut?

— Uite! Ela plânge.

Atunci, fata se ridică de pe scaun şi, căutând să-şi stăpânească emoţia, se adresă lui Mihai:

— Domnule... eu, eu n-am ştiut niciodată că cineva poate să-şi iubească atâta de frumos copilul.

Mihai se întoarse spre fereastră, şi fata se gândi că el se sfia să-i întâlnească privirea. Poate că se credea doar cu fiul sau, când îşi strigase dragostea şi abia acum îşi dădea seama că ea îi ascultase gândurile. Da, da, aceasta era pricina pentru care bătrânul îi evita privirea; se sfia. Dar nu lui trebuia să-i fie ruşine, ci ei: ei, pentru că stătuse acolo, deşi n-ar fi trebuit, şi ascultase, cum nu-ţi este îngăduit să asculţi strigătul unui suflet zbuciumat. Curând avea să se liniştească însă prin ceea ce avea să-i spună bătrânul. Presupunerile ei de copil prea sensibil şi oarecum exaltat aveau să se spulbere...

— Domnişoară, începu Mihai, într-un târziu, cu glas uşor tremurat, mama lui ne-a părăsit când Titus avea doi ani şi...

Se opri pentru câteva clipe, cu glasul gâtuit de emoţie. Apoi continuă:

— Eu l-am crescut... Ne iubim foarte mult, foarte mult. Ştii, e în firea lucrurilor... cândva trebuia să vină şi dragostea lui pentru altcineva. Nu, nu, strigă el întorcându-se brusc spre fată, să nu-ţi închipui că mă doare asta; dimpotrivă. Atâta doar, te rog, fă-mi copilul fericit!

Îi luă mâinile într-ale lui şi i le strânse tare, până la durere...

— Te roagă tata, mai spuse Mihai, într-un târziu şi, eliberându-i mâinile, se-ntoarse din nou spre fereastră.

Cerul era plumburiu şi trist. Nici lacrimile albe ale zăpezii nu se mai prelungeau pe geamurile ferestrelor. O disperare stranie ameninţa să-i cuprindă pe toţi trei.

După o vreme, Ela se apropie de el şi-l atinse timid, cu o

mâna, pe spate.

— Domnule Noapteş... cred că şi mama mă iubeşte... dar niciodată... niciodată nu mi-a vorbit aşa cum i-aţi vorbit dumneavoastră lui Titus...

Bătrânul se răsuci deodată spre ea şi-i căută privirea. Fata tăcea, înţelegând că încruntarea lui se datora unei supărări.

— Să nu spui asta, interveni Mihai. Oricum ţi-ar vorbi, un părinte rămâne un părinte, şi dragostea lui pentru copil rămâne cea mai puternică şi mai adevărată. Nimeni n-o să te iubească mai mult ca mama dumitale!

Îşi plecă privirea, stingherit parcă de tonul cu care-i vorbise şi, mai mult tulburat decât ruşinat, îi şopti fără să se uite la ea:

— Iartă-mă.

Apoi continuă:

— Voi, tinerii, sunteţi gata să ne judecaţi te miri cum, pentru tonuri, nuanţe sau mai ştiu şi eu ce vi se năzare. Mama dumitale este o savantă, un om preocupat până peste cap de atâtea probleme de meserie, de atâtea treburi pe plan social... iar dumneata, dumneata o pui să-ţi gătească, pentru că mâncărurile preparate de altcineva nu-ţi plac. Ea luptă şi realizează descoperiri epocale pentru binele întregii omeniri, iar dumneata ai pretenţii să-şi aleagă cuvintele altora, pentru că cele pe care le foloseşte în relaţiile cu dumneata nu-ţi produc impresia dorită... Fii fericită, domnişoară Tripşa, că părintele dumitale lasă în urma lui un nume fără pată... pe când eu...

Titus se smulse din locul în care se afla şi, repezindu-se spre Mihai, îl apucă de braţ.

— Dar asta, asta ce mai e?

Bătrânul nu răspunse, şi el insistă.

— Ce vrei să spui?

Mihai îl dădu de o parte şi se adresă Elei:

— Cu dumneata, cu dumneata vorbesc, domnişoară. Eu, inginerul Mihai Noapteş, las fiului meu un nume pătat.

Tânărul privea năucit când pe unul, când pe celălalt.

— Da, băiatule, continuă Mihai, aşa cred eu că e mai

cinstit. Fata asta trebuie să afle chiar de la mine...

— Ce? Ce să afle? striga el disperat. Şi cum bătrânul nu se grăbea să-i răspundă, continua: Despre ce pată vorbeşti?

— Tu nu ştii.... N-ai de unde să ştii, pentru că eu, până astăzi, ţi-am ascuns...

— Tată! Ţi-ai pierdut minţile?

— Nu, dragul tatii, continuă Mihai, resemnat. De patru luni îţi tot scriu că mă aflu pe un şantier...

— Şi unde ai fost?

— Dumitale vreau să-ţi răspund, domnişoară; pentru dumneata şi pentru mama dumitale, vreau să spun adevărul: am fost la puşcărie!

Titus se retrase într-un ungher al încăperii, depărtându-se de el, ca de ceva care-ţi produce oroare.

— De ce? De ce? bâigui el în neştire. De ce vrei să-mi distrugi fericirea?

Bătrânul făcu spre el câţiva paşi târşâiţi...

— N-am vrut... nu vreau asta...

— Mi-e scârbă! îi zvârli în faţă Titus.

Atunci, pradă tensiunii în care trăise în clipele acelea, Ela izbucni:

— Titus! E tatăl tău!

— Un câine! fu răspunsul, şi tânărul fugi din cameră.

Ela rămase ca împietrită. Pe faţa bătrânului se întipărise durerea, o durere nemărginită, izvorâtă din adâncul sufletului. Pe Ela, purtarea lui Titus o indignase. Ar fi vrut să plece, ori cel puţin să evite privirea aceea de om umilit, rănit în tot ceea ce poate avea un om mai bun, mai sfânt, dar nu se putea urni din loc. Simţea că nu-l poate părăsi pe uriaşul cu păr alb într-o astfel de clipă, într-una din acele clipe în care oamenii au nevoie, lângă ei, de o prezenţă fizică, mult mai mult decât de vorbe; ea era un reazem sau putea deveni aşa ceva. Ce n-ar fi dat, în clipa aceea, să fi avut tăria să-l poată asigura că ea, Ela Tripşa, vrea să-l ajute şi că el se putea încrede în ea.

Într-un târziu, bătrânul o întrebă cu glas stins:

— Nu pleci?

Atunci fata tresări. Îl privi lung şi se îndreptă spre el. Îi

prinse mâinile şi i le strânse cât putu de tare.

— Domnule Noapteş... am să fac eu tot ce trebuie.

CAPITOLUL III

Agentul dublu

Trecuseră patru zile de când profesoara Maria Tripşa plecase în străinătate, pentru a-şi prezenta invenţia unui for internaţional, care avea să i-o breveteze. Dar cu o zi înainte de a-şi începe călătoria, luase hotărârea să-l găzduiască pe inginerul Mihai Noapteş. Doar până la înapoierea ei în ţară, spusese ea fiicei sale, pentru că mai apoi îi va căuta un rost.

„Bătrâna" se arătă adânc impresionată de starea de deprimare în care se afla tatăl lui Titus şi, după două zile de chibzuinţă, îi spuse fiicei sale: „Du-te la domnul Noapteş şi spune-i că, dacă nu are altceva mai bun, poate locui la noi o vreme". Apoi se răzgândi. Puse mâna pe telefon, ceru hotelul în care locuia Mihai şi discută cu el, ca între vechi prieteni.

— Prea stăm departe unul de celălalt, când de fapt ar trebui să ne purtăm mai altfel; măcar de dragul copiilor noştri, dacă adevăratele bune sentimente ne lipsesc.

La capătul celălalt al firului părea să nu fi fost nimeni; aşa crezu Maria o clipă, dar îşi reaminti că auzise în receptor acel declic tipic ridicării de pe furcă. Ascultă în continuare şi abia într-un târziu, glasul timid al unui bărbat se făcu auzit:

— Cred... cred că aţi greşit, doamnă...

— Ba n-am greşit de fel; domnul Noapteş, nu?

— Exact...

— La telefon Maria Tripşa.

Urmă o lungă tăcere, curmata de un suspin.

— Doamnă, e o cinste prea mare... nesperat de mare pentru mine... Dacă intuiesc exact, doriţi unele lămuriri suplimentare în legătura cu cele ce i-am mărturisit domnişoarei Ela.

— Drept să-ţi spun, domnule Noapteş, mă surprinde că un om din generaţia mea, şi înţeleg prin asta... nişte ani de

încercări... n-are pic de intuiţie. Uite, dacă vrei să ştii ce n-am înţeles eu, şi te oblig să-mi răspunzi, este: ai sau nu prieteni în Bucureşti? Ai sau nu unde să stai, pentru că... presupun, n-ai de gând să locuieşti toată viaţa într-un hotel?

— Doamnă... n-am, n-am prieteni, dar o să plec...

— Unde? întrebă Maria, pe un ton care nu accepta să nu i se răspundă imediat şi exact.

— Nu ştiu.

— Ascultă, domnule Noapteş! Te somez să rămâi în camera dumitale şi să-ţi strângi bagajele. Pentru asta îţi acord un răgaz de douăzeci de minute, la capătul cărora te vei găsi la poarta hotelului. Ela o să te aducă aici, la noi, unde vei rămâne până la înapoierea mea. Eu nu-mi pot lăsa copilul pe mâna oricui. Ai înţeles?

— Doamnă...

— Vorbeşti mult, domnule Noapteş, şi asta o faci în detrimentul dumitale; mai ai doar cincisprezece minute.

Maria izbucni în râs, iar Ela, care n-o auzise niciodată vorbind cu atâta dezinvoltură şi nici prin minte nu i-ar fi trecut că „bătrâna" ei mamă e capabilă şi de asemenea treburi, o privea uluită. „Bătrâna" se uită la ea şi când o văzu ce mutră face, râsul ei crescu în intensitate, însă doar pentru patru-cinci secunde, pentru că la capătul celălalt al firului răbufni un hohot de plâns. Apoi, bărbatul închise telefonul.

Titus venea doar seara, rămânea cu Ela în camera ei mai puţin de o oră, timp în care abia rosteau câteva fraze banale şi pleca stingherit. Avea impresia că atitudinea lui faţă de Mihai o impresiona neplăcut. Ba, mai mult, se gândea că doamna Tripşa, care manifestase atâta compasiune pentru Mihai, n-avea să-i ierte niciodată purtarea faţă de tatăl său. Încercase s-o descoase pe Ela asupra opiniei mamei sale în legătură cu relaţiile dintre el şi Mihai, dar ea ocolea răspunsul cu o abilitate care-l irita şi de care, mai ales, n-ar fi crezut-o în stare. Evita să-l întâlnească pe Mihai şi asta păru să nu-i fi scăpat viitoarei sale logodnice.

Ela continua să-şi manifeste răceala faţă de Titus, deşi în

adâncul sufletului ei nu dorea nimic mai mult decât să-l dezmierde ca şi până atunci. Îl privea pe furiş şi se bucura, simţindu-i suferinţa; cel mai mult o impresiona însă grija cu care el evita să dea ochi cu tatăl. Asta părea să-i dea nădejde că Titus nu era un om rău şi că ceea ce făcuse nu fusese decât consecinţa revoltei unui suflet prea cinstit, izbit pe neaşteptate de vestea aceea cu puşcăria, care — aşa cum îi explicase chiar el — îi zdruncinase încrederea în idolul copilăriei sale.

„L-am iubit prea mult", strigase Titus când o întâlnise în ziua următoare incidentului. „Mă mir chiar că nu l-am zdrobit, aşa cum mi-a zdrobit el, mie, sufletul". Fata căuta să-i găsească nenumărate scuze şi, odată, după plecarea lui, i se păru că descoperi o nuanţă de măreţie în duritatea şi intransigenţa sa. Se gândi chiar că Titus ar fi trebuit să se fi făcut judecător, nu inginer, de vreme ce se putea arăta atât de intransigent faţă de propriul său tată. Apoi îi trecu prin minte că ea îl judecase greşit şi că-l făcea să sufere pe nedrept... Nu cumva se temea de puterea şi de puritatea lui sufletească? Era ea, oare, atât de laşă încât frica faţă de măreţia caracterului său s-o fi îndemnat la a-l pedepsi? Şi-apoi, ce pedeapsă? Pe cine pedepsea? Şi mai ales, cum? Pedepsea cinstea prin sfidare. Gândul acesta o făcu să izbucnească în lacrimi de umilinţă în faţa propriei sale conştiinţe. O clipă fusese tentată să-i scrie mamei, să-i ceară sfatul, dar renunţă, gândindu-se că poate nici Maria n-o să-l înţeleagă imediat, aşa cum nu izbutise nici ea, în primele ceasuri după ce Titus îl părăsise pe tatăl său. Şi totuşi, sufletul ei de femeie l-ar fi vrut pe omul, de care avea să-şi lege viaţa, mai blând, mai îngăduitor... într-un cuvânt, mai aproape de slăbiciunile şi sentimentalismele ei. Dorinţa asta n-avea să-i mai rămână multă vreme neîmplinită, pentru că în cea de a patra zi, de când Mihai era în casa lor, Titus, venind ca de obicei, după-amiaza, îi spuse chiar din

— Ela, aş vrea să-l văd pe tata.

Ar fi vrut să-l ia în braţe, să-i strige bucuria că l-a regăsit, dar ghimpele îndoielii o împiedica totuşi să se manifeste.

— De ce? izbuti ea să îngaime.

El îşi agăţă paltonul în cuier şi-i răspunse pe un ton firesc,

dar fără s-o poată privi în ochi.

— Vreau să mă împac cu el.

Ea făcu un pas înapoi şi spuse cu glas mai ridicat:

— Sa te împaci cu el!! Cum adică, să te „împaci"? Dar ce? V-aţi certat în parte? Nu v-aţi înţeles la jocul! cu bile din gropiţa vreunui maidan? Apoi tăcu, parcă sfârşită şi intră în camera ei. Titus veni după ea.

— N-am înţeles pentru ce te-ai supărat?

Ea se mulţumi să-l privească şi nu-i răspunse.

— Poate că n-am vorbit aşa cum doreai tu... poate că nu mi-am ales ori n-am izbutit să găsesc cuvintele cele mai potrivite intenţiilor mele, dar...

— Dar asta n-ar fi trebuit sa mă mai mire. Nu-i aşa? Răspunde! Nu-i aşa că ar fi trebuit să mă obişnuiesc şi să mă resemnez la gândul că viitorul meu bărbat nu-şi găseşte niciodată cele mai potrivite cuvinte? Răspunde! Ori aştepţi să-ţi răspund eu?

— Cum vrei...

— Nu le cauţi; asta e! Ba, şi mai rău; nici nu te oboseşti sa le cauţi. Spui orice, la întâmplare, şi crezi că tot ce spui e bine şi drept şi...

— Şi?

— Şi, lasă-mă-n pace! se răsti Ela, căzând pradă unui hohot de plâns.

Tânărul veni lingă ea şi o prinse de umeri.

— Hai! Să ştii că şi eu pot să urlu, dacă ăsta-i tonul pe care preferi să discutăm.

Ea îşi ridică ochii spre el; îl privea cu un soi de nedumerire amestecată cu teamă. Niciodată nu-i vorbise atât de autoritar. Încetă să mai plângă şi continuă să-i susţină privirea.

— Vreau să-i cer iertare tatii; asta vreau... asta am vrut să-ţi spun...

Lacrimi mari se rostogoliră pe obrajii fetei, iar privirea ei se eliberă de ceaţa care venise de undeva din adâncurile sufletului. Buzele îi fură cuprinse de un tremur uşor, aşa cum se întâmplă oamenilor emotivi aflaţi în pragul unei mari

bucurii.

Titus zâmbi cu indulgenţă, ca în faţa unui copil căruia vrei să-l dovedeşti prin asta îngăduinţa de care se bucură faţă de tine.

— Vezi, Ela, tu nu eşti o fată rea, numai că...

— Numai că? murmură ea în neştire.

— Numai că eşti puţin deficitară la capitolul înţelegere, preciza el, apăsând pe ultimul cuvânt şi se pregăti să facă un pas înapoi.

Dar reacţia fetei fu cu totul alta decât aceea la care se aştepta el. Se agăţă de braţele lui şi îngenunche, silindu-l şi pe el să facă la fel.

— Dragostea mea! începu ea în şoaptă, împreunându-şi mâinile ca pentru rugăciune; nici nu ştii cât de fericită m-ai făcut! Îmi pare nespus de bine că sunt o fată proastă şi că tu eşti un bărbat bun. Îţi mulţumesc! Îţi mulţumesc! repetă ea în neştire... O! Dacă n-ai fi vrut să faci asta...

— Poate că n-aş fi ajuns să... să fac „asta", dar mi-a fost teamă; acolo... la hotel... mi-a fost teamă că am să te pierd.

— Titus...

În tăblia uşii se auziră câteva ciocănituri. Titus vru să se ridice, dar Ela îl sili să rămână lângă ea, în genunchi, şi strigă:

— Puteţi intra, domnule Noapteş.

Uşa se deschise timid; din prag, Mihai privea scena, împietrit.

— Vă aşteptam; vă rugăm să ne iertaţi.

•

În după-amiaza aceea Ela plecase de-acasă foarte tulburată.

Un ins care nu i se recomandase în niciun chip îi telefonase a doua oară în răstimpul a douăzeci de minute, doar pentru a-l calomnia pe Titus. Îi ceruse să-şi spună numele, dar calomniatorul refuzase, spunând că n-are niciun rost s-o mintă. Încercase să-l invite la ea, cerându-i să vină la o oră când se va afla şi logodnicul ei acasă, dar „acela" spusese

că nu sosise încă momentul ca Titus să dea ochii cu el şi că, ceea ce trebuia să reţină ea din tot ceea ce îi spusese, era doar faptul că intenţia lui nu trebuia socotită drept calomnie, ci „prevenire".

Mihai îi observă tulburarea, dar nici prin minte nu-i trecea să-i spună răutăţile pe care i le debitase la telefon un netrebnic. Nu, nici lui Titus nu-i va spune nimic. La ce bun să-l întristeze? Şi-apoi, un om cu firea lui Titus, cu principiile şi concepţiile lui despre cinste şi demnitate, un om atât de intransigent, nici nu era prea greu să aibă antipatia cuiva. Dar de ce o sfătuise necunoscutul calomniator tocmai la asta? Mai exact, omul acela nu-i spusese decât: „Nu-l preveni că ai fost pusă în gardă! Altminteri, el va deveni mai prudent şi răul pe care-l vei avea de pe urma lui ar putea lua proporţii şi mai grave". Dar despre ce „rău" şi „proporţii" era vorba? Nu; hotărât lucru, insul n-avea nici măcar fantezie, pentru că ar fi născocit ceva... Dar ce? Ce s-ar putea născoci, pe seama unui om ca Titus? Insul nu era decât o lichea, un calomniator ordinar, atât de ordinar, încât a avut obrăznicia să-i spună că nu va trece mult şi ea însăşi va apela la serviciile lui. „Niciodată n-aş putea apela la serviciile unui om de teapa dumitale! îi strigase ea, dar el păruse să nu se fi supărat. Mai mult chiar, continuase: ,.Desigur, îndemnul meu vi se pare stupid, pentru că nu v-am lăsat niciun nume, nicio adresă. Dar să ştiţi că în clipa în care veţi avea nevoie de mine, nu veţi mai avea răgazul să-mi trimiteţi o depeşă şi... poate nici măcar să-mi daţi un telefon." Ela se silise să râdă tare, pentru ca tipul să-şi dea seama ce efect minor aveau vorbele lui asupra ei. „Şi ce să fac?" îl mai întrebase ea, dorind să scurteze convorbirea. „Sparge un geam! Dar să faci asta fără nicio ostentaţie; aşa... ca din întâmplare sau, cel mult, din cauza emoţiei produse de momentul primejdiei în care o să te afli". Se silise să râdă mai departe, dar nu izbutise. Toate spusele calomniatorului erau, desigur, baliverne, gândi Ela, dar nu putea să nu-şi mărturisească faptul că tonul grav al omului de la telefon o tulburase. Dar parcă tipul făcuse o aluzie şi la „Sfânta treime", despre care spusese că în credinţa familiei Noapteş apare cam

descompletată, iar când ea se revoltase, strigându-i că logodnicul ei făcea parte dintr-o familie bigotă, dar că asta nu-i umbrea cu nimic fericirea, calomniatorul izbucnise în râs, cerându-i apoi iertare şi explicându-i că nu la asta se referise. Pe un ton declamator şi insinuant el precizase: „Tatăl şi fiul, ca-n scriptură... Le lipseşte sfântul". După aceea închisese telefonul, asigurând-o că nu va mai reveni decât într-o situaţie mult mai gravă... Fata rămase pe gânduri, întrebându-se într-una ce-o fi vrut să insinueze insul cu toată povestea asta? Poate că „Sfântul duh", avea pentru el semnificaţia inteligenţei? Dacă asta era toată „filosofia lui metaforică", atunci ea discutase cu un tâmpit, pentru că ce altceva putea fi un individ care punea — fie şi pentru o secundă — la îndoială inteligenţa, sclipitoare a lui Titus? Iar tatăl lui Titus era şi el un om inteligent; ce-i drept, cam bigot, dar asta n-avea nimic de-a face cu... Nu, poate că nu la aspectul ăsta se referise necunoscutul... Poate la ceva... la cu totul altceva... Nu cumva era vorba de o lipsă de scrupule? Se minuna singură, de unde până unde îi trecea prin minte asemenea gând... şi continuă să se întrebe, mai ales, de ce? Să o fi încercat oare, cea mai mică îndoială în privinţa lui Titus? Ideea însăşi o făcu sa zâmbească. Apoi îşi dădu frâu liber gândurilor şi într-un târziu păru să se mai fi liniştit, presupunând că ticălosul acela se referise la Mihai Noapteş, la trecutul lui. Calomniatorul îi apăru astfel şi mai odios, şi îşi spuse în continuare că un individ de teapa aceluia nici nu-şi putea închipui măcar că tatăl iubitului ei îi spusese, din primul ceas al primei lor întrevederi, tot adevărul. Hotărât lucru: un ins ca acela nu ştia că uneori oamenii pot greşi chiar şi fără voia lor sau pot lua asupra lor vina altora (aşa cum făcuse Mihai Noapteş), dintr-un sentiment care depăşeşte înţelegerea unui specimen josnic. Ce ştia oribilul personaj, care juca pe misteriosul binefăcător, despre zbaterile prin care trecuse Noapteş? Simţise el oare măcar a suta parte din suferinţele pradă cărora cade un părinte, care, cu riscul nefericirii singurului său copil, îşi strigă vina, îşi mărturiseşte păcatul în faţa unei necunoscute, pentru că în sufletul lui nu se află niciun ungher care să

tăinuiască necinstea? Sau poate că necunoscutul calomniator se referise la cu totul altceva... Simţea că nebunia raţionamentelor o va copleşi; se hotărî să iasă din casă. Vremea era frumoasă şi asta păru s-o bucure oarecum. Îi telefonă Zinei, pe care o ştia în concediu, dar laboranta se scuză că nu o poate întovărăşi, motivând că tocmai îi sosise un musafir. Închise telefonul, se îmbrăcă, bătu la uşa camerei în care se afla Mihai, şi îşi luă rămas bun de la el, asigurându-l că se duce doar până la croitoreasă.

Mihai îşi privi ceasul, o făcu atentă că luase act la ce oră plecase de-acasă şi, jucând rolul părintelui sever, o sărută pe frunte cu o răceală ostentativă. Apoi o petrecu până departe cu privirea şi, o vreme, rămase Ia fereastră, ascuns pe după perdea. În urma Elei păşea un coşar a cărui faţă era atât de acoperită cu funingine, încât nicio trăsătură nu i se mai putea distinge. După coşar, o pereche de tineri grăbiţi, ce se ţineau strâns de braţ, probabil ca să nu alunece pe poleiul ce se formase chiar de la primele ore ale dimineţii. În sfârşit mai trecură şi nişte copii care înhămaseră un biet căţeluş la o sanie de patru ori mai mare decât el. apoi strada păru să-şi recapete liniştea caracteristică. Reveni în mijlocul sufrageriei şi se aşeză pe un fotoliu, luă biblia de pe masă şi, deschizând-o la întâmplare, şi-o sprijini pe genunchi. Încercă să citească, dar starea în care se afla se dovedi nu tocmai bună pentru o asemenea îndeletnicire. De două zile îl obseda chipul Zinei Gogan. O cunoscuse din chiar prima clipă în care păşise pragul casei Tripşa. La început crezuse că e „ruda săracă" a familiei, dar imediat după aceea aflase că nici măcar rudă nu le era gazdelor sale. Pentru el, Zina începuse să reprezinte un „ce" foarte important: ea era colaboratoarea cea mai apropiată a savantei, era prietena cea mai apropiată a fiicei savantei... Dar nu avusese încă niciodată prilejul să discute cu ea singur. Ar fi vrut să-i cunoască trecutul, să ştie din ce familie se trage, să-i cunoască aspiraţiile şi neîmplinirile... şi mai ales, la ce anume aspiră acum, în prezent... Se simţea atras de fata aceasta în al cărei suflet intuia o suferinţă: poate suferinţa unei neîmpliniri, ori poate şi mai rău, suferinţa pe care i-ar

da-o sentimentul invidiei, nutrit faţă de cei din jurul său... ori... şi mai grav, chiar faţă de binefăcătoarea sau fiica binefăcătoarei sale. Nuuu... Zina nu lăsa să se vadă asemenea lucruri; părea că ştie să se stăpânească, dar lui, un om trecut prin multe, nu-i puteau scăpa acele licăriri din ochii Zinei, ori de câte ori Ela îi povestea câte ceva de la facultate sau când îi arata o rochie nouă. Nu, n-ar putea spune că ar fi citit în privirile Zinei ura sau alt sentiment urât; îl izbiseră însă, pur şi simplu, acele ciudate sclipiri din ochii laborantei şi ajunse să simtă nevoia de a-şi lămuri cât mai repede impresia. Şi asta, pentru că dorea să ştie exact ce anume ar putea face pentru ea.

Soneria de la intrare zbârnâi intermitent; cineva îşi anunţă parcă prezenţa, conform unui cod.

Mihai se ridică de pe scaun şi, cu biblia în mână, se îndreptă spre fereastra de la care putea vedea cine anume venise. Era chiar Zina Gogan. Nu-i venea să-şi creadă ochilor. Privi încă o dată, mai cu luare aminte. Da, era Zina Gogan! Inima începu să-i bată mai repede şi emoţia bucuriei de a putea fi singur cu ea, în sfârşit, îl făcu să deschidă uşa cu oarecare grabă.

— Domnişoară Zina! exclamă el mirat, ca şi cum în clipa aceea descoperise cine era vizitatorul.

— Bună ziua!

— Bună ziua! Sărut mâna! Poftim, intră, te rog...

Zina intră în vestibul.

— Ela nu-i acasă?

— Nu... Acum câteva minute a ieşit. Spunea că trebuie să treacă neapărat pe la croitoreasă...

— E grozavă fata asta! exclamă laboranta, cu o ciudă pe care nu şi-o mai putu stăpâni. Acum un sfert de oră mi-a telefonat, spunându-mi că doreşte s-o întovărăşesc, iar când vin o găsesc plecată.

— Nu zăboveşte mult. Dezbrăcaţi-vă paltonul, intraţi...

— Să dau drumul taximetrului; m-am grăbit, după cum vedeţi...

Începu să caute prin poşetă; părea din ce în ce mai

agitată. Ridică ochii spre el, şi Mihai putu citi în adâncul lor o jenă profundă.

— Domnule Noapteş... n-am destui bani să achit cursa. Contam pe faptul că Ela va fi acasă, căută ea să se scuze, şi de aceea...

Mihai duse mâna la buzunar şi scoase câteva bancnote de zece lei.

— Sper să ajungă...

— O! E chiar prea mult.

Laboranta luă două bancnote şi ieşi grăbită.

Noapteş urmări scena din spatele perdelei şi notă pe biblie numărul taximetrului.

Când Zina reveni, îl găsi tot cu biblia în mână şi-l întrebă:

— Poate că v-am deranjat, poate că eraţi în reculegere sau chiar vă făceaţi rugăciunea?

Mihai îi răspunse privind spre cer:

— Dumnezeu nu m-ar ierta niciodată, daca mi-aş face rugăciunea atât de târziu.

Apoi se întoarse spre ea şi o invită să se aşeze alături.

— Vezi, domnişoară, cu dumneata nici nu ştiu cum să mă port, în casa asta. De fapt, eu locuiesc aici, dar dumneata eşti mult mai de-a casei decât mine şi mi s-ar părea caraghios să-mi mai continui rolul de gazdă.

Fata zâmbi trist:

— Da... e bine spus „mai de-a casei". Aici, toţi au acest sentiment, pentru că li se sugerează asta! Şi, poate că nici nu e rău.

Noapteş înţelese că ea nu-şi spusese gândurile până la capăt şi socoti de datoria lui să-şi manifeste nelămurirea. „Poate că ea tocmai asta urmăreşte", îşi spuse el, socotind că frântura de gând transpusă în vorbele aruncate de fată ar fi avut menirea să-l incite şi, prefăcându-se că a căzut pradă acestei intenţii, întrebă:

— Cum adică, nu e rău să ne simţim cu toţii de-ai casei?

Zina zâmbi cu amărăciune:

— Pentru că senzaţia asta are darul să mărească ataşamentul „prietenilor". Ce să mai vorbim? Presupun că aţi

mai întâlnit şi dumneavoastră asemenea practici?

Mihai o mângâie pe mână şi-i spuse pe un ton blând:

— Te-nţeleg, te-nţeleg, domnişoară... Apoi se grăbi să precizeze, speriat parcă de sensul pe care fata l-ar fi putut da spuselor lui: Îţi înţeleg supărarea, că ai făcut un drum degeaba, dar cred să la mijloc n-a fost vorba decât de...

— De o desconsiderare! răbufni Zina şi îşi ascunse faţa în palme.

O vreme, Noapteş tăcu, privind-o atent. Tare ar fi vrut să ştie dacă Zina o ura cu adevărat pe Ela şi, mai ales, cât de mult o ura.

Deodată, fata îşi ridică privirea; ochii îi jucau în lacrimi. Puse o mână pe mâna cu care el o mângâiase şi-l întrebă cu disperare:

— Domnule Noapteş, nu-i aşa că ura este cel mai josnic sentiment?

Bătrânul o mângâie pe păr, fără să se mai uite la ea. Privirile lui căutau spre fâşia de cer, ce se zarea prin fereastră... Într-un târziu răspunse aproape şoptit:

— „Iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi".

Atunci, fata se smulse de lângă el şi, cu glasul gâtuit de furie, îi strigă:

— Dar eu nu mă iubesc nici pe mine!

— Băiatul meu mi-a spus asta, dar am atribuit starea dumitale unui spirit de sacrificiu la care toţi oamenii sunt obligaţi faţă de semenii lor. Acesta cred că este adevărul, dar şi dumneata, ca şi mulţi alţii, te ruşinezi că poţi fi mai bună decât cei din jurul dumitale, Da, da; uneori, când eram mai tânăr, mi s-a întâmplat şi mie să trec prin astfel de stări, dar m-am regăsit...

— Şi pe urmă?

— Pe urmă a venit partea cea mai grea: mărturisirea. Să ştii, fata mea, că eliberarea unui cuget nu vine decât odată cu mărturisirea greşelii...

— Cui?

— Ţie! Ţie însuţi!

Fata veni în spatele lui şi spuse câteva vorbe pe care el

abia le auzi. Apoi continuă pe un ton ceva mai ridicat:

— Pentru asta, trebuie să crezi... să crezi în ceva... ori eu nu cred în nimic; în nimeni şi în nimic.

Urmă o pauză lungă.

Liniştea care domnea în cameră ameninţa să se prelungească, fără ca cei doi să-şi mai dea seama de scurgerea timpului; fiecare părea absorbit de propriile lui gânduri, când deodată Zina şopti:

— Domnule Noapteş!

El tresări şi se întoarse spre laborantă care acum se afla lângă sobă, ghemuită pe un taburet.

— Da, domnişoară Zina... Te ascult! murmură el, fără să se clintească totuşi din loc.

— Vă rog să veniţi lângă mine...

Mihai făcu câţiva paşi spre ea, ţintuind-o cu privirea.

— Mai aproape, îl îndemnă fata. Mă simt foarte singură.

— Şi ştii de ce?

— Poate pentru că sunt cu adevărat singură...

— Nu te-am întrebat dacă eşti sau nu; asta are mai puţină importanţă.

— Atunci... nu ştiu.

— Ei bine, continuă Mihai, ridicându-i capul pentru a-i putea subjuga privirea, *te simţi* singură pentru că îţi lipseşte credinţa.

Zina păru că se cutremură şi, agăţându-se de el, spuse:

— Poate, ştiu şi eu... Şi ce trebuie să fac?

— Nimic mai simplu decât să vrei. Dar să vrei cu adevărat.

Fata se ridică şi-l privi lung.

— Domnule Noapteş, mai înainte mi-aţi vorbit despre o stare asemănătoare cu asta în care mă aflu eu acuma, spunându-mi că şi dumneavoastră i-aţi căzut pradă cândva. Apoi, dacă am reţinut exact, v-aţi autoexaminat, ca să aflaţi cauza. Pe vremea aceea nu eraţi tot atât de credincios ca şi astăzi?

Mihai socoti că întrebarea ei se datora zbuciumului pe care i-l pricinuise starea ei de nelinişte şi-i răspunse, fără să-şi

dea seama de adevărata origine a întrebării.

— Ba da; şi-atunci eram tot atât de credincios.

Fata chicoti veselă, aşa cum fac copiii când îi prind pe cei mari în defect.

— Aşadar, aţi cercetat pricina răului, repetă Zina, vrând parcă să se asigure că a priceput exact.

— Da, confirmă Noapteş, oarecum descumpănit.

Şi din nou fata chicoti.

— Dacă nu greşesc, principiul de căpătâi al religiei este „crede şi nu cerceta"! Atunci, la ce bun acea cercetare sau autocercetare despre care mi-aţi vorbit? Nu vă era suficient faptul că dumneavoastră credeaţi?

Mihai zâmbi la gândul că ea se agăţase de o interpretare, inteligentă, ce-i drept dar nu capabilă să-l pună în încurcătură. Ori poate că în spusele şi în exaltarea ei neaşteptată dăinuiau ultimele rămăşiţe ale rezistenţei pe care mai avea de gând să le opună readucerii la echilibrul dorit de el? În cazul acesta lucrurile căpătau un aspect puţin mai îngrijorător decât până atunci; poate chiar mai grav, şi prin urmare prudenţa lui trebuia să crească.

— Domnişoară, eu am fost şi sunt un adevărat credincios; mai mult, te pot asigura că în acest domeniu sunt chiar un erudit.

Tânăra păru că face un efort disperat să nu izbucnească într-un hohot de râs.

— Cum vine asta? Acum chiar că nu mai înţeleg nimic.

— De ce? întrebă Mihai pe un ton sigur.

— Erudiţia presupune cunoaştere, ori tocmai în asta constă originea păcatului. Şi „geneza", acea istorie naivă a originii omenirii, spune că Dumnezeu a prevenit pe primul om să nu mănânce fructe din arborele cunoaşterii, numindu-l „arborele morţii".

— Adevărat, dar curiozitatea a acţionat împotriva poruncii divine şi omul a mers până acolo, încât a renunţat la o veşnicie paradisiacă, numai de dragul de a şti. Vezi dumneata, starea asta de necesitate, pe care noi o numim cunoaştere, s-a dovedit în decursul veacurilor a fi o evidenţă

absolută, chiar şi în domeniul religiei. Bunăoară, la vechii greci, păcatul cunoaşterii ocupa cel mai de frunte loc; până şi credinţa în zei era măsurată cu etalonul „erudiţiei". Şi ce altceva este erudiţia, dacă nu chiar treapta cea mai înaltă a cunoaşterii. Şi cine, cine s-ar încumeta să lupte împotriva evidenţei, în afară de nebuni...

— Sau de disperaţii incurabili, gemu ea.

— Care s-au zbătut zadarnic în suferinţa propriului lor refuz de a cunoaşte, de a şti cum se poate câştiga totul...

— Şi au ajuns la concluzia că totul este pierdut, aşa cum am ajuns eu.

Mihai păru să nu-i fi auzit ultimele cuvinte şi continuă pe un ton care nu vădea nimic altceva decât dispreţul.

— Acestor nenorociţi, care se lasă înfrânţi, nu le rămâne decât s-aleagă ori credinţa succesului, ori să trăiască într-o lume închipuită de ei, o lume în care raţiunea de a trăi bine este dată la o parte, iar lupta este înlocuită de un presupus şi fals destin.

Rostind aceste ultime cuvinte, braţele lui puternice se ridicară, de parcă voiau să cuprindă între ele întregul univers, iar după ce rosti cel din urmă cuvânt, le coborî brusc, aidoma celui care aruncă un cutremurător blestem asupra unei mulţimi.

În clipele lungi de tăcere care urmară, fata păru înfricoşată. Pe un ton de tânguire, el îşi reluă apoi firul gândurilor:

— Dar cine, cine poate să cunoască din vreme gândurile acestor nefericiţi?

— Suferinţele lor, nu gândurile.

— Ba gândurile! se încăpăţână el, pentru că gândurile sunt pricina oricărei stări de suferinţă. Şi cum să vindeci suferinţa, dacă nu-i cunoşti din vreme pricina? Vezi dumneata, savanţii se lasă absorbiţi de cine ştie ce idei care li se par majore, fac fel de fel de descoperiri şi când izbutesc le subordonează unor scopuri neînsemnate.

Zina se ridică de pe taburet. El aştepta cu înfrigurare... Fata părea să se decidă greu la drumul pe care el o angajase.

Îşi spuse, din nou, că nu trebuie să grăbească lucrurile şi se strădui s-aştepte răbdător.

În cele din urmă ea începu să vorbească.

— Nu pot împărtăşi în întregime părerea dumneavoastră. De pildă, la institutul nostru, aţi aflat probabil, s-a realizat un aparat care se numeşte *telepsihofon* şi care este destinat tocmai... descoperirii bolilor psihice... şi chiar vindecării lor.

— Iată, iată pentru ce stadiu târziu a fost destinată această misiune a tehnicii medicale, se revoltă Noapteş.

— Stadiu târziu? întrebă fata, uluită.

— Bineînţeles. De ce să fie folosit acest aparat numai când suferinţa ajunge la stadiul de boală? Pentru satisfacerea unei simple vanităţi, să laşi acele gânduri, care tulbură, să se înmulţească şi să roadă sufletul omului, până când rezultatul eroziunii înseamnă boală? Pentru ca, după aceea, să prezinţi lumii cangrena sufletească şi să cauţi să convingi ce minuni faci cu jucăria pe care ai născocit-o? Pe dumneata nu te revoltă? Pe mine mă cutremură astfel de demonstraţii cu sufletele unor nenorociţi a căror suferinţă ar trebui tămăduită cu discreţie şi nu cu o trâmbiţată şi indecentă publicitate.

— Poate, poate... murmură fata. Şi cum aţi crede că s-ar putea altfel?

Mihai o scrută atent, vrând să se asigure că întrebarea era sinceră şi nu de circumstanţă.

— Nimic mai simplu: în primul rând, depistarea preventivă a gândurilor oricărui om, pentru ca orice neregulă, cât de mică sa poată fi depistată în faza ei incipientă; apoi, discreţie. Discreţie absolută. Dar asta nu stă în puterile mele, pentru că nu eu sunt inventatorul şi totuşi...

Aici, Mihai îşi curmă fraza, jucând spaima pe care i-o strecurase propria sa idee şi-i aruncă interlocutoarei sale o privire care exprima tulburare.

— Şi totuşi ? insistă fata, parând avidă să afle fie măcar şi o soluţie ipotetică.

Mihai refuză să-i mai susţină privirea şi continuă să tacă.

— Poate că este de datoria omenirii să ceară ori chiar să impună savanţilor cum anume să-şi folosească invenţiile.

— Şi dacă ei nu consimt?

— Atunci li se impune, ori...

— Ori...?

— Li se ia invenţia din mână, pentru a fi folosită cât mai bine, spre fericirea omenirii.

Jocul reuşise de minune. Mihai era covârşit de captura pe care o făcuse. Ştia că mai avea să-şi supună prada unei singure încercări; va arunca în joc ultima carte şi va şti până unde se putea încrede în această victimă a lui. O ultimă întrebare, o ultimă zvârcolire a vânatului în capcana pe care i-o întinsese şi va afla dacă prada e absolut sigura. Nu era la prima încercare de acest fel. Mai avusese el de-a face cu prăzi mai dificile... Savura dinainte victoria şi, cu un soi de perversitate, tot amâna să pună capăt zbaterilor prăzii. Simţea că şi fetişcana era obosită şi că dorea o limpezire a situaţiei, poate mai mult ca să-şi odihnească nervii, dar el tocmai asta nu dorea încă. Prada trebuia istovită lent. Aceasta era etapa finală a zbaterii şi dacă el i-ar fi biciuit nervii cu aceeaşi intensitate ca până atunci, n-ar fi putut desluşi cu claritate eficienţa ultimei lovituri. O privi lung, jucând o gravă nehotărâre şi o întrebă pe un ton cât mai firesc:

— Dar cine, cine s-ar încumeta să ia din mâna savanţilor invenţiile pe care ei nu se pricep să le folosească?

Fata zâmbi trist.

— Oricine, şopti ea grav; orice om care îşi dă seama că, prin asta, face un bine omenirii.

Se priviră în tăcere vreme îndelungată; într-un târziu fata trecu în vestibul.

— Trebuie să plec.

— Dacă ai ceva urgent să-mi comunici, telefonează-mi.

— Bine...

— Îţi poţi schimba vocea?

— Da...

— Atunci, prezintă-te drept doamna...

— Lia Lohan!

CAPITOLUL IV

Complicii

Mihai Noapteş se dovedea un om recunoscător faţă de casa care-l adăpostise. Nu pregeta, când era vorba de unele treburi gospodăreşti, de târguieli, de mici reparaţii şi câte altele... Toate astea păreau să nu treacă neobservate de Ela.

De câteva zile casa devenise mai îngrijită şi chiar mai veselă; Mihai adusese o „fată-n casă", de o destoinicie şi un simţ gospodăresc rar întâlnite, iar Ela nu contenea să-şi manifeste recunoştinţa faţă de el. De fapt nu el, ci Zina o „procurase", la rugămintea lui. Îi explicase laborantei că, într-un fel, trebuie să-şi plătească bucata de pâine şi adăpostul căpătate, iar pe de altă parte îi sugerase că poate n-ar fi rău ca, după plecarea lui de-acolo, să rămână cineva „de-al lor" în casa Tripşa. Zina „făcu rost" de o nouă menajeră în numai două zile, iar Mihai avu răgazul, într-o după-amiază când se afla doar cu ea, s-o descoasă cu de-amănuntul.

Aflase că Aniţa Toader avea douăzeci şi şase de ani şi că se trăgea dintr-o familie de buni gospodari, de prin Bistriţa-Năsăud. Plecase de acasă cu un flăcău dintr-un sat vecin, dar acela nu-şi ţinuse vorba, iar când s-a despărţit de el, nu s-a mai întors în sat, de ruşine.

— De mult ai plecat de-acasă? a întrebat-o Mihai.

— Eram în clasa a opta elementară. El era cu vreo zece ani mai bătrân decât mine. Frumos, domnule dragă, şi om cu carte. Lumea-i spunea „inginerul" şi toate fetele se dădeau în vânt după el. Suspină adânc şi, după o scurtă pauză continuă: Dar el pe mine m-a ales...

El o privi atent, vrând parcă să afle dacă rana aceea se vindecase ori dacă fata avea tăria să nu ia în tragic nici măcar lucrurile foarte grave.

— Dacă am priceput bine, asta ţi s-a întâmplat pe la

cincisprezece ani...

— Şaisprezece, preciza fata, că m-au dat la şcoală cu un an mai târziu decât trebuia. Ba poate că tata nu m-ar fi dat niciodată la şcoală, dar s-a speriat când au început să-l amendeze.

Mihai arboră o mină de compasiune şi o întrebă pe un ton grav:

— A murit?

— Ba, cum să moară? Că-i sănătos tun, de te-ngroapă şi pe dumneata.

El se sili să râdă, ca să-i arate că participă la bucuria ei pentru sănătatea tatălui său, dar ceva i se părea ciudat în atitudinea şi-n vorba tinerei menajere. Nu ştia dacă toate spusele ei trebuia să le pună pe seama unei sinceităţi naive, ori să le atribuie obrăzniciei. Zina i-o recomandase ca pe un om de încredere, asigurându-l că o cunoaşte de aproape patru ani, timp în care condusese gospodăria unei mătuşi.

— Şi pe unde ai mai lucrat? întrebă Mihai, cu aerul că răspunsul nu-l interesa în mod deosebit.

— La început.. când m-a lăsat „inginerul", am fost la copiii şefului de gară, unde m-au dat jos din tren, că m-au găsit fără bilet.

— Unde voiai să te duci?

— În lume! În lumea largă! Şi uite că n-am pierit. După aceea am intrat la un profesor, cred că era macedonean, dar el se ţinea că-i grec. Dacă nu era nevastă-sa, n-ajungeam eu la Bucureşti. Femeie deşteaptă, domnule dragă. Cum şi-a dat seama că se poate bizui pe mine...

— Cum şi-a dat seama? întrebă Noapteş, vrând să-i arate cât de mult îl interesa povestea ei, dar şi să-i verifice, totodată, discreţia.

Menajera nu-i răspunse imediat. Îl privi lung, ca şi cum ar fi vrut să-i pătrundă în tainiţele celor mai ascunse gânduri, iar el îşi dădu seama că greşise, nelăsând-o să-şi depene liniştită amintirile. Mihai îi înfruntă privirea şi chiar izbuti să-i zâmbească mirat. Nedumerirea lui păru s-o liniştească.

— Domnule dragă, eu spun vrute şi nevrute despre mine,

dar despre alţii îmi vine mai greu.

El o încuraja, dar ea păru să nu-l fi înţeles şi se grăbi să-l asigure că discreţia ei nu va avea să influenţeze asupra celor ce domnişoara Zina o rugase să facă. Mai mult, se strădui să-l asigure de devotamentul şi, precum că nimic nu se va mişca în casa aceea fără ca ea să-i informeze la timp, fie pe el, fie pe domnişoara Zina. Noapteş nu reacţiona în niciun fel. Ascultase „jurământul de credinţa" al menajerei, căutând să descifreze până şi cea mai delicată nuanţa care i-ar fi putut trăda o cât de mică neîncredere, dar nu putu sesiza nimic. Aniţa părea foarte hotărâtă să-şi îndeplinească îndatoririle pe care i le încredinţase Zina, iar seriozitatea acestei atitudini produsese asupra lui o impresie bună. Nu ştia, însă, cât de mult se putea încrede în spiritul ei de observaţie şi, mai ales, în capacitatea ei de selecţie. Apoi îi veni să râdă de propriile lui gânduri. spunându-şi că a ajuns să-şi depăşească chiar şi închipuirea. Ce pretenţii putea avea de la o slujnicuţă oarecare? Da, era suficient că ea manifestase discreţie şi ca era devotată Zinei. Hotărât lucru, nu-i putea cere mai mult decât să-l informeze asupra persoanelor care aveau să viziteze casa Tripşa şi, poate, chiar şi în legătură cu unele discuţii. Din nou îi veni să râdă, gândindu-se cam în ce mod i-ar relata Aniţa o discuţie a savantei cu unul dintre colaboratorii ei. Apoi, mai era Zina şi, încă, da... încă şi el se mai afla acolo, în casa aceea. Deodată, privirile îi alunecară pe mâinile menajerei şi se încruntă.

Femeia observă asta şi, cu timiditatea izvorâtă din excesul de pudoare a omului simplu, ea îşi ascunse mâinile sub şorţ.

Mihai se strădui să-i zâmbească; aşa făcea ori de câte ori avea de gând să pună o întrebare importantă, pentru că întotdeauna dorea să-şi găsească interlocutorul nu numai neprevenit, dar mai ales derutat. De data asta îşi confecţiona un zâmbet de sfială pentru situaţia lui penibilă de om trecut de cincizeci de ani, surprins de o tânără fată, în timp ce-i privea cu interes mâinile.

— Ai mâini frumoase, spuse el, cu o notă de stinghereală în glas. Vreau să spun că... pentru cât munceşti... mâinile puteau arăta... mai altfel... se precipită el să-şi pună în

evidenţă încurcătura în care se afla şi, la adăpostul acestui joc, să-i ceară răspunsul la întrebarea sugerată.

Aniţa zâmbi cochet şi, cu prefăcută stinghereală, îşi întinse mâinile spre el.

— Port mănuşi, când fac treabă. Asta am învăţat de la mătuşa domnişoarei Zina. Femeie de ispravă! Când m-a văzut prima dată cu mâinile în apa în care spălam vasele, mi-a spus: „Să ştii că şi eu spăl şi vase, şi rufe, şi tot ce se poate spăla, dar pun mănuşi". Dacă o babă ca mine îşi îngrijeşte mâinile, o fată tânără trebuie să facă asta cu sfinţenie". Şi zău, domnule dragă, dacă era chiar aşa de bătrână cum ţinea ea s-o creadă lumea.

— Bine, bine, acum vezi-ţi de treabă, îi spuse Mihai, cu inima încolţită de îndoieli. Ar mai fi întrebat-o el şi câte ceva despre familia Zinei, poate chiar despre Zina, dar un sentiment de teamă îl făcu să renunţe la această intenţie. Se gândi că Aniţa ar putea-o informa pe Zina, şi-apoi fata asta n-avea voie să intuiască nici măcar cea mai mică nuanţă de neîncredere în relaţiile dintre el şi Zina. Dar dacă Zina, prevăzătoare, o instruise în mod deosebit asupra discreţiei pe care trebuia s-o manifeste la eventualele lui întrebări privind-o pe ea? Nu, nu va face imprudenţa asta; n-o va întreba nimic despre Zina. După aceea, un alt gând păru să-l tulbure şi mai mult. Nu cumva Zina o instruise pe menajeră să-l supravegheze chiar şi pe el? Sau, poate *numai* pe el... Cum de nici măcar nu-i trecuse prin minte posibilitatea asta? Îşi derulă, în sens invers, filmul aducerii în casa Tripşa a Aniţei Toader, iar gândurile i se opriră, ca într-un „stop-cadru”, la momentul în care Zina se oferise, cu o dezinvoltură oarecum deplasată, să-l pună bine cu gazdele lui, asigurându-l că-i va procura o menajeră foarte bună. Oare Zina nu cunoscuse şi până atunci acea nevoie a protectoarei sale? De ce nu le sărise în ajutor până atunci? Îşi frână şirul de întrebări care ameninţau să-l târască pe panta unor raţionamente înfricoşătoare şi căută să se liniştească, agăţându-se de ideea că Zina le ura pe cele două femei şi că prin urmare n-ar fi făcut niciodată asta pentru ele. Nu; Zina le făcuse acest mare

serviciu numai datorită lui şi... şi, desigur, implicit, ei. Hotărât lucru: venirea Aniţei în casa Tripşa nu se datora decât interesului pe care el, Mihai Noapteş, îl sugerase Zinei. Apoi, când totul părea să se fi liniştit, teama în care trăia de multă vreme generă, într-un alt ungher al minţii lui, aflate într-un zbucium neîncetat, întrebări şi mai sumbre şi mai ameninţătoare: De unde atâta siguranţă din partea Zinei, cu privire la posibilitatea de a aduce o menajeră? O avea pregătită? O avea într-o rezervă şi ştia cu certitudine că o poate aduce oricând în jocul lor? Dacă aşa ar fi stat lucrurile, atunci Zina ar fi putut reprezenta o mare primejdie pentru el... O mare primejdie! Şi-apoi, cum o adusese Zina pe menajeră, lipsindu-şi mătuşa — bătrână, desigur — de un asemenea ajutor? Dar... mai ales... cum renunţase fosta ei stăpână la serviciile femeii? Făcu un mare efort ca să-şi stăpânească mânia, spunându-şi că nu trebuie să dispere încă. Nu încă! Nu încă! îşi striga în gând, vrând să se sugestioneze că mai putea exista o şansă, că dezastrul pe care credea că l-a intuit nu era decât rodul imaginaţiei sale surescitate. Într-un târziu se hotărî s-o întrebe pe menajeră din ce pricină plecase de la mătuşa Zinei şi privi spre

locul în care ştia că ea ar fi trebuit să se afle, dar fata nu mai era acolo. Ascultă atent şi o auzi trebăluind în camera doamnei Tripşa. Uşa era întredeschisă şi în sufragerie răzbătea un cântec bihorean pe care fata îl fredona veselă.

— Aniţă! o strigă el, prietenos.

Menajera apăru îndată în pragul uşii.

— Credeam că aţi adormit şi am plecat să-mi termin treaba. Stăteaţi cu ochii pe jumătate închişi, şi mi-am zis că aşa v-o fi obiceiul. Ca iepurii! exclamă ea şi îşi duse o palmă la gură, speriată de vorbele scăpate.

— Chiar ca iepurii?

— Iertaţi, domnule dragă, aşa am văzut eu, la noi acasă, iepurii.

— Ei, să ştii că aşa dorm şi unii oameni bătrâni, spuse el cu o tristeţe resemnată.

— Oare?

— Da, da... N-ai observat asta şi la doamna pe care ai servit-o până să vii aici?

— Nu... răspunse fata, cu oarecare nesiguranţă. Drept să vă spun, n-am prea văzut-o dormind, că pe mine mă trimitea la culcare mai înainte ca s-o prindă pe dumneaei somnul, şi mă chema numai după ce se deştepta; niciodată când dormea.

Mihai zâmbi.

— Te împăcai bine cu ea?

— De minune!

— Şi... cum de te-ai îndurat s-o părăseşti?

— Eu? Dumneaei a trebuit să se interneze... Mi-a spus că o să rămână în spital vreo două luni, poate chiar mai bine şi...

— Şi ţi-a spus să pleci.

Menajera îl fulgeră cu o privire aproape duşmănoasă.

— Iertaţi, dar de doamna Gogan să nu vorbiţi aşa...

Buzele i se strânseseră, nările îi fremătau, iar revolta din ochii ei ameninţa să se transforme într-un şuvoi de lacrimi.

— Cum să-mi spună, „pleacă”! Mi-a spus să stau acolo, că leafa-mi merge... şi că, chiar de nu-i dumneaei acasă, tot treaba aia este de făcut. Dacă nu-mi găsea domnişoara Zina de lucru, eu mă duceam să muncesc cu ziua, şi tot nu primeam leafa de la doamna Gogan.

Aşadar, fosta ei stăpână se numea tot Gogan; ca şi Zina. Şi asta o spusese ea, Aniţa, fără ca el s-o fi întrebat măcar. Îi mai rămânea să verifice povestea cu spitalul şi, dacă rezultatul era bun, atunci putea fi cu adevărat liniştit.

— Aşa de mult o să stea în spital doamna Gogan? De ce?

— Boală grea, domnule dragă. Zice că musai să-i spargă nişte coaste. Eu i-am zis că să merg cu dumneaei, dar mi-a răspuns că doctorii nu îngăduie o treabă ca asta! O să mă duc joia şi duminica; zice c-atunci se poate, dar numai cu ceasul, şi eu ceas n-am.

Din nou Noapteş râse cu poftă.

Soneria de la intrare îl făcu să tresară. Se ridică de pe scaun şi privi prin fereastră. Era Ela; îşi uitase cheile acasă. La câteva minute după ea, sosi şi Titus. Lui Mihai i se păru ciudată vizita băiatului, înainte de amiază şi evită să-l vadă,

furişându-se în camera lui. După o vreme, auzi o discuţie între Titus şi Ela pe un ton foarte ridicat. Mai exact, Titus era cel care o certa, parcă strigând. Îşi încordă auzul, dar îi fu cu neputinţă să înţeleagă ceva din avalanşa de cuvinte pe care băiatul le prăvălea asupra iubitei sale.

Dar ce se întâmpla oare în camera de care-l despărţea sufrageria aceea blestemată?

•

Cele două convorbiri telefonice pe care le avusese cu necunoscutul calomniator produseseră asupra Elei o tulburare serioasă. Titus observă că atât buna dispoziţie cât şi comportarea ei degajată dispăruseră, Altădată, ea îi sorbea vorbele şi-l asculta ore în şir, cu un soi de extaz care, de câteva zile părea să fi dispărut. Mai mult, o surprinsese chiar că nici nu asculta întotdeauna ceea ce-i spunea şi cu o seară mai înainte o întrebase, discret, ce anume se întâmpla cu ea. Fata tresărise, apoi izbucnise în lacrimi, rugându-l s-o ierte, fiindcă îi era cu neputinţă să-i urmărească şirul vorbelor. El atribui starea ei unei serioase oboseli şi-i propuse o mică vacanţă, dar ea reacţionă într-un chip atât de ciudat, încât Titus păru înspăimântat. Pur şi simplu, Ela îi răspunse cât se poate de răstit:

— Ce vrei? Unde vrei să mă duci?

— Ela! o chemă el în şoaptă şi făcu un pas spre ea, vrând s-o mângâie.

Fata se retrase spre fereastră, părând şi mai speriată.

— Dacă mai faci un pas, sparg geamul.

Titus rămase locului, năucit. Abia după o vreme fu în stare să bâiguie:

— De ce? De ce să spargi geamul?

— Nu-ţi spun, fu răspunsul. Acuma pleacă!

— Dar nu te pot lăsa în starea asta...

— Crezi? Crezi că din cauza mea nu pleci? Nuuu... Nu pentru că eu te îngrijorez, ci propria-ţi teamă te împiedică să mă laşi nesupravegheată.

Apoi ridică pumnul spre geam şi spuse cu un aer sfidător:

— Acum, pentru că mă simt apărată, vreau să te întreb ceva; şi te întreb, pentru că ştiu că pot s-o fac fără consecinţe. Spune-mi, de ce vrei să-mi faci rău?

De data asta, Titus fu cel care se dădu cu un pas înapoi. Nu ştia ce să creadă şi imediat regretă gestul, gândindu-se că ea i-ar putea interpreta drept teamă.

— Apropie-te ! îl îndemnă ea, provocator. Probabil că apropierea de mine vrei s-o consideri drept răspuns.

Ela îşi depărtă cu câţiva centimetri pumnul de fereastră şi-l somă:

— Răspunzi sau...?

Ce ştia? Ce aflase ea despre el? Cum? De unde? Prin ce mijloace. Şi mai ales, de la cine? Întrebările năvăleau în mintea lui Titus, punându-i la grea încercare nervii a căror rezistenţă, o ştia de mult, ajunsese la capăt. Păcat! Cu adevărat păcat, pentru că din jocul în care fusese aruncat, el se îndrăgostise de „jucărie". Îşi strânse pumnii, înfigându-şi adânc unghiile în carne; voia să se convingă de faptul că „păpuşa" nu glumea şi că el nu trăia aievea această clipă de iremediabilă dar, mai ales, de groaznică prăbuşire. Toată viaţa lui zbuciumată i se derulă fulgerător pe dinaintea ochilor minţii, iar când ajunse la imaginea Elei privirea lui se agăţă cu disperare de ea. Şi fata râdea tare, dementţial de tare, şi râsul acesta, pe care înainte îl asemănase cu rostogolirea unor mărgăritare într-o cupă de argint, i se părea acum îngrozitor, dureros... O iubise pe fata asta; poate că era singura fiinţă pe care o iubise cu adevărat. Puritatea ei fusese ca o rază de speranţă că se va putea elibera de imensa povară a nefirescului în care trăia şi care îl obosea tot mai mult. Când îi privea ochii, se cufunda în seninul lor şi redevenea ceea ce fusese odinioară, şi în sufletul lui hăituit de zbucium şi de spaime, îşi făcea loc nădejdea unei vieţi tihnite. Îşi dădea seama cât de disperat era şi ştia, tot atât de bine, că ridicolul disperării este cel mai cumplit. Şi nu vroia să se depersonifice până-ntr-atât, tocmai în faţa acelei mărturii a purităţii. Orice altă umilinţă în afară de asta.

— Răspunzi, sau...? răsună iar glasul Elei. Strigătul ei păru să-i dezmeticească oarecum. Ceva mai lucid decât fusese cu câteva clipe mai înainte, încercă un efort supraomenesc. Dar glasul nu mai voia să-l asculte. Ridică o mână, ca pentru a-i cere o îngăduinţă de câteva clipe şi totodată pentru a o asigura că e gata să mărturisească, dar ea îi spuse doar atât:

— Mulţumesc! Nu mai am nevoie.

După aceea renunţă să mai ţină pumnul ridicat spre geam, şi-l coborî cu un aer mai mult plictisit decât obosit, şoptindu-i insinuant:

— Uite, am renunţat la apărare. Acuma îmi poţi face orice rău, dar să ştii că te iubesc încă.

Era prea mult, chiar şi pentru ultimul ticălos de pe lume. Simţi cum puterile îl părăseau, strop cu strop, scurgându-se parcă în afara fiinţei lui. O căldură leneşă îi toropi genunchii, apoi trupul; un val cald îi ajunse la tâmple şi Titus se prăbuşi. Când se trezi era tot în camera ei, întins pe pat, cu gulerul cămăşii desfăcut. Se pipăi atent şi descoperi că în jurul capului avea un prosop ud, rece. Ela stătea îngenuncheată lângă el, şi ochii îi jucau în lacrimi.

— Cine m-a urcat pe pat? întrebă el, în şoaptă.

— Eu, dragostea mea.

— Singură?

— Singură, dragostea mea.

„Dragostea mea... dragostea mea” îi răsunară în urechi, câteva secunde, vorbele ei. Apoi adormi.

Dimineaţa, o mână îl mângâia pe păr. Deschise ochii şi o văzu pe Ela, tot îngenuncheată lângă pat. Îşi aminti că tot aşa o văzuse şi când se trezise prima oară, dar nu-şi putu da seama, imediat, cât timp se scursese de atunci.

— Am dormit mult?

Fata zâmbi, iar el repetă întrebarea.

— Toată noaptea.

— Şi tu... tu ai stat aici tot timpul?

— Da, tot timpul.

— Tata ştie că am rămas aici?

— Nu.

— Nici fata aia...?

— Nici.

— Cât o fi ceasul?

— Aproape opt.

— Doamne! La nouă trebuie să predau un proiect... Se ridică grăbit, dar se opri deodată, cuprins de o ameţeală care nu dura însă decât câteva secunde.

— După ce predai proiectul, te poţi învoi?

— Da.

— Perfect. Am să trec şi eu pe la facultate şi în doua-trei ore mă întorc. Vii?

— Da; pe la douăsprezece.

Ieşiră împreună, tocmai când Aniţa era la piaţă, iar Noapteş se afla la poştă, unde zilnic, la prima oră de serviciu, îşi ridica scrisorile de la post-restant.

În jurul orei nouă, Titus terminase operaţiunea de predare a proiectului despre care-i vorbise Elei. Vru să plece. Simţea nevoia să se ducă undeva, în afara oraşului, şi să-şi odihnească privirile pe albul zăpezii. Da, simţea nevoia să se afle într-un loc unde să fie multă, foarte multă zăpada, dar nu îndrăzni să-şi părăsească biroul, de teamă ca nu cumva să nu-l găsească Ela. Ştia că ea are obiceiul să-i telefoneze la ore fixe şi preferă să aştepte. Dar în dimineaţa aceea fata nu se gândise câtă nevoie avea el s-o audă, şi nu-l sunase deloc. Se scurseseră aproape două ore de când se aşezase pe un fotoliu, ceva mai departe de masa lui de lucru, iar în timpul acesta o linişte ciudată pusese stăpânire pe toată fiinţa iui. Era clipa în care nervii săi începeau cu adevărat să se destindă şi mintea să i se limpezească. Nu se gândea la nimic, nu mai vedea şi nu mai auzea nimic. Închise ochii; se lăsă în voia unei stări de incertă legătură cu mediul înconjurător, de parcă se simţea detaşat; nicio senzaţie şi niciun efect. Doar la capătul acestei odihne, relativ scurte, se simţi cu adevărat reconfortat şi începu să reconstituie mintal întâmplarea din seara care se consumase cu atâta zbucium. Apoi îşi dozâ efortul de rememorare în aşa fel, încât să-şi amintească, treptat, amănuntele întâmplării care-l zdruncinase atât de mult. Lăsa ca faptele ce şi le

amintea să se scurgă lent, pe dinaintea ochilor minţii sale şi oprea — fără să bruscheze — filmul imaginar, acolo şi numai acolo unde simţea o absolută nevoie de precizie. Astfel putu să-şi dea seama de faptul că Ela nu ştia nimic despre el, despre îndeletnicirile sale. „Dar ceva... ceva, tot a aflat ea", îşi spuse Titus. Şi gândul acesta fu de-ajuns pentru ca aceeaşi avalanşă a întrebărilor ce-l năuciseră cu douăsprezece ore mai devreme să reînceapă. „De unde? Cine vorbise? Cât anume ştia?". Sări de pe fotoliu şi alergă spre telefon. Formă doar primele patru cifre ale telefonului doamnei Tripşa, apoi se răzgândi. O să se ducă acolo şi o să afle. O să discute cu Ela şi ea o să-i spună. Nu, acum n-o să-l mai chinuiască. Ea şi-a dat desigur seama că întrecuse măsura şi a regretat... Da, da; regretele o vor îndemna să-şi îndrepte acea atitudine crudă faţă de el, spunându-i că se pretase la acel „joc" fără voia ei, ci doar din cutare sau cutare motiv. Şi va afla adevărul. O! Cu siguranţă, că ea îi va spune adevărul, pentru că îl iubeşte. Dar şi el o iubeşte şi ca toate acestea nu i-a spus adevărul. Gândul acesta păru să-i tulbure limpezimea pretinsului său raţionament şi, ca să scape, îşi acordă drept circumstanţă faptul că ceea ce făcea el avea un caracter foarte grav şi că nu o privea pe ea; cel puţin, direct, nu o privea. Şi totuşi, aseară ar fi fost dispus să-i mărturisească totul. Aseară, da. Dar astăzi? Astăzi, de ce n-ar face-o? Oare nu tot aceeaşi taină îi desparte? Ce se schimbase de aseară şi până astăzi? Nimic. Survenise ceva nou în relaţiile lor? Da... poate; adică, sigur: Ela se abandonase în faţa primejdiei pe care pretindea că ar şti-o venind din partea lui, spunându-i că-l iubeşte chiar şi dincolo de răul pe care el i l-ar putea face. Şi din nou şirul ordonat, în care izbutise să-şi aşeze gândurile ca pe nişte soldaţi de plumb, ameninţa să se frângă. Dar tulburarea aceasta nu dură prea mult, pentru că setea lui de a afla, înteţită de o ultimă întrebare, puse capăt acelor păreri de rău. Cine era cel pe care se bizuia Ela? Să fi fost, oare, adevărat, că cineva îi făgăduise ajutor? Sau partea aceasta a „jocului" era doar un truc al ei? Nu întârzia să-şi răspundă că Ela nu era capabilă de aşa ceva. Aşadar, povestea cu apărătorul ei, în caz de primejdie, părea adevărată. Dar

pentru ce s-o apere acela? De ce? De cine? Îi veni să râdă, când îşi repetă această ultimă întrebare. Cum, de cine? Simplu: de el, de Titus Noapteş. De acea primejdie, despre care o auzise vorbind chiar pe Ela. În sfârşit, despre ce primejdie era vorba? Nimic mai simplu: Despre aceea pe care apărătorul i-o fi relatat-o ei. Dar buna dispoziţie produsă de succesul raţionamentului său n-avea să ţină prea mult. Superficialitatea cu care examinase situaţia privind acea poveste îl înspăimântă. Dacă tot ce-i spusese Ela se dovedise — logic vorbind — real sau cel puţin posibil, atunci el se afla în mare pericol, pentru că, apărătorul fetei se ţinea în imediata ei apropiere; asta, evident, judecând după consemnul privind modul în care-l putea chema în ajutor. Trebuia să discute cu Ela, neîntârziat. Trebuia să afle totul. Apoi, părăsindu-şi biroul, se gândi că putea fi târziu. Desigur că apărătorul Elei îi supraveghea fiecare pas. Apoi îşi aminti că în ultimele două luni nu luase legătura decât cu foarte puţină lume şi asta păru să-l mai liniştească.

Ela vorbea tocmai la telefon, când Titus intră în camera ei.

Îl întâmpinase Aniţa. Pe Mihai nu-l văzu: află de la menajeri că se afla în camera lui şi faptul că-l ştia acolo, în preajma sa, îl nemulţumi.

Convorbirea fetei dură puţin, dar lui i se păru nespus de lungă. Era nervos şi abia îşi putea înfrâna mânia.

— Cine era? întrebă el, pe un ton care cerea să i se răspundă imediat.

Ea îl privi mirată, continuând să aşeze receptorul cât mai exact pe furcă. Îi tremurau mâinile, iar obrajii îi erau pătaţi de nişte flăcări roşii, prelungi, care urcau spre tâmple.

— Cu cine ai vorbit? insistă el, strigând aproape.

Fata se îndreptă spre fereastra care era deschisă, vrând parca să respire mai adânc; avea senzaţia că se sufocă şi scoase capul în afara pervazului, dar el gândi că ceea ce făcea ea se datora cu totul altui scop. Şi, pradă gândurilor care-l frământau, şopti ameninţător:

— S-a schimbat consemnul? Nu mai este nevoie să spargi geamul? Trebuie, neapărat, să te arăţi la fereastră?

Ea inspiră adânc şi, abia după câteva secunde, se întoarse spre el.

— Titus! murmură ea, căutând să-i întâlnească privirea. Era tipul acela...

— Ce mai voia?

— Nimic deosebit; m-a luat cam peste picior... Ştii, pentru faptul că nu renunţ la tine.

Un observator atent ar fi desluşit neadevărul spuselor ei, din tremurul glasului şi din toată atitudinea aceea care trăda teama. Abia îl aşteptase pe Titus să vină, dorea foarte mult să-i vindece suferinţa pe care i-o produsese aseară. Mai exact, dorea să scape ea însăşi de suferinţa pe care i-o pricinuise rezultatul jocului aceluia stupid, la care nici ea nu-şi putea explica pentru ce se pretase. La urma urmei, gândi ea, până la revederea cu Titus, cine era acel om „prevenitor" şi mai ales de ce îi acordase ea crezare? Pentru că, dacă n-ar fi crezut nicio iotă din tot ce-i îndrugase tipul acela la telefon, nu ar fi făcut toată încercarea aceea disperată, ca să-l verifice pe Titus. „Să-l verifice... să-l verifice..." gândul continua s-o obsedeze, dureros aproape; vru să-l alunge, dar o logică firească, izvorâtă din adâncul conştiinţei, o făcu să-şi dea seama că scena de aseară nu avusese altă menire decât aceea de a-l verifica pe el. Aşadar ea dăduse crezare spuselor calomniatorului şi ideea păru s-o revolte împotriva ei însăşi. Căută, imediat, o scuză, oricât de firavă, un argument... Dar, pentru că imaginaţia ei se încăpăţâna să-i aducă un asemenea paleativ, se agăţă cu disperare de prima idee care-şi făcu loc în mintea ei că tot ceea ce făcuse nu se datora unei deliberări prealabile, ci numai şi numai unei stări de surescitare. Aşadar, totul se întâmplase involuntar, deci în afara unei dorinţe cu un scop precis. Sentimentul neîncrederii i se cuibărise în suflet. Dar oare nu tot datorită neîncrederii îi ascundea ea acum adevărul? De ce îi răspunsese că necunoscutul „o luase peste picior" pentru faptul că nu renunţa la el, când, în realitate, insul o dojenise ca pe un copil căruia i s-a dat o

armă de apărare, pe care trebuia s-o tăinuiască faţă de agresor iar el, tocmai aceluia, i-o arată primul? Mai mult chiar, necunoscutul îi spusese că datorită dezvăluirii consemnului faţă de Titus, acesta era prevenit şi că astfel posibilităţile de a o mai apăra scăzuseră simţitor. De aceea îi recomandase foarte multă prudenţă.

— Te-am întrebat dacă s-a schimbat consemnul?

Ela se sili să râdă.

— Hai, nu te mai preface! porunci el. S-a schimbat?

Dacă n-ar fi fost tonul acela, poate că i-ar fi povestit totul. Ea se aşteptase la o cu totul altă discuţie, după tot ceea ce se petrecuse între ei. „De ce tonul acela?" continua ea să se întrebe. Şi-apoi, de ce ţinea el, neapărat, să afle dacă s-a schimbat consemnul? Aşadar, el a crezut în povestea aceea; ba chiar i-a dat o importanţă deosebită. Desigur, dacă şi astăzi, încă, nu-l interesează altceva decât „consemnul", înseamnă că din toată întâmplarea de aseară aceasta l-a tulburat cel mai mult. Dar de ce? Căută să-şi rememoreze exact clipa în care Titus se prăbuşise şi îşi aminti că accidentul se produsese tocmai când ea insistase asupra acestui punct. Deci, consemnul dintre ea şi cel care o prevenise îl tulbura atât de mult pe Titus. Oare, doar consemnul în sine? Sau teama generată de această noţiune? Răspunsul veni imediat: teama! Şi daca îi era teamă, atunci necunoscutul acela avea dreptate, poate, şi în restul celor afirmate de el privind pericolul la care ea era expusă din partea lui Titus. Va să zică, descumpănirea de aseară se spulbera şi locul ei îl luase aroganţa care, credea el, putea să-i ascundă teama. Iar el vroia să afle proporţiile temerilor sale. Şi, de aceea, o întrebase pe ea cu atâta insistenţă despre consemn.

— Credeam că totul s-a terminat aseară, spuse Ela, într-un târziu.

Apoi închise fereastra şi se aşeză pe pat, invitându-l să facă şi el acelaşi lucru. Dar Titus rămase ca încremenit, într-o atitudine care nu prevestea nimic bun.

Faptul că ea nu-i răspunsese nici măcar la insistenţele lui, îl înfurie şi, cu un ultim efort, căută să-i sugereze că interesul

lui era situat pe cu totul alt plan.

— Din câte am auzit... discutai cu el, aşa ca între prieteni.

Ela zâmbi trist, intuindu-i parcă manevra.

— Da, recunosc, i-am vorbit chiar frumos.

— Bineînţeles! Era doar un binevoitor! De ce n-ai închis?

— Pentru că doream să aflu...

— ...cât mai multe „lucruri” despre mine, o întrerupse el mânios.

— Nuu. Am vrut să aflu cine este calomniatorul tău.

— Minţi!

Ela se ridică de pe pat şi veni spre el, ameninţătoare.

— Nu-ţi dau voie să...

— Laşă!

Fata se simţea la capătul puterilor. Nu tăinuise niciodată nimănui nimic şi povara cu care necunoscutul acela îi strivea sufletul o obosea cumplit. Nu-şi dădea prea bine seama de ce, dar instinctul de conservare o îndemna să tacă măcar în privinţa consemnului. Se agăţă de umerii lui şi-l privi cu disperare, implorându-i înţelegere şi iertare pentru tăcerea pe care se simţea obligată s-o păstreze. Izbuti să tacă, dar asta o tortura.

— Titus! strigă ea cu deznădejdea în care sălăşluia minciuna, pentru că avea să spună cu totul altceva decât ar fi dorit, tu n-ai fost niciodată laş?

El îi căută privirea şi nu-i răspunse. Se gândea ce ar fi trebuit să înţeleagă din strigătul ei şi mai ales ce se ascundea în spatele întrebării. Nu se hotărî ce să-i răspundă pentru că, mai înainte de orice, trebuia să-şi clarifice el gândurile, ca să poată şti dacă ea dorea un răspuns afirmativ pentru a i se părea mai uşoară mărturisirea ce avea de gând să i-o facă, sau urmărea să-l determine pe el la o mărturisire.

— Răspunde-mi! strigă ea din nou, cu şi mai multă disperare; tu n-ai fost niciodată laş?

— Ba da; am fost, dar fără să vreau.

— Ei bine, şi eu cred, vreau să cred, că tot fără voia mea... Ştii, Titus, eu am căutat să-l tentez, în fel şi chip, pe calomniatorul tău, să vină aici.

El o privi atent. Apoi, fără să se mai uite la ea, rosti pe un ton grav:

— N-aveai decât să spargi geamul... Nu-ţi ceruse un preţ prea mare.

Cu o dezinvoltură de care nu s-ar fi crezut capabilă niciodată. Ela îi sări de gât, veselă:

— Vezi? Vezi ce prost eşti? Da, da, chicoti ea, asta eşti: un băiat prostuţ.

Titus se trânti pe pat, cu capul în palme, gândindu-se cât de prost fusese, într-adevăr. Cum de nu-i trecuse prin minte că dacă acel „consemn" ar fi fost o realitate, curiozitatea ar fi tentat-o pe Ela să spargă geamul. Fără îndoială că toată povestea de aseară nu fusese decât rodul tulburării Elei, de pe urma spuselor vreunui ţafandache, invidios că altul şi nu el... Dar, la dracu cu toată comedia aia blestemată, pentru că, dacă nu exista „consemnul", nu exista primejdia şi atunci, teama n-avea ce să mai caute în sufletul lui. Îşi luă palmele din dreptul ochilor, vrând să citească în ochii fetei care-l chinuise atât, pentru cine ştie ce bazaconii. Nu, n-avea rost s-o mai întrebe nimic. Totuşi liniştea, acea linişte atât de mult râvnită de el, părea că nu vrea să-i intre în suflet. Căută să deosebească obstacolul, să-i desluşească — fie chiar şi vag — forma, dar nu-i fu cu putinţă. Atunci îşi aminti că orbii, când n-ajung să pipăie, ascultă. Îşi încorda auzul şi, într-un târziu. deosebi un strigăt: „Tu n-ai fost niciodată laş?" Strigătul acesta îi tulburase liniştea. O privi din nou pe Ela.

Plângea.

Se apropie de ea şi îngenunche.

În sufragerie, cineva făcu câţiva paşi spre uşa camerei în care Titus avea de gând să-şi facă mărturisirea.

— Ela, începu el, vreau să-ţi spun că eu... eu am fost cu adevărat laş, cu bună ştiinţă. Şi mai vreau...

Fraza îi fu curmată de zgomotul uşii care se deschise brusc. În prag apăru Mihai.

— Iertaţi-mă, iertaţi-mă! se scuză el şi continuă precipitat:

Tocmai treceam prin sufragerie şi mi s-a părut că aud strigăte.

Văzând-o pe Ela plângând, i se adresă lui Titus:

— Nu cumva tu ai supărat-o?

Ela ieşi din cameră.

— Te porniseşi pe mărturisiri? scrâşni Mihai.

Titus se ridică şi-i înfruntă privirea:

— Nu mai pot!

— Te doare?

— Îngrozitor.

Mihai îl mângâie şi zâmbi în batjocură:

— Dacă băieţelul este bolnăvior... tăticuţu îl descântă cu puţin plumb fierbinte... şi nu-l mai doare nimic, şuieră Mihai, arătându-i pistolul de care nu se despărţea niciodată.

Titus îl privi dispreţuitor:

— Atâta ştii: şantaj şi glonţ!

— Dobitocule! Uiţi că de pe urma mea eşti astăzi...

— Cine sunt?

— „Inginer"! exclamă Mihai, izbucnind în râs şi continuă: „Cu diplomă, cu diplomă procurată de mine".

Apoi tăcu, observându-l atent.

Titus tresări; citise în privirile omului care-l înfruntase o sentinţă categorică, definitivă. Teama puse din nou stăpânire pe el, dar de data aceasta situaţia era cu totul alta. Acum îşi cunoştea bine potrivnicul şi prin urmare nu mai trebuia să aştepte, să caute orbecăind, să se frământe cine ştia câtă vreme, în incertitudinea descoperirii aceluia. Nu; acum ştia şi la ce se putea aştepta, şi din partea cui. Dar va lupta din răsputeri, amăgindu-l; totul, până la înlăturarea acestui mare obstacol în calea liniştei fără de care simţea că nu mai poate trăi.

Mihai intui starea lui Titus şi căută să amâne primejdia pe care o simţea în apropiere, dură, neiertătoare. Se gândi că cel mai bun lucru pe care-l avea de făcut era să simuleze o dorinţă de împăcare, dar îşi dădu seama că Titus îl cunoştea prea bine şi, ca să se facă crezut de el, avea nevoie de un argument simplu şi cât mai plauzibil. Îi trecură prin minte fel şi fel de pretexte care să justifice schimbarea atitudinii în care se găsea dar, supunându-le unui examen atent, renunţă la

toate. Apoi îi trecu prin minte că singurul motiv care justifica dorinţa lui de împăcare, ar fi o stare de necesitate. Titus ştia că, la nevoie, Mihai Noapteş este capabil de orice. Se apropie de el, îi puse o mână pe umăr şi-i şopti:

— N-ai dreptul ăsta... Cu viaţa lui, un om poate face tot ce pofteşte, dar ce vină avem noi care am crezut în tine?

Băiatul întoarse capul spre el şi-l privi atent. Părea atâta de absorbit de propriile lui gânduri, încât Mihai ar fi putut jura că nici nu auzise ce-i spusese.

— Titus, n-ai dreptul ăsta, reluă Mihai. Gândeşte-te la ce pericol ai fi expus atâţia oameni, prin gestul pe care vroiai să-l faci!

— Asta e... e singurul motiv?

Jocul părea să-i fi reuşit, dar ca să-şi poată atinge scopul acela meschin şi odios, care nu era altul decât să-l asigure că nu i se va întâmpla nimic rău, Mihai amână răspunsul; aşa proceda ori de câte ori dorea să-şi asigure interlocutorul de importanţa răspunsului pe care acela îl aştepta. Apoi, arborând o expresie de îngrijorare, îi spuse:

— Fără tine, totul poate fi pierdut. Şi adăugă: Ar fi păcat!... Gândeşte-te cât am luptat, cât am riscat şi... mai ales, cât de puţin mai avem de făcut. Am nevoie de tine! Înţelegi? Şi n-ai dreptul să mi te refuzi.

Titus îl crezu; argumentul era plauzibil şi în mintea lui încolţi gândul că, oricum, până la terminarea afacerii cu *telepsihofonul,* nu-l va pândi niciun pericol din partea lui Mihai. Chiar se bucura că cel puţin o vreme, măcar unul dintre pericolele care-l ameninţau fusese amânat.

— Bine, murmură el. Poţi conta pe mine, domnule Noapteş, ca şi până acum.

Dacă i-ar fi surprins privirea în clipa aceea, n-ar mai fi fost liniştit; în ochii lui Mihai fulgeră o scânteie de ură, care prevestea răzbunare.

După plecarea lui Titus, Mihai se retrase în camera sa. Pericolul prin care trecuse părea să-l fi obosit. Se întinse pe pat şi, cu ochii închişi, căută să se gândească la altceva, când Aniţa îl chemă la telefon.

— Vă caută doamna Lia Lohan!

Se repezi în sufragerie şi apucă, zorit, receptorul.

Ela, tocmai trecea pe lângă el şi-i zâmbi complice.

Mihai se prefăcu jenat şi fata se retrase în grabă.

— Sărut mâna!... Poftim nu te mai aud, strigă el şi mişcă receptorul, sperând să înlăture astfel o eventuala atingere a firelor, Apoi continuă în şoaptă: Da, da, desigur — Zina dragă sunt îmbrăcat, aşa că în maximum douăzeci de minute pot ajunge la dumneata.

Aniţa intră aducând nişte scrumiere pe care le curăţase şi Mihai închise telefonul. Abia ieşi în vestibul, că menajera îl şi rechemă. Alexe Vedea îl căuta: avea să-i ceară nişte lămuriri, dar Mihai îl amână, spunându-i că-l va suna seara, acasă, şi plecă.

Ela părea foarte abătută. Acum, ştiindu-l pe Mihai plecat, intră în sufragerie, pentru că acolo simţea că va avea mai multă linişte; câţiva copii se jucau chiar în dreptul ferestrei camerei sale. Din spatele ei se auzi zgomot uşor de paşi care abia atingeau parchetul, întoarse capul: era Aniţa.

— De ce umbli atât de încet, de parcă ai fi bolnavă?

— Păi... tot boală-i şi supărarea... Ba, poate că-i chiar cea mai rea...

— Crezi? întrebă fata cu un aer absent.

— Cum de nu? Ce altceva poate fi mai rău decât grijile care, când vin, sapă în sufletul omului de-l fac neom.

O privi pe Aniţa cu luare aminte; spusele ei o tulburaseră de parcă i-ar fi surprins gândurile.

— Şi tu ai avut griji?

— Dară!? Că ce om n-are?

Apoi îşi dădu seama că Ela ar fi vrut să afle de unde ştie ea toate astea şi îşi explică repede:

— Grijile, domnişoară dragă, vin dintr-un blestem...

— Crezi în prostiile astea?

— Cum de nu? Adică, nu ştiu cât să cred ori să nu cred, dar despre răul grijilor am aflat de la nişte evrei la care am fost în serviciu. Aia, domnişoară dragă, când aveau un duşman, nu-l blestemau ca noi: „Arză-l-ar, face-s-ar..." Nu!

Atâta îi doreau: Să-l copleşească grijile. Eu, domnişoară dragă, zic că nici nu se poate blestem mai mare ca grijile pe capul omului.

Ela izbucni în râs.

Soneria de la intrare îi curmă însă acea clipă de bună dispoziţie şi, tresărind, întrebă mecanic:

— Cine să fie?

— Or fi venit de la telefoane, că m-a pus domnul Mihai să reclam.

— Da, da... se poate, murmură Ela, neliniştită.

Aniţa ieşi în vestibul şi veni însoţită de un bărbat de vreo treizeci de ani, înalt, îmbrăcat într-o şubă de sub care se vedea o salopetă uzată. Bărbatul purta cu el o geantă de scule, un colac de sârmă şi câteva aparate telefonice.

— Sărut mâna! spuse el cu un aer stingherit, când o văzu pe Ela.

— Bună ziua! răspunse fata, rămânând cu privirea aţintită asupra ochilor lui mari şi verzi.

— Unde-i pacientul? întrebă el, pe un ton ce se voia neapărat degajat. Să vedem ce boală are şi să-l lecuim.

Ela tresări; unde mai văzuse ea ochii ăia mari şi verzi? Dar glasul? Da, da! Şi glasul i se părea cunoscut.

Aniţa îi arătă locul unde se afla telefonul şi el ridică receptorul, ascultă, mişcă discul, iar ascultă şi în cele din urmă se hotărî să demonteze aparatul.

— Vreo defecţiune gravă? întrebă Ela, doar din dorinţa de a-i mai auzi încă o dată glasul.

— Nu, răspunse el sec şi continuă să desfacă şi să înşire piesele pe marginea unui bufet. Apoi se adresă Aniţei:

— Unde aveţi o priză?

Menajera se fâstâci şi făcu nişte mişcări neordonate, care avură drept urmare spargerea unei vaze de flori.

— Aici, aici, domnule!

Ela se retrase în camera ei.

— Trebuie să încălzesc ciocanul electric; văd că s-au dezlipit nişte fire şi din cauza asta aveţi întreruperi, rosti el cu glas tare, vrând parcă să-i comunice şi celei care se afla în

odaia alăturată ce avea el de făcut şi, mai ales, să justifice de ce mai zăboveşte.

O vreme lucră în tăcere. Apoi îşi îndreptă privirea întrebătoare spre menajeră, care-i şopti:

— A fost scandal mare între Titus şi Mihai.

— Când?

— Acum, astăzi... Titus părea hotărât să...

Din camera alăturată se auzi un zgomot şi după câteva secunde uşa se deschise.

— Aniţa! Spune-mi, te rog, până să mă întorc eu acasă, nu m-a căutat cumva la telefon domnişoara Zina?

— Nu, defel, domnişoară dragă, şi iar se fâstâci scăpând un cleşte pe care bărbatul tocmai i-l ceruse.

Şi Ela se retrase din nou în odaia ei.

Într-un târziu bărbatul spuse că a terminat. Verifică felul în care funcţiona telefonul, îşi strânse sculele şi o privi, iar întrebător pe menajeră.

Aniţa scoase din buzunarul şorţului o foaie de hârtie pe care se aflau câteva însemnări şi i-o dădu.

— Aveţi aici, notat, tot ce-am auzit... Şi de aseară şi de azi-dimineaţă.

CAPITOLUL V

Instigare la omor

Mihai nu venise în ziua aceea, ca de obicei, la masa de prânz. Îi comunicase Elei că avea să rămână în oraş. Lua dejunul în tovărăşia Zinei.

Laboranta se arătă foarte bucuroasă de invitaţia lui şi mâncă copios. După-masă se plimbară prin parcul Herăstrău. Vremea se încălzise. Începuse să ningă cu fulgi mici şi repezi, care păreau a se topesc înainte chiar de a atinge asfaltul. Aleile erau pustii, fundul lacului, secătuit, iar crengile pomilor, desfrunzite. Din depărtare se auzea gâfâitul unei locomotive care făcea manevră în apropierea gării Băneasa. Totul părea dezolant şi Mihai fu cuprins le o tristeţe amestecată cu nostalgie, aşa cum nu mai simţise din tinereţe. Ar fi vrut să fie singur, ca să-şi poată striga în voie bucuria că sufletul lui mai putea fi atins şi de asemenea stări. Aproape că-i venea să plângă de fericirea pe care i-o produsese reîntâlnirea cu acea stare de tristă duioşie, care-l făcea să se simtă ar om. De ani de zile, sufletul lui era încercat doar de un singur simţământ: teama! Dar atunci, în clipele acelea, ceva nelămurit îi pătrunsese în adâncuri şi-i alina zbaterile, ca un balsam binefăcător. Era o senzaţie de tristeţe liniştitoare şi resemnată care, la un moment dat, începu să-l îngrijoreze. Se uită oarecum speriat la fata de lângă el, care părea însă că nu observase starea lui aproape euforică. Ea privea cum cădeau fulgii aceia mărunţi, repezi şi albi, peste un maldăr de pietre afundate în mâlul de pe fundul lacului secătuit. Intenţionat îşi îndreptă şi el privirile într-acolo, dar imaginea aceea de secătuire păru să-i absoarbă, în mâlul ei murdar, bruma de tulburare omenească, ce-l fericise pentru câteva minute. Acolo, în mâlul acela vâscos, gândurile lui rele prinseră a se redeştepta. Zina îi adusese unele informaţii, dar el nu se

arătase mulţumit. Era a doua oară când se întâlneau în afara casei Tripşa, dar şi data trecută, şi acum, întâlnirea cu ea îl neliniştise. Informaţiile erau valoroase, dar incomplete şi treburile păreau să meargă din ce ia ce mai anevoios. În timpul mesei se abţinu să-i facă vreo observaţie, sperând că buna dispoziţie, pe care el se silise să i-o întreţină, o va face să bea mult. Conta pe faptul acesta şi speranţele lui nu se lăsară înşelate. Fata se arătase destul de lacomă.

Peste două zile, Baldovin — şeful cel mare, căruia el îi comunicase noua lui „achiziţie" pe nume Zina — avea să-i ceară un raport amănunţit asupra colaborării cu ea. Desigur, putea justifica — cu materialul adus de laborantă — fondurile pe care le pretindea, dar ceea ce-l îngrijora erau perspectivele, nu prea îmbucurătoare. Se uită din nou la fată şi o surprinse că-l examina cu luare-aminte.

— Mă studiezi?

— Da, răspunse Zina, simplu.

— Ai terminat?

— Da.

— Şi... la ce rezultat ai ajuns? o întrebă el, simulând că abia îşi mai putea stăpâni râsul.

— La niciun rezultat.

— Ce-ai fi dorit să afli?

— Dacă mai bem ceva sau mă conduceţi acasă!?

Mihai zâmbi şi o mângâie pe obraz.

— Ai băut destul...

— Destul? se arătă ea contrariată. Poate pentru dumneavoastră,

— Bine, dacă vrei, ne putem întoarce la restaurant.

Zina se încăpăţână să tacă o vreme, după aceea, spre surprinderea lui, izbucni:

— Domnule Noapteş! O să capăt chiar atât de mulţi bani, cum mi-aţi făgăduit?

— Poate...

Laboranta se încruntă şi-l întrerupse:

— Cum... „poate"?

— Voiam să spun, poate chiar mai mulţi, dacă,

bineînţeles, se grăbi el să precizeze, treburile vor merge ceva mai bine şi... mai repede.

Se priviră lung, vrând parcă să afle fiecare ce gândea celălalt.

— Pe inginerul Silviu Bora l-ai mai văzut?

— Da; mereu aferat, ocupat până peste cap cu modificările acelea care o să înnebunească tot institutul.

— Ai mai discutat cu el?

— E un tip plictisitor. Mereu, acelaşi şi acelaşi reproş la adresa doamnei Tripşa: „De ce nu mi-a lăsat planul de ansamblu al aparatului? Dacă-l lăsa, nu-mi mai spărgeam capul de toţi pereţii”.

Vestea asta păru să-l bucure nespus pe Mihai.

O luă de braţ şi laboranta îl privi puţin descumpănită.

— Iartă-mă! se scuză Noapteş, dar simt nevoia să mă plimb, la braţ, cu o fată tânără şi frumoasă.

Zina îl privi atent; exuberanţa lui părea sinceră. Mihai o angaja pe o alee îngustă, care ducea undeva, într-un desiş, căutând să se depărteze de malul lacului secătuit care îi absorbea orice putinţă de concentrare. Ajunseră într-un loc în care desişul crengilor oprea până şi cel mai mic fulg. Era acolo atâta linişte, încât o senzaţie de vid începu să-l cuprindă, ameţitor. Se aşeză pe trunchiul putrezit al unui copac tăiat, probabil, de multă vreme, şi îşi cufundă palmele în zăpada din jur. Apoi duse palmele ude la tâmple şi, după câteva clipe, răceala palmelor păru să-i fi redat echilibrul, îşi lăsă ochii să rătăcească în voie şi se simţi uşurat, la gândul că de acolo, din locul în care se afla, privirile sale nu mai vedeau fundul Iacului.

— Domnişoară Zina, murmură el, într-un târziu, ai discutat mai amănunţit cu Bora?

Ea îl privi mirată, apoi se încruntă.

— N-am avut dezlegarea asta din partea dumneavoastră.

Mihai zâmbi; ştia că nu-i interzisese asta, ba dimpotrivă se arătase chiar dornic să afle cât mai mult despre intenţiile lui Silviu Bora. Se prefăcu prins în defect şi spuse pe un ton care dorea să sugereze o scuză.

— A! Nu m-am referit la nişte lucruri foarte grave... Mă gândeam doar la felul în care el ar fi reacţionat, dacă dumneata l-ai fi încurajat pe linia nemulţumirilor sale...

— V-aţi bucura, dacă aş fi făcut asta?

— De bună seamă, răspunse el, străduindu-se să nu-şi mărturisească tulburarea pe care i-o producea aşteptarea răspunsului ei.

— L-am încurajat, spuse ea şi-l privi cu oarecare teamă.

Mihai îşi dădu seama de asta şi căută să-i înlăture orice rezervă.

— Foarte bine! Foarte bine! Şi el?

Laboranta vru să răspundă, dar primul cuvânt se lăsa greu rostit.

Noapteş era atât de nerăbdător, încât îi veni s-o certe pentru chinul la care-l supunea dar, o dată învins acel nefericit imbold, se gândi că ea nu ezitase deliberat, ci dintr-un sentiment incert de teamă sau cine ştie din ce altă pricină. Se hotărî s-aştepte cu răbdare.

— I-am spus, murmură Zina, „ce-mi daţi ca să vă arăt planul de ansamblu "? El m-a privit surprins şi, imediat, mi-a pus întrebarea: „Vorbeşti serios"? Atunci, eu m-am silit să râd, iar Bora a plecat enervat de lângă mine.

— Când s-a întâmplat asta?

— Ieri după-amiază.

— Astăzi... l-ai întâlnit?

— Da; chiar la prima oră.

— Care a fost atitudinea lui?

Laboranta privea în gol, zâmbind ca unei plăcute aduceri aminte.

— S-a prefăcut supărat şi mi-a strigat: „Sa nu crezi că uit promisiunea dumitale". Asta a fost tot. Mă conduceţi acasă, domnule Noapteş?

•

După ce se despărţi de Zina, ceru taximetrului să-l ducă la Piaţa Obor. Vroia să se plimbe: până la întâlnirea cu Alexe

Vedea, mai avea o jumătate de oră. Străbătu toată Calea Gri viţei, şi când ajunse la intersecţia cu Calea Victoriei, ceru şoferului să oprească. Plăti şi coborî grăbit. În spatele lui, un „Dodge" tip 38, se ţinuse după taximetrul angajat de el, o bună bucată de drum. Crezându-se urmărit, coborâse şi însoţise cu privirea „Dodge"-ul în care se afla doar o femeie în vârstă care-l conducea, şi-i veni să râdă. Porni pe jos, spre braseria restaurantului „Cina" unde avea întâlnire cu Alexe, renunţând la ocolul pe care dorise, iniţial, să-l facă şi mai ales la schimbarea taximetrului, pe drum.

Când deschise uşa braseriei, larma păru să-l năucească. Lume multă şi fum gros. Îşi privi ceasul şi văzu că mai putea dispune de zece minute, ca să amâne suportarea acelei atmosfere pe care, cine ştie câtă vreme, va fi nevoit s-o îndure. Se hotărî să iasă, când, de la o masă, ascunsă parcă anume după un cuier doldora de paltoane, se auzi strigat. Era Alexe. Se îndreptă spre el, croindu-şi cu greu drum printre mesele foarte aglomerate, îşi scoase paltonul ş se aşeză cu spatele spre restul consumatorilor.

— Ce-ai mai aflat în legătură cu Bora? întrebă Mihai, intrând direct în discuţie. N-avea de gând să rămână prea mult acolo.

— Am oameni buni la institut, începu Alexe, colaboratori de nădejde... Unii, chiar foarte apropiaţi de el...

Mihai înţelese că ocolişurile introducerii prudente pe care începuse să i-o facă Vedea însemnau insucces şi-l întrebă, ca şi cum acesta i-ar fi răspuns „nimic":

— De ce?

— Domnule Noapteş, ori este foarte prudent, ori eu m-am înşelat în privinţa acestui om.

Lui Mihai îi veni să-i spună o ironie, dar se stăpâni şi continuă să-l asculte.

— Nu leagă prietenii, nu este căutat şi nu caută pe nimeni, iar în afară de casa Tripşa, nu face nicio altă vizită.

— Şi, totuşi, Bora şi-a manifestat nemulţumirea că „Bătrâna" nu i-a arătat planul de ansamblu.

— Într-adevăr...

— Presupun că persoana care ţi-a relatat întâmplarea asta merită încredere...

— Cred...

— Vezi, eu asociez această informaţie care ţi-a parvenit dumitale cu una identică pe care am captat-o şi eu, acum câteva ore. Şi, ştii care este părerea mea? Ei bine, ar trebui să încercăm prin oamenii noştri, să-i stimulăm interesul acestui domn... pentru un schimb. Ei bine, să ne gândim la cineva cu tact... cu mult tact, ca sa nu-l sperie şi în acelaşi timp să-l lămurească asupra faptului că cine vrea să mănânce singur toate bucatele lumii... până la urmă, mănâncă... altceva. La urma, urmei, dobitocul ăsta trebuie să înţeleagă că cea mai bună soluţie şi pentru ei şi pentru noi, ar fi un schimb de planuri; noi îi putem da ceea ce lui îi lipseşte, iar el, nouă...

Vedea surise insinuant.

— Ce-ar fi să încercaţi chiar dumneavoastră târgul ăsta? Doar vine destul de des pe la doamna Tripşa, chiar şi în lipsa ei.

— Domnule Vedea, zău că aş face-o... dar... mă tem...

— De un refuz, încercă Alexe să-i continue gândurile.

— Nu; de un răspuns ipocrit. Şi, într-o asemenea situaţie, îţi închipui ce complicaţii s-ar ivi, pentru că... nu l-aş mai putea lăsa sa plece. Nu?

— Într-adevăr... pe cât posibil... lucrurile astea trebuie evitate.

Mihai fremăta de mulţumire. Îl adusese pe Vedea acolo de unde trebuia să înceapă discuţia privind adevăratul scop al întâlnirii lor.

— Da, confirmă el spusele lui Alexe şi în continuare accentuă pe acel „pe cât posibil". Dar, vezi, domnule Vedea, sunt şi situaţii în care nu mai poţi evita nimic, oricât de grav ori dureros ţi s-ar părea...

Îşi privi interlocutorul cu atâta insistenţă, încât acesta se simţi parcă obligat să-l întrebe:

— Dureros?

— Da, se prefăcu Noapteş încurcat, mai ales când e vorba de propriul tău fiu.

Alexe tresări, iar Mihai îşi dădu seama că izbutise din plin să-i câştige interesul. Aşadar, prima treaptă a tensiunii pe care intenţiona să i-o creeze părea cucerită. Apoi continuă pe un ton trist.

— L-am surprins că te urăşte.

— Pe mine? întrebă Vedea, uimit.

— Da, da... şi încă foarte mult.

— De ce? De ce? întrebă el, mecanic.

— Asta ar putea avea cea mai mică importanţă.

Alexe apucă tăblia mesei, cu amândouă mâinile şi întrebă ameninţător:

— Dar ce anume ar avea cea mai mare importanţă?

Mihai jubila: trăsese în plin şi victima jocului său începuse să se zbată în incertitudine. Încă puţin şi va face tot ce dorea el. Îl privi lung şi se prefăcu neliniştit la gândul că, prin ceea ce avea sa spună, i-ar fi putut declanşa o reacţie nedorită.

— Îmi pare rău... acum îmi pare rău că ţi-am spus.

Alexe îşi descleştă mâinile de pe tăblia mesei, vrând să pară cât mai calm.

— De altfel nu ştiu dacă pe dumneata te urăşte mai mult decât pe mine, reluă Mihai şi, drept să-ţi spun, părerea mea este că cei mai mult se urăşte pe el.

— Acum, chiar că nu mai înţeleg nimic.

— Când ai să afli totul, vei fi îndreptăţit să spui asta.

Alexe aştepta nerăbdător, dar răspunsul lui Mihai întârzie, pentru că în braserie năvăliseră nişte cheflii care făceau o larmă de nedescris.

Într-un târziu, Noapteş îşi trase scaunul lângă el şi-i spuse şoptit:

— Imaginează-ţi, domnule Vedea, ca instinctul m-a mânat, fără să fi avut nicio treabă, dar absolut nicio treabă, pe lângă uşa care desparte camera Elei de sufragerie. Ei bine, băiatul meu, singurul meu copil, începuse — precizez, începuse, doar — să facă mărturisiri.

Alexe se agăţă de braţul lui, strigând aproape:

— Cui?

— Logodnicei sale!

Şi după ce-i răspunse, îl făcu atent să se controleze mai mult, rugându-l să se stăpânească, pentru că altminteri riscau să atragă atenţia celor din jur.

Alexe se trase ceva mai departe de Mihai şi-l întrebă, gâtuit de furia care pusese stăpânire pe el:

— Ce? Ce i-a spus?

Mihai zâmbi mândru, arborând un aer de suficienţă.

— Începuse doar, avea de gând...

— Adică?

— „Şi domnul Vedea... şi tata... şi chiar eu...

— Continuă! Continuă! şopti Alexe.

Mihai îl bătu peste mână, în semn că poate fi liniştit.

— Atât! Atât a apucat să rostească, pentru că, în secunda următoare, am intrat eu. M-am scuzat, am spus că nu-mi era bine şi că doream ca Titus să-mi facă un mic serviciu. După aceea... l-am luat în camera mea şi l-am obligat să-mi spună de ce era gata să ne divulge.

— Ce ţi-a răspuns?

— Nimic, se prefăcu Noapteş că bâiguie în neştire dar, de fapt, el căuta un răspuns potrivit.

Alexe păru şi mai tulburat, crezând că omul din faţa lui îi ascundea ceva, fie în mod deliberat, fie de teamă. Oricare ar fi fost modalitatea, îl neliniştea motivul tăcerii lui Mihai.

— Domnule Noapteş, poate că îţi este greu să-mi spui chiar totul... Înţeleg, vreau să te înţeleg în privinţa asta, pentru că este vorba de fiul dumitale... dar gândeşte-te... gândeşte-te la faptul că, dacă acelaşi pericol ne pândeşte pe amândoi deopotrivă, amândoi trebuie să-l cunoaştem deopotrivă.

Mihai îi făcu semn să tacă şi, după câteva clipe de efort simulat, spuse, pe un ton de adâncă deprimare:

— Titus... este bolnav de nervi.

— Grav?

— Foarte grav.

— Ce putem face?

— Nu ştiu.

Apoi se prefăcu atâta de îndurerat încât, chipurile, simţind

nevoia să schimbe subiectul conversaţiei lor de până atunci, îi vorbi despre Necunoscut, dar într-un cu totul alt context de împrejurări decât acela în care-l cunoscuse. După ce-i spuse despre comportamentul atât de straniu al acelui Necunoscut, arboră o mină de adâncă tristeţe, exprimându-şi îngrijorarea pentru faptul că şi fiul său avea unele manifestări asemănătoare. Şi peroră, astfel, multa vreme... Necunoscutul, zicea el, avea o motivare serioasă, dar în privinţa lui Titus nu-şi putea da seama.

— Da, da, bâigui Noapteş, omul acela a avut un mare ghinion, treburile i-au mers foarte prost şi asta l-a adus în pragul nebuniei, dar Titus... O! lui i-au mers toate din plin...

— Şi totuşi?

— Adevărat, adevărat, se grăbi Noapteş să recunoască.

Alexe îi ceru amănunte asupra comportării Necunoscutului şi după ce află despre valabilitatea comportamentului său, vru sa cunoască şi cauzele...

Atunci, pe un ton firesc de poveste, Mihai îi înşiră nişte grave şi imaginare eşecuri, pe care acela le avusese în cariera lui de actor.

— Acum, în tot ce face şi în tot ce spune, i se pare că este vorba de interpretarea unui rol. Este gata să facă şi să spună orice, dacă cineva îl asigură că este vorba de o interpretare pe care nimeni altcineva, în afară de el, n-ar putea-o realiza. Şi ceea ce doreşte foarte mult, este să interpreteze rolul unui personaj important... foarte important.

— Dumneata cunoşti, cumva, de pe urma cărui eşec anume, comportamentul lui s-a dereglat cu adevărat?

— Nu... Drept să-ţi spun, niciodată nu m-am gândit..,

Noapteş îşi juca naivitatea în continuare pentru ca, astfel,interlocutorul său să aibă bucuria revelaţiei. Doar aşa îl va aduce acolo unde dorea el; doar aşa, propunerea aceea hotărâtoare va veni din partea lui. Îşi drămuia fiecare cuvânt şi fiecare gest. Acum ştia că trebuie să se arate dezorientat şi că, mai ales, nici prin minte nu-i trece ceea ce urmărea Alexe.

— Vreun incident mai deosebit...

— Nu, nu, răspunse Noapteş în şoaptă, având grijă să

strecoare o nuanţă de chinuitor efort de rememorare.

Alexe observă cât se chinuia Noapteş, dar continuă să-l chestioneze, pentru că dorea să afle acea cauză care-l descumpănise pe actorul ratat.

— Şi totuşi, ai discutat ai el, i-ai ascultat necazurile....

— Da, răspunse Mihai. Am ascultat tot ceea ce a vrut să-mi spună şi tot timpul i-am lăsat impresia că mă interesau lucrurile acelea triste.

— Domnule Noapteş, hai să încercăm şi altfel; poate că ai să-ţi aminteşti originea suferinţelor lui, dacă ai să te gândeşti la ce fapt anume l-a determinat pe refulatul acela să-ţi facă mărturisiri.

Mihai simulă că se cufundă într-o anevoioasă aducere-aminte şi, într-un târziu, răspunse pe un ton şters, vrând parcă anume să sublinieze lipsa de importanţă a spuselor sale.

— Cred... cred că nenorocitul ăla s-a pornit pe mărturisiri... când eu i-am spus că aş fi dramaturg. A! se precipită el, în continuare, desigur că primul pas tot el l-a făcut, dar după ce a aflat că eu puteam să-i scriu un rol pe măsura pretinsului său talent...

— O clipă! domnule Noapteş, îl întrerupse Vedea, în pragul unei vădite emoţii.

Mihai îl privi cu prefăcută nedumerire. Vedea alunecase din plin pe făgaşul pe care el îl angajase şi Mihai ar fi putut jura că întrebarea care avea să urmeze se va referi la unele roluri sau la un singur rol.

— Ascultă, domnule Noapteş, nu cumva cauza ajungerii lui la stadiul de descumpănire, aşa cum l-ai cunoscut dumneata, se datorează unui rol? Unui rol anume?

Noapteş tăcu vreme îndelungată, frământându-şi tâmplele cu pumnii strânşi. Apoi, pe acelaşi ton care voia să sugereze lipsa lui de interes, oboseala la care se supunea cu amabilitate şi dezorientare în ceea ce privea scopul urmărit de interlocutorul său, prin această nouă întrebare, răspunse:

— Ba da... cred că da... Un rol de...

— Ce fel de rol?

Ajuns parcă la capătul unei răbdări, perfect jucate, Mihai

răspunse aproape strigând:

— Dar ce importanţă poate avea asta? Ce vrei de la mine? Ce mă tot iscodeşti?

De data aceasta fu rândul lui Alexe să-l facă atent:

— Vorbeşte încet, te rog.

— Bine, iartă-mă. Sunt, poate, covârşit de propriul meu necaz. Ce vrei să ştii? Întreabă-mă! Întreabă-mă!

— Vorbeam despre rolul care l-ar fi putut zdruncina pe necunoscutul dumitale, pe actor; îţi aminteşti?

— Foarte precis, nu... E şi greu să-ţi aminteşti ceva precis, din noianul de întâmplări pe care cineva ţi-l rostogoleşte în creier, de-a valma... Ba... parcă spunea ceva despre un rol pe care-l realizase magistral, dar cu o zi doar înaintea premierei, regizorul i l-a luat.

— Despre ce fel de rol era vorba?

— Despre un personaj care omora... sau care trebuia să omoare pe cineva anume... sau pe mai mulţi, fie deodată, fie pe rând... Uite, drept să-ţi spun, prea clar nu mi-a fost nici atunci...

Alexe îl privi atent. Apoi îi cuprinse o mână într-ale lui şi, pe un ton gâtuit de emoţie, îl rugă:

— Pune-mă în legătură cu actorul.

Mihai îşi retrase mâna şi se uită la el, îngrozit.

— N-avem ce face, mai spuse Alexe şi interlocutorul său îl bătu pe umăr, încercând astfel să-l încurajeze.

Mihai juca impecabil zbuciumul său de „părinte”, dar mai ales remuşcările care păreau să fi şi început a-l chinui.

Văzându-l, Alexe începu să se teamă de faptul că Mihai s-ar fi putut răzgândi din clipă în clipă şi încercă să-i grăbească divulgarea numelui şi adresa actorului.

— Nu-i cunosc încă numele şi nici adresa.

Celălalt îl privi neîncrezător.

— Nu mi-a spus nimic în legătură cu identitatea lui, continuă Noapteş, dar te asigur că ai să-l cunoşti.

— Cum?

— O să ţi-l prezinte o prietenă a mea... doamna Lia Lohan.

— Când?

— Mâine, la ora patru după-amiază.

— Unde?

— La restaurantul aeroportului Băneasa. Ascultă, continuă Mihai, apucându-i strâns braţul. Necunoscutul este foarte susceptibil; trebuie să-i perii, tot timpul, vanitatea. El o să ştie că dumneata eşti regizorul care a pus în scenă cele mai multe dintre piesele mele şi că, vorbindu-ţi despre el, dumneata ai hotărât să-l încerci pentru rolul unui mare şi cinic asasin, mai întâi, în viaţă... Nu de alta, dar ăsta-i felul dumitale de lucru cu actorii.

— Domnule Noapteş, cum o s-o recunosc pe doamna Lia Lohan?

Mihai părea că nu-l mai ascultă. Privea în jos, ţinându-şi capul sprijinit de o mână, dând impresia că trăieşte, poate, cea mai mare suferinţă hărăzită unui om.

Alexe îl privi îngrijorat. Se gândea că fiecare clipă, până la lichidarea lui Titus, poate să aducă o răsturnare a hotărârii bătrânului său complice, pentru că, oricum, era vorba de o legătură foarte puternică între ei. Se temea că toată truda lui pentru a-l câştiga pe Noapteş la asasinarea lui Titus putea fi năruită de o singură vorbă sau de cel mai inofensiv gest. Aşa îşi închipuia el şi, din cauza aceasta, nici nu mai îndrăzni să facă ori să spună ceva.

Într-un târziu, Noapteş se plesni peste frunte cu palma. Făcuse gestul cu atâta zgomot, încât oamenii de pe la mesele din jur întoarseră privirile spre ei. Cineva puse gestul lui Noapteş pe seama îmbătării şi nimeni nu mai fu atent la el.

Dar Alexe se îngrijoră şi mai mult; după câteva clipe însă avea să se liniştească. Mihai îl întrebă:

— Ce anume ai vrut să ştii?... Parcă m-ai întrebat ceva adineauri ...

— Da! Cum o s-o recunosc pe doamna Lia Lohan?

Spre surprinderea lui Vedea, interlocutorul său zâmbi:

— Mi-am îngăduit să-i dau numărul telefonului dumitale.

Aşadar, Noapteş premeditase toată povestea asta. Atunci ce rost avuseseră acele stranii manifestări de nehotărâre, alternate cu spaimă şi remuşcare? se întrebă Alexe. Îşi privi

complicele cu atâta indignare, încât lui Mihai nu-i fu greu să înţeleagă ce greşeală făcuse şi, cu o detaşare perfect simulată, întrebă:

— Pot să-i comunic doamnei Lohan telefonul dumitale?

Alexe rămase cu adevărat năucit, iar Mihai, văzându-i expresia feţei, îşi spuse că îndoiala de mai înainte avea să se spulbere curând.

•

A doua zi dimineaţa, Aniţa bătu la uşa camerei lui Mihai.

— A sosit o telegramă, îi vesti ea.

Noapteş o citi înfrigurat; doamna Tripşa îşi anunţa sosirea cu câteva zile mai devreme decât termenul pe care-l hotărâse iniţial şi asta părea să-l îngrijoreze, Trebuia să comunice, neîntârziat, această schimbare, lui Baldovin. Intră în camera lui şi se aşeză la masă, pregătindu-se să compună mesajul către şef. Când termină, se ridica de pe scaun şi îşi luă biblia de pe marginea ferestrei; avea nevoie de ea, pentru a-şi cifra mesajul. Odată cifrat, distruse foaia pe care-l concepuse şi se grăbi să se îmbrace, vrând s-ajungă la poştă cât mai repede, dar în timpul acesta soneria anunţă vizita cuiva. Privi pe fereastră şi văzu maşina inginerului Silviu Bora. Îşi trecu, zorit, pieptenul prin păr şi ieşi în întâmpinarea vizitatorului, întrebându-se cu ce gânduri o fi venit, la o oră la care ştia că nici măcar Ela nu se afla acasă. Este adevărat că mai venise el într-o după-amiază când, negăsind-o pe fiica profesoarei, nu-şi manifestase nemulţumirea şi spusese că vizita aceea o făcuse pentru fostul său vecin de la hotel. Mihai nu-l crezuse, atribuind spusele lui unui exces de politeţe. Dar acum? În dimineaţa asta şi mai ales la o oră atât de nepotrivită...

Ieşi din cameră şi trecu în sufragerie, unde Aniţa îl anunţă că-l caută doi domni.

— Cum, doi? N-am văzut decât pe domnul Bora.

— Ba, doi!

În secunda următoare, Bora intră urmat de necunoscut.

— Ei! făcu Noapteş, surprins. Dar cum de aţi devenit atât

de prieteni?

Bora se grăbi să-i explice că „tovarăşul comisionar" de la florăria hotelului îi mai făcea unele mici servicii şi că datorită amabilităţii lui nu-l putuse refuza... Comisionarul îl rugase să-l conducă cu maşina lui la domnul Noapteş, iar el, Bora, făcuse aceasta cu multă bucurie, mai ales că în dimineaţa aceea n-avea cine ştie ce de făcut şi spera că domnul Noapteş o să-i ofere o cafea.

— Aniţă! o strigă Mihai pe menajeră, fă-ne, te rog, nişte cafele!

— Îndată, îndată, domnule dragă, îl asigură ea şi dispăru în bucătărie.

Mihai nu-şi putu explica imediat ce anume stârnise un zâmbet pe buzele menajerei; era preocupat de prezenţa lui Bora şi de relaţiile lui cu Necunoscutul. Abia după o vreme destul de îndelungată observă că părul actorului avea culoarea morcovului putred.

— Dar ce-i cu dumneata? se adresă el actorului. Ţi-ai vopsit părul?

Acesta îl privi mândru.

— Nu, domnule; este una dintre perucile mele cele mai favorite. Am pus-o în cinstea dumneavoastră şi ţin să vă spun că am purtat-o pentru prima dată într-o cafenea unde am declamat nişte versuri scrise de mine. Am avut atâta succes, încât un medic mi-a luat numele şi adresa, dar a doua zi, doi domni, îmbrăcaţi în nişte halate impecabile, m-au vizitat şi m-au implorat să le recit şi lor versurile mele. Ei bine, au fost atât de impresionaţi, încât crezându-mă un adevărat rege al poeziei mi s-au adresat: „Sire! Caleaşca vă aşteaptă!" Dar... ce n-am înţeles nici până astăzi este că, odată ajuns la castelul lor... unde erau foarte multe paturi — unul lângă altul — mi-au făcut o injecţie de pe urma căreia am dormit, cred, câteva zile...

Mihai şi Bora râseră cu poftă.

— O vreme, după ce am izbutit să fug din captivitatea la care mă osândiseră, n-am mai avut chef să spun poezii; da, da, nici măcar să scriu şi asta începuse să mă îngrijoreze. Dar

după câteva săptămâni m-am regăsit. Peruca asta, reluă el...

Aniţa aduse cafelele.

— Pentru că mă consider de-al casei, mărturisesc că aş bea şi ceva tare... În general, nu sunt friguros, dar dimineaţa asta mi s-a părut foarte geroasă, spuse Bora.

Mihai îl privi atent şi zâmbi într-un fel care-l obligă pe Bora să-l întrebe:

— Vă surprinde?

— Poate, murmură el, şi după ce-i făcu semn menajerei s-aducă de băut, continuă pe un ton care voia să sugereze o scuză: v-am auzit, acum câteva zile, spunând: „Pentru un om care calculează, alcoolul înseamnă moarte".

— În general, da.

Noapteş păru să nu-l fi auzit şi vorbi mai departe, urmărindu-şi propriul gând.

— Dacă atunci n-am făcut-o, acum simt că n-o să mă pot înfrâna şi o să vă întreb: V-aţi referit la un om care calculează totul? Absolut totul?

Silviu avu o uşoară tresărire.

— Chiar şi atunci când crede că poate calcula totul, alcoolul...

— Când crede?

— Da, răspunse musafirul şi accentua: Mai ales atunci când *crede* că poate calcula totul.

Apoi Bora se sili să zâmbească, îşi privi ceasul şi spuse:

— În curând voi intra în criză de timp.

— Aşteptam să faceţi mutarea.

— Prefer criza de timp... Pentru mine, o mişcare amânată înseamnă mult mai puţin decât una greşită... Sunt un vechi jucător de şah, domnule Noapteş. Şi-apoi... eu risc foarte rar.

— Şi eu, spuse Mihai pe un ton grav. Apoi, silindu-se să zâmbească, adăugă cu un aer firesc: Nu ştiu prea bine de ce, dar... ceva îmi spune că astăzi aş putea risca într-o partidă cu dumneavoastră.

— Poate... Drept să vă spun, n-am mai jucat de mult...

Silviu se ridică, iar Mihai îl conduse fără prea mare grabă.

— Dacă aveţi vreme, telefonaţi-mi; poate ne punem de

acord, spuse musafirul şi plecă.

Întorcându-se în sufragerie, Mihai se scuză celuilalt oaspete al său, pentru că-l neglijase până atunci. Îi mai turnă o ceaşcă de cafea şi îi oferi o ţigară bună. Necunoscutul părea aproape stingherit de modul exagerat de prevenitor al gazdei, dar Mihai perseveră în această atitudine. Ştia că omul din faţa lui trebuie câştigat cu totul, pentru ca să-i servească scopului la care avea de gând să-l utilizeze. Va căuta să-l asigure, prin tot ce va face ori va spune, de importanţa pe care i-o acordă şi asta, desigur, avea să suscite vanitatea şi mai ales ambiţia actorului ratat. Deocamdată se gândi să-l descoase cu privire la Bora şi-l întrebă dacă aveau relaţii cu adevărat prieteneşti, dar oaspetele se arătă puţin nemulţumit de întrebare şi-i răspunse sec:

— Prietenie? Atâta cât poate fi între un om de valoarea lui şi... un comisionar.

— De ce spui asta? căută Noapteş să-i astâmpere supărarea. Se vede limpede că are multă simpatie pentru dumneata.

— Milă! preciză Necunoscutul, cu tristeţe. I-am povestit că mi-am ratat cariera şi de atunci caută să mă ajute... Nu este zi să nu-mi găsească ceva de făcut şi după ce că mă plăteşte neînchipuit de bine, îmi mai şi mulţumeşte atât de mult, încât uneori am impresia că eu sunt binefăcătorul lui.

— Sper că serviciile pe care ţi le cere nu sunt de natură să te umilească...

Necunoscutul îl privi încruntat.

— Vrei să afli, plăteşti! Rolul de iscoadă e foarte pretenţios.

— Plătesc.

— Ei bine... mă trimite să-i duc corespondenţa la poştă. Lame şi săpun de bărbierit, ori mine colorate pentru pix, cred că nu te interesează.

Mihai se sili să continue pe un ton degajat:

— Nuu... Aş fi vrut să ştiu cui scrie şi unde trimite scrisorile?

— La Cluj; cui, n-am aflat, pentru că toate sunt trimise la

căsuţa poştală numărul 82.

Noapteş reţinu amănuntul, gândind că s-ar putea să-i fie de mare folos într-o eventuală „partidă" cu Bora.

— Zi, mai bine, de ce m-ai chemat?

— Sper că putem colabora.

— Rolul?

Mihai nu-i răspunse direct la întrebare. Începu prin a-i explica în ce măsură îl impresionase personalitatea lui stranie şi mai ales talentul şi abilitatea de care dăduse dovadă în timpul acelei scene, de neuitat, cu ocazia primei lor întâlniri.

— Un om cu vocaţia dumitale pentru teatru nu se poate rata; viaţa infirmă acest lucru, pentru că ce altceva mi-ai dovedit dumneata atunci? Maestre! continuă Noapteş, întâlnirea cu dumneata a însemnat pentru mine nu o înrâurire oarecare, ci pur şi simplu o răsturnare totală a concepţiei mele despre teatru şi, mai ales, despre actor. Consecinţa? Iat-o! Un rol pe care cred că am izbutit să-l scriu mai bine decât pe oricare altul şi desfid pe oricine ar avea pretenţia că şi-ar fi imaginat măcar o situaţie asemănătoare.

Necunoscutul păru nespus de impresionat de relatarea lui Noapteş, mai ales când acesta îi spuse că a ajuns la o concluzie ce ar putea părea bizară oamenilor de teatru, pentru că, după părerea lui, niciun rol n-ar trebui acceptat pe scenă mai înainte de a fi fost verificat în viaţă.

— Da, da, strigă actorul.

Era foarte tulburat, iar lui Noapteş nu-i scăpă faptul că izbutise să-i aţâţe destul de mult refularea. Spre surpriza lui însă, actorul se urcă pe scaun şi-i strigă ameninţător:

— Ia ascultă! Nu cumva vrei să-mi întinzi o pomană? Nu cumva, teoria asta despre care-mi vorbeşti n-are alt scop decât să mă consoleze, pentru ca sunt un ratat? Un ratat, un obsedat de un rol mare?

Mihai era descumpănit de izbucnirea aceea neaşteptată, care ameninţa să-i răstoarne tot eşafodajul construit cu atâta migală. Nu ştia ce atitudine să adopte în faţa acestei noi situaţii-surpriză. Ratatul trebuia readus la ordine, dar pentru asta... Se hotărî să adopte calea durităţii. Ridică spre el

amenințător amândoi pumnii:

— Mă, nenorocitule! Te crezi oare altceva decât un actor ratat, decât un obsedat?

Necunoscutul își plecă capul și scoase un geamăt.

— Nu, domnule Noapteș... Ai dreptate... Asta sunt... ce-ai spus dumneata...

Mihai nu știa dacă noua stare a actorului avea să-l facă docil față de el și de scopul lui, ori însemna sfârșitul. Îngrijorarea lui creștea cu fiecare clipă de tăcere a omului din fața sa, dar nu îndrăznea să mai rostească nicio vorbă, de teamă că poate și așa împinsese prea departe lucrurile.

Într-un târziu, Necunoscutul murmură:

— Poate că teoria dumitale este mai adevărată decât prăbușirea în care am căzut. Te rog să mă ierți pentru că te-am judecat greșit... Știi, oarecum... eu sunt un om pierdut și dacă dumneata poți face o minune, să-mi redai încrederea în mine, atunci fă-o, chiar de-ar fi să mă calci în picioare.

Noapteș părea de-a dreptul uluit. Atâta sinceritate străbătea în strigătul acela, încât se simți asigurat pe deplin de reușita jocului în care avea să-și târască noua victimă. Doar ochii aceia mari și verzi, ai Necunoscutului, păreau să nu poată mărturisi aceeași supunere pe care o rostise glasul, dar Noapteș trecu peste asta, considerând că nu putea fi decât o impresie greșită, datorată neîncrederii sale obișnuite.

Ești deci convins că trebuie să joci mai întâi în viață și că numai după această verificare poți trece pe scenă?

— Da, domnule Noapteș.

— Bine...

— Pot să vă întreb ce rol mi-ați hărăzit?

Mihai păru impresionat de tonul întrebării; i se păru că în tonul acela răzbătea un soi de teamă pioasă, aidoma emoției ce ți-o poate da numai clipa în care te adresezi propriului tău destin. Așa dar, omul din fața lui credea cu adevărat în puterea sa miraculoasă și asta-l bucură nespus.

— Un rol complex, foarte greu... Un rol dublu.

Răspunsul lui Mihai produse o înviorare a Necunoscutului, făcându-l să strige:

— Îţi mulţumesc! Îţi mulţumesc!

Mihai se grăbi să profite de buna dispoziţie a viitorului său complice şi continuă:

— În primul rând va trebui să-ţi joci propriul dumitale personaj.

Asta păru să-l nemulţumească pe actor, pentru că imediat întrebă pe un ton de revoltă:

— Şi, mă rog, cui trebuie să-i pozez în actor ratat şi obsedat de un rol mare?

— Celui mai apropiat colaborator al meu; regizorului care a pus în scenă cele mai multe dintre piesele mele.

— Şi partea a doua a rolului?

— Un asasin!

De data aceasta Necunoscutul se arătă bucuros şi, făcând pe vedeta, crezu că e de datoria lui să spună că a mai interpretat asemenea roluri. Mihai se pretă la jocul interlocutorului său, întrebându-l ca între profesionişti:

— Ce profil moral aveau asasinii pe care i-ai mai jucat dumneata?

— Am omorât, de exemplu, o ducesă pentru că m-a înşelat...

— Gelozie! exclamă Noapteş, dispreţuitor. E un sentiment josnic.

— Altădată, în calitate de valet, îmi omoram stăpânii, ca să-i jefuiesc...

— Psihologie simplă, de slugă ticăloasă... Pe când acum...

— Acum? întrebă Necunoscutul, dornic să afle cât mai repede care era linia rolului promis.

Mihai îi spuse că, de data aceasta, asasinul nici nu-şi cunoaşte victima; actorul se arătă total nelămurit.

— Cum vine asta? izbucni el. Nici în teatrul absurd nu întâlneşti aşa ceva... Până şi acolo există motive...

— Absurde! preciză celălalt.

— Absurde, dar există.

Mihai suspină, marcând prin aceasta suferinţa pe care o încerca pentru faptul că nu se putea face înţeles. Apoi îi arătă că insul ce trebuia ucis reprezenta un mare pericol pentru cei

din jurul lui, datorită unei psihologii răsturnate care îi alterase până şi cel mai elementar simţ logic. După aceea, adăugă că victima judecă tendenţios orice fapt şi că prin aceasta deformează purul adevăr, până-ntr-acolo, încât instigă la crimă.

— Dar asta înseamnă că este un dement!

— Mai rău, întări Noapteş, pentru că datorită pojghiţei de luciditate care i-a mai rămas, ascultându-l, poţi ajunge chiar să-i dai dreptate.

— Domnule Noapteş, victima va dormi în clipa aceea?

Mihai şovăi, nu-i răspunse imediat. Îl cercetă mai întâi atent şi se gândi ca nu cumva viitorul său complice să fie îngrijorat de ideea comiterii unui act de laşitate. Apoi îi veni să râdă, crezând că actorul dorea să-şi răpună victima în urma unei lupte sau... poate chiar într-un duel. După câteva clipe, hotărî să-i răspundă:

— Nu; nu va dormi.

Actorul păru fericit de răspunsul primit şi atunci, încurajat de reacţia complicelui său, Mihai adaugă:

— Mai mult, aş dori ca înainte de a-l omorî să-i explici pentru ce faci o asemenea treabă; nu din alt motiv, dar din acela de a-l informa exact.

Entuziasmat, actorul se arătă convins de logica lui Mihai.

— Evident! Evident! E o problemă de conştiinţă.

Noapteş se sili să-şi ascundă zâmbetul batjocoritor care îi flutura pe buze, dar Necunoscutul păru să nu fi observat nimic şi continuă cu acelaşi entuziasm:

— O problemă de etică...! De estetică, dacă vreţi!...

Celălalt căută să-l tempereze, rugându-l să vorbească în şoaptă:

— Într-un cuvânt, e o problemă de omenie.

— Da, da, preluă Necunoscutul ideea şi repetă mecanic: „Omenie... omenie... omenie..."

Mihai îl privi din nou îngrijorat. Observând aceasta actorul râse strident, apoi îl ironiză:

— Aha! Ţi-a fost frică! Ţi-a fost frică de mine! Vezi, domnule Noapteş? Cu talentul nu-i de glumit. Îmi poţi da

adresa. Şi mai spune-mi cum îţi pot comunica rezultatul...

— Dragul meu, vezi dumneata... tocmai în asta constă utilitatea regizorului — colaboratorul meu cel mai apropiat.. El te va conduce acolo... Ştii, vrea să vadă cum ai să te descurci, într-un „decor" la prima vedere. Cât priveşte rezultatul... tot el o să mi-l comunice, pentru că va fi foarte aproape de dumneata.

— Înţeleg, făcu trist actorul. N-ai destulă încredere în mine şi-ţi trebuie cineva care să verifice dac-am făcut treabă bună.

Mihai se mulţumi să tacă.

— Înţeleg, înţeleg, continuă actorul; la urma urmei, banii dumitale sunt în joc şi, pentru că plăteşti, vrei să fii sigur. Foarte bine... foarte bine... Plăteşte-mă şi să n-ai nicio grijă...

Noapteş îi înmână un teanc de bancnote pe care Necunoscutul se grăbi să le ascundă în buzunar.

— Şi... recuzita? întrebă el, făcând un gest, de parcă ar fi mânuit un pistol.

— Regizorul... El o să-ţi dea tot ce-ţi trebuie. Numai să...

— Nicio grijă, o să fie un mort frumos!

CAPITOLUL VI

Verificări

Un vânt aprig începuse chiar de dimineaţă să spulbere zăpada de pe acoperişurile caselor şi de pe străzi. Cerul nu mai putea fi văzut din pricina acelor imense şi albe vârtejuri, iar turnul de observare al aeroportului Băneasa interzisese orice decolare sau aterizare. Aşadar, aeroportul era închis; în sala de aşteptare, un vameş făcea eforturi disperate să pară spiritual în faţa unei tinere însoţitoare, iar ceva mai departe câţiva bărbaţi în uniforme „Tarom", alcătuind echipajul ultimului avion care ar fi trebuit să plece la acea oră, făceau pronosticuri asupra vremii. Priveau afară prin imensa fereastră a rotondei, la viforniţa stârnită deasupra pistelor şi, după o vreme, întristaţi de perspectiva unei îndelungate rămâneri la sol, se îndreptară spre restaurant. Acolo, de îndată ce deschiseră uşa, proasta lor dispoziţie dispăru ca prin farmec; la o masă, de altfel singura ocupată, o femeie tânără, frumoasă şi îmbrăcată cu gust, îşi sorbea ceaiul alături de un bărbat costumat straniu şi totodată caraghios. De fapt, bărbatul acela nici nu avea o îmbrăcăminte adecvată unei vremi atât de geroase; purta o haină în carouri foarte mari, de un maron-roşcat, peste o flanelă roşie de sub care ieşea la iveală, cu oarecare ostentaţie, gulerul foarte mare al unei cămăşi violete. Lavaliera neagră şi batista verde pe care o purta la butonieră întregeau ciudata-i vestimentaţie.

Cel mai tânăr din grupul navigatorilor aerieni, care părea să fie radiotelegrafist, izbucni primul într-un puternic hohot de râs, neizbutind să articuleze nici măcar un cuvânt; singurul lucru pe care îl mai putu face, fu doar gestul de a arăta cu capul spre acel straniu personaj. Ceilalţi, a căror atenţie le era captată mai ales de culorile ţipătoare ale straielor necunoscutului, descoperiră mai târziu decât radiotelegrafistul

că însoţitorul tinerei femei purta şi o perucă multicoloră. „Bătrânul" echipajului, un tip uscăţiv, înalt şi cu trăsături energice, care după numeroasele trese de pe mânecă părea să fie căpitanul, privi cu luare-aminte ochii mari şi verzi ai straniului personaj şi, în timp ce toţi ceilalţi colegi ai săi căzuseră pradă unui adevărat delir de ilaritate, el se desprinse încet de grup.

După aceea, îşi privi lung fostul coleg şi, cu un glas care trăda şi sfiiciunea, dar şi neputinţa de a-şi înfrâna curiozitatea, îl întrebă:

— Sper că n-ai să te superi dacă te-ntreb ce-i cu hainele astea pe tine?

Bărbatul caraghios îmbrăcat suspină, apoi se prefăcu că abia îşi mai poate stăpâni râsul.

— Joc rolul unui clovn; am plecat, aşa cum mă vezi, de la repetiţie, ca să întâmpin nişte colegi ce urmau să se înapoieze din străinătate.

— Dacă ai fi întrebat la telefon...

— Bine-nţeles, bine-nţeles, acceptă el observaţia căpitanului.

— Uite, când plecăm spre casă, te putem lua cu microbuzul nostru. Şi pe doamna, desigur, adăugă el repede.

— Nu... nu-i nevoie; mulţumesc! Aşteptăm un prieten... Ştii... cel care ne-a dus. Tot cu el o să ne înapoiem.

În pragul uşii apăruse, de câteva secunde, Alexe Vedea; observând scena, el se retrase, făcând întâi un semn unui tânăr de Ia bar.

Tânărul se grăbi să iasă după el şi, când se întâlniră, îl salută ca pe o veche cunoştinţă.

Vedea îl întrebă ce anume se întâmplase în restaurant şi când află ce răspuns dăduse omul îmbrăcat caraghios, avu grijă să-i confirme băiatului că acela era într-adevăr actor.

În timpul acesta căpitanul şi colegii săi se aşezară la o masă destul de îndepărtată de a cuplului.

Femeia privea cu oarecare nelinişte la viforniţa de afară, iar cel care pretindea că era actor îi urmărea cu mare atenţie fiecare gest, căutând parcă să-i pătrundă gândurile ce păreau

s-o fi neliniştit.

Într-un târziu, bărbatul spuse:

— Crezi că s-ar putea ca, din pricina vremii, el să nu vină?

Ea tresări.

— Da; la asta mă gândeam. Şi continuă să privească afară; căuta să-şi uite îngrijorarea, urmărind un soi ciudat de tractor care *tocmai* remorcase unul dintre puţinele avioane rămase încă pe pista.

— Îl duce la hangar, îi explică bărbatul şi din nou ea tresări, privindu-l mirată.

Femeia îşi aprinse o ţigară şi se încăpăţână să tacă. Ştia la ce primejdie urma să se expună el şi gândul acesta o tulbura tot mai mult. Şi mai ştia că el este gata, oricând, să se sacrifice orbeşte, ceea ce sporea neliniştea femeii. De multe ori, ea îi atrăsese atenţia că într-o meserie ca a lor neînţelegerea noţiunii de primejdie putea aduce după sine nenorociri. El se arătase întotdeauna dispus să dea spuselor ei importanţa pe care ea o dorea, dar de fiecare dată faptele lui dovedeau contrariul. Odată, când ea nu s-a mai putut abţine şi i-a strigat în faţă cât este de nechibzuit, el a vrut să pară, ca de obicei, pătruns de gravitatea momentului, dar imediat după aceea a izbucnit în râs şi a încercat să se scuze, spunându-i: „Dacă nu mă laşi să mor aşa, atunci să ştii că o să mor de plictiseală". De atunci, ea renunţase fie şi numai să-i atragă atenţia, dar el simţea de fiecare dată, când se întâmpla să lucreze împreună, că tânără femeie era îngrijorată pentru el.

— Parcă ţi-ar conveni să nu vină, o tachină el, evitându-i privirea.

— Parcă, răspunse ea, silindu-se să zâmbească.

— Ba, drept să-ţi spun, între un denunţ şi înfruntarea viscolului, tot mai de preferat este a doua alternativă. Vine, vine... n-ai nicio grijă.

Tânără femeie îl privi cu oarecare neîncredere şi el o asigura din nou că domnul Alexe Vedea va veni.

— Sunt foarte curios să văd ce mutră o să facă în clipa în care o să-şi dea seama că lucrezi şi pentru Noapteş.

— Nu ştiu... Asta o să aflăm din comportarea lui.

— Adică?

— Aşaaa... pur şi simplu dacă este într-adevăr hotărât să-l ştie mort pe Titus.

— Mai ai vreo îndoiala?

— Evident! Calitatea lui de ofiţer de securitate...

Bărbatul o privi surprins, de parc-ar fi auzit pentru prima dată acea relaţie în legătură cu Vedea, apoi chicoti vesel:

— Imaginează-ţi, câte o fi făcut el pentru Mihai, dacă nu poate da înapoi chiar în faţa unui asasinat. Aaa! Trebuie că e băgat până peste cap în afacerea asta!

— Probabil...

— Cu siguranţă! Cu siguranţă! se înflăcără bărbatul. Orice-ai spune, Vedea se află cu totul în mâna lui Mihai Noapteş. Şi asta e foarte bine... Cel puţin, pentru noi... Da, da; nouă ne convine de minune situaţia lui. Şi-apoi, din câte mi-ai spus, ameninţarea lui Titus a picat într-un moment foarte important pentru Mihai.

Femeia îl privea, părând că nu ascultă niciuna din vorbele care pentru ea nu aduceau nimic nou.

— Zina, vrei să-mi spui cum a reacţionat Mihai la primirea telegramei?

— O! De ieri, pare foarte agitat. Desigur, vestea sosirii profesoarei, cu câteva zile mai devreme decât scontase el, i-a încurcat unele treburi.

— Va trebui să se grăbească.

Ea îl privi lung, întrebător, vrând să înţeleagă cât mai exact ce trebuia să însemne „graba" la care se referea el.

— Credeţi că o să-şi anunţe şeful?

— Evident; îl va chema de urgenţă pe Baldovin. Şi asta-i bine, Zina. Da, da; pentru noi e foarte bine... Altfel putem trata chiar cu Baldovin, direct. Nu, nu vreau să spun că Mihai Noapteş ar fi de dispreţuit, dar o discuţie purtată chiar cu şeful lui ne-ar putea aduce o mare economie de timp. Dumneata ce crezi?

— Că iar jucaţi pe un teren primejdios.

Ochii mari şi verzi ai Necunoscutului licăriră într-un anume fel iar Zina înţelese că îngrijorarea manifestată de ea

devenise pentru el obositoare, aşa că nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să pună frâu prudenţei sale de începătoare.

— Ce-i mai lipseşte lui Mihai?

Întrebarea lui cerea un răspuns imediat, şi ea tocmai pe amânarea acelui răspuns conta, ca să-i mai smulgă o fărâmă de răbdare şi odată cu asta ceva mai multă prudenţă. Îşi dădu însă seama că şi asemenea intenţie ar fi fost inutilă; mai întâi, tonul acela de poruncă faţă de care şi ea, şi ceilalţi colaboratori ai lui, deveneau mici şi ascultători; apoi, telegrama, telegrama aceea care grăbise deznodământul afacerii, acel deznodământ pe care el îl dorea cât mai grabnic şi despre care doar el ştia, ori, numai credea că ştie, cum se va înfăptui. Nu, nu mai putea face nimic în faţa acelei forţe care hotărâse, de-atâtea ori, şi pentru ea şi pentru alţii.

— Lui Mihai îi mai lipsesc doar planurile mecanismelor lui Bora.

— Dar lui Bora?

— Mihai e convins că n-are decât schiţele acelei porţiuni a telepsihofonului ce indica locul unde trebuia montată aparatura pentru măsurători. Restul...

— Restul? Dar pentru asta îţi propusese dumitale să încerci o apropiere de Bora...

— Ştie... ştie că n-am prea izbutit, dar...

— Dar?

Zina nu-i răspunse imediat. În mintea ei încolţise un gând disperat, care o îndemna spre o ultimă încercare, menită să amâne pericolul.

— Ştiţi... ce-ar fi să-i spun lui Mihai Noapteş vă Bora mi-a dat să înţeleg o eventuală posibilitate de a trata?

El surâse amuzat, aşa cum ar face un matur în faţa raţionamentului că „ciocolata e dulce", făcut de un copil care doreşte, prin asta, să capete şi el o bucată.

— E târziu, draga mea... Oricum, el o sa încerce o apropiere, o înţelegere ai Bora...

— Da, desigur, se agăţă ea de spusele lui; eu, eu mă gândeam să fi făcut asta, ca să-l amân pe Noapteş până la sosirea lui Baldovin.

— Zina! Dacă Noapteş ar crede, fie chiar şi numai o secundă, ceea ce vrei tu să spui, atunci totul s-ar duce de râpă şi nu ţi-aş ierta asta niciodată.

— De ce vorbeşti aşa?

— Pentru că, în clipa în care Noapteş consideră că Bora este dispus să trateze cu el un schimb de planuri, nu-l mai cheamă pe Baldovin, ori noi, noi nu avem nevoie să amânăm şi, mai ales, să înşelăm aşteptările domnului Baldovin.

— Atunci, Mihai o să discute direct cu Bora.

— Asta şi vreau.

— Şi... dacă Bora consimte?

Necunoscutul râse întâi din toată inima, apoi răspunse:

— M-ar amuza teribil.

— Vă daţi seama că în situaţia asta noi am ieşi din competiţie?

El izbucni din nou în râs.

— Ce ştii tu? Tot Baldovin e baza noastră!

O tânără debarasoare se apropie de masa lor, adresându-se Zinei în şoaptă:

— Doamna Lia Lohan?

Femeia nu-şi ridică privirea; ochii ei rămaseră aţintiţi asupra tăviţei pe care fata o ţinea în mâini. Pe tăviţă se afla un plic ca acelea pentru cărţile de vizită.

— Da, eu sunt, murmură Zina.

Debarasoarea îi dădu plicul, dar nu se îndepărtă de masă, iar când surprinse privirea mirată a destinatarei, preciză:

— Domnul aşteaptă răspuns.

Zina parcurse în grabă cele câteva rânduri:

„Accidentarea unui prieten vechi m-a reţinut la catafalcul său, înhumarea va avea loc la ora 16. Nu mi-aş fi îngăduit o nepunctualitate, mai ales pe o astfel de vreme, dacă neplăcuta veste nu mi-ar fi parvenit chiar în drum spre dumneavoastră. Sper să primiţi rândurile mele în timp util, aşa încât să ne mai putem întâlni. Taximetrul angajat de mine, vă va conduce la locul în care eu vă aştept."

Apoi. ea întinse peticul de hârtie, nesemnat, bărbatului care, fără să-l citească, o întrebă în şoaptă:

— Unde?

Zina ridică din umeri şi murmură:

— Ne aşteaptă cineva care o să ne ducă la el.

După aceea, îi spuse debarasoarei:

— Comunică domnului care mi-a trimis biletul că plecăm imediat.

•

Se înserа. Viforniţa părea să se fi înteţit, iar vizibilitatea care se reducea simţitor îi făcea pe bătrânul taximetrist să bombăne tot timpul: „Vai, vai! De şaizeci de ani n-am mai văzut aşa blestem”...

— Dar, câţi ani ai? întrebă Necunoscutul.

— Păi... şaizeci, răspunse şoferul.

Necunoscutul râse nestăpânit.

— Râzi? se arătă supărat bătrânul.

— Cum să nu râd? Păi aşa cum spuneai la început, credeam că ai peste optzeci.

— De! Ce să-i faci? Aşa-i oamenii; unii caraghioşi la vorbă, alţii la port...

— Văd că te-am cam supărat... Ştii ce? Dacă te-am supărat, las' că luăm taximetrul care vine în urma noastră.

Bătrânul chicoti.

— Pai e tot ocupat.

— Păi nu se vede.

— Eee! Nu s-o fi văzând, dar s-o fi ştiind.

Pasagerii se priviră întrebător, gândind la ceea ce ar fi putut şti bătrânul care se distra, făcând-o pe misteriosul cu ei. Erau oare urmăriţi? Şi bătrânul ştia? Sau vorbise la întâmplare. Dacă era adevărat ceea ce spusese, atunci el trebuia să ştie şi cine anume sunt urmăritorii. Mai ales dacă era vreun complice de-al lor. Şi-apoi ei nici nu-l întrebaseră măcar, unde avea să-i ducă. Da, da, gândi Necunoscutul, ce-ar fi să-l întrebe, direct, fără ocolişuri, unde a primit dispoziţie să-l ducă. Apoi se răzgândi, hotărându-se să mai amâne întrebarea, pentru că mult mai important era să afle cine îi

urmărea, în ce scop şi, mai ales, dacă erau, cu adevărat, urmăriţi.

— Desigur, cei care ne urmăresc te-au angajat şi pe dumneata, ca şi pe colegul dumitale, care-i conduce.

— Nu, pe mine m-a angajat altul.

— Ei, asta-i bună! Dar cum să te angajeze altul, când este vorba de una şi aceeaşi treabă!

Bătrânul tăcu o vreme, preocupat de unul dintre ştergătoarele parbrizului care se înţepenise.

— Mortul, vreţi să spuneţi.

— Da, mortul, încuviinţă Zina.

Şoferul opri maşina şi coborî să remedieze defecţiunea ştergătoarelor şi, timp de un minut, cei doi pasageri iscodiră şoseaua, fără să scoată o vorbă.

Taximetrul din urma lor îi depăşi. Avea geamurile tare aburite, astfel că ei nu putură desluşi chipul singurului călător de pe bancheta din spate: nu ştiau nici măcar dacă era femeie ori bărbat Când şoferul reveni, Zina încercă să-l incite la mărturisirea adevărului;

— Ai văzut? Cel despre care credeai dumneata că ne urmăreşte ne-a depăşit şi chiar a dispărut.

— N-a dispărut; ne-aşteaptă, şi iar o să se ţină după noi.

Femeia se sili să râdă. Necunoscutul făcu la fel, considerând că începutul fusese bun şi că neîncrederea era singura modalitate de a-l incita la vorbă.

— Cum vine asta, „ne aşteaptă"? se arătă el, nedumerit. Ca să ne aştepte, ar trebui să se lase văzut de noi...

— O să-l vedeţi, o să-l vedeţi, chicoti bătrânul şofer. Uite, acuşica, de îndată ce trecem de Piaţa Scânteii, că aşa ne-am înţeles.

Aşadar, şoferul ştia nu numai locul unde trebuiau s-ajungă, ci şi traseul pe care-l aveau de urmat. Lucrurile căpătau un aspect din ce în ce mai nebulos, dar dovedea în acelaşi timp şi o minuţioasă organizare. Dar încă nu puteau înţelege în ce scop.

Taximetrul în care se aflau cei doi pasageri ocoli Expoziţia Economiei R.S.R., mergând paralel cu o linie de tramvai către

Calea Griviţei, când, de pe o stradă laterală, dinspre stânga direcţiei lor, apăru un turism.

— Vedeţi? Vedeţi? izbucni bătrânul, ăsta e taximetrul care ne urmăreşte.

Pasagerii se priviră lung. Apoi Zina îl întrebă pe şofer:

— Ne urmăreşte de mult?

Omul nu se grăbi să răspundă decât destul de târziu.

— Mda...

— De unde? De când?

— Nu ştiu... adică, nu ştiu dacă am voie să spun.

Necunoscutul tresări şi strânse semnificativ mâna Zinei. Fata îl privi cu îngrijorare. Amândoi aveau impresia că ori bătrânul nu era în toate minţile, ori îşi bătea joc de ei.

— Ascultă! strigă bărbatul, de ce nu vrei să ne răspunzi? Ce prostii sunt astea? Cine-ţi poate interzice să spui ce vrei?

— Ei, domnule, dacă te-ai vândut diavolului, răspunse bătrânul cu tristeţe, apoi îi musai să faci cum ţi-a fost învoiala.

— Dar dumneata te-ai şi vândut, ori mai poţi ieşi din târgul ăsta? întrebă Zina cu ostentativă înciudare.

— Cine plăteşte, trebuie servit, preciză şoferul şi, întorcându-se spre ei, le făcu un semn complice cu ochiul.

Zina se apropie de bărbatul îmbrăcat în straie ciudate şi-i şopti:

— E nebun.

Necunoscutul îi făcu semn că nu-i împărtăşea părerea şi, după câteva clipe, îl întrebă pe bătrân unde anume avea de gând să-i ducă.

— O! La asta vă pot răspunde: în faţa unei case de pe Calea Griviţei... Oricum, domnul care m-a angajat pe mine a plecat de mult acolo; chiar eu l-am dus. Pe urmă m-a trimis să vă iau pe dumneavoastră... De ce nu v-o fi luat când a plecat de la aeroport? Că, eu, tot de-acolo l-am luat şi pe el. D-aia zic: „Cine plăteşte, trebuie servit". La urma urmei, banii lui — treaba lui.

Din cauza viscolului, maşina care-i urmărea nu se putea ţine la prea mare distanţă de ei, ceea ce făcu să răsară în mintea Necunoscutului o idee năstruşnici De îndată, nevoia

unei verificări imediate a bănuielii care începuse să-l roadă îl determină, mai înainte de orice, să-şi prevină partenera că va face ceva neobişnuit, iar ea trebuia nu numai să nu se arate mirată, dar să-i urmeze cu supunere oarbă jocul.

Zina îi pricepu intenţia şi-l asigură de aceasta, printr-un semn al mâinilor, mişcate la adăpostul spătarului banchetei din faţă.

Odată încredinţat de complicitatea femeii de lângă el bărbatul strigă cât putu de tare:

— Hei! Opreşte! N-auzi?

O trase pe Zina cu capul pe umărul lui şi continuă cu şi mai multă disperare:

— Opreşte! Opreşte!

Bătrânul reduse viteza maşinii şi întoarse capul spre el, pentru a-i explica că o frână bruscă ar fi fost riscantă, dar atunci văzu că pasagerul straniu costumat privea înapoi, în timp ce cu o mână îi făcea semn să continue drumul. Asta păru să-l contrarieze şi vru să-l întrebe pe tipul acela straniu ce însemna jocul lui ciudat, dar un gest energic îl împiedică să mai scoată un cuvânt. Privind în oglinda retrovizoare, constată că urmăritorul se oprise. Atunci păru să înţeleagă jocul clientului său, pentru că se porni pe o compătimire de-a dreptul exagerată:

— Doamne, Dumnezeule! Frânele astea blestemate! Şi doamnei îi este atât de rău! Atât de rău!

Dar nici măcar nu se mai uita la Zina, ci sporovăi mai departe, jelind-o cum se pricepea mai bine. Apoi opri.

— Trebuia, murmură el, scuzându-se.

Taximetrul din spatele lor îşi reluase cursa şi, neprevenit de intenţia bătrânului, fu nevoit să-i depăşească din nou. După ce se depărtă destul de mult, afundându-se în vârtejul de zăpadă, necunoscutul strigă şoferului să întoarcă la aeroport, pentru că-şi uitase acolo, pe masă, port-vizitul cu toate actele de identitate.

Bătrânul îl privi atent, vrând să afle dacă într-adevăr aceea îi era dorinţa, dar pasagerul îi făcu un semn să stea locului, iar omul de la volan se supuse zâmbind. Nu trecură

nici două minute, că taximetrul urmăritor se şi îndrepta spre ei, destul de repede, depăşindu-i. Pentru Zina şi însoţitorul ei devenise cât se poate de limpede faptul că persoana care-i urmărea avea o permanentă legătură radio cu maşina în care se aflau ei doi. Acum, singura întrebare care se mai punea, era aceea privind modul în care trebuiau să acţioneze, iar din punctul acesta de vedere li se ofereau două alternative: prima era depistarea interceptorului, iar a doua continuarea vechiului său rol. Lui, îi fură de-ajuns câteva secunde ca să-şi dea seama ca pentru realizarea primei alternative avea nevoie de timp mult mai îndelungat, aici punându-se mai ales problema bunăvoinţei şoferului. Hotărât lucru, şoferul părea binevoitor, ba chiar prevenitor, pentru că ce altceva însemnase toată aiureala aceea, privind relaţia lui cu diavolul? Ce altceva, decât „fiţi prudenţi! Şi eu, şi voi, am dat de dracu împreună!".

După aceea, bărbatul în haine fistichii, rosti la fel de tare ca înainte:

— Domnule, te rog să mă ierţi... Mi-am găsit port-vizitul în alt buzunar, în altul decât acela în care-l păstrez de obicei. Aşa că... ne putem continua drumul.

Maşina înainta încet, de parcă ar fi împrumutat din prudenţa bătrânului ei conducător. Din spate, respectându-i ritmul, o urmărea celălalt taximetru.

Se întunecase, când şoferul auzi pe ciudatul său pasager văitându-se tinerei femei:

— Vă mărturisesc... O! desigur... ceea ce simt nevoia să vă spun nu-mi poate face nicio cinste... dar sunt foarte emoţionat la gândul că trebuie să interpretez un rol atâta de important.

Şoferul întoarse din nou privirea spre el, îl examină atent o clipă, apoi spuse:

— Va să zică... a avut dreptate cel care m-a trimis după dumneavoastră. „Vezi... că nu-i om rău, dar e artist; şi de Ia ăştia te poţi aştepta la orice".

Actorul scoase un răcnet de durere:

— Cum? Cum de-a putut vorbi astfel un om care mă cunoaşte? După o vreme se adresă bătrânului şofer,

implorându-l:

— Domnule! Spune-mi, te rog, nu-i aşa că persoana care mă urmăreşte din celălalt taximetru ţi-a spus că este un admirator sau... o admiratoare de-a mea? Hai, hai, spune-mi te rog că şi de data asta sunt victima unei fiinţe dornice să capete celebrul meu autograf.

— Nu... Domnul care a angajat pe colegul meu părea un om serios şi nu avea aerul că umblă după prostii d-astea.

Deci. se gândiră pasagerii, urmăritorul era un bărbat, şi nu o femeie. Dar cine era? Cum arăta? Poate, dacă ar fi căpătat unui dintre răspunsurile dorite, s-ar fi rezolvat şi misterul urmăririi, dar când să-l mai întrebe pe şofer, el tocmai oprise maşina în faţa unei case vechi.

Cei doi coborâră. Drumul până la casă se dovedi anevoios din pricina viscolului care le sufla din faţă.

Necunoscutul se întoarse brusc şi privi atent spre poartă. Acolo staţiona o maşină.

— Să ne grăbim, îl îndemnă Zina, dar n-apucară să se desprindă din locul în care se opriseră, că silueta unui bărbat înalt şi solid se apropie de maşina care staţiona, venind din fundul curţii.

— Namila aia nu poate fi decât Mihai Noapteş, spuse el.

Ea confirmă şi-l trase spre uşa principală, unde îi aştepta pe trepte Alexe Vedea. Intrară. Înăuntru, nu se mai afla nimeni.

— V-am aşteptat la aeroport, domnule ma...

Privirea severă a lui Vedea opri la timp rostirea în întregime a cuvântului „maior” de către Zina.

— Da, ştiu, doamnă Lohan, dar tocmai eraţi salutaţi de nişte prieteni şi m-am temut să nu deranjez.

— Aaa! Nişte admiratori ai mei de la teatru...

Vedea îl privi atent pe Necunoscut.

— Domnule! se adresă Zina acestuia, dumnealui este regizorul cu care vei lucra.

Alexe îl luă de braţ şi, atrăgându-l mai aproape de fereastră, îl rugă să rămână acolo şi să privească strada.

Necunoscutul îl privi oarecum derutat şi, după câteva

clipe, spuse, vrând să pară cât mai convingător:

— Vă cer iertare, domnule regizor, dar eu... eu, aşa înţelesesem linia rolului. Probabil că dumneavoastră doriţi numai şi numai trăire interioară. Bine, vă asigur, că am să fac toate eforturile să nu mă mai exteriorizez. Să încerc... şi rămase ca împietrit.

Vedea şopti Zinei că nu se aştepta ca ea să-i tăinuiască relaţiile pe care le avea cu Noapteş, iar fata îi răspunse:

— Nu trebuie să vă supăraţi, domnule maior; slujim acelaşi stăpân; pe domnul Mihai Noapteş.

Alexe zâmbi într-un chip ciudat, vrând parcă să sugereze interlocutoarei sale că nu trebuia să fie chiar atât de sigură pe presupunerile ei. Fata păru să-i priceapă gândul, pentru că, imediat, reacţionă:

— Poate că nu acesta este adevărul, poate că dumneavoastră urmăriţi cu totul altceva, dar câtă vreme nu ştiu ce vreţi să faceţi cu nenorocitul ăsta, ce pot crede despre dumneavoastră?

— Cum? Noapteş nu ţi-a spus?

Fata negă printr-un gest al capului, continuând să-l privească atent.

Vedea păru extrem de mulţumit de răspuns. Desigur, lui nici prin minte nu-i trecea că Mihai i-ar fi comunicat Zinei despre ce era vorba, dar se temea ca refulatul acela să nu fi sporovăit ceva pe drum. Apoi se gândi că Noapteş luase şi această măsură de precauţie, instalând un microinterceptor la plafoniera taximetrului care îi adusese pe ei şi deci, la cel mai mic semn că ceva ar fi fost în neregulă, el l-ar fi prevenit. Nu, nu se întâmplase nimic care să stânjenească ceea ce avea să urmeze; cel puţin, până atunci. Dar, deodată îi veni să râdă de propria sa teamă; cum de nu se gândise că Zina n-avea de unde să afle, mai ales, despre cine era vorba, pentru că nici ratatul acela nu ştia unde avea să meargă şi pe cine urma să suprime. Se hotărî să facă un joc de elementară incertitudine, şoptindu-i:

— Dacă domnul Noapteş n-a avut încredere să-ţi spună, eu, în urma surprizei pe care mi-ai făcut-o în după-amiaza

asta, apărând ca o apropiată colaboratoare a lui, cu-atât mai puţin am dreptul s-o fac. Uite, acum ar trebui să te duci acasă şi să mă laşi singur cu idiotul ăsta.

Zina merse spre actor şi-l bătu tare pe umăr:

— Bună seara, domnule!...

Necunoscutul tresări.

— Plecaţi?

— Da. Domnul regizor mi-a spus că prezenţa mea ar deranja discuţia pe care vrea s-o aibă cu dumneavoastră.

Când ajunseră în stradă, cei trei putură vedea staţionând două taximetre.

Alexe o conduse pe Zina la primul taximetru, iar pe actor îl luă ca el, în cel de-al doilea, indicând şoferului, drept adresă, un spital de boli nervoase.

— Va fi nevoie de un aviz medical, ca să putem fi siguri că nervii şi inima dumitale vor putea rezista la un asemenea rol.

Actorul să nu-l audă; fluiera liniştit „aria ducelui" din Rigoletto. Alexe începu să fie atent la corectitudinea liniei melodice, la gesturile şi mai ales la privirea actorului, pentru că ochii aceia mari şi verzi păreau să se uite la cu totul altceva decât la imaginea reală a străzilor înzăpezite ori chiar la una închipuită, sugerată de ceea ce cânta. Îşi spuse că nu trebuie să se neliniştească şi se hotărî să-l sondeze printr-un şoc. Asta. ca să verifice dacă actorul era cu adevărat absent la tot ce se întâmpla cu el în momentul acela, ori simula asta ca să-şi ascundă adevăratele gânduri. După o vreme, când socoti că a sosit clipa potrivită,, îl întrebă:

— O iubeşti?

Actorul continuă să fluiere, apoi se porni să cânte aria în cuvinte italieneşti. Cântă încet, melodios şi jalnic, până când ochii i se umeziră şi tăcu.

— O iubeşti? repetă celălalt întrebarea, strigând.

Cel care cântase îl privi lung, printre lacrimile care-i mai jucau in ochi şi-i făcu semn să tacă.

— Domnule regizor, nu-i aşa că este o mare, foarte mare eroare că, de la apariţia operei Rigoletto şi până în zilele

noastre, aria aceasta este cântată de un tip ales întotdeauna frumos, iar linia de interpretare care i se recomandă este aceea a unei bravade sfidătoare şi josnice? Şi-apoi, de ce, de ce, domnule regizor, prin ceea ce spune sau face, personajul acesta să aibă dreptul la răzbunare? Pe cine şi pentru ce să se răzbune? Pe femeile care-i cad, ca muştele, la picioare? Pe soarta care l-a favorizat cu avere şi farmec? Nu vă daţi seama ce stupid este un asemenea punct de vedere?

— Poate că o să mai cântaţi, domnule, dacă, dacă v-o trece mânia, interveni şoferul taximetrului. Când eram copil, locuiam alături de un mare, foarte mare cântăreţ de operă. Nu ştiu dacă a cântat vreodată ce-aţi cântat dumneavoastră acum, dar atâta dulceaţă în glas numai la el am mai auzit.

— Şi cum se numea cântăreţul acela? întrebă Vedea.

— Viorel Chicideanu! domnule. Mare cântăreţ, mai spuse şoferul, pe un ton trist şi gâtuit de o emoţie amestecată cu veneraţie şi regret. După o lungă pauza, şoferul continuă:

— Domnule! Să nu mă socotiţi necuviincios, dar... dacă puteţi să mă înţelegeţi exact, atunci să ştiţi că mie doar mi s-a părut. Nu, nimeni nu poate cânta cum a cântat el. Ceva, în glasul dumneavoastră, mi-a amintit însă de el.

Alexe observă că Necunoscutul începuse să devină agitat şi se temu să nu izbucnească într-un acces de revoltă, dar spre surprinderea lui actorul reacţionă cu totul neaşteptat, explicând şoferului că el nu numai că n-avea de gând să impieteze memoria marelui dispărut, dar nici prin minte nu-i trecuse vreodată să se considere cântăreţ. Şi, după ce-i preciză că el era actor de teatru, iar domnul de lângă el un vestit regizor care avea să-l distribuie într-un rol mare, chiar în seara aceea, continuă să i se adreseze lui Alexe:

— Nu mi-aţi răspuns, domnule regizor.

Vedea îl privi lung şi căută să se agaţe de vreun element enunţat chiar de actor dar, ca un făcut, nu-şi amintea niciunul care s-ar fi putut preta la vreo divagaţie oarecare.

— Anomalii, domnule dragă, exclamă el, cu un aer important, de parcă ar fi anunţat o axiomă. Apoi, ca şi când ar fi prezentat un summum de experienţă, mai spuse, cu şi mai

multă gravitate: Viaţa! Asta e viaţa!

— Greşiţi! strigă actorul. Greşiţi fundamental! Ori se schimbă linia rolului, ori se schimbă tipul, genul interpretului. Uitaţi! De pildă, eu văd că aria asta a dezamăgirii bărbatului, tributar iubirii, reprezintă cea mai cruntă expresie a durerii omului care, de fapt, n-a rămas niciodată lângă o adevărată dragoste. Pricepeţi? Ba mai mult, interpretul trebuie să înfăţişeze un nenorocit, un naufragiat, pe care valurile vieţii l-au azvârlit la întâmplare pe un ţărm de gunoaie...

Când Necunoscutul îşi dădu seama că interlocutorul său îl privea oarecum descumpănit, se grăbi să adauge:

— Păcat, păcat că n-am un glas mai bun; ce rol magnific aş fi creat eu din porcul ăsta de duce!

Taximetrul se opri în faţa unui spital.

Alexe Vedea spuse portarului că erau aşteptaţi la clinica neuropsihiatrică de către doctorul Zamotei. Omul în uniformă verifică mai întâi o listă, apoi le spuse că puteau intra.

La început, străbătură o alee largă, o luară apoi la stânga, trecură pe lângă o clinică de ortopedie şi ajunseră în faţa unui pavilion mare.

Alexe părea să cunoască foarte bine drumul şi, curând, actorul avea să-şi dea seama că omul de lângă el poseda acolo o sumedenie de bune relaţii; el atribui acest lucru legăturilor pe care institutul condus de savanta Tripşa le întreţinea cu un astfel de spital.

O asistentă care se plimba de-a lungul coridorului de Ia parter, crezându-se nesupravegheată, îşi număra cu glas tare paşii. Era tânără, slabă, urâtă dar cu nişte ochi mici şi neastâmpăraţi care dădeau chipului său pistruiat un farmec deosebit.

— Psihologie grea! exclamă Necunoscutul, agăţându-se speriat de braţul lui Vedea, care nu mai apucă să răspundă pentru că de îndată ce-l văzu, asistenta se şi repezi în întâmpinarea lui.

— Vai! Bine că aţi venit... Eu i-am spus domnului doctor ca de venit, veniţi sigur, dar că o să întârziaţi din cauza vremii. Bine că nu mă duc acasă, se precipită ea, vrând să

pară o gazdă comunicativă. Domnul e fratele dumneavoastră? Dar nu semănaţi de loc, continuă ea, fără să mai aştepte răspunsul. Apoi, adresându-se actorului, îl încurajă spunându-i că tratamentul e bun, că medicii sunt pricepuţi, iar bolnavii foarte comunicativi şi ei, aşa că n-o să aibă timp să se plictisească.

Ajunseră la primul etaj, unde doi bolnavi veneau spre ei, ţinându-se de umăr şi cântând: „Istanbul! Constantinopole; Istanbul! Constantinopole!" Bolnavii mergeau la pas de „Cia-Cia" şi cântau în acelaşi ritm. Când trecură pe lângă ei, nici nu-i luară în seamă dar, în atitudinea lor de nepăsare, nu desluşi nici cea mai mică urmă de ostentaţie. În afară de preocupările lor, totul părea să fi dispărut pentru ei.

Alexe urmări cu atenţie reacţia Necunoscutului. La capătul acelui culoar mai era însă cineva care-l supraveghea atent şi actorul îşi dădu seama. Acolo, la mare distanţă de ei, se afla un bărbat mic de statură, rotofei, îmbrăcat în alb şi cu un fel de halat de culoare roşcată pe deasupra.

— Ce zici de ăia? întrebă Alexe, când se apropiară la numai câţiva paşi de rotofeiul îmbrăcat în alb.

Actorul îl privi mirat dar, părând că i-a ghicit gândurile, răspunse îndată precipitat:

— Aaa! Credeţi că nu înţeleg pentru ce zâmbiţi? Normal, se grăbi el să-şi continue constatarea. Normal! Cei doi spuneau de două ori, în două feluri, acelaşi lucru. Ştim doar de pe băncile şcolii că Istanbul şi Constantinopole înseamnă unul şi acelaşi oraş. Nu-i aşa că din cauza asta aţi zâmbit?

Vedea privi spre medic, iar acesta încuviinţă printr-o uşoară înclinare a capului, arătând că Necunoscutul trebuie aprobat. Mai mult, medicul păru atât de lămurit în urma răspunsului dat de cel adus pentru consultaţie, încât îi şopti lui Vedea: „Are, cu adevărat, nevoie de îngrijire".

La un semn al medicului, asistenta îl conduse pe Necunoscut într-un salon în care nu se mai afla absolut nimic în afară de o masă rotundă şi joasă, unde-l părăsi, scuzându-se că-l va lăsa acolo singur, doar pentru câteva minute.

În cabinetul său, doctorul Zamotei se străduia să-l

convingă pe Vedea că „fratele" său se va însănătoşi, dar pentru asta era nevoie ca pacientul sa consimtă la o internare de minimum o lună şi jumătate.

— Ştiţi, uneori am impresia că se preface a nu fi în toate minţile, doar ca să ne chinuie pe toţi ai casei. Alteori...

— Nu, nu... să nu-l judecaţi greşit. Aţi văzut cu ochii dumneavoastră reacţia lui faţă de comportamentul ciudat şi hilar al celor doi bolnavi. Ori... există o limită a înţelegerii unor întâmplări şi, mai ales, o limită a posibilităţii de depăşire a unei astfel de întâmplări. Ei bine, nici aspectul grav al stării şi nici cel hilar, al situaţiei, nu l-au impresionat în vreun fel; şi ştiţi de ce? Pentru ca perceperea lui, limitată în unele privinţe, a făcut ca manifestarea celor doi bolnavi să-i pară firească. Normal, cine poate socoti firească o situaţie neobişnuită? Doar un anormal. Iertaţi-mă, dar cred că este de datoria mea să răspund cinstit încrederii pe care mi-aţi acordat-o.

— Da, şi chiar vă mulţumesc... Foarte bine, foarte bine că-mi spuneţi adevărul... Am să-l conving... nădăjduiesc să-l conving... să se interneze. Dar, pentru asta, vai o să fie nevoie de atâta zbucium şi timp; mai ales de timp.

După aceea trecură în camera alăturata, unde Necunoscutul examina cu mare atenţie unul din pereţii văruiţi într-un alb imaculat; la intrarea lor nu reacţionă în niciun fel.

— Ce vedeţi acolo? întrebă medicul.

Necunoscutul răspunse fără să se întoarcă.

— Nimic! Dar, se precipită el s-adauge, asta mi se pare extraordinar!

— Ce anume! insistă Zamotei.

Atunci, cel întrebat se răsuci brusc spre el şi descrise, cu un gest larg, în aer, un arc prin care dorea să sugereze „totul".

— Cred că încăperea asta a fost văruită de un mare specialist în acupunctură, pentru că dacă-i priveşti pereţii, un timp mai îndelungat, simţi că te-nţeapă mii şi mii de ace în tot corpul...

Medicul se apropie de el şi-i spuse cu blândeţe.

— Noi ne-am străduit să sugerăm liniştea.

— Dar oamenii răi nu o doresc şi atunci strădania voastră

e inutilă. Trebuia să mâzgăliţi pereţii ăştia cu chipuri monstruoase, cu capete de balauri, cu guri de tunuri şi flăcări, cu tot iadul care mistuie sufletele rele şi invidioase, ca să vadă ce urât apare fapta de a frâna talentul.

Doctorul Zamotei plecă spre Vedea, care rămase în prag şi şopti îngrijorat:

— Cred că nu mai are mult şi va ajunge într-o fază gravă; mă îngrijorează foarte mult tendinţa lui de a se răfui cu toată omeni rea. Ar trebui internat cât mai de grabă.

Apoi, medicul ieşi pentru câteva minute şi reveni cu un album voluminos.

— Vreţi să vă apropiaţi puţin?

Actorul făcu câţiva paşi spre măsuţa rotundă şi joasă, pe care medicul aşezase albumul, închis.

— Vă rog să-l deschideţi şi să-mi spuneţi ce vedeţi.

Pacientul se supuse docil şi întoarse prima filă: i se înfăţişă un copil cu capul spart. Privi atent, apoi se uită atât la medic cât şi la Alexe, exclamând:

— Formidabil! Ce lipsă de imaginaţie!? De ce dracu n-aţi făcut poza asta în culori?

Cei doi se priviră cu înţeles; aşadar, nici urmă de milă pentru un copil aflat în suferinţă.

— Continuaţi! îl îndemnă doctorul.

Necunoscutul întoarse încă o filă şi descoperi imaginea unui răufăcător care ţinea sub ameninţarea pistolului o bătrână ce împingea un cărucior de copil; în jurul lor, mai mulţi trecători priveau scena, fie contrariaţi, fie amuzaţi.

— Asta, da! strigă pacientul. Chiar aşa! Foarte bine fac că nu se amestecă!

— Grav! Foarte grav! spuse medicul. Iată, un nou aspect îngrijorător: pe lângă predispoziţia la violenţă şi lipsa de milă, simţul civic şi mai ales onestitatea ameninţă să-l părăsească cu totul. Dacă nu-i grăbiţi consimţământul la internare va fi poate prea târziu.

— Doamne! exclamă Necunoscutul, ce lipsită de poezie mai e şi natura asta! Nu vede şi ea că lipsa de contrast aduce monotonia? Alb afară, alb înăuntru.

Apoi se întoarse spre medic şi pufni în râs.

— Uite, uite lipsa de imaginaţie; până şi costumul dumitale e tot alb. Ştii, mie unul, culoarea asta nu-mi spune nimic. Aş folosi-o numai în combinaţie cu alte culori. Altminteri, totul pare şters, neinteresant. De pildă, eu nu m-aş îmbrăca niciodată în alb dar nici foarte asortat, cum pretind unii că ar fi de bun gust. Nu, domnilor! Vreau ca atunci când mă privesc, să devin vesel şi starea asta nu se poate dobândi decât prin izbirea violentă a retinei de către un contrast violent de culori; şi, mă rog. unde poţi avea, în permanenţă, acel contrast, decât îmbrăcându-te într-o combinaţie fericită de culori.

— Dacă-mi îngăduiţi, interveni medicul, am aflat, din spusele fratelui dumneavoastră, că sunteţi actor.

— Ei şi?

— Asta are mare importanţă pentru mine; vedeţi, dumneavoastră, până astăzi, până în clipa asta, credeam că un actor este mai sensibil la cuvânt, după cum... un pictor, ar trebui să fie în faţa unei imagini.

— Da, şi? strigă pacientul, enervat.

— O! Nimic, nimic deosebit; vroiam doar să-mi satisfac o curiozitate personală.,.

— Ei bine, aflaţi că, pe lângă teatru, mă mai ocup şi de pictură, îl întrerupse actorul, pe un ton care trăda indignarea.

Medicul privi întrebător pe Alexe, dar acesta ridică din umeri nehotărât, pentru că nu ştia ce să-i răspundă. Atunci, Necunoscutul îl scuză în faţa medicului.

— El nu are de unde să ştie, pentru că este tâmpit. Când eram copii, ne jucam cu tata de-a maşina. Tata abia ieşise din balamuc şi se vede treaba că învăţase acolo foarte bine cum să imite zgomotul unui motor în patru timpi.

Alexe asculta consternat. Văzându-l ce mutră face, actorul continuă cu şi mai mare plăcere parcă, adresându-i-se chiar lui:

— Ce, mă? Nu-ţi mai aduci aminte? Tata era maşina, eu şoferul iar ţie, când îl întrebai ce trebuie să faci, îţi răspundea întotdeauna la fel: „Tu eşti tâmpit; stai la urmă şi faci fum".

Apoi explică medicului: Ştiţi, tata nu cunoştea termenul de eşapament, dar bunul simţ îi sugerase ideea că gazele trebuiau să fie evacuate într-un fel.

După aceea aruncă albumul de pe măsuţă şi se îndreptă din nou spre fereastră, fredonând aceeaşi arie a ducelui, în timp ce medicul, oarecum stingherit, îi reproşa lui Alexe, în şoaptă, că nu-i amintise nimic despre maladia nervoasă a tatălui său.

— Nici vorbă de aşa ceva, ripostă el. Nimeni din familia noastră n-a avut asemenea întunecare a minţii ca nenorocitul ăsta.

— Va să zică, minte! Dar cred că ar trebui să vedem dacă face asta dintr-o dereglare gravă, care afectează comportamentul său pe mai multe planuri sau...

— Nu!... în privinţă asta, vă asigur: o face numai ca să-i discrediteze pe ceilalţi.

Doctorul Zamotei îl încredinţa pe Alexe că avea să se bizuie pe această precizare şi-l chemă pe pacient de la fereastră.

— Când o să simţiţi cu adevărat nevoia unui repaos, vă stau la dispoziţie.

— În niciun caz astă-seară.

— De ce?

— E taina mea; marea mea taină.

Se îndreptă spre uşă, apoi se răsuci brusc, revenind spre Zamotei, dar adresându-se lui Alexe.

— De fapt, domnului doctor n-ar trebui să-i ascund nimic, nu?

Vedea înlemnise, iar Necunoscutul, părând bucuros de starea pe care i-o produsese, continuă:

— Doar pentru asta m-ai adus aici; ca să spun ce mă doare. Ei, bine preciza el medicului, mă doare sufletul ori de câte ori am de-a face cu cei care pun piedici talentului!

Alexe respiră uşurat şi în clipa următoare îşi luă rămas bun de la medic.

Ajunşi în curtea spitalului, Vedea îl trase pe actor la adăpostul unei peluze înalte şi, după ce scrută atent în jur,

scoase din buzunarul interior al paltonului un pistol.

— Luaţi-l! E singura dumneavoastră recuzită.

— E încărcat?

— Da.

— Face zgomot?

— Are surdină.

Necunoscutul examină arma cu multă luare-aminte. Apoi, cu un glas temător, întrebă:

— Domnule regizor, nu credeţi că aş avea nevoie măcar de două repetiţii?

Interlocutorul îl privi încruntat.

— Eu sunt împotriva repetiţiilor. Dacă actorul şi-a învăţat bine rolul şi, pe deasupra, mai are şi talent, atunci trebuie să reuşească de la prima încercare. Aici ne găsim în plină viaţă, nu într-un decor improvizat din cartoane, scânduri şi gloanţe oarbe. Aici, pe scena asta, unde eu regizez, trăieşte cu adevărat până şi moartea.

— Magnific! exclamă actorul.

Celălalt îi aruncă o privire circumspectă.

— Să nu te joci cu vorbele!

Necunoscutul păru speriat de tonul lui Vedea.

— De ce spuneţi asta?

— Pentru că am mai avut de-a face, în lunga mea carieră, şi cu alţi asemenea entuziaşti care, când au dat de greu, au renunţat.

— Eu n-am să fac aşa, gemu Necunoscutul, cu deznădejde.

— Şi, încă ceva...

— Orice, orice, domnule regizor.

— Doresc să mi se respecte principiile estetice.

— Adică?

— Să nu tragi prea de aproape; s-ar putea să-i producă arsuri şi asta dă un aspect de ticăloşie, de sadism. În rest, ştii ce ai de făcut...

— Da, domnule regizor; după ce partenerul meu îşi va face jocul, adică... se va prăbuşi, eu voi asculta atent la uşă şi, dacă nu se vor auzi zgomote care să trădeze prezenţa cuiva prin apropiere, voi părăsi casa cu aerul cel mai calm.

CAPITOLUL VII

Asasinatul

Când Mihai ajunsese acasă la familia Tripşa, era aproape şapte. Afară, un întuneric tulburat de sclipiri albe care roiau în lumina felinarului de peste drum. În rest, aceleaşi strigăte de copii întârziaţi la joacă, aceleaşi chemări îngrijorate ale mamelor şi, din când în când, zgomotul vreunei maşini care răzbătea cu greu prin stratul gros de zăpadă ce acoperea străduţa aceea retrasă. Îşi dezbrăcă paltonul şi, cu o figură tristă dar pe care nu avea să i-o vadă nimeni deocamdată, intră în sufragerie. Aniţa se afla în camera Elei, iar glasurile lor răzbăteau, cu oarecare claritate, până la el. Cele două fete ştiau că el fusese la înmormântarea unui vechi prieten şi renunţară, în seara aceea, să asculte muzică şi chiar să privească la televizor, hotărâte să-i respecte marea durere pe care domnul Noapteş le-o împărtăşise încă din seara trecută.

Aniţa fu prima care auzi paşii, vestind-o şi pe Ela că domnul Mihai sosise. Neştiind ce să-i spună şi cum să se poarte cu un om în asemenea împrejurări, Ela tot căuta pretexte, faţă de ea însăşi, să amâne întâlnirea cu el. Într-un târziu, Aniţa îi spuse că nu era frumos să-l lase prea multă vreme singur, iar Ela trecu în sufragerie, unde tatăl iubitului ei părea cufundat în citirea unui pasaj din biblie.

— Bună seara! Îmi pare foarte rău...

Mihai tresări; se ridică de pe scaun, îi sărută fruntea şi, după ce o privi lung şi trist, o întrebă cu sfială:

— Fată dragă, aş putea să aprind o lumânare... acolo... în odaia în care mă găzduiţi?

Ela îl privi surprinsă, iar el se simţi dator să-i explice:

— O să se facă fum... şi voi, din câte ştiu, nu credeţi...

Ochii fetei jucau în lacrimi.

— Dar, cum vă trece prin minte că fumul sau ce credem

ori ce nu credem noi v-ar putea împiedica să vă îndepliniţi în casa noastră o dorinţă?

Mihai o mângâie pe păr, ca pe un copil. Ruşinat de propria-i slăbiciune, el invocă faptul că, dacă el ar fi pus o asemenea întrebare mamei ei, aceea s-ar fi supărat şi mai tare.

Aniţa pregătise între timp un ceai tare şi câteva tartine cu unt şi caşcaval,

— Domnule dragă, acu să mâncaţi ceva, că... vorba tatei: „Morţii cu morţii, vii cu vii".

Noapteş o privi indulgent şi se sili chiar să-i zâmbească.

— Poate că ai dreptate, Aniţă...

Se aşezară, toţi trei, în jurul mesei. Mihai le povesti, cu lux de amănunte, cât de multă lume fusese la înmormântarea aceea, în ciuda viscolului, ce personalităţi, şi, mai ales, cum s-a trezit el, la un moment dat, cântând laolaltă cu corul „Aleluia".

— Când mi-am dat seama cui începusem să-i cânt asta, m-a podidit un plâns disperat. Nu puteam... Nu vroiam să înţeleg că bărbatul din sicriu se întâlnea cu mine de atâtea ori, că am stat împreună la masă cel puţin o dată la două luni, iar asta de pe când eram flăcăi. O! Dar cât îl iubea pe Titus!

— Domnul Titus n-a fost?

— Nici nu i-am spus măcar. Apoi, privindu-le cu îngrijorare, le întrebă dacă nu cumva vreuna dintre ele făcuse imprudenţa să-i fi comunicat vestea.

Fetele îl asigurară că nu rostiseră o vorbă, iar Ela îl rugă să-i spună cum îl găsise pe Titus, pentru că Mihai îi promisese că după înmormântarea bunului său prieten avea să treacă pe la el.

— N-am fost, bâigui Mihai stingherit. Şi-apoi, drept să-ţi spun, dacă m-ar fi văzut, Titus şi-ar fi dat seama că mi s-a întâmplat ceva, iar eu nu prea pot păstra taine.

De două zile, Titus stătea în casă; era o hotărâre a lui Mihai. Dar Ela îi ştia bolnav de gripă virotică. Vorbeau la telefon numai când o chema el şi asta se întâmpla doar de două ori pe zi: dimineaţa, înainte ca ea să plece la facultate şi seara între orele 7 şi 8. Aşa hotărâse Mihai, iar „fiul" său,

odată eliberat de acel „chin al curajului de-o clipă", devenise foarte ascultător.

În seara aceea, singur în odaia iui tristă, Titus se abandonă unei stări de disperare cumplită, pe care i-o întreţineau regretele faţă de nehotărârea aceea, privind mărturisirea adevăratei lui existenţe. Stătea întins pe pat, îmbrăcat, aşa cum venise acasă, cu două zile în urmă. De atunci stătea aşa, fără să doarmă şi fără să mănânce. Respira greu, din pricina aerului îmbâcsit de tutun. La un moment dat, vru să se ridice, să bea apă, dar renunţă. Nu ştia dacă puterile îl părăsiseră cu adevărat, ori dacă pur şi simplu nu dorea nimic, deşi cerul gurii i se uscase, iar când încerca să-şi înmoaie buzele cu puţină salivă, îşi simţea limba parcă umflată. În cameră ardeau toate luminile; arseseră tot timpul, dar el părea să nu mai aibă alt simţ de orientare, decât pipăitul. Bâjbâi cu mâna întinsă spre masa de noapte şi, într-un târziu, dibui pachetul de ţigări. Mai avusese ei asemenea osânde din partea lui Mihai; de aceea, când i se comunică aceasta din urmă, ştiu că trebuia să-şi facă o provizie serioasă de ţigări, de chibrituri şi de câteva cutii de conserve. De data asta însă era cu totul altceva şi, ştiind că nu va putea mânca, îşi cumpără doar ţigări şi chibrituri, mai multe poate ca de obicei. Întotdeauna se temuse de Mihai dar, de data aceasta, scârba de propria lui existenţă părea să-i fi anulat, în mare parte, frica. Dar nu de tot. Iar el, fie că nu voia să-şi mărturisească teama, fie că teama aceea îl obosise într-atât încât nu se mai putea gândi la ea, cu bruma de luciditate care-i mai rămăsese, căuta să se convingă că tot răul existenţei sale se datora acelui moment de neputinţă, de laşitate, moment dincolo de care se produsese ireparabilul. Nu, nu se putea minţi chiar până la treapta eliberării de adevărata lui tortură, pe care căuta din răsputeri s-o arunce în groapa subconştientului său, laolaltă cu toate aducerile aminte atât de murdare. Când şi când întorcea capul spre geamurile aburite, iar opacitatea lor îi dădeau o oarecare senzaţie de linişte, asigurându-l parcă: „N-ai teamă! Nimeni nu te poate vedea". Iar el nu dorea, cu niciun preţ, să fie văzut de cineva; lipsa de

curaj care-l dusese la acea stare i se părea tot atât de evidentă, ca şi lipsa veşmintelor. Îi era ruşine şi teamă. Avea remuşcări şi revolte. Nădejde însă nu mai avea. Şi, pe bună dreptate, gândul acesta păru să-l înspăimânte cel mai mult. Vântul începu să sufle mai tare şi fereastra se întredeschise puţin. O adiere rece trecu peste el, ca o prezenţă. Gândul că cineva ar putea veni lângă el nu-l nemulţumi; ba, dimpotrivă, îl bucură chiar. Treptat, o speranţă oarbă începu să bâjbâie prin coridoarele întunecate şi întortocheate ale conştiinţei lui; începea să-şi dea seama că mai avea o şansă şi anume aceea ca cineva, fie chiar şi din întâmplare, să vină lângă el. Apoi căută să insiste asupra cauzei care generase această nouă nevoie şi îşi redescoperi vechea lui dorinţă de eliberare. Pentru ca să o realizeze, ştia că singura cale era destăinuirea, iar primul om, căruia ar fi vrut să-şi arate, odată pentru totdeauna, sufletul, era Ela. O! dacă fereastra aceea s-ar fi deschis mai mult şi ar fi lăsat-o să pătrundă în cameră, el ar fi folosit din plin acea ultimă şansă de eliberare dar fereastra rămânea deschisă, doar atât încât să se poată prefira puţină zăpadă. Singurătatea — al cărei captiv devenise — părea sa nu se poarte prea îngăduitor cu el. Doar două telefoane pe zi. În rest... Dar, din dimineaţa aceasta şi vizite: zăpada şi vântul care aveau voie să vină la el; Poate că s-ar fi destăinuit şi altcuiva decât Elei, dar nimeni nu venea. Un ultim efort făcut cu ultimele puteri, şi se ridică de pe pat. O clipă, două, trei, patru... Ameţeala părea de lungă durată. Se aşeză pe marginea patului, conştient că organismul trebuia să se readapteze, treptat, la poziţia verticală. Închise ochii şi aşteptă ca, mai înainte de orice, să-şi simtă inima pulsând regulat. Trecură minute lungi, chinuitoare. După un timp se gândi că — pentru ceea ce dorea să facă — îi trebuiau oarecari forţe şi el se simţea fără de putere. Îşi aminti că nu mâncase de aproape patruzeci şi opt de ore. În cămară avea zahăr, cafea, ceai şi orez... Dar el nu se putea ţine pe picioare. Se târî până la cutia cu zahăr. Apucă cinci bucăţi, apoi, sprijinindu-se de pereţi, ajunse la bucătărie. Îşi umplu un pahar cu apă. Sorbi cu greu de câteva ori, puse bucăţile de zahăr în apa din pahar şi

începu să mestece cu o linguriţă. Făcea asta ca să dobândească un dram de putere, când o fi să i se destăinuie Elei. Fie chiar şi la telefon. Bău apa îndulcită şi se reaşeză pe marginea patului. Telefonul era acolo, întinse mâna, hotărât să formeze numărul Elei şi s-o cheme, dar în clipa aceea soneria aparatului se făcu auzită. Titus tresări. După cel de al patrulea apel, ridică receptorul, încăpăţânându-se să creadă că nimeni, în afară de Ela, nu-l căuta la ora aceea.

De la capătul celălalt al firului se auzi glasul lui Mihai:

— Bună seara, băiatul tatii!

Titus încremeni, incapabil să articuleze măcar o silabă.

— Da!? Nu mă minţi? Îţi este cu adevărat mai bine? continuă Mihai să simuleze că întreţine o conversaţie cu pretinsul lui fiu.

Ela îl asista, dorind să afle starea ,,bolnavului".

Un râs puternic răsună în receptorul lipit de urechea lui Titus, şi, imediat după aceea, tânărul nemaiputându-se stăpâni, strigă disperat:

— Ce mai vrei? De ce nu mă laşi în pace? Vreau să uit tot, tot! N-auzi? Lasă-mă în pace!

Spre hazul celor două fete, Mihai continuă:

— Dacă băieţelul e nervos, vine tăticu' şi-l descântă cu plumb cald... Da, da; băieţelul nu-i cuminte şi tăticu' se supără...

Cuvintele acelea, aparent tandre, avură darul să-l înspăimânte din nou pe Titus. Bruma de curaj care păruse să se fi renăscut cu câteva minute mai înainte, se risipi ca un val de fum în bătaia vântului. Redevenise mic, josnic, bântuit de frică.

— Nu... n-am vrut să te supăr... Ai dreptate. Îţi datorez multe... Da, da, mai ales ascultare...

Mihai izbucni din nou în râs, şi cele două fete se lăsară antrenate de veselia pe care el o simula perfect. Doar Titus ştia să descifreze nuanţele acelui râs care acum îi sugera ameninţare, neînduplecare, spaimă...

— Să nu ieşi din casă, dragul tatii...

— Nu, sigur că nu; nici n-am unde să mă duc, nici nu

aştept pe nimeni.

— Uite, dacă eşti cuminte, mâine o să trec pe la tine... Apoi tăcu, dând impresia celor de lângă el că se află într-o stare de emoţie şi că prezenţa lor îl jenează. Ela îi făcu semn Aniţei şi se retraseră în camera ei. Dar, pentru şi mai multă siguranţă că Ela nu-l va suna în seara aceea, continuă pe un ton a cărui intensitate putea răzbate în cealaltă încăpere.

— Bine, bine, dragul tatii... Fii fără grijă... Ela o să te înţeleagă... Dacă-ţi este somn, culcă-te liniştit, puiul meu. Tăticu' îţi spune noapte bună...

— Hei! urlă Titus. Vreau să mai vorbim... Hei!

Dar, la celălalt capăt al firului, nu-l mai asculta nimeni. Puse receptorul în furcă, se ridică de pe pat şi merse în faţa unei oglinzi montate pe partea interioară a şifonierului. Se cercetă vreme îndelungată şi, când simţi că puterile începeau să-l părăsească, scuipă imaginea pe care o vedea. Îşi dădu seama că ratase până şi ultima şansă, datorită fricii. La un moment dat, ajunse să se întrebe prin ce minune mai putea să simtă, în afară de acest sentiment, fie şi dispreţul pentru propria lui existenţa şi asta păru să-l tulbure foarte mult. Apoi, din nou, în fundul sufletului sau, un mugure firav de speranţă încerca să răzbată la lumina conştiinţei. Cu fiecare clipă care trecea, îşi dădea şi mai bine seama că dacă cineva, oricine ar fi fost, i-ar fi bătut la uşă, ar fi alungat, măcar şi pentru o secundă, singurătatea. Iar lui îi trebuia acea secundă de despovărare pentru ca speranţa să răzbată la lumina conştiinţei. Dacă s-ar fi întâmplat minunea asta, atunci ceva din el ar mai fi putut fi salvat. Iar minunea în care el dorea să mai poată crede depindea numai de câteva bătăi în uşă: doar de câteva, care să sperie singurătatea ce-i ţinea captiv. Totul i se părea însă cu neputinţă, în afară de josnicul sentiment al laşităţii care se străduia să-şi pună pecetea, definitiv, pe conştiinţa lui. Se trânti pe pat, neputincios, simţind cu luciditate cum se afundă din ce în ce mai adânc în abisul deznădejdii, fără să mai poată face nimic, absolut nimic, pentru că nu mai simţea nimic; nici măcar durerea aceea pe care i-o producea licărul de speranţă. Închise ochii şi îşi ţinu

respiraţia, vrând să încerce poate o stare superioară inerţiei căreia se abandonase. În acea clipă ar fi dorit să moară cu adevărat.

Deodată se auziră lovituri în tăblia uşii, însoţite de ţârâitul insistent al soneriei. Titus percepuse probabil destul de târziu apelul, pentru că persoana care se afla de partea cealaltă a uşii începuse să bată cu pumnul. Încercă să se ridice, dar nu izbuti. Cu un efort ce părea să-i fi solicitat şi puţinul de putere care-l mai ajuta să respire, strigă: „Intră!" Dar nu apăru nimeni. Poate că vizitatorul nu-i auzise strigătul prea slab? Urmară câteva clipe de egală încordare şi pentru cel de afară şi pentru cel dinăuntru. Apoi, clanţa coborî sub o apăsare, iar uşa, care nu fusese încuiată, se deschise. În prag, apăru Necunoscutul, în straiele lui caraghioase şi ciudate.

— Intră! murmură Titus, văzând că Necunoscutul rămăsese pe pragul uşii, încremenit. Intră odată! Oricine-ai fi, intră:

Observând că vizitatorul îl examina insistent, îi strigă dojenitor:

— Ce te uiţi aşa?

Necunoscutul se aplecă spre Titus, făcându-şi mâna pâlnie, la ureche:

— Nu te-aud...

— Am spus... te-am întrebat, de ce mă priveşti cu atâta insistenţă? N-ai mai văzut oameni terminaţi?

Vizitatorul părea insensibil la strigătul lui, pentru că rămăsese în aceeaşi atitudine.

Imaginea aceea a mizeriei umane impresiona nespus pe omul îmbrăcat caraghios. Aşadar, ăsta era omul sortit morţii după toate socotelile lui Mihai Noapteş! Dar ce să mai omoare din zdreanţa asta vlăguită? Ce mai era viu în omul acela? Nu, nu se afla în faţa unui cabotin; cu siguranţă că avea de-a face cu unul dintre acei naufragiaţi care, deşi ar mai putea înota, şi-au pierdut curajul şi, în drumul lor spre adâncuri trag după ei şi pe alţii. Gândi apoi că Noapteş avea de ce se teme.

— Cine eşti şi ce vrei de la mine?

Vizitatorul nu sesiză în glasul tânărului nici cea mai

infimă nuanţă de interes, iar tonul cu care gazda lui îi pusese acea întrebare îl făcu să se înţeleagă că acelui nenorocit îi dispăruse până şi orice urmă de curiozitate. Totuşi îi răspunse:

— Cine sunt interesează mai puţin... Ce vreau? Hm! Asta-i mai complicat... În sfârşit, ceea ce vor alţii... Asta e foarte important! Şi pentru dumneata şi pentru mine, se grăbi el să precizeze.

Titus îl privi ai un aer tâmp, părând că nu pricepe o iotă din ceea ce îi spusese străinul şi, după o vreme de zbucium, îi spuse:

— Nu te cunosc...

— Nici eu, îi dădu celălalt replica, izbucnind în râs. Dar, uite ca neprevăzutul ne-a adus pe unul în faţa celuilalt şi o să fim siliţi să ne suportăm.

Vizitatorul se hotărî să aştepte. O tăcere, care ameninţa să se prelungească la infinit, se aşternu în încăpere.

Titus era absorbit de ideea că minunea la care sperase vag, până atunci, căpăta acuma un sens. Cel mai important lucru, pentru el era faptul că acea prezenţă umană, cât timp se mai afla lângă el, avea să-i înlăture singurătatea. Nu ştia dacă se autosugestionase numai, ori se simţea cu adevărat despovărat. Nici nu-l mai interesa asta, pentru că îşi simţea puterile renăscând. Izbuti să se ridice in picioare şi chiar să se menţină drept, fără să lase impresia că făcuse vreun efort neobişnuit. Faptul ăsta păru să-l tulbure oarecum pe vizitator. Titus făcu câţiva paşi, îşi aprinse o ţigară şi, cu vădită ostentaţie, îşi întrebă musafirul:

— Te-am invitat să şezi?

Acela îl privi batjocoritor:

— Nici nu era nevoie.

— Dar eşti în casa mea! se arătă Titus contrariat.

Îşi juca indignarea, mai mult ca să-şi incite vizitatorul atât de zgârcit la vorbă.

— Casa dumitale? Poate... Încă...

Titus tresari. Insinuarea Necunoscutului părea o ameninţare directă. Simţi vechea spaimă revenind şi mai aprigă, ameninţând să-l robească poate pentru totdeauna. De

ce? De ce să cedeze şi să se lase învins de ea? Acum, când se vedea eliberat de acel paznic monstruos — singurătatea — se simţea dator să lupte. Se hotărî să se împotrivească acelei spaime, mai ales că acum ea nu-l mai ataca din umbră, nu-i mai ocupa imaginaţia. De data asta, primejdia se încarnase în persoana acelui straniu vizitator; o putea vedea, putea sesiza de unde şi cum va ataca şi asta însemna mare lucru. Acea ultimă şansă pe care şi-o dorea, imaginându-şi-o în fel şi chip, îi apăruse, iar minunea în care aproape încetase să mai creadă se împlinise. Situaţia, chiar şi aşa tulbure cum i se prezenta, îl incita la luptă, iar faptul acesta părea să-l încredinţeze că nu era chiar atât de laş, pe cât ajunsese să se considere, din clipa în care n-a mai fost capabil să mărturisească Elei marea lui taină. Începu chiar să creadă că atunci nu fusese laş şi că, datorită tulburării pe care i-o pricinuise incidentul acela blestemat, avusese un moment de slăbiciune. Jurându-şi să nu mai fie nici măcar slab, îşi atacă făţiş potrivnicul şi îl întrebă:

— Ce-ai vrut să spui cu acel „încă"?

— Exact ce-am spus, se arătă plictisit Necunoscutul.

Răspunsul acela sec, rostit pe un ton sigur, îl descumpăni pe Titus. El se aştepta la o cu totul altă reacţie; dacă nu la un început de conflict, măcar la o insolenţă care să-i ofere posibilitatea de a-şi continua investigarea cu privire la scopul vizitei ce ascundea, probabil, primejdia de care el credea că nu se mai teme. Era decis să lupte, dar se simţea stingherit de eşecul pe care-l suferise uzând de un atac direct.

Îşi dădu seama că trebuie să găsească ceva, un cuvânt, un gest, o idee privind angajarea vizitatorului pe drumul mărturisirii şi, în timp ce se tot întreba ce anume l-ar putea face pe acela să „iasă la câmp deschis", îi trecu prin minte o nouă stare de primejdie, care îl impresionă atât de puternic, încât simţi nevoia să strige:

— Pentru ce ai venit?

— Iniţial, trebuia să te omor.

Titus nu mai fu în stare să discearnă sensurile vorbelor Necunoscutului, fiindcă pentru asta, ar fi fost nevoie ca, mai întâi, să le fi perceput. În mintea lui răsuna însă numai

ultimul cuvânt, şi gândul că ar fi putut muri dintr-o clipa în alta păru să-l înfricoşeze. Va să zică, Noapteş era decis să-l lichideze, iar acesta nu putea fi decât omul lui Noapteş. Apoi, se gândi cine anume ar putea fi individul şi îşi răspunse că acesta trebuia să fie ultimul lucru care să-l intereseze în clipa aceea. Poate că era un vagabond oarecare, sau un infractor înrăit, ori poate chiar şeful cel mare — domnul Baldovin — pe care nu-l văzuse niciodată, dar despre care auzise vorbindu-se de atâtea ori. Făcu un efort disperat, ca să-şi menţină măcar în aparenţă calmul unui om experimentat. Căută să-şi reamintească întocmai răspunsul straniului personaj şi, ca să mai câştige timp până când gândurile aveau să i se limpezească, se prefăcu a repeta într-o doară:

— Iniţial... iniţial...

— Da, confirmă vizitatorul, fără să-l privească. Iniţial, trebuia să te omor.

— Trebuia! se arată nedumerit Titus, izbutind chiar să zâmbească.

— Exact, trebuia.

— Şi acum?

— Nu ştiu.

— Depinde de dumneata, sau aştepţi vreun răspuns de la mine şi pe urmă, în funcţie de răspuns... Vreau să spun, dacă va conveni sau nu, ai să-mi hotărăşti soarta.

— Aşa cum ai formulat întrebarea, te-ai dat de gol şi asta înseamnă că, ori îţi este frică, ori eşti prost. Iată singurele situaţii în care omul nu-şi poate ascunde gândurile.

Titus îl privi mirat, apoi făcu un gest de capitulare.

— Poate, poate, bâigui el, intimidat de tupeul interlocutorului. Oricum, trebuie să-ţi mărturisesc că dilema dumitale m-a pus pe gânduri.

Musafirul se aşeză picior peste picior şi, după ce îşi găsi o poziţie care părea să-i convină cel mai mult, îl fixă cu insistenţă, vrând să fie sigur că Titus îi va urmări, atent, spusele.

— Uite, dumneata ai pus două alternative şi pe amândouă le-ai legat de voinţa mea. Ori, nu asta gândeai.

— Trebuie să înţeleg că viaţa mea depinde de hotărârea altcuiva?

— Să zicem.

Titus se repezi la fereastră şi-l parafrază cu ironie:

— „Să zicem; să zicem". Apoi continuă pe un ton care trebuia să sugereze superioritate şi calm. Dar, ce-ai zice dumneata, dacă eu aş striga după ajutor? Uite, fereastra e deschisa.

Necunoscutul se întoarse cu spatele la el.

— Strigă..,

Îl trata cu un dispreţ care putea egala scârba cu care se privise, el însuşi, în oglindă, cu o jumătate de oră mai înainte. Titus simţi un soi de tristeţe nemărginită pentru propria-i fiinţă, gândindu-se cu ce imagine va părăsi lumea aceasta; cu imaginea propriului său călău. După aceea, tristeţei i se suprapuse o altă stare şi anume nevoia de a „pleca demn". Atunci spuse:

— Nu... n-am să strig.

Apoi, începând să-şi dea seama că putea fi ucis chiar în secunda aceea, îşi pierdu cumpătul şi urlă cât putu de tare:

— N-am să strig, n-am să strig. Oricum, ţin să afli că m-am săturat şi că poate e mai bine aşa. Uite, îţi mai spun, încă o dată că m-am săturat!

— Te priveşte. Te priveşte şi ce-mi spui şi de câte ori mi-o spui; treaba dumitale. Dar n-ai dreptul să faci prostii.

— O, dacă despre asta e vorba, atunci trebuia să fi murit de mult! Am făcut atâtea prostii... Dar, fără îndoială că ultima e cea mai gravă.

— Eu nu-ţi vorbesc despre ultima, ci despre cea mai gravă.

Lui Titus îi plăcu jocul de cuvinte al Necunoscutului şi zâmbi:

— După părerea dumitale, ca şi după aceea a omului care te-a trimis aici, lucrul cel mai grav este aşadar mărturisirea... destăinuirea unui adevăr urât, care te sufocă.

Musafirul păru enervat de răspunsul lui Titus, pentru că se întoarse brusc spre el şi-i strigă pe un ton care nu prevestea nimic bun:

— Mărturiseşte ce vrei şi cui vrei, dar nu ameninţa cu moartea şi, mai ales, nu omorî.

Titus era nespus de contrariat de atitudinea moralizatoare a vizitatorului. Ba chiar îi trecu prin minte gândul că acela dorea cu orice preţ să-şi bată joc de el, înainte de a-l omorî, pentru că ce altceva putea să însemne lecţia aceea de etică, rostită de un asasin? Ce altceva, decât batjocură, puteau fi cuvintele acelea care pledau pentru apărarea vieţii, dar care ieşeau din gura unui ucigaş? Oare Mihai dorea cu adevărat să-l ucidă sau doar să-l sperie? Treptat, îşi dădu seama că straniul său interlocutor nu părea chiar un tip căruia să-i bagi în cap un rol, pentru că — cel puţin până în clipa aceea, — el dăduse dovadă de spontaneitate. Îşi spuse că dacă timpul o să-i îngăduie, va putea afla tot adevărul, atât despre intenţiile lui Mihai, cât şi despre cele ale omului din faţa sa. Deci, mai avea o şansa, şi gândul că ar putea scăpa cu viaţă îl înviora. Trebuia să afle care erau adevăratele intenţii ale lui Mihai şi se hotărî din nou să-l incite pe viitorul său ucigaş.

— Domnule... nu mi-o lua în nume de rău... dar pledoaria dumitale pentru viaţă, în contextul împrejurării pe care o trăim amândoi, mi se pare cu totul nepotrivită... Dacă am înţeles exact, dumneata ai venit aici ca să mă omori...

— Iniţial, da! Aminteşte-ţi că aşa am spus: iniţial.

Acelaşi răspuns incert. Bine, îşi spuse Titus „iniţial", dar acum oare hotărârea lui se schimbase? întrebarea îi scăpă:

— Dar acum, acum, ţi-ai schimbat hotărârea? Vreau să spun, nu mai ai de gând sa mă omori?

— Nu ştiu... dar te rog să mă crezi că dacă nu te-aş mai lichida, asta nu s-ar datora acelei raţiuni etice care te-a contrariat adineauri, ci pur şi simplu faptului că într-o meserie ca a noastră e bine să fie cât mai puţini morţi şi, dacă se

poate, chiar de loc. Dar, numai dacă se poate! preciză el.

— Domnul Noapteş, împărtăşeşte probabil acelaşi punct de vedere, nu-i aşa?

Necunoscutul izbucni în râs.

— Cum dracu s-o fi încurcat Mihai cu unul ca dumneata?

Titus tresări la gândul că ar fi putut apare drept un pericol ori un obstacol în calea celui trimis să-l asasineze. Dar avea să se liniştească numaidecât.

— Eşti de o naivitate care mă înduioşează. Ori te crezi foarte abil, ori mă crezi pe mine naiv. Despre inteligenţă, n-am curajul să discut cu un individ care-şi închipuie că poate afla totul, punând o asemenea întrebare. Şi, după ce râse vreme de aproape un minut, continuă: Uite, dacă asta te linişteşte, pot să-ţi spun ce ai vrut şi afli cu adevărat: dacă Mihai ţine cu orice preţ să te lichideze, iar eu trebuie să-l ascult orbeşte, ori pot face şi după capul meu... Nu-i aşa? Hai, fii cinstit!

— Adevărat, răspunse Titus, uimit de perspicacitatea vizitatorului.

— Vezi? Mutra pe care o faci acuma mă pune pe gânduri. N-am spus nimic extraordinar, încât să merit admiraţia dumitale...

Singurul lucru de care se temea Titus era ca acel straniu personaj să nu-l suspecteze în aşa măsură încât să-l lichideze. Şi, poate că dacă acela i-ar fi răspuns la întrebarea pe care o intuise perfect, teama lui ar fi fost mult diminuată. Dar, acum, dacă acela ştia ce-l frământă pe el, de ce nu-i răspundea? Îl va întreba direct, fără ocolişuri.

— Domnule... nu-ţi cunosc numele...

— N-are nicio importanţă.

— ...Domnul Noapteş ţine neapărat ca eu să mor?

— Da.

— Dar dumneata?

— Nu ştiu.

— Îţi este frică de el?

— Nu.

— Mie, da.

— Te priveşte,

— Dacă nu-ţi este frică, atunci de ce lucrezi pentru el?

O disperare cruntă puse deodată stăpânire pe Titus. Strigă ca scos din minţi:

— Dacă nu te are la mână, de ce lucrezi pentru el?

Străinul îşi dădu seama că, de fapt, strigătul acela nu-i era adresat lui. Deznădăjduitul din faţa sa îşi striga propria-i neputinţă, şi strigătul acela se repetă dar, de astă dată, mult mai slab:

— Dacă nu te are la mână, de ce lucrezi pentru el? Poate că dumneata ai o calificare adevărată, nu te foloseşti de o diplomă falsa, poate n-ai alunecat încă pe panta minciunii, a înşelătoriei... cum am făcut eu... Dacă eşti cinstit, el nu te poate sili...

— Nu el mă sileşte, ci propriile mele interese.

Răspunsul Necunoscutului sunase sincer. Titus îl privi uluit.

— Dar dumitale, pe care nici nu te cunosc, şi nici măcar nu te-am văzut până în seara asta, ce rău ţi-am făcut?

Vizitatorul îşi reluă locul pe acelaşi fotoliu. Privea în gol, căutând parcă un răspuns. Abia într-un târziu, îi făcu semn să se apropie de el. Apoi îl îndemnă să se aşeze în faţa lui şi începu să-i explice că el se „întâlnise" cu Mihai Noapteş în afacerea *telepsihofonului,* fiecare urmărind scopuri diferite în ceea ce privea viitoarea destinaţie a aparatului, dar Mihai se plânsese că fiul său Titus pune în primejdie toată treaba.

— Am aflat că dumneata ne încurci şi de aceea el vrea sa te suprime. La rândul meu, m-am simţit încurcat în ceea ce urmăresc şi m-am hotărât să vă „liniştesc" pe amândoi.

— Dar nu e tatăl meu.

— Ştiu. Şi apoi, nu asta-i important. Îngrijorarea mea s-a produs din clipa în care am aflat că dumneata l-ai ameninţat că-l vei ucide.

— L-am ameninţat prosteşte.

— Cum aşa?

— Pur şi simplu prosteşte, iar el ştia asta, pentru că mă cunoaşte drept un laş.

— Poate că tocmai asta l-a făcut să se teamă şi mai mult.

Privindu-l, văzu că Titus se întristase, şi Necunoscutul păru să regrete ironia scăpată,

— Domnule Titus, se grăbi el să dea alt sens spuselor sale de mai înainte, când Mihai mi-a vorbit despre ameninţarea dumitale, părea convins că ai să-l ucizi.

— Nu, nu asta l-a îngrijorat, ci faptul că atunci când am avut o clipă de curaj... Pricepi dumneata? O singură clipă! Când am vrut să-i spun Elei...

Se opri la gândul că trebuia să-i explice cine este Ela, dar musafirul îl rugă să continue, asigurându-l că o cunoscuse. Surprins, Titus se hotărî să-i motiveze în continuare temerea lui Mihai faţă de el.

— Nu mai puteam suporta să merg mai departe cu acest joc dublu, pentru că de fapt eu ieşisem din joc. Fiecare clipă trăită lângă fata aia bună şi pură îmi era întunecată de coşmarul propriei mele existenţe şi starea aceasta avea să se întindă şi asupra clipelor când mă găseam în preajma altor oameni, dar mai ales când eram singur.

— Şi Mihai te-a surprins tocmai când voiai să-i spui logodnicei dumitale totul?

— Da. Trebuia să mă eliberez şi altă cale nu găseam. Să-ţi spun drept, încercasem de multe ori să fac pasul ăsta, dar numai atunci am avut curajul care-mi trebuia.

— Dacă ţii seama de risc...

— Evident... Ela s-ar fi putut despărţi de mine, azvârlindu-mă ca pe o otreapă; de altfel, nici nu sunt altceva. Dar aş fi privit asta ca pe o răsplată prea mică pentru răul pe care eu ar fi trebuit să i-l fac. Nu, n-apucasem să-i fac niciun rău. Până în seara aceea, niciunul. Pe urmă, când Mihai m-a surprins, nu ştiu cum s-a întâmplat că tot elanul mi s-a risipit ca un fum. Tot curajul de care m-am putut simţi mândru numai o clipă se spulberase şi de atunci mă simt tot atât de netrebnic. Nu este aşa, domnule, că starea asta se cheamă laşitate?

— Da, răspunse Necunoscutul pe un ton firesc.

— Îţi mulţumesc pentru sinceritate şi m-aş bucura mult dac-ai fi încredinţat că şi eu sunt sincer cu dumneata.

— Acum te cred; adică, încep să te cred.

Titus se ridică şi tăcu câţiva paşi prin odaie. După aceea se reaşează pe fotoliu; Necunoscutul părea să fi adormit cu ochii deschişi.

— O! Nu ştiu cui să mulţumesc pentru clipa în care eram decis să fac ceea ce trebuia; în schimb ştiu pe cine trebuie să blestem pentru că mi-a luat tot.

— Pe Noapteş, desigur.

— Nu. Frica! Înţelegi dumneata? Propria mea frică. Ştii, e îngrozitor să-ţi dai seama cât eşti de laş şi să nu poţi face nimic, dar absolut nimic, să scapi...

— Clipa, clipa aceea despre care mi-ai vorbit nu-ţi spune nimic?

Titus îl privi derutat. După câteva secunde ridică umerii a nedumerire.

— Mie îmi spune, continuă Necunoscutul. Tata, care era marinar, povestea că în timpul celor mai puternice furtuni se întâmpla să apară, pe cel mai întunecat cer, o mică, foarte mică pată de lumină. Ei bine, pata aceea le dădea atâta curaj, încât înfruntau furtuna zile de-a rândul; în semnul acela ei citeau speranţă...

Necunoscutul se ridică în picioare şi se duse la fereastră. Viscolul încetase, ninsoarea cădea molcomă peste oraş. Bulevardul era înţesat de lume, iar oamenii păreau să se bucure de feeria din jurul lor. Vitrinele mai rămăseseră gătite, ca în timpul sărbătorilor de iarnă, deşi trecuseră de atunci mai bine de două săptămâni. Privirile sale desluşiră silueta lui Alexe Vedea aşteptând, în umbră, făptuirea omorului. Închise fereastra şi vru să revină lângă Titus, dar, spre surprinderea lui, acesta se afla la mai puţin de un metru şi îl privea scrutător. Titus nu reacţionă în niciun fel când Necunoscutul său vizitator îl surprinse.

— Ascultă! strigă el cu disperare, fă-mă să pricep ce fel de om eşti? Ori poate nu eşti om? Ce trebuie să cred despre cineva care vine să mă omoare şi care cu câteva clipe înainte de a mă trimite pe lumea cealaltă, cu o tenacitate abil mascată de cea mai firească atitudine, îmi sapă în suflet o arzătoare

dorinţă de viaţă? Eşti odios! Eşti poate mai odios decât mine!

Era atâta durere în strigătul acela disperat, încât Necunoscutul se cutremură pentru moment; dar apoi o bucurie tainică îi inundă sufletul. Îi părea nespus de bine că găsise drumul, singurul poate pe care bărbatul acela deznădăjduit ar mai fi încercat să păşească. Nu-i mai rămânea decât să continue şi se hotărî să-l târască până la capătul drumului dorit de el. Tăcu, privindu-l mirat. Atunci, Titus îl întrebă cu glas stins:

— Domnule, e cu putinţă ca cineva să fie chiar atâta de diabolic? E cu putinţă ca dumneata să mă omori după ce mi-ai vorbit atât de frumos despre credinţa aceea într-o neînsemnată pată de lumină?

Vorbele lui Titus erau sincere. Teama care răzbătea din adâncurile în care se cuibărise izbutea când şi când să se suprapună plăpândei lui speranţe, întunecându-i raţiunea.

— De ce nu-mi răspunzi? Spune-mi măcar că nu poţi face altfel.

— Ce anume? întrebă vizitatorul, cufundat în propriile lui frământări.

— Dacă nu mă poţi omorî înainte de a mă chinui.

— Ba da!

— Şi cum ai să mă omori?

Necunoscutul scoase din buzunarul interior al hainei un pistol cu surdină şi, după ce i-l arătă, îl vârî la loc în buzunar.

— În felul dumitale, şi dumneata eşti un laş. Ţi-e teamă să-mi susţii privirea; şi călăii păţesc la fel.

— Nu-mi este teamă. Mă doare pur şi simplu ura cu care te uiţi ia mine.

— Grozav! Eşti un tip cu adevărat grozav!

Apoi îşi îndreptă privirile spre un alt colţ al încăperii şi continua să vorbească:

— N-ai de gând să mă omori? Nu vrei să termini odată?

Celălalt nu răspunse. Titus deschise fereastra, apoi se întoarse zâmbind spre interlocutor:

— Pot să mă uit în stradă?

— Bineînţeles.

— Ce-ai zice să mă arunc?

— Sunt sigur că n-ai să faci asta.

— Pentru că mă crezi laş, nu-i aşa?

— Nu. Tocmai pentru că nu te mai cred laş,

Titus se întoarse spre el şi-l privi atent.

— Mă uit la dumneata şi n-aş putea să-ţi spun de ce anume, dar ceva... ceva mă face să cred că poate nu eşti chiar atâta de rău cum mi s-a părut la început.

— Asta o să-mi uşureze foarte mult treaba pc care o am de făcut aici.

Aşadar, tot avea de gând să-l omoare. Atunci, de ce-i mai spusese povestea cu pata de lumină? De ce îl mai lăsase să nădăjduiască?

— Iar mă judeci greşit, spuse Necunoscutul şi Titus tresări, uluit că celălalt îi ghicise gândurile.

— Domnule! Spune-mi dumneata crezi cu adevărat în speranţă? Vreau să zic, în speranţa aceea despre care mi-ai vorbit atât de frumos?

— Ai de gând să mă mai plictiseşti multă vreme cu întrebările?

— Nu. Îţi promit că asta e ultima.

— Iar eu îţi promit că n-am să-ţi răspund.

— Ei bine, o să-mi răspund singur, dar voi face asta cu glas tare, ca să auzi şi dumneata.

— Ai putea să mă scuteşti?

— De ce? Ţi-e teamă că ai să asculţi ceea ce dumneata n-ai avut curajul să rosteşti? Şi ştii de ce ţi-e teamă? Nuuu... nu din laşitate. Dumneata nu poţi fi nici măcar laş, fiindcă eşti incapabil, incapabil de orice, în afară de ticăloşie. Şi ştii de ce eşti ticălos? Uite, uite de ce, se precipită el să-i explice. Pentru că ai profitat de clipa despre care ţi-am vorbit. De ce mă priveşti cu aerul ăsta nevinovat? Înainte să fi ajuns în starea în care m-ai găsit dumneata, am avut o clipă în care sufletul meu se simţea îmbrăcat în straie de aur? Atunci, când am fost curajos, cu adevărat... De un singur lucru însă mă bucur. Că ţi-am cam dat planurile peste cap. Te-ai crezut stăpân pe situaţie, spunându-ţi că nu-mi puteai specula mărturisirea. O

vreme m-ai lăsat să sper, dar nu prea mult, pentru ca imediat după aceea, să-mi strecori din nou în suflet ghimpele îndoielii. Ai continuat jocul ăsta până când ai crezut că mi-ai ucis complet nervii şi apoi te-ai apucat să-mi spui povestea aceea cu pata de lumină. Ce ai urmărit? Să înfigi adânc, în zdrenţele unui suflet chinuit ca al meu, rădăcinile puternice ale speranţei. De ce zâmbeşti? Eu vorbesc foarte serios.

— Te cred... te cred, murmură Necunoscutul.

— Domnule! Uneori e chiar mai greu să suporţi povara speranţei decât pe aceea a deznădejdii. Pentru speranţă îţi trebuie curaj, pentru deznădejde, nu-ţi mai trebuie nimic.

Necunoscutul îl privi cu oarecare simpatie.

— Va să zică ai renunţat Ia atitudinea de mai înainte; adică nu te mai consideri un înfrânt. Aşa-i?

Întrebarea îi înfurie pe Titus. Oare omul din faţa lui nu găsise altceva mai bun de făcut decât să-i răsucească, în fel şi chip cuţitul în rană? Într-un târziu, îi spuse:

— Da, închipuieşte-ţi! Ai să omori un om curajos, nu un înfrânt.

— Era singurul mod în care puteai să te răzbuni.

— Vrei să te convingi de curajul meu?

Celălalt nu se grăbi să-i răspundă şi Titus preciză:

— Ce-ai zice să-i telefonez Elei şi să-i spun tot adevărul... Acum, imediat, pe loc!?

— Sper că n-ai să te răzgândeşti în clipa următoare.

Titus sări în picioare, indignat.

— Ce vrei? Iar mă zgândăreşti? Crezi că neîncrederea sau... încercările dumitale mă mai pot întoarce la starea prin care am trecut?

— Nu-mi place să te aud strigând. Poate că nici nu merit să ţipi aşa la mine.

— S-ar putea să ai dreptate. La urma urmei, dumitale îţi datorez totul. Şi-apoi, ce rost mai are să-ţi reproşez odioasa intenţie. Ce importanţă mai poate avea faptul că ai vrut să-mi faci rău când, de fapt, m-ai ajutat nemaipomenit de mult. Hai, lasă-mă să-i dau Elei telefon.

— Nu.

— De ce? Vreau să fac asta în prezenţa dumitale. Poate că vechea mea stare o să mă cuprindă din nou...

— Nu, fii fără grijă îl întrerupse Necunoscutul.

— Poate că vreau să am un martor care să-mi confirme că mi-am revenit... Să nu mi se pară că sunt victima unei halucinaţii.

— Nu, nu-ţi dau voie.

— De ce? întrebă Titus, disperat.

Vizitatorul veni lângă el şi-l bătu pe umăr.

— Fii înţelegător! Mi-ai strica toate socotelile.

Apoi îşi privi ceasul.

— Peste zece minute trebuie să mă aflu în stradă. Sper să nu-mi faci greutăţi.

Titus încremeni. Aşadar, straniul său vizitator tot îi va omorî, îşi spuse că a făcut rău mărturisindu-i că-i revenise curajul. Poate tocmai asta îl hotărâse, definitiv, să-l ucidă.

— Tot dumneata eşti cel mai puternic! Un timp am crezut că vrei să-mi redai curajul... Eşti atât de ticălos, încât nu numai gândurile, dar nici mâna dumitale criminală nu se poate îndrepta asupra unui om care nu mai aşteaptă nimic bun de la viaţă, ci numai împotriva celui care mai poate spera. Nu ştiu să-ţi explic prea bine tot ce simt şi tot ce gândesc, dar când reconstitui comportarea dumitale, din clipa în care ai păşit pragul casei, îmi dau seama că eşti un om rău. Ţine minte ce-ţi spun: te asemeni foarte bine cu Mihai. Nici el, nici dumneata nu ucideţi surogate. Nu! Vreţi să omorâţi viaţă adevărată. Spune-mi, dintre victimele dumitale de până acuma, a fost vreunul căruia să-i lipsească măcar un deget? Nu cred. Nu-i aşa că toţi, dar absolut toţi, au fost întregi?

— Mai am cinci minute.

Titus îl privi batjocoritor.

— Nu mă interesează. Să mă anunţi când îţi mai rămâne ultimul minut de trăit.

Necunoscutul îl privi cu interes.

— Mie?

— Da, dumitale.

— Cum aşa?

— Pentru că şi eu am de gând să-ţi fac o surpriză înainte de a ne despărţi. Numai că n-o să ne despărţim aşa cum doreşti dumneata.

— Ba da.

— Şi-apoi, nu ştiu dacă surpriza o să-ţi convină.

— Aştept; am răbdare.

— Dumneata pari să ai de toate, dar ai neglijat un amănunt.

— Dacă-ţi face plăcere, continuă.

Titus păru să nu-i fi auzit niciunul dintre răspunsuri; prea era stăpânit de ultima idee care-l fulgerase şi pe care dorea s-o exploateze cu multă abilitate. Îşi concentră toată atenţia spre jocul, de câteva zeci de secunde, pe care avea de gând să-l înceapă imediat, sperând să mai câştige timp şi chiar să se salveze de la moartea pe care i-o hotărâse acel personaj odios.

— Ţi-ai amintit amănuntul?

— Nu.

— Dar dacă eu ţi-aş fi jucat până acum o farsă, tot lipsit de importanţă ar fi?

— Poate. Dar până acuma n-ai jucat; abia începi. Şi ai început prost, lamentabil chiar.

Titus prevăzuse şi un astfel de răspuns. Se îndreptă spre fereastră, mângâie cercevelele şi apoi ridică un pumn pe care-l ţinu încordat, gata să lovească geamurile. După aceea, privirea lui o căută pe a Necunoscutului şi, în sfârşit, pe un ton aproape şoptit, îl întrebă:

— Ţi-ai fi închipuit că cineva mă apără?

Necunoscutul se mulţumi să-şi privească ceasul.

— Iartă-mă! N-am fost atent la ce ai spus. Probabil că m-ai întrebat ceva...

Atitudinea de totală nepăsare a vizitatorului era gata să-l descurajeze pe Titus, dar imediat se gândi că poate interlocutorul său încerca astfel să-l descumpănească şi, mai ales, să pară neînfricat.

— Te-am întrebat dacă în calculele dumitale ai inclus şi eventualitatea că cineva mi-ar putea veni în ajutor.

Necunoscutul se ridică de pe fotoliu şi începu să cerceteze

spaţiile dintre mobile şi pereţi. Apoi se uită sub pat şi reveni la locul în care se afla mai înainte, constatând ironic:

— Nu văd pe nimeni. Gestul acela, ameninţarea aceea cu pumnul îndreptat spre geamuri, îl determină pe Necunoscut să mai accepte jocul gazdei.

— Dacă apărătorul meu ar fi stat în văzul nostru, atunci greşeala ar fi fost a mea, nu a dumitale.

Necunoscutul îşi privi din nou ceasul:

— Încă un minut! Hai, dacă vrei, cheamă-l. Mă grăbesc.

— Dacă nu te grăbeşti *cu adevărat*, şi nu părăseşti casa mea în clipa în care mi-am terminat fraza, este de ajuns să sparg un geam. După aceea vei fi un om pierdut.

Musafirul tresări. Felul acesta de a alarma făcea parte din propriul lui sistem de lucru.

Titus crezu că izbutise să-l înfricoşeze, dar celălalt părea că nici nu avea de gând să se urnească din fotoliu.

— Ai auzit?

Vizitatorul părea absent. Se gândea la faptul că nenorocitul din faţa lui se folosea ca de un truc de acel sistem de alarmare, pe care el îl comunicase cu câteva zile în urmă Elei Tripşa, în dorinţa de a-i veni la nevoie în ajutor. Într-un târziu îşi ridică privirile asupra lui Titus şi-l văzu ţinând, în continuare, pumnul îndreptat spre fereastră.

— Lasă mâna jos!

Titus îl ascultă.

— Stinge lumina şi fereşte-te să stai în dreptul ferestrei!

Necunoscutul îşi scoase pistolul şi-l îndrepta, ameninţător, spre el.

— De ce? De ce? bâigui Titus.

— Nu fi idiot, stinge!

Cu o mână tremurătoare, Titus răsuci comutatorul.

Aproape simultan cu stingerea luminii, două flăcări lungi şi subţiri, străbătură încăperea. Două împuşcături.

În stradă, Alexe Vedea privea îngrijorat spre fereastra încăperii în care se stinsese lumina.

Din cerul întunecat continuau să cadă fulgi albi şi mari, ca fulgii de vată dintr-un decor fals.

CAPITOLUL VIII

Alarma

Mihai socotise că locul cel mai potrivit pentru întâlnirea cu şeful său, cu Baldovin, era chiar casa onorabilă a savantei Maria Tripşa.

Îşi chemase şeful, de îndată ce aflase — din cuprinsul telegramei — că Maria Tripşa urma să se înapoieze cu două zile mai devreme decât stabilise ea iniţial. Mihai era hotărât să grăbească obţinerea acelor planuri care îi mai lipseau, ştiind că de îndată ce savanta se va fi înapoiat, tot materialul privind construcţia şi funcţionarea *telepsihofonului,* urma să fie trimis Academiei. Aşa îl informase Zina la câteva ore după sosirea telegramei şi el luă hotărârea să isprăvească afacerea cât mai repede. Îl anunţase pe Baldovin că putea veni la ora patru, ştiind că în acea după-amiază Ela trebuia să participe la un simpozion ce avea să dureze cel puţin două ore.

Faptul că pe Titus îl ştia mort îl liniştea şi îl neliniştea în egală măsură. Liniştea i-o dădea credinţa că pericolul unei demascări sigure şi imediate fusese înlăturat; neliniştea provenea din grijile pe care şi le făcea în legătură cu părerea lui Baldovin privind asasinarea lui Titus, deşi ştia că şeful nu-şi prea făcea probleme de conştiinţă în asemenea situaţii. Baldovin era un ins dificil şi, ceea ce-l speria pe Mihai, erau acele treceri neaşteptate, de la o stare de calm imperturbabil la o violenţă sălbatică. Dar poate că în ziua aceea avea să fie calm şi înţelegător.

Mihai se temea că Baldovin o să se înfurie când el îi va spune adevăratul motiv pentru care îl suprimase pe Titus, dar nu avea altă explicaţie care ar fi putut justifica un fapt atâta de grav. El ştia că şeful nu-l avea la inimă pe Titus şi că îl sfătuise, chiar de la început, să nu se încurce cu el, însă argumentase că avea nevoie de un asemenea element, pus pe

parvenire, leneş şi ascultător, iar şeful cedase. După aceea, îi procurase o diplomă falsă de inginer şi-l plasase la şantierul unui institut care avea strânse legături cu cel condus de Maria Tripşa. Titus se dovedise de mare utilitate pentru afacerea lor, intrând în relaţii de bună prietenie chiar cu fiica savantei. Atunci, Baldovin fusese nevoit să recunoască faţă de Mihai că greşise, sfătuindu-l totuşi pe acesta să fie cât mai prudent şi mărturisindu-i că el avea să păstreze aceeaşi rezervă în privinţa comportamentului noului recrutat. Mihai îi promisese că aşa va face dar, încredinţat că-l putea şantaja oricând fiindcă folosea o diplomă falsă, nu se mai preocupă nici de cea mai elementară supraveghere a lui Titus. Era mulţumit de rapiditatea cu care acesta pătrunsese în casa Tripşa şi, convins că poziţia lui era aceea a unui logodnic de profesie, pierduse din vedere faptul că Titus s-ar putea îndrăgosti cu adevărat de fiica savantei. Şi asta încă n-ar fi fost prea grav, dacă Titus n-ar fi vrut să-i destăinuie Elei totul. Cum să-i spună însă toate acestea lui Baldovin? Şi-apoi, după ce-i va spune adevărul, acela ar putea crede că tot îi mai ascunde ceva; poate chiar esenţialul, adică primejdia. Da, da, aşa ar putea gândi Baldovin. Mihai îşi spuse că era firesc, pentru că el însuşi, într-o asemenea situaţie, ar putea crede sau chiar ar fi convins că, înainte ca Titus să fi fost surprins în pragul acelei indiscreţii, faţă de logodnica lui, să mai fi spus şi altcuiva taina. Şi apoi ce garanţii putea să-i ofere el, Mihai Noapteş, în această privinţă? Cum l-ar putea asigura pe Baldovin că Titus n-a avut în casă, ori în alt loc, nimic scris cu privire la intenţiile lui de trădare? O adevărată panică puse stăpânire pe Mihai la gândul că ceea ce îşi închipuise a fi doar o presupunere de a lui Baldovin, putea deveni realitate. Cum de nu-i trecuseră toate acestea prin minte? O clipă se gândi chiar că poate ar trebui să dispară. Îşi privi ceasul şi constată că până la sosirea lui Baldovin mai avea de aşteptat un sfert de oră. Gândul că atât de puţină vreme îl mai despărţea de întâlnirea cu şeful, îl tulbură nespus. Încerca, cu disperare, să-şi orânduiască scurta expunere pe care avea să i-o facă şi, ceea ce i se părea a fi lucrul cel mai important, erau argumentele, explicaţiile. Dar

pentru asta ar fi trebuit să prevadă, fie chiar şi cu oarecare aproximaţie, întrebările şi incertitudinile lui Baldovin. Până cu câteva minute în urmă era, oarecum, liniştit; oarecum, pentru că se aştepta la unele nemulţumiri din partea şefului. Dar, în clipa în care îşi făcuse loc în mintea lui eventualitatea existenţei unui înscris prin care Titus i-ar fi pus în primejdie, raţiunea lui încetase să mai lucreze. Dacă Baldovin se agăţa de ideea asta, ce i-ar putea răspunde el? Că a fost prevăzător, că, după ce Titus fusese asasinat, casa lui a fost minuţios percheziţionată? Dar dacă Baldovin şi-ar fi exprimat teama că Titus ar fi păstrat denunţul în altă parte ori, şi mai rău, l-ar fi încredinţat cuiva? La asta ce i-ar fi putut răspunde? Ce? Era lucid că va avea de dus o luptă dârză, în care înfruntările tari n-aveau să lipsească şi, pentru ca să poată rezista, trebuia să se liniştească. Se duse la fereastră, dar decorul sumbru al străduţei liniştite păru să-l tulbure şi mai tare.

Îşi privi ceasul; Baldovin trebuia să sosească peste cinci minute. Încercă să-şi repună gândurile în ordine. Din nou raţiunea îi era încolţită de îndoială. Dacă până atunci situaţia cea mai grea i s-a părut posibila întrebare a lui Baldovin: „Oare Titus a încredinţat cuiva taina afacerii noastre?", acum întrebarea aceea părea o glumă, pe lângă primejdia că şeful lui s-ar fi mulţumit doar să gândească asta şi să nu-l întrebe nimic. Atunci, totul era pierdut, pentru că Baldovin n-ar fi ezitat nicio secundă să-l înlăture pe omul care-i făcuse asemenea încurcătură. Se strădui să spere că, poate, lui Baldovin nici nu-i trecuseră prin minte toate ideile acelea năstruşnice care-l frământau pe el şi că, poate considera firească suprimarea unui om care începuse să însemne o primejdie. La urma urmei, el, Mihai Noapteş n-avea prea mare vină că lucrurile ajunseseră până la folosirea gloanţelor. Şi-apoi, Titus — cel puţin o vreme — le fusese de mare ajutor; datorită lui, putuse pătrunde el în casa doamnei Tripşa şi tot datorită lui o cunoscuse pe Zina. Hotărât lucru, lui nu i se putea reproşa prea mult. Şi-apoi, dacă va vedea că lucrurile ar putea lua o întorsătură nefavorabilă pentru el, cine l-ar putea împiedica să-l suprime chiar pe Baldovin? I se păru că liniştea

şi calmul său obişnuit îi reveniră, când soneria telefonului îl făcu să tresară. Ridică receptorul, privindu-şi în acelaşi timp ceasul. Era ora la care Baldovin trebuia să fi sosit. Câteva clipe şovăi cu receptorul la ureche... De la celălalt capăt al firului se auzi o voce bărbătească răguşită:

— Casa Teodorescu!

Era parola convenţională pentru Mihai în cazul în care ar fi fost singur. Cel care sunase nu era altul decât Baldovin.

— Da! confirmă Mihai. Vă aşteptam.

— Am nişte treburi urgente şi, dacă s-ar putea, n-aş mai veni astăzi.

— Cum doriţi, bâigui Noapteş, neştiind ce trebuia să înţeleagă din renunţarea şefului său la o întâlnire atât de importantă.

— Dacă poţi, aranjează o întâlnire cu clujeanul acela, pentru mâine după-amiază. Ştii... aş vrea să plec mâine seară cu un rezultat favorabil pentru copiii mei.

— Da, bineînţeles.

— Te rog să-mi comunici ora întâlnirii; locuiesc la acelaşi hotel. La revedere, domnule Teodorescu.

— La revedere...

Baldovin curmase convorbirea, dar Noapteş rămăsese cu receptorul la ureche, aşteptând parcă ceva. Într-un târziu porni spre camera lui, gândindu-se că şeful nu dăduse nicio importanţă suprimării lui Titus şi că, pentru acela, nimic altceva nu conta decât să intre în posesia planurilor care-i mai lipseau. Aşadar, Bora! Aşadar, singura preocupare a lui Baldovin rămânea inginerul clujean. Nu, nu era doar o impresie, ci o certitudine; chiar Baldovin mărturisise asta. Deci, aceluia nici nu-i trecuse prin minte, fie chiar şi unul dintre gândurile care-l chinuiseră pe el. Hotărât lucru, Baldovin avea totală încredere în el, şi cea mai bună dovadă era faptul că nici nu venise măcar să-l certe; ba, mai mult, îi dăduse mână liberă să aranjeze întâlnirea cu Bora. O! Dacă întâlnirea aceea avea să izbutească, totul urma să se transforme în triumf. Se gândi că poate se grăbise să-l suprime pe Titus şi, într-o oarecare măsură, atât cât era în stare, se lăsă

cuprins de o vagă remuşcare. Era bucuros că scăpase de înfruntarea cu Baldovin; dar, într-un ungher al conştiinţei sale, gândul că Titus ar fi lăsat un înscris privind afacerea *telepsihofonului* părea să persiste. După asasinarea pretinsului său fiu, el nu se mai văzuse cu actorul acela ratat. Vedea îi telefonase imediat după omor, dar numai ca să-i comunice că totul se desfăşurase bine şi că el nici nu se gândea la pericolul care ar putea izbucni abia după moartea lui Titus. Îşi dădu seama că, la ora aceea, Alexe Vedea nu ajunsese acasă, iar pe actorul-comisionar, dintr-o elementară prudenţă, evită să-l caute la florărie. Singura posibilitate de a-l întâlni era Zina. Reveni la telefon şi-i formă numărul. Fata îi răspunse după primul apel:

— Bună ziua, domnule Noapteş, Chiar în clipa asta doream să vă telefonez. Dimineaţă nu am mai avut nicio clipă de răgaz... Abia acuma am sosit acasă; de câteva minute...

Sporovăiala fetei părea să ascundă ceva. Deşi o cunoştea de puţină vreme, Mihai constatase că Zina nu se pierdea în asemenea nimicuri, mai ales la telefon. O clipă, îi trecu prin minte că s-ar putea ca ea să nu fie singură şi o întrebă, dar fata se grăbi să-l asigure că se şi plictisea din cauza singurătăţii. Lui Mihai îi fu de-ajuns asta, ca să înţeleagă că Zina dorea să ştie dacă şi el e singur, pentru că, probabil, vroia să discute cu el ceva important.

— Dacă n-ai altceva mai bun de făcut, treci să mă vezi. Şi pe mine mă apasă singurătatea...

În mai puţin de o jumătate de oră, Zina sosi în casa Tripşa.

— Vroiai să mă vezi, o întâmpină Mihai.

— Da.

Intrară în sufragerie. Mihai o privea atent, vrând să afle, chiar şi cu o clipă mai devreme, ce anume se ascundea sub îngrijorarea pe care chipul Zinei o exprima.

— Domnule Noapteş, începu ea, înainte de a se fi aşezat pe scaun, s-ar putea să mă aflu într-o situaţie foarte... foarte dificila.

— Dar ce ţi s-a întâmplat? întrebă el neliniştit.

Fata părea să nu-i poată răspunde imediat, iar el îşi impuse să nu o zorească.

Nu cumva Zina forţase lucrurile în legătură cu Bora şi astfel contactul direct cu el devenise, practic, inutil? se întreba Mihai.

— Cred, cred că ieri după-amiază, am fost complice la omor.

Pentru moment, Noapteş gândi că Zina aflase cele ce se petrecuseră cu Titus, socotindu-se totuşi fericit pentru faptul că planul cu Bora nu-i fusese stricat. Cât despre ceea ce credea ori nu credea Zina în legătură cu Titus, n-avea decât s-o întrebe şi, cât timp îşi tăcuse în minte aceste socoteli, avu grijă să-şi compună o expresie de nedumerire, vecină chiar cu teama.

— Draga mea, crede-mă, nu pricep nimic.

— Da, aveţi dreptate, bâigui ea. Iată despre ce este vorba: comisionarul acela, care se pretinde actor, mi-a dat să înţeleg că el urma să ucidă un ins de care dumneavoastră doreaţi să scăpaţi.

— Ţi-a spus el asta? se arătă Noapteş supărat.

— Nu, nu chiar aşa, dar m-a lăsat să înţeleg că despre o asemenea treabă era vorba.

Bătrânul se arătă uluit.

— Da, da, întări fata, privindu-l cu insistenţă.

— Şi... mă rog, pe cine trebuia să omoare?

— Nu ştiu; vă rog să mă credeţi că nu ştiu. Nu mi-a spus. Zicea doar că regizorul, adică omul pe care avea să-l întâlnească, urma să-l ducă la cel ce trebuia să joace rolul victimei, ori din asta am dedus că jocul în care intrasem ascundea o crimă.

Mihai era sigur că Zina nu aflase numele victimei, pentru că nici Necunoscutul nu-l ştia, la ora la care ea îl conducea 1a întâlnirea cu Alexe. Oricum, era neplăcut că Zina avea fie chiar şi o bănuială în legătură cu asasinatul. Îngrijorarea lui crescu.

Zina îi evită privirea. Părea şi mai agitată decât la începutul discuţiei, iar el observă asta, atribuindu-i însă starea

tocmai acelei incertitudini pe care, tot el, o exclusese din calculele sale.

— Domnule Noapteş...

— Da, domnişoară! Te ascult.

— Sper că am făcut bine spunându-vă...

— Bineînţeles! exclamă el, încurajând-o.

— Şi mai vreau să sper că, oricare ar fi adevărul în povestea acelui nenorocit, nu mi se va întâmpla nimic...

Fata dorea deci asigurări şi Mihai înţelese că se temea; dar nu de autorităţi, ci de făptaşi ori de cei care se aflau în umbra făptaşilor. Şi acela, nu putea fi, decât el. Îşi dădu seama că centrul de greutate al asasinatului trebuia mutat asupra altcuiva şi lucrul acesta trebuia să-i apară fetei cât mai plauzibil. Mai întâi, o asigură că bărbatul căruia i-l trimisese pe cel ce se pretinde actor era cu adevărat un regizor. Apoi îi spusese că nu el, Mihai Noapteş, avusese nevoie de zănaticul acela, ci regizorul. În sfârşit o asigură că, în privinţa lui putea fi liniştită dar, dacă într-adevăr regizorul se folosise de actor la făptuirea unei crime, era mai bine să evite să-l întâlnească.

— Pe cine? Pe cine să evit? întrebă ea cu disperare.

Mihai o privi atent, căutând să înţeleagă ce anume o tulburase într-atâta.

— Pe regizor! Pe el, ar trebui să-l eviţi!

Zina se ridică de pe scaun şi-l măsură cu o privire dispreţuitoare.

— Până unde vreţi să împingeţi batjocura?

— Batjocura? Despre ce fel de batjocura vorbeşti?

Pusese întrebarea, pentru a câştiga timpul de care avea nevoie să-şi formuleze un răspuns nimerit. Credea că ea se revoltase fiindcă el căuta să-i sugereze teama din partea unui om pe care nu-l cunoştea când, în realitate, el se dovedise organizatorul acelui omor.

— Îl cunoaşteţi bine pe domnul regizor?

— Da, răspunse el, bucuros că intuise motivul revoltei sale.

— De multă vreme?

— Da, de multă vreme.

— Mulţumesc! mormăi Zina printre dinţi şi se îndreptă spre uşă.

Mihai o ajunse îndată şi, prefăcându-se consternat, o rugă să revină, pentru a-l scoate din nedumerirea în care îl aruncase comportarea ei.

Fata se întoarse în sufragerie şi se aşeză pe un scaun; părea la capătul puterilor. După ce tăcu mult timp, îl întrebă cu glas stins:

— Trebuia!

— Ce? Ce anume?

— Trebuia să fiu verificată?

La întrebarea asta, Mihai nu se aşteptase. Ceva i se păru în neregulă. Aşadar, fata aceea credea că el o supusese unei verificări şi neîncrederea aceasta o indignase. Dar despre ce verificare vorbea?

— Ori, pur şi simplu, compromisă? mai întrebă Zina, fără să fi aşteptat răspunsul la prima ei nedumerire.

Lui Mihai îi veni să zâmbească. Va să zică, ea credea că fusese implicată în povestea asasinatului în scopul unei compromiteri. Asta îi conveni de minune, gândind că astfel, timorată de un eventual şantaj, ea va rămâne docilă şi, mai ales, discretă. Se hotărî să-i răspundă doar la prima întrebare:

— Domnişoară Zina, nu văd... nu ştiu în ce mod te-aş putea încredinţa că n-am avut, nicio clipă măcar, intenţia să te verific.

Zina se ridică din nou.

— Vă întreceţi cu gluma şi eu nu vreau să înnebunesc. Dacă domnul maior dorea să mă pună la încercare, n-a greşit deloc alegându-vă pe dumneavoastră drept momeală.

Mihai se apropie de ea şi o privi ca pe o nebună. Apoi îi luă mâinile într-ale lui şi o imploră:

— Uite, dumneata spui că nu vrei să înnebuneşti... Nici eu nu vreau... de aceea, te rog, te rog să faci un efort şi să-ţi pui gândurile în ordine, încât să pot pricepe şi eu câte ceva... Vreau, crede-mă că vreau să înţeleg, dar tot ce-ai spus până acuma mi se pare neclar... Hai, fii bună şi ajută-mă să înţeleg. Despre ce maior vorbeşti? Cine este acel maior şi ce relaţii

crezi dumneata că aş putea avea cu el?

Laboranta îşi reluă locul pe scaun şi-l privi atent, apoi murmură:

— Dacă, într-adevăr, nu ştiţi nimic, atunci situaţia e foarte gravă, şi pentru dumneavoastră, şi pentru mine.

— Nu. Nu ştiu nimic, se grăbi el să confirme.

— Domnul Alexe Vedea este maior de securitate.

Mihai păli. Vru să protesteze ori să nege, dar vorbele îi amuţiră pe buze. Abia într-un târziu putu să întrebe:

— De când ştii asta despre Alexe? Când ai aflat?

— Mai înainte de a vă cunoaşte pe dumneavoastră, fu răspunsul Zinei.

Mihai se cufundă în tăcere.

— Domnişoară, începu el într-un târziu pe un ton ce se voia sigur şi liniştit, spune-mi, te rog, unde şi în ce împrejurări i-ai cunoscut dumneata pe Alexe Vedea?

— La institutul la care lucrez.

— Ce căuta el acolo?

— „Regiza" un moment de mare suspense, răspunse ea cu ironie.

Mihai făcu un gest de nemulţumire. Atunci fata încercă o scuză:

— Dar chiar dumneavoastră mi-aţi spus că este un mare regizor.

Bătrânul zâmbi în semn de capitulare.

— Şi ce anume regiza?

— Prinderea mea în greşeală.

Noapteş era de-a dreptul năucit.

— Moment... greşeală... prindere... Dar pentru ce? Pentru ce voia să te prindă?

— Pentru că fotografiam nişte planuri.

— Ale *telepsihofonului?*

— Da.

— Lucrai pentru cineva?

— Speram...

— Pentru cine?

— Pentru Bora... Ooo! I-am mărturisit asta domnului

maior.

Mintea lui Noapteş începu să lucreze febril. Dacă Alexe lăsase să se consume acel omor şi după aceea percheziţionase amănunţit locuinţa iui Titus? Cine ştie, poate că Alexe descoperise vreun înscris compromiţător, acel înscris de care el se temea atât de mult. Apoi îi veni să râdă de propriile-i inepţii, spunându-şi că, dacă într-adevăr Alexe Vedea ar fi fost ofiţer de securitate, nu s-ar fi pretat la a fi complice cu asasinarea lui Titus. Urmă un moment în care Zina îl observă parcă zâmbind ironic unei aduceri aminte ori unei imagini văzute numai de el.

— Domnule Noapteş, insistă ea timid, trebuia să mă verificaţi?

Mihai tresări din gândurile în care părea cufundat şi nu-i răspunse.

— Probabil că domnul maior dorea să se convingă dacă eu renunţasem ori nu la fotografierea planurilor, iar dumneavoastră mi-aţi întins cursa pregătită de el. De ce nu-mi răspundeţi?

Mihai izbi cu pumnul în masă şi strigă:

— Crezi ce vrei! Apoi, brusc, pe un ton liniştitor, continuă: Ţi-am spus doar că nu mă simt vinovat faţă de dumneata cu...

— Ba da, ba da, îl întrerupse Zina, tânguindu-se. M-aţi aruncat orbeşte în omorul acela. Ce nevoie era? Ce nevoie aveaţi de mine? Ce altă nevoie decât aceea de a mă pune faţă în faţă cu maiorul, şi astfel, dumneavoastră, să faceţi dovada unei desăvârşite bune-credinţi? Urât! Foarte urât v-aţi purtat. Asta puteam s-o fac şi eu; ba, chiar înaintea dumneavoastră... adică, imediat după ce m-am hotărât să lucrăm împreună, pentru că pe domnul Vedea l-am întâlnit chiar a doua zi dimineaţă.

— Unde?

— La institut; lucrează acolo ca tehnician şi, în afară de mine, nimeni nu ştie că este maior de securitate. Dar eu nu v-am trădat, pe când dumneavoastră...

Noapteş n-o mai asculta din clipa în care aflase că Alexe

lucra Ia institutul condus de doamna Tripşa. Desigur, Baldovin ştia asta, dar lui n-avusese încredere să-i spună. De ce? De ce asta, în privinţa lui Alexe? De ce numai în privinţa lui Alexe, acest surplus de conspirativitate? Nu cumva Alexe era omul de bază, nemărturisit, al lui Baldovin? Poate că şeful recursese la această taină faţă de el, tocmai pentru a-i da cât mai mare independenţă lui Alexe ori, poate chiar pentru a-i da posibilitatea să-l verifice. Faptul că Alexe o cunoscuse şi chiar o recrutase pe Zina înaintea lui, iar el i-a trimis-o la întâlnire sub un nume fals, intenţionând să-i păstreze secretă identitatea i se părea ridicol, iar asta îl deprima chiar mai mult decât o primejdie.

— Vă daţi seama ce situaţie mi-aţi creat?

Noapteş negă printr-un semn al capului.

— O să se răzbune pentru încrederea pe care eu i-am batjocorit-o.

— Poate că nici nu se gândeşte la asta.

Zina îşi ascunse capul în palme şi suspină. Apoi îl întrebă:

— Domnule, de ce trebuia să moară omul acela?

— Dar n-a murit nimeni.

— De ce?

— ...

— Vreau să spun: de ce n-a mai murit?

Întrebarea se înfipse în auzul lui Mihai şi, câteva cupe ecoul ei continuă să-l lovească. Un gând straniu i se înfăţişa din ce în ce mai clar: „Dacă Alexe era cu adevărat ofiţer de securitate, atunci... cel ce trebuia să moară, n-a mai murit". Îşi dădu seama că singurul lucru pe care-l avea de făcut era să discute cu Necunoscutul, pentru că, cine altcineva în afară de acel refulat îl putea informa asupra celor petrecute, cu o seară înainte în camera lui Titus? Dar dacă acela se vânduse lui Vedea? Sau, şi mai rău, dacă Vedea îl arestase pur şi simplu? Trebuia, deci, mai înainte de orice, să afle dacă actorul era în libertate; apoi, să-l întâlnească şi, cu mare grijă, să-l descoasă. Dar cum să-l întâlnească? Unde? Când? După o vreme, se ridică de pe scaun şi, cu un glas care trăda o sinceră îngrijorare, se adresă Zinei:

— Domnişoară... vreau să te rog ceva: e important, pentru amândoi, se grăbi el să precizeze.

— Spuneţi!

— Cheamă-l dumneata, la telefon, pe comisionarul acela.

Fata tresări, speriată.

— Te rog, insistă Mihai şi, fără să mai aştepte răspuns, formă numărul de telefon al florăriei hotelului.

După aceea, îi trecu fetei receptorul; ea îl ceru pe comisionar. Imediat ce căpătă legătura cu el, Zina îl privi întrebător pe Noapteş, dar acesta îi şopti „Cheamă-l aici". Cu o prezenţă de spirit care îl surprinse pe Mihai, fata rugă pe comisionar să avanseze suma necesară pentru câteva garoafe pe care să le aducă apoi pentru domnişoara Ela Tripşa. Puse receptorul în furcă şi-l privi pe bătrân cu oarecare jenă, scuzându-se:

— Cred că am făcut bine, nu?

Mihai căută să-i reţină privirea cât mai mult, sub o atentă observare, şi murmură:

— Nici nu se putea mai bine.

Apoi o sfătui să plece, rugând-o să aştepte un telefon de la el.

În mai puţin de cincisprezece minute, o maşină opri în faţa casei. O portieră trântită, un demaraj puternic, urmat de ţârâitul soneriei de la intrare şi Necunoscutul se afla în faţa lui Mihai. Nu adusese nicio garoafă, scuzându-se:

— Nu lucrez pe datorie.

Noapteş se sili să zâmbească şi-l invită să se aşeze.

— De ce nu mi-ai telefonat?

— Aşteptam să mă cauţi dumneata. Ştii, nu de alta, dar m-aş simţi prost dacă ţi-aş face impresia că mai doresc un rol ca ăla.

— Nu ţi-a plăcut?

— Ei... ba da... însă tipul nu voia să stea liniştit. Greu rol, domnule... Foarte greu!

— Şi complicat...

— Mai ales complicat. Mamă! Ce-am mai păţit cu regizorul! M-a plimbat prin ruine, prin ospicii... dar pe unde

nu m-a plimbat? Apoi, când a socotit că are de-a face cu... un om de încredere şi, mai ales, talentat, m-a condus la partenerul căruia trebuia să-i dau replica la ultima scenă din viaţa lui. Domnule! Or fi mulţi nebuni pe lumea asta, dar mai nebun ca băiatul ăla, n-am văzut. Era nebun de spaimă. Ei, dar se vede că dumneata eşti un dramaturg cunoscut: de îndată ce-am scos pistolul, a şi ghicit cine i-a scris rolul de victimă. Nuu... de ce să vorbesc cu păcat? Până la urmă l-am convins să stingă lumina şi m-a ascultat, săracul... Mă rog, nu zic, avea puţină frică, dar l-am asigurat că n-o să-l doară... Regizorul, însă...

— Ce-i cu el?

— M-a jignit; m-a umilit cu neîncrederea lui.

— Cum aşa? se prefăcu Noapteş uluit de cele ce auzea.

Necunoscutul se ridică de pe scaun şi strigă indignat.

— Ascultă, domnule! Cu un actor de talia mea nu se procedează ca şi cum ai avea de-a face cu ultimul cabotin.

Apoi continuă şuierând:

— De ce n-a avut încredere în mine? De ce s-a întors, după ce ne-am despărţit?

— Unde s-a întors?

— Acolo... la cel pe care-l împuşcasem eu. A stat la el mai bine de o oră şi jumătate.

Noapteş îngheţă la gândul că Vedea făcuse asemenea lucru şi, mai ales că lui nu-i spusese. De ce o făcuse, fără să fi primit o dispoziţie anume? Apoi tăcerea lui Vedea după controlul făcut în casa lui Titus. Îşi aduse aminte de Baldovin care trebuia să se fi întâlnit cu el şi, între timp, renunţase. Nu cumva găsise Alexe vreun înscris compromiţător şi i-l predase lui Baldovin? Evident, gândi Mihai, ce altceva l-ar fi făcut pe şef să se răzgândească decât o stare de pericol? În sfârşit, graba lui Baldovin în legătură cu Bora; de unde până unde graba aceea şi, mai ales, precizarea faptului că el, şeful, dorea să participe la discuţia decisivă dintre Mihai şi inginerul clujean. Asta însemna că încrederea pe care Baldovin i-o acordase până atunci se limitase doar în a-l transforma într-un mijlocitor oarecare. Iar el ştia foarte bine că, atunci când

încrederea începe să scadă, primejdia suprimării creşte direct proporţional. Dar dacă Vedea nu găsise nimic scris în odaia lui Titus? De ce, totuşi, acea renunţare din partea şefului, la întâlnirea cu el? Nu cumva Baldovin îl suspecta mai de mult? Nu, n-ar fi avut pentru ce, până la ivirea nesiguranţei în privinţa lui Titus. Sau, Alexe... Da, da, năpârca aia blestemată îl săpase, strecurând lui Baldovin neîncrederea iar acum, odată cu starea de primejdie produsă de omorârea lui Titus, desigur că Alexe prezentase şefului o situaţie alarmantă şi în privinţa lui, a lui Mihai Noapteş, până atunci omul de bază al afacerii. În mintea bătrânului nu mai încăpea nicio îndoială că, din clipă în clipă, se putea aştepta la orice şi, mai ales, după discuţia cu Bora, când, Alexe şi Baldovin nu vor mai avea nevoie de serviciile lui. O chemare, un foc dintr-un revolver cu surdină şi, eventual, o scrisoare plastografiată de... rămas bun, îi apăreau ca un implacabil epilog al existenţei sale. Hotărât lucru, continuă Mihai să-şi spună, tot aşa se va termina şi viaţa lui, pentru că Alexe, chiar dacă nu găsise nimic cu ocazia percheziţiei operate după asasinarea lui Titus, cu siguranţă că strecurase în conştiinţa şefului posibilitatea ca victima să fi ascuns undeva vreo notiţă compromiţătoare sau, şi mai rău, să fi încredinţat cuiva vreo dovadă în legătură cu vinovăţia lor. Aşa cum, iniţial, acest gând i-a trecut lui prin minte, s-ar fi putut întâmpla ca şi Alexe să fi fost fulgerat de el. Poate şi Baldovin.

Singurul lucru pe care-l avea de făcut era, dacă nu o înlăturare totală a primejdiei în care se afla, cel puţin, diminuarea ei. Şi asta nu o putea realiza decât prin suprimarea lui Alexe. Cu Baldovin, avea să vadă el mai târziu ce era de făcut. Privirile sale se concentrară asupra Necunoscutului, pe care-l surprinse foarte preocupat de ascuţirea unui creion. Îl bătu uşor pe umăr, pentru a-l face atent la cele ce dorea să-i spună, dar celălalt părea atât de absorbit de lucrul său, încât Mihai fu nevoit să mai aştepte. În timpul acesta, în mintea lui încolţi o idee care i se păru de-a dreptul salvatoare. Rămase încordat câteva clipe, apoi se hotărî să meargă spre telefon. Îl chemă pe Alexe Vedea, care-i

răspunse imediat, şi îl întrebă îngrijorat:

— Ascultă! Actorul nostru şi-a uitat aseară, la amicul pe care l-a vizitat, ceasul de buzunar.

— Ceasul? păru Alexe nedumerit.

— Da.

— Eu unul n-am văzut aşa ceva la el.

— Dar, întrebă Noapteş, tărăgănând vorba, dumneata ai trecut pe la amicul nostru bolnav?

— Nu! preciză Alexe. Eu am spus că nu l-am văzut pe actor să fi purtat ceas de buzunar.

— Înţeleg, înţeleg, dar mă gândeam că poate l-ai vizitat şi dumneata pe bolnavul nostru, după plecarea artistului.

Urmă o lungă pauză, după care Vedea întrebă plin de indignare:

— De unde până unde balivernele astea? Ce? Eram nebun să mai trec pe-acolo după ce ştiam, din analiza citită chiar cu ochii mei, că suferea de o boală contagioasă?

Alexe trânti receptorul în furcă, dar Noapteş continuă, ca şi cum, omul de la celălalt capăt al firului ar mai fi continuat să-l asculte:

— Nu, nu cred că o să accepte să se sinucidă; pare dornic să mai joace alte roluri până la acela de sinucigaş.

Necunoscutul se ridica de pe scaun şi, spre surprinderea lui Noapteş, se răsti la el:

— Gata! Ce-nseamnă porcăria asta?

— Dar regizorul îmi propunea...

— Regizorul? întrebă, furios, actorul.

— Da, reluă Mihai; regizorul îmi spunea că doreşte să te lansezi într-un rol de sinucigaş.

Necunoscutul îi aruncă o privire tăioasă, apoi spuse pe un ton ameninţător:

— Şi dacă refuz?

Mihai se prefăcu că se gândeşte o vreme, apoi îi răspunse:

— De! Ştiu şi eu? S-ar putea să renunţe la asta, dar atunci poate că ţi-ar încredinţa un rol de victimă.

Actorul izbucni în râs.

— Vrea să mă lichideze? Asta-i răsplata pentru felul în

care l-am servit? Şi dumneata eşti de acord?

— Mă tem de el.

— Eu nu.

— Uite, mi-a spus că dacă nu izbutesc eu să te conving, te va convinge el.

— Când?

— Nu ştiu... când va socoti el că a găsit momentul.

Actorul slăbi strânsoarea mâinilor pe care le ţinuse încleştate de reverele hainei lui Noapteş şi plecă spre fereastră. Părea concentrat asupra unei idei foarte importante, iar Mihai, observând asta, nu cuteză să mai scoată o vorbă. Într-un târziu, Mihai îl întrebă:

— De ce crezi să regizorul vrea să te lichideze?

— Eu? Am spus eu asta?

— Aşa... aşa mi s-a părut, bâigui Noapteş derutat. Credeam că la asta te gândeşti.

— Da de unde? se arătă actorul vesel, ca şi când izbutise să-l păcălească pe celălalt, cu cine ştie ce şotie. Drept să-ţi spun îmi trecuse prin minte o idee năstruşnică: ce-ar fi să-i propun regizorului o inversare de roluri, ştii, eu să regizez, iar el să interpreteze rolul acela despre care-mi vorbeai?

Mihai făcu un pas înapoi şi-l privi cu oarecare îndoială. Nu-i venea să creadă că lucrurile luaseră cu atâta uşurinţă drumul dorit de el. Deodată, actorul izbucni:

— La urma urmei, cum altfel te poţi răzbuna mai bine pe cineva decât punându-l să facă ceea ce ţi-a poruncit el ţie? Iată o nouă formă de piesă, în care conflictul dintre personaje cade pe plan secundar, iar pe prim plan, ca la grecii antici, triumfă conflictul dintre om şi destin. Bagă de seamă, îşi avertiză el interlocutorul, piesa asta o poţi scrie numai după ce eu voi interpreta rolul destinului. Până atunci, preciză el, n-ai voie să scrii o iotă; rolul ăsta mi l-am scris singur, mai spuse el mândru. Apoi, pătruns de importanţa descoperirii sale, adăugă în şoaptă: Va fi pentru prima dată, în istoria tragediei, când destinul va căpăta formă şi chiar relief... Pricepi? Eu! Eu voi fi întruchiparea materială a destinului. Şi-acum, dă-mi un pistol şi adresa regizorului.

Noapteş îi dădu un revolver cu surdină.
— Şi adresa!
După ce o află. Necunoscutul părăsi liniştit casa Tripşa.

CAPITOLUL IX

Ofiţerul în primejdie

Alexe Vedea ocupa o garsonieră dublă la etajul opt al unui bloc situat în apropiere din Piaţa Kogălniceanu. Locuia singur; de câţiva ani, cea de a doua soţie îl părăsise datorită unei serioase neînţelegeri privind faptul că Alexe înstrăinase preţioasa moştenire — o colecţie de viori — lăsată de socrul său. Ori de câte ori cineva îl întreba, el răspundea invariabil: „N-am înstrăinat nimic, am păstrat totul pentru copilul nostru, fiindcă altminteri viciul care umbrea conştiinţa soţiei mele ar fi mânat-o să vândă colecţia pe un preţ derizoriu. Dar eu trebuia să evit asta". De când era singur în casă, adusese colecţia din adăpostul ştiut numai de el şi garnisise pereţii cu cele câteva zeci de viori pe care le aşezase într-o harababură ce se voia „dezordine artistică".

În după-amiaza aceea venise acasă mai devreme ca de obicei. Toată dimineaţa fusese agitat şi prost dispus. Un sentiment de nelinişte pusese stăpânire pe el, din clipa în care înţelesese că Zina Gogan lucra pentru Noapteş. Gândul că, poate, laboranta îl trădase nu-i dădea pace. Juca oare Zina cu atâta curaj faţă de el? Sau, jocul era de fapt al lui Noapteş, care, dorind să-şi încredinţeze colaboratoarea că nu o pândeşte nicio primejdie din partea „domnului ofiţer" care o surprinsese fotografiind planurile *telepsihofonului,* meşteşugise acea combinaţie prin care Zina — sub alt nume — i-l adusese pe actor? Ce altceva putea să-şi închipuie decât că laboranta îi comunicase lui Noapteş că ea îl cunoscuse ca ofiţer? Deci, legăturile ei cu celălalt erau mult mai puternice decât teama pe care o jucase în faţa lui şi, dându-şi seama de asta, se întreba în ce măsură serviciile ei fuseseră sincere? O asigurase oare Noapteş că nu avea pentru ce să se teamă de el? Căută să-şi amintească comportarea Zinei din dimineaţa aceea;

reconstitui cele câteva întâlniri accidentale prin curtea sau pe coridoarele institutului şi, abia acum putu să-şi dea seama că fata evitase să schimbe cu el, fie chiar şi o privire. Şiii... de ce? Nu cumva se temea? Poate chiar şi Noapteş se temea de el în clipa aceea. Dar, cum nu se gândise la asta? Desigur, îl socotea o primejdie. Dar, de vreme ce se pretase a-i fi complice la asasinarea lui Titus, Mihai putea fi liniştit. Nu; hotărât lucru, Mihai o trimisese pe Zina, ca să i-l aducă pe Necunoscutul acela, dar ca să-şi demonstreze superioritatea. Ştia el că Noapteş nu-l agrea, dar de aici şi până la a-l expune unei primejdii, era cale lungă. Conta pe prudenţa lui Mihai mai mult decât pe propria-i judecată şi-apoi desigur că aceluia îi trecuse prin minte că nici el, Alexe Vedea, n-ar rămâne cu braţele încrucişate. Dar dacă „demascarea" lui de către Zina era de dată recentă? O! Atunci Noapteş ar putea reacţiona sub impulsul primei mânii şi atunci... Căută numărul de telefon al Zinei. O sună, dar nu-i răspunse nimeni. După aceea se gândi la actor şi nu-i veni în minte nicio posibilitate de a-l revedea. Îşi reaminti cât de ciudat se comportase şi, mai ales, cu câtă uşurinţă se încrezuseră, atât Noapteş cât şi el în ratatul acela care putea însemna oricând o primejdie. Îşi spunea toate astea din dorinţa de a se convinge nu numai de inutilitatea unei întâlniri cu asasinul, inconştientul asasin al lui Titus, ci şi de pericolul la care s-ar expune, dacă ar discuta cu el.

Ideea revederii acelui straniu personaj îi stăruia însă în minte cu încăpăţânare. Mai formă o dată numărul de telefon al Zinei şi aşteptă mult timp; într-un târziu, cineva ridică receptorul şi o voce bărbătească întrebă tăios:

— Da! Cine sunteţi?

Alexe răspunse mecanic:

— Alexe Vedea.

— Ce doreşti?

— Cred că am greşit, mai spuse el, îngrozindu-se de neghiobia făcută.

— Nu, preciză celălalt, n-ai greşit de loc; o cauţi pe Zina, dar ea n-a venit încă de la domnul Noapteş şi de aceea te-am întrebat ce doreşti. Vrei să-ţi telefoneze, ori mai revii

dumneata?

— Am să revin, am să revin, bâigui Vedea şi închise telefonul.

O senzaţie de vid îl prinse în vârtejul ei ameţitor. Se sprijini de măsuţa pe care se afla telefonul, apoi se îndreptă anevoie spre un scaun. Se aşeză. În casă era foarte cald. Ar fi vrut să deschidă o fereastră, dar puterile păreau să-l fi părăsit cu totul. Treptat, începu să-şi revină. O durere ca de arsură îi chinuia creierul. Se duse spre fereastră, dar se opri la jumătatea drumului, îndreptându-se spre pat. Peste câteva clipe însă luă hotărârea să se ducă până la dulapul în care-şi ţinea medicamentul ce-i alina cumplitele dar obişnuitele lui dureri de cap şi-l luă în doză dublă. Se scurseră câteva minute, după care durerile începură să-l lase. Treptat, gândurile i se limpeziră şi începu să se întrebe cu insistenţă: „Cine putea fi omul care-i răspunsese de la telefonul Zinei?" Alexe ştia că Zina locuia singură şi, de când începuse să lucreze cu ea, o chemase la telefon de câteva ori, dar niciodată nu-i răspunsese altcineva. Că un bărbat se afla în locuinţa ei nu însemna nimic; nici chiar dacă ea lipsea de acasă. Dar de unde şi până unde cunoştea omul acela relaţia lui cu Zina, relaţia Zinei cu Mihai Noapteş? Da, pentru că nu-i spusese „e la doamna Tripşa", ori „la Ela", ci pur şi simplu: „N-a venit încă de la domnul Noapteş". Foarte ciudată şi foarte îngrijorătoare situaţia lui în acel moment. O teamă animalică îl făcu să se cutremure la gândul că aparentul său joc dublu ar fi putut sfârşi tragic, dacă Zina ar mai fi spus şi altcuiva că fusese surprinsă de un ofiţer de securitate, în timp ce fotografia nişte planuri ale *telepsihofonului.* Se hotărî să-i telefoneze lui Noapteş, spunându-şi că, dacă Zina se mai afla la el, cel mai bun lucru era s-o reţină acolo şi s-o întrebe, ba chiar s-o silească să-i mărturisească ce relaţii avea ea cu bărbatul acela care se afla în casa ei şi care cunoştea relaţiile Zinei cu ei doi. Gândurile de mai înainte, în legătură cu primejdia pe care Noapteş ar fi reprezentat-o pentru el, îi apărură ridicole, îşi dădea seama că cel mai mare pericol îl reprezenta Zina, nu Mihai Noapteş. Da, fetişcana aceasta fără conştiinţă, fără

scrupule, capabilă de orice. Acuma, când îşi dădea seama că teama manifestată de ea, în noaptea aceea, când el o surprinsese fotografiind, nu era sinceră, ci jucată, iar promisiunea de renunţare la spionaj, pentru o eventuală tranzacţie cu Bora, se preschimbase într-o angajare directă şi certă faţă de Noapteş, Zina îi apărea drept unic şi imediat obstacol. Formă numărul de telefon al lui Noapteş, care îi răspunse pe un ton plictisit:

— Da, eu sunt...

— Domnule, vroiam să ştiu dacă domnişoara Zina mai este încă la dumneata?

— Dar, cum de ţi-a trecut prin minte s-o cauţi tocmai aici şi încă la ora opt seara?

— Pentru că... mai înainte am sunat la ea acasă şi...

Noapteş îi curmă fraza, continuând-o el, aşa cum considera că ar fi trebuit să sune:

— ... şi negăsind-o acasă, ţi-ai spus: „Unde altundeva şi-ar putea petrece timpul, o fată tânără şi frumoasă, decât în compania unui bătrân morocănos?" Nu-i aşa?

— Nu, domnule Noapteş.

Tonul grav al lui Alexe îl surprinse neplăcut pe Mihai.

— Atunci?

— Un bărbat, care se afla la ea, mi-a spus: „N-a venit încă de la domnul Noapteş". Pentru asta te întreb şi insist: spune-mi dacă se află la dumneata şi întreab-o cine este tipul, dar mai ales de unde şi până unde cunoaşte el aceste relaţii? Cred că poţi uza măcar de-atâta autoritate! Sunteţi acolo ca într-o familie...

— Aş face-o cu dragă inimă, dacă mai întâi mi-ai spune dumneata ce te-a făcut să revii la bolnavul nostru după ce fusese operat?

Înţelegând că era vorba de Titus, Alexe bâigui:

— Nu, nu înţeleg...

— De ce l-ai vizitat după operaţie?

— Ascultă! Ascultă, om nebun! Ce mai vrei să născoceşti?

— Dar dumneata? răspunse Noapteş şi, după ce râse sarcastic, trânti receptorul în furcă.

Alexe simţea nevoia să iasă din casă. Câteva clipe privi mobilele, pereţii, colecţia de viori şi toate celelalte lucruri, de parcă şi-ar fi luat rămas bun de la ele. Apoi se îndreptă spre vestibul, dar în aceeaşi clipă se auzi soneria de la intrare. Rămase pe loc, nedecis. Cu paşi uşori, merse spre uşă şi privi prin vizetă. Imaginea celui de afară făcu să i se oprească bătăile inimii. De partea cealaltă a uşii se găsea actorul. O avalanşă de gânduri, de întrebări şi de răspunsuri cu privire la utilitatea acelei vizite, precedă răsucirea butonului închizătorii yale şi deschiderea uşii. Abia când vizitatorul se instală comod pe un colţ de covor, unde se găseau şi nişte perne colorate, Alexe se gândi cum de nimerise la el acasă. Ştia precis că el nu-i dăduse adresa şi că, mai mult decât atât, după ce se despărţise de actor, cu douăzeci şi patru de ore în urmă, îşi luase toate măsurile ca acesta să nu-i afle cumva domiciliul. Gândul acesta îl tulbură într-atât, încât destul de târziu observă că actorul privea într-un punct fix al odăii şi făcea nişte gesturi dezordonate, care vroiau parcă să însemne când un intens zbucium sufletesc exteriorizat prin mişcări de atac şi apărare, când un abandon total. Intrigat de ceea ce făcea, Alexe îl observă mai atent şi, spre stupefacţia lui, văzu că acel necunoscut înşirase pe covor o bucată de funie în formă de laţ, o sticluţă cu o etichetă pe care se afla desenat un cap de mort şi, ceva mai departe, un pistol cu surdină.

— Ce înseamnă povestea asta?

Necunoscutul îl privi surprins, iar Alexe, intrigat de atitudinea lui, ca şi de înşiruirea acelor lucruri rău prevestitoare, insistă;

— Te-am întrebat ce înseamnă asta?

— Domnule regizor, credeai că scapi de mine? Ha, ha! chicoti scurt vizitatorul şi continuă: ştii tot atât de bine, ca oricare alt profesionist, că succesul repurtat cu un rol te poate duce la nebunie, dacă nu chiar la nevoia altei încercări. Şi, uite: pe mine nevoia asta m-a dus la dumneata, pentru că dumitale ţi-am datorat acel mare succes cu rolul de asasin.

— Sunt bucuros, murmură Alexe, dar nu ştiu în ce măsură am mai putea găsi un rol pe potriva talentului dumitale.

— Nu, nu, nu! strigă Necunoscutul. Să nu-ţi închipui că scapi de mine, amânându-mă.

— Bine, dar rolul...

— Rolul! Rolul îl am; mi l-am scris singur. Şi, ştii cum am ajuns la asta? Ştii ce m-a determinat să ajung la această nevoie? Ei bine, invidia! Da, da. Invidia!

— Dumneata? Dumneata poţi invidia?

Actorul râse cu amărăciune şi-l privi stăruitor:

— Aaa! ştiu ce te surprinde: nu faptul că invidiez, ci sinceritatea cu care ţi-am mărturisit că sunt ros de un asemenea sentiment josnic. Ei bine, am invidiat celălalt rol: pe cel al victimei. Pentru asta sunt aici. Pentru asta am venit la dumneata. Vreau să te omor. O! Ce păcat că n-ai fost de faţă când celălalt îşi juca rolul; nu de alta, dar ai fi avut un termen de comparaţie. În sfârşit, sper să te poţi convinge de polivalenţa talentului meu.

— Maestre...

— Nu fi ipocrit! Dacă mă iei aşa, înseamnă că ai de gând să mă aiureşti şi să ştii că nu sunt dispus la compromisuri. Uite! strigă el, sărind în picioare, am adus tot arsenalul mijloacelor clasice de omor: ştreangul, otrava şi pistolul. Nu-ţi rămâne decât să alegi. Ce mai aştepţi?

— Să intru în atmosferă, răspunse Alexe, sperând să priceapă ce intenţiona cu adevărat vizitatorul.

Necunoscutul începu să se învârtească în jurul lui Alexe, descriind nişte cercuri care deveneau din ce în ce mai mici. Nu spunea nimic. În încăpere era atâta linişte, încât cei doi bărbaţi îşi auzeau clar respiraţia.

Alexe îşi supraveghea vizitatorul cu coada ochiului. La un moment dat se gândi să-l plesnească şi să-l arunce în stradă, dar îşi spuse că suportându-i încă o vreme prezenţa ar avea şansa să afle unele lucruri importante.

— Am mai văzut eu regizori care toată viaţa au tânjit după un rol... Te pomeneşti că norocul meu m-a pus în faţa unui asemenea specimen. Hai, vorbeşte cu mine deschis; nu te sfii.

Vedea părea să fi ajuns la capătul răbdării. Se întoarse

brusc şi îl înşfăcă de gulerul hainei, urlând:

— Ascultă, mă nenorocitule! Ştii în casa cui te afli?

Necunoscutul îl lovi scurt cu cotul în plex, şi Alexe se ghemui de durere.

— Păi, bineee... domnule, dacă ţii neapărat să joci dumneata, şi nu eu, rolul victimei, consider că înainte de a trece la provocare, ar fi fost frumos să-mi comunici. După aia, vedeam noi care-i mai tare la... „mişcarea scenică". Pe urmă, dacă vrei cu tot dinadinsul să fii important, nu trebuie să dai dovadă de cretinism. Nu, nu vreau să te jignesc şi sper să nu interpretezi aşa mustrările mele colegiale; suntem, doar oameni de artă şi mă doare când văd cu câtă uşurinţă treci tocmai peste esenţialul dintr-un moment intens dramatic.

Alexe era năucit. Se aşeză pe un scaun şi îşi invită musafirul să facă acelaşi lucru.

— Poate că ai dreptate, spuse el, fără să-şi privească interlocutorul. Uite, aş vrea să te-ntreb: De unde ai ştiut că locuiesc aici?

Necunoscutul îşi frecă mâinile, apoi bătu din palme, chicotind:

— Bravo! Bravo! M-am convins acum că eşti cu adevărat un mare regizor, pentru că nu încalci puritatea operei dramatice. Da, da, ai înţeles foarte bine că trebuie să respecţi textul, că nu trebuie să modifici nici măcar un cuvânt, să laşi rolului principal întregul său sens. Foarte bine, foarte bine... Aşadar, e rândul meu; trebuie să-ţi dau replica.

Actorul se întoarse, depărtându-se câţiva paşi de el. Apoi îşi drese glasul şi şopti:

— Noapteş! Mihai Noapteş mi-a dat adresa dumitale.

În clipa imediat următoare Alexe fu ispitit să-l întrebe: „De ce?", dar izbuti să se stăpânească, gândind că nu trebuia să-şi trădeze nici îngrijorarea, nici interesul fată de manevra lui Noapteş.

Intuind însă ce anume voia să afle gazda din întrebarea mărturisită, Necunoscutul preciză în continuare, zâmbind:

— Să nu crezi cumva că el m-a trimis.

— Nu? se arătă surprins celălalt.

— Nu. Eu am vrut să vin la dumneata, pentru că m-ai jignit. Şi, ştii cum? Ei bine, prin neîncrederea pe care ai manifestat-o faţă de mine.

— Cum asta?

— După ce ţi-am spus cum s-a desfăşurat momentul şi te-am asigurat că mi-am îndeplinit rolul cu prisosinţă, dumneata te-ai prefăcut că pleci în altă parte, dar de fapt te-ai întors din drum, ai urcat în apartamentul celui care jucase rolul victimei şi m-ai controlat.

Alexe veni spre el şi-l întrebă indignat:

— Ai văzut dumneata asta?

— Doar e destul de limpede: pentru ce altceva te duceai, daca nu ca să mă verifici şi, implicit, să mă jigneşti?

— Aşa ţi-a spus domnul Noapteş?

— Domnul Noapteş mi-a spus doar că dumneata, după ce te-ai despărţit de mine, ai urcat la victimă. Restul l-am dedus eu, în ceea ce mă priveşte; domnul Noapteş, probabil, a dat altă interpretare faptului. Dar asta-i treaba lui! Eu m-am simţit jignit şi mi-am zis că, atât faţă de dumneata cât şi faţă de propria mea conştiinţă, trebuie să mă reconsider, pe plan actoricesc, ori asta nu-mi va fi cu putinţă decât interpretând şi rolul pe care l-a avut partenerul meu, adică pe cel al victimei.

Alexe nu-l mai asculta. Gândurile sale mergeau înapoi, derulând clipele care se scurseseră de la ultima lui convorbire telefonică cu Mihai Noapteş. Acolo, aducerile aminte se opriră asupra câtorva cuvinte rostite de complicele său: „...ce te-a făcut să revii la bolnavul nostru, după ce fusese operat?". Se întreba, cu disperare, de unde şi până unde ajunsese Noapteş să creadă că el s-ar fi putut duce în casa lui Titus, după ce actorul îl asasinase? Să-l fi informat cineva asupra acestui fapt care nu se petrecuse? Cine să fi făcut asta? Şi, mai ales, în ce scop? Evident, cineva care ar fi dorit să-l compromită în ochii lui Noapteş; dar cine era acela? Ar fi vrut să aibă o explicaţie cu complicele său şi fu tentat să-i telefoneze, dar imediat după aceea gândi că poate nu era rău ca Noapteş să se simtă câtuşi de puţin, chiar pentru scurtă vreme, ameninţat de el, astfel încât hotărî să amâne clarificarea acelei situaţii.

— Hei! strigă Necunoscutul, nu te-ai decis să începem?

Alexe tresări şi se uită la el, de parcă abia atunci i-ar fi remarcat prezenţa.

— Ba da... ba da...

— Deci, eu joc rolul victimei!

— Fie!...

— Dar pentru asta, trebuie să ştiu cum ai de gând să mă omori?

După o lungă ezitare, Alexe, vădit încurcat, îşi întrebă vizitatorul:

— Dumneata cum ai proceda?

— Oricum, numai fără otravă.

Vedea se sili să râdă.

— De ce?

Atunci Necunoscutul îi explică, arborând o mină de om stingherit:

— Dacă aş recurge la otravă, ar însemna să te chinuiesc. Ştii... eu n-am fost niciodată tare la chimie; drept să-ţi spun, singurele otrăvuri pe care le cunosc sunt: amestecul compus din capete de chibrituri cu spirt denaturat şi... soda caustică. Şi-apoi, metoda ar fi prea demodată.

O vreme Necunoscutul tăcu. În timpul acesta măsura încăperea cu paşi mari, călcând apăsat şi agitându-şi mâinile, de parcă ar fi vrut să prindă ceva care se încăpăţâna să-i scape. Când se opri din acel „du-te, vino", îşi fixă interlocutorul şi spuse pe un ton care nu ascundea ameninţarea:

— Văd eu că dumneata ţii cu tot dinadinsul să nu joc eu rolul victimei... Aşa că te rog s-alegi! porunci el, arătând recuzita pe care o expusese pe covor.

— Maestre dragă... să fim serioşi; să ne păstrăm în limitele unei repetiţii... bâigui, speriat, Alexe.

Necunoscutul râse batjocoritor.

— Citesc în ochii dumitale ipocrizia: una spui şi alta gândeşti. Nu mă aşteptam la una ca asta...

Apucă capătul funiei în formă de laţ şi făcu doi paşi spre Vedea, dar acesta se retrase până când se lipi de un perete.

Asta păru să-l scârbească dar să-l şi mire din cale afară pe vizitator, care se şi manifestă imediat:

— Ţi-e teamă?... De ce ţi-e teamă? Doar eşti cu mine!

Vedea se refugie în spatele unui dulap, vrând să apuce un baston pe care cineva, cu multă vreme în urmă, îl uitase la el, dat dintr-un salt Necunoscutul fu lângă el, împiedicându-l să-şi realizeze intenţia.

— M-ai dezamăgit! exclamă el trist. Ca regizor, trebuia să stai mai bine cu mişcarea scenică... Ar mai fi fost nevoie să te fi pus la punct cu unele probleme de plastică; te mişti foarte prost. Ei... dar în curând n-o să-ţi mai trebuie pentru că, la sfârşitul jocului nostru, ai să dobândeşti adevărata eliberare a spiritului dumitale din închisoarea în care l-a osândit trupul ăsta păcătos.

Se depărtă de el, îl privi atent şi-l întrebă în şoaptă:

— Crezi în metempsihoză? În reîncarnare?

Alexe încuviinţă printr-un gest al capului.

— Cu-atât mai bine; asta o să te ajute la replicile cerute de rolul pe care ţi l-ai ales.

— Dar eu nu mi-am ales niciun rol, strigă Alexe. Şi-apoi, a cui a fost ideea asta... idioată?

Ochii actorului scăpărară de ură.

— Mă jigneşti încă o dată... Vrei să-mi demonstrezi că eu n-am idei, că n-am personalitate... Ştii unde să loveşti! Măcar ai idee ce-i aia personalitate? Şi, fără să mai aştepte răspunsul celuilalt, continuă pe acelaşi ton: Personalitatea este atributul cel mai personal al unei persoane!

— Văd că eşti pus pe ceartă, îl dojeni blând Alexe şi, fără ca Necunoscutul să-l observe, apucă o vioară din colecţie, repezindu-se să-l lovească pe actor, în timp ce acesta se aplecase spre instrumentele aduse pentru scena pe care dorea s-o joace.

Actorul se ridica brusc şi pară lovitura, opunându-i antebraţul. Vioara scrâşni în urma izbiturii, iar gâtul, fără trup, rămase în mâna agresorului. Corzile zbârnâiau încă, umplând încăperea cu geamătul lor trist. Ecoul acelui geamăt se stinse într-un târziu şi, odată cu revenirea liniştii, actorul se

întrista. Făcu un singur pas spre Alexe şi, abia atingându-i mâna, îi luă gâtul viorii, pe care începu să-l mângâie. Puse laolaltă cele două bucăţi şi încercă să le fixeze cu ajutorul coardelor, dar fiecare atingere stârnea noi gemete... Se întoarse spre stăpânul ei şi-l privi trist.

— De ce? Cum ai putut face asta? strigă el cu glasul gâtuit de o puternică emoţie.

Alexe tăcu, evitându-i privirea. Nu avea chef să-i răspundă şi, mai ales, nu ştia ce anume i-ar fi putut pretexta unui individ pe care nu faptul că fusese atacat cu un obiect îl interesa, ci obiectul în sine. Din punctul lui de vedere, Alexe nu făcea o dramă, pentru că sacrificase vioara cu cea mai mică valoare...

— Dumneata eşti cel mai odios temnicer de pe întreg pământul. Uite, dacă un copil omoară fluturi pentru a-şi face un insectar, o face poate inconştient sau, oricum, are un pretext ştiinţific; dacă un avar adună banii, stânjenind economia unui stat, are scuza egoismului care-l îndrumă să asculte singur zornăitul acela straniu şi ispititor pentru firile hrăpăreţe, dar dumneata, dumneata... ce scuză poţi invoca, pentru că ai întemniţat atâtea glasuri, atâtea bucurii şi dezmierdări pentru sufletele oamenilor? Eşti mai ticălos decât cei care ţin păsările în colivii, deoarece păsările, chiar şi în captivitate, trăiesc cu speranţa că odată şi-odată vor putea scăpa prin uşiţa uitată, fie chiar şi pentru câteva clipe. Viorile n-au aripi, continuă Necunoscutul parcă tânguindu-se. Aripile lor sunt mâinile celor care le iubesc şi care Ie cunosc tainele graiului. Uşiţa coliviei nu se deschide cu nicio cheie din lume, ci doar cu mângâierile celor sincer îndrăgostiţi de glasurile lor. Cu ce drept ai răpit dumneata libertatea graiului lor şi bucuria sufletelor atâtor oameni. În ce beznă ţi-ai cufundat propriul dumitale suflet, ca să ajungi până la decăderea în care te afli?

Oftă adânc şi merse spre peretele pe care atârnau viorile din colecţia lui Alexe Vedea. Se opri în faţa fiecăreia şi, din când în când, mâinile sale luau câte una; degetele i se plimbau de-a lungul formelor, aşa cum fac orbii când vor să descopere

identitatea unui obiect. Într-un târziu luă şi un arcuş pe care începu să-l plimbe peste corzile uneia dintre viori. Camera fu năpădită, la început, de nişte sunete dezordonate, aproape nearmonioase, aidoma unor strigăte ce se căutau, alergând parcă unele după altele. Apoi, tumultul strigătelor deveni mai lent, mai ordonat, mai discret şi, în sfârşit sunetele se înşiruiră pe o linie melodică plină de tristeţe. Ochii actorului se închiseră, iar degetele sale alergau pe corzi, atât de grăbite, încât ameninţau să-i trădeze până şi cele mai ascunse gânduri. Apoi, brusc, biciui corzile de câteva ori cu arcuşul, după care agăţă vioara la locul ei.

— Ştii ce-ai merita fiindcă ai întemniţat viorile astea?

Dacă până atunci Alexe mai spera să poată intui unde avea să se oprească jocul celui pe care-l considera un biet refulat, acum lucrurile păreau să fi luat o întorsătură cu totul neaşteptată pentru el şi asta îl făcea incapabil să prevadă ce anume va urma. Se mulţumi să zâmbească.

— Ai merita, pur şi simplu, să te omor cu adevărat şi, mai ales, să fac din dumneata un mort urât. Da, da, continuă el precipitat; nu aşa cum am procedat cu celălalt.

Deodată îndreptă pistolul spre Alexe.

— Asta ai merita: să mori cu adevărat!

Degetele i se crispaseră pe pistol, iar Alexe, observând starea lui de surescitare, strigă:

— Nenorocitule! Ce vrei să faci?

Actorul făcu un pas spre el, silindu-se să se retragă până ce se izbi de marginea patului şi căzu. Apoi chicoti vesel:

— Vai, dar prost mai eşti! Nu vezi că e acelaşi pistol pe care l-am folosit şi în scena cu Titus Noapteş?

Faptul că actorul cunoştea numele celui pe care el şi Noapteş îi sortiseră pieirii îl impresionă atât de mult pe Vedea, încât înţelese că se afla acum în faţa unei noi primejdii. Se ridică de pe pat şi, căutând să pară cât mai indiferent în faţa acelei certe ameninţări, îl întrebă pe un ton aparent firesc:

— Ştii... de unde ştii cum se numea... fostul dumitale partener?

— După ce am tras, el şi-a jucat rolul de mort cu atâta trăire, încât eu, ca să-mi completez ingratul rol, i-am făcut o percheziţie prin buzunare şi...

— I-ai citit actele, îl completă Alexe.

Necunoscutul îl privi ţintă.

— De ce te pripeşti? Doar n-ai fost lângă mine, aşa că n-ai de unde să ştii. Ai vrut să mă faci praf cu logica? Sâc! N-ai ghicit...

— Atunci?

— I le-am furat.

— Pe domnul Noapteş l-ai informat?

— Da... însă, aşa cum mi-a convenit mie.

Fără să bănuiască măcar cele ce avea să afle, Alexe presimţi o mare încurcătură.

— Şi ce i-ai spus?

— Că dumneata ai luat actele victimei.

— Dar eu n-am fost acolo, se dezvinovăţi prosteşte Vedea, de parcă ar fi dat o explicaţie cuiva străin de situaţia aceea.

— Ştiu, confirmă Necunoscutul şi izbucni în râs. Dar, aşa cum el mi-a scris un rol pe care m-a împins să-l joc în regia dumitale, tot aşa i-am scris şi eu unul pe care trebuie să-l joace în regia mea.

— Omule! Ce naiba ai cu mine?

— Nimic. Dar ce, cu ăla pe care l-am omorât, am avut ceva? Vezi? În cazul ăla eu am lucrat, vreau să spun, am jucat orbeşte, interpretând rolul unei crime fără mobil; cel puţin, pentru mine. Pe când acum când domnul Noapteş m-a trimis să te omor, mobilul îmi apărea limpede: răzbunarea sau teama, ori chiar amândouă, iar faptul care generase acest mobil era intriga mea. Ei! Ce zici de logica acţiunii şi de complexitatea rolurilor? Aşa-i că-ţi place?

— Da, bâigui Alexe.

— Atunci, hai lasă-mă să te omor aşa cum vrei tu.

Văzând că celălalt tace, Necunoscutul îşi scoase port-vizitul şi i-l flutură pe dinaintea ochilor.

— Nu mă face să ajung târziu; am bilete la cinematograf.

Alexe făcu un gest de resemnare, sperând să poată spune

ori face ceva care să-l ajute să mai câştige timp.

— Domnule! Nu mi-ai spus... la ce crezi că ţi-ar putea folosi actele victimei?

Necunoscutul îşi vârî pistolul în buzunar şi se aşeză pe un scaun.

— Văd că ai chef de discuţii, îl ironiză el. Dacă asta e, poate, ultima dumitale dorinţă, conştiinţa mă obligă să-ţi răspund: Am furat actele victimei, gândind că mi-ar putea sluji la un şantaj. Ştii? Asta în vederea unui alt rol pe care vreau să mi-l scriu într-un viitor apropiat.

Alexe respiră uşurat la gândul că probabilele temeri ale lui Noapteş pe care — timp de câteva minute — şi le însuşise şi el, nu se adevereau. Aşadar, nu era vorba de nişte înscrisuri compromiţătoare pe care Titus le-ar fi avut în casă şi care, odată intrate pe mâna unui străin, să poată primejdui existenţa lor sau realizarea afacerii cu planurile *telepsihofonului.* Ceea ce făcuse nenorocitul ăsta era o treabă ieftină, de găinar, dar el, Alexe Vedea, îşi dăduse seama că trebuia să-i acorde importanţa dorită de făptaş.

— Interesant! exclamă Vedea. Sunt foarte curios pe cine ai putea şantaja cu actele lui Titus Noapteş?

— Pe dumneata, pe domnul Mihai şi chiar pe doamna Lia Lohan.

— Văd că şi pe asta ştii cum o cheamă.

Necunoscutul nu se grăbi să-i răspundă; ochii lui căutau ceva care să-i slujească la confirmarea celor ce avea să spună, aşa cum se obişnuieşte când vrei să exemplifici, practic, unui neiniţiat cine ştie ce teorie. În sfârşit, privirea i se opri asupra unei viori spre care întinse mâna.

— Ai cântat vreodată la vioară?

— Nu.

— M-aş fi mirat, judecându-te după „ureche".

Celălalt se arătă nedumerit, iar Necunoscutul îi făcu semn să mai aibă puţină răbdare.

— Să fii oare chiar atâta de naiv, încât, după ce ai vorbit cu mine la telefon, să mai poţi crede că eu o cunosc pe femeia aceea doar sub numele de Lia Lohan?

Vedea tresări gândindu-se că până atunci se amăgiseră, atât el cât şi Noapteş, în privinţa actorului care acum începuse să-i apară nespus de primejdios. Trebuia să se stăpânească pentru ca, fără să forţeze nota, să poată afla tot ceea ce omul din faţa lui ştia şi, astfel, să realizeze dimensiunea primejdiei pe care acesta o prezenta pentru afacerea *telepsihofonului.*

— Dar când am vorbit eu cu dumneata la telefon?

— Acum o oră.

— Nu-mi amintesc.

— Uite... o să-ţi amintesc eu; când ai căutat-o pe Zina Gogan, acasă la ea.

Alexe era pur şi simplu năucit, iar Necunoscutul continuă să-i explice pe un ton scăzut şi, vorbind rar, ca şi când ar fi căutat să-l convingă că n-a visat.

— Da, da... cu mine ai vorbit; pot chiar să-ţi repet ce ţi-am spus la telefon: „N-a venit încă de la domnul Noapteş". Vezi? Eu ţi-am recunoscut glasul... Nu te mai uita atât de aiurit la mine, că mă faci incapabil să-ţi mai spun ceva... Pur şi simplu îmi face rău văzându-te cât suferi. Şi nu te-am minţit... Zina fusese la Noapteş... dar s-a întors la câteva secunde după ce dumneata ai închis telefonul.

— Ce căutai acolo? spuse Alexe, fără să-şi dea seama de ridicolul întrebării.

Necunoscutul se încruntă în semn de nemulţumire, apoi ripostă dur:

— Vezi? Ai devenit obraznic.

Alexe păru să nu-l fi auzit. Mintea lui era preocupată doar de ciudăţenia relaţiilor dintre Mihai, Zina şi Necunoscut; iar relaţiile astea îi apăreau acuma de-a dreptul stranii.

— Cum ai ajuns în casa ei?

— Cu chei falşe; am intrat după ce am văzut-o plecând şi am aşteptat-o acolo, până s-a întors de la domnul Noapteş. A fost o chestie de efect. Închipuieşte-ţi ce mutră a făcut când a dat cu ochii de mine!

— Dar adresa... adresa, de unde o ştiai?

— Păi tot Noapteş mi-a dat-o.

— De ce?

— Ca s-o omor.

— Şi?

— Ei! Cum era să-mi tai singur craca de sub picioare?

— Nu, nu înţeleg, bâigui Alexe.

— Ţi-am spus doar că în perspectiva unui şantaj şi Zina Gogan face parte din planul meu.

Insistenţa actorului în ceea ce privea şantajul începea să-i dea lui Vedea de gândit şi, pe un ton reţinut dar tranşant, îl întrebă:

— Ascultă! Cum vrei să foloseşti actele lui Titus Noapteş pentru şantajarea noastră?

Vizitatorul îşi frecă palmele; ochii i se luminară de bucurie şi părea încântat că interlocutorul său atacase În sfârşit problema pe care el dorea atât de mult s-o discute. îşi drese glasul, îşi puse în ordine ţinuta, făcu câţiva paşi spre oglindă şi, abia după ce se încredinţă că aspectul exterior cadra cu momentul acela atât de important pentru el, răspunse:

— Să zicem... că în clipa asta eu doresc nişte bani pe care vreau să-i obţin de la unul dintre voi trei. Bineee! Apoi să presupunem că toţi trei mă refuzaţi... Bineee! Dar, mai înainte ca voi să faceţi pasul acesta necugetat, eu vă pretind că pot denunţa organelor de resort crima voastră şi, după ce indic adresa unuia dintre voi, arunc în casa aceluia actele victimei. Răăăuu!... Aşa-i? Haide! Fii sincer şi recunoaşte că oricât ai fi tu ofiţer de securitate, tot ai încurcat-o.

— Va să zică ştii în casa cui te afli?

— Ei, vezi? Dacă ţi-aş fi răspuns la replica asta chiar de la începutul dialogului nostru, stricam ambele roluri, omoram suspens-ul. Uite! Uite! se înflăcără Necunoscutul, vezi ce bine cade acum, abia acum, replica dumitale?

— Cine ţi-a spus asta? continuă Vedea.

Vizitatorul începu să se plimbe prin cameră, gesticulând agitat.

— Ce înseamnă plimbarea asta?

Celălalt se opri brusc şi, întorcându-se spre el, îşi strigă supărarea:

— La dracu! Nu vezi că mă concentrez să joc cât mai bine momentul în care trebuie să mărturisesc ceva deosebit de important? Vrei să-ţi răspund... aşaaa... fără trăire, că doamna Zina Gogan m-a prevenit şi pe mine şi pe Noapteş? Poftim! Ai aflat! Dar să ştii că nu te iert că mi-ai stricat scena da, da continuă el să se tânguiască, nu eşti un partener loial... Ce păcat! Ce păcat să strici un joc atâta de subtil şi să-l schimbi pe unul brutal, prozaic... Acum nu ne rămâne altceva de făcut decât să jucăm pe faţă.

Alexe înţelegea că pe Zina Gogan o speriase descoperirea colaborării lui cu Mihai Noapteş şi, sub imperiul fricii ce se abătuse asupra ei din două direcţii, ea căutase să se pună la adăpost măcar pe jumătate, divulgând lui Noapteş calitatea de ofiţer al securităţii pe care doar ei i-o mărturisise. Dar de ce îi spusese asta şi actorului, tot nu pricepea. Încercă să deducă ce anume ar fi putut-o determina să facă asemenea mărturisiri insului aceluia refulat şi primul lui gând se îndreptă spre aspectul unei complicităţi între ei doi. Dar, imediat îşi spuse că, mult mai posibil era faptul că Zina ar fi făcut acea confidenţă actorului, constrânsă de anumite împrejurări şi, în sfârşit, chibzui că lucrurile stăteau aşa şi nu altfel pentru că, desigur, acela o şantajase. Ori, numai faptul că Necunoscutul i-ar fi împărtăşit intenţiile lui de şantaj pe baza actelor victimei, o speriase într-atât, încât, pentru a se pune la adăpost, fie chiar şi pentru o vreme cât de scurtă, ea căută să-l sperie pe netrebnic, uzând de calitatea pe care el i-o mărturisise. Apoi convingerea îi fu întărită şi de faptul că, iniţial, Zina nu ştia la ce anume urma să fie folosit actorul (cel puţin, aşa îl asigurase Noapteş), iar când văzuse că apărea şi ea drept complice la omor, se speriase foarte tare. Dar ce nevoie avusese Noapteş să o amestece pe Zina în toată afacerea asta? Doar ca să lovească în orgoliul lui? Asta putea s-o facă şi într-o discuţie directă, fără să complice lucrurile atât de tare. Sau Noapteş a urmărit complicarea lucrurilor, tocmai prin amestecul cât mai direct şi pe cât mai multe planuri a Necunoscutului, pentru ca prin teama celorlalţi faţă de acel straniu personaj să declanşeze un şir de lichidări la

care, el personal, n-ar fi avut curajul să recurgă direct? Evident, asta urmărea Noapteş, fiindcă pentru ce altceva îl trimisese pe Necunoscut la Zina, dacă nu ca s-o omoare? Dar la el? Nu, tot pentru acelaşi lucru? În ciuda tulburării pe care i-o dădeau revelaţiile acelea sumbre privind maşinaţiile complicelui său, în mintea lui se înfiripă gândul că, dacă Zina scăpase cu viaţă, asta se datorase desigur unei atitudini de supunere faţă de omul trimis de Noapteş, aşa că nu-i rămânea decât să se prefacă şi el dispus la un aranjament. Dar, îşi mai spuse Vedea, pentru un aranjament trebuie să ai ce oferi în schimbul a ceea ce vrei să dobândeşti; şi el miza pe ceea ce aflase actorul, despre el, din indiscreţia Zinei Gogan.

— Va să zică, deşi ştii în casa cui te afli, îţi permiţi să mă ameninţi cu şantajul pe care ai de gând să-l faci?

Oaspetele se holbă la el şi, după câteva clipe, izbucni în râs:

— Cu atât mai bine; de la dumneata sper să obţin şi cel mai mare profit.

— Nu ţi-a trecut prin minte că un singur telefon din partea mea este suficient ca să te nenorocesc?

— Te rog! Te implor! striga actorul, hai, nenoroceşte-mă!

Apoi, văzând că celălalt tace, Necunoscutul continuă:

— De! Eu ţi-am făgăduit să jucăm pe faţă dar, după cum văd, dumneata ţi-ai luat rolul în serios şi mi se pare că nu mai poţi ieşi din pielea personajului...

— Fie cum vrei, dar să nu regreţi.

— Lasă dumneata asta şi spune-mi: chiar nu te simţi deloc compromis pentru faptul că ai fost complicele meu la asasinarea lui Titus Noapteş?

Alexe izbi cu pumnul în uşa dulapului, strigând:

— N-am să-ţi dau dumitale socoteală de faptele mele!

— Dar nici nu-ţi cer asta, căută vizitatorul să-l liniştească. Ce ai făcut, te priveşte, numai că... de acum încolo, lucrurile trebuie să se schimbe.

— Precizează! porunci gazda.

— Nu fi ipocrit! Sunt sigur că ai luat şi ceva bani pentru lichidarea lui Titus, dat asta nu-i treaba mea; poate... a

superiorilor dumitale...

Alexe îl asculta, observându-l atent şi, pe măsură ce discuţia înainta, el îşi dădea seama că refulatul actor dispăruse de mult şi că în faţa lui se afla un personaj lucid, dârz, abil şi fin psiholog. Tipul se pricepuse de minune să-l dezechilibreze, să-i tulbure raţiunea, să-l aducă acolo unde dorea şi, mai ales, să-i slăbească voinţa. Acum, toată acea recuzită de omor, adusă de musafirul său, îi părea tot atâta de ridicolă, pe cât de ridicol se socotea el însuşi în ochii celuilalt. Tot jocul de mai înainte n-avusese alt scop decât acela de a-l depersonaliza în proprii săi ochi şi, spre regretul său, Alexe înţelegea că Necunoscutul izbutise. De asemenea, îşi dădea seama că orice împotrivire sau măcar încercare de împotrivire devenise inutilă; şi, mai mult decât de orice altceva, se temea de ridicol. În primul rând însă dorea să afle pentru cine lucra Necunoscutul? Se concentră asupra acestui aspect, străduindu-se să găsească cea mai potrivită modalitate de a-şi satisface curiozitatea, fără a trezi bineînţeles, în mintea interlocutorului său, nici cea mai mică suspiciune, ceea ce l-ar fi frânat să-i spună adevărul; al cui complice era? Al lui Noapteş? Al Zinei Gogan? Sau, pur şi simplu, sub masca aceea, de până mai acum o jumătate de oră, se infiltrase în afacerea *telepsihofonului* de care aflase cu totul accidental şi acum voia să-i înlăture pe toţi şi să rămână singur?

— Ascultă, începu Necunoscutul, nu ştiu exact ce urmăreşti dumneata. Pe de o parte mă gândesc că te interesează activitatea lor, ca spioni dar, pe de altă parte, interesul pentru planurile *telepsihofonului* te-a târât la o complicitate într-o crimă. Planurile... înseamnă valută, şi mie îmi trebuie.. Auzi? Probabil că te-ai lăcomit la banii sau la promisiunile lui Noapteş şi ai mai fi făcut şi altele pentru el... şi-acum, de! te are la mână... Dar vezi că şi eu te am...

— Şantaj?

— Ce mai contează unul în plus, pentru un om obişnuit cu asemenea treburi?

— Preţul?

— Să fii alături de mine.

— Până unde?

— Până pun mâna pe toate planurile *telepsihofonului.*

— Eşti nebun!

— Şi dumneata, idiot. Şi-acum ascultă: felul în care ai lucrat până acum dovedeşte asta. Ţi-ai închipuit că astfel de planuri nu sunt păzite?

— De oamenii securităţii?

— Şi de toţi salariaţii institutului. Pricepi? De toţi!

— Din însărcinarea lui Noapteş, Zina a dus tratative cu Bora şi se pare că a ajuns la oarecare înţelegere. Bora deţine singurele planuri care-i mai lipsesc lui Noapteş, iar mâine după-amiază, complicele dumitale îl aşteaptă, la el, pe inginerul clujean. Pe urmă, cred eu, Noapteş o să se facă nevăzut şi noi rămânem...

— Nu! nu-l vom lăsa; planurile reprezintă valută, suficientă valută pentru fuga noastră... Spune-mi, la ce oră se vot întâlni?

— La ora şase.

— Perfect! Mâine după-amiază, la ora şase, ne întâlnim acolo.

— Nu! La şase şi cincisprezece minute.

— De ce?

— Pentru că... până la ora şase, Noapteş şi tot restul lumii trebuie să te considere mort.

CAPITOLUL X

Bumerangul

Abia se întunecase. Se simţea trist. Opri un taximetru şi-l ruga pe şofer să-l ducă la marginea oraşului, acolo unde văzuse el că oamenii nu goniseră zăpada... Şi chiar ceru taximetristului să-l întovărăşească în plimbarea sa.

Omul coborî de la volan şi-l însoţi tăcut.

— Ştii pentru ce-am venit aici?

Şoferul ridică din umeri.

— Pentru că anul trecut, oamenii din cartierul ăsta n-au gonit zăpada şi mi-am zis că nici anul ăsta n-or fi făcut altfel.

Îşi scoase mănuşile şi, aplecându-se, luă cu amândouă mâinile zăpadă, apoi îşi cufundă faţa în palme şi rămase aşa până când, îngrijorat, însoţitorul său îi strigă:

— O să-ţi îngheţe şi creierii şi ochii! Dacă te-a încins dragostea, mai bine bea, că aşa o să te nenoroceşti.

Clientul îşi descoperi faţa, iar taximetristul îl văzu zâmbind.

— Acum e altceva, îmi ard creierii şi tare aş vrea să mi-i răcoresc.

Vorbise fără să-şi privească interlocutorul, dar când privirile lui descoperiră nedumerirea din ochii celuilalt, izbucni în râs.

— Fireşte... n-ai de unde şti, dar, uite, îţi spun eu: la ora şase dau o lovitură.

Şoferul făcu un pas înapoi şi-l privi speriat.

— Nu, nu te teme, îl asigura clientul şi râse din toată inima. E vorba de un examen.

— Atunci sa fie cu noroc! se învoi taximetristul să-i arate că-l crede.

Clientul mai făcu câţiva paşi, mângâie un câine printre zăbrelele gardului dincolo de care „credinciosul" îşi făcea

datoria, apoi îşi privi ceasul.

— Mergem?

— Mergem, răspunse şoferul şi-i ceru să-i spună unde anume.

— La Universitate; dar te rog să nu te grăbeşti.

Drumul era înţesat de vehicule şi, până la şoseaua principală, clientul se bucură pe îndelete de priveliştea pe care i-o ofereau casele mici cu acoperişuri încărcate de zăpadă, cu curţi mari, toate ninse şi albe. cu copaci cu crengile geruite, printre care ochii lui verzi şi mari scrutau încăpăţânaţi să descopere fagul acela bătrân, căruia avea atâtea să-i spună.

— Am ajuns! îi răsună în urechi glasul şoferului.

Clientul tresări, şi omul de la volan, observându-l prin oglinda retrovizoare, avu impresia că cel de pe bancheta din spate dormise cu ochii deschişi.

Plăti şi coborî grăbit, mergând până ce se asigură că ieşise din raza vizuală a şoferului care-l adusese până acolo. Apoi luă un alt taximetru. Tăcu până ajunse în apropiere de casa profesoarei Tripşa, când ceru şoferului să oprească la colţul străzii. Intră într-un debit de tutun, unde se afla un telefon public şi formă numărul Zinei.

Laboranta îl asigură că izbutise s-o scoată pe Ela din casa.

Noapteş, odată scăpat de prezenţa Elei, o instrui minuţios pe Aniţa cu privire la modul discret în care trebuia să se poarte, explicându-i că era neapărat necesar să nu dea buzna când nu era chemată. Motivă acea stare de excepţie de la modul în care menajera se purta când era Ela acasă, prin faptul că, pe lângă obişnuiţii casei, el aştepta în acea după-amiază o vizită mai deosebită, iar fata îl asigură că va fi foarte mulţumit.

Dar abia terminase menajera ce avea de spus, că soneria de Ia intrare se şi făcu auzită.

Mihai îşi privi ceasul; era ora şase fără cincisprezece minute. Observă că menajera îl privea întrebător, neştiind dacă trebuia ori nu să deschidă, deoarece conform spuselor lui de mai înainte el urma să facă asta.

— Deschide, deschide, O îndemnă Mihai şi se îndreptă

spre odaia lui; pe mine să mă scuzi pentru câteva clipe.

Aniţa se grăbi să deschidă. În prag, Necunoscutul.

— Aţi nimerit foarte prost, glumi femeia. Aşteaptă o vizită simandicoasă, adăugă ea, aşteptând să-şi scoată paltonul de o croială ultramodernă. Costumul era dintr-un tweed de culoarea fierului, croit sport, iar cămaşa de un albastru deschis.

Noapteş deschise brusc uşa care despărţea sufrageria de vestibul, vrând parcă să surprindă ceva deosebit, dar spre uimirea lui, Necunoscutul îl întâmpină ca între cheflii, bătându-l prieteneşte pe umăr.

— Salve, Miky!

Apoi intră în sufragerie; păşea clătinat. Privi mobilele şi tablourile de pe pereţi, de parcă atunci ar fi văzut pentru prima dată încăperea aceea şi exclama pe un ton indiferent, continuându-şi inspecţia:

— Drăguţ! Da, da... e destul de drăguţ la tine.

Văzând mutra pe care o făcea Noapteş, în timp ce-şi urmărea vizitatorul şi, minunându-se de ceea ce auzea, Aniţa izbucni în râs şi plecă spre bucătărie.

— Hei! strigă după ea musafirul, dacă ai de gând s-o ştergi, să nu faci asta înainte de a-mi aduce o cafea. Auzi?

— Da, domnule.

— Eu, interveni Noapteş, aştept pe cineva...

Necunoscutul se întoarse brusc spre el.

— Miky! Sper că n-ai de gând să mă trimiţi la bucătărie... E-adevărat, am cam băut, dar... într-o societate onorabilă.

Noapteş turba de mânie.

— Nu, bineînţeles... Nu la bucătărie, ci la cafenea.

— Miky? şopti ameninţător vizitatorul, dacă nu isprăveşti cu mitocăniile, te dau afară din casa asta în care, de fapt, eşti doar un biet tolerat.

Apoi se îndreptă spre Aniţa.

— Fată dragă, ai grijă să nu pui prea mult zahăr... Poate mă trezesc din mahmureala asta...

Aniţa îl privi pe Mihai care se silea să zâmbească, apoi făcu un semn că încuviinţează prepararea cafelei cerută de

musafir.

Rămaşi singuri, Noapteş îşi întrebă oaspetele:

— De când am devenit Miky pentru dumneata?

Celălalt îl privi cu un aer impertinent şi-i răspunse:

— De când suntem asociaţi.

— Gândul ăsta ţi s-a năzărit odată cu îmbrăcarea unor haine ca lumea, cumpărate cu banii căpătaţi de la mine.

— Miky! Tu vrei să mă jigneşti, dar nu mă supăr. Ştii!? Eu am o beţie veselă, nu ca alţii, care ori plâng, ori se bat ca chiorii. Uite! Eu, când beau, nu pot să mă supăr pe nimeni şi pentru nimic în lume. Apoi, pe un ton trist, continuă: Eşti ordinar! Să ştii că eu ţi-am depus banii ăia pe numele tău. Şi ştii de ce? Mi-era teamă că-mi poartă ghinion, fiindcă tu mi-i dăduseşi ca să omor pe cineva.

— Aştept un prieten, iar prezenţa ta mă stinghereşte. De ce nu vrei să înţelegi?

— Dar am venit cu cele mai bune gânduri...

— Te cred...

— Am venit să repet, chiar cu tine, un nou rol de asasin.

— Te asigur... nu mai e nevoie...

— Ba da, ba da, strigă Necunoscutul cu disperare. Trebuie să mai lichidăm pe cineva.

Noapteş îl privi atent şi abia putu să-şi rostească întrebarea:

— Pe cine?

Necunoscutul scoase un revolver şi chicoti vesel:

— Pe tine!

Celălalt se retrase speriat.

— E încărcat, preciză Necunoscutul. Îl cunoşti, Mihai?

— Ai înnebunit! tună Noapteş. Ai înnebunit de-a binelea?

— Sunt un personaj creat de tine, nu mă recunoşti?

Noapteş îşi dădea seama că în faţa lui nu se mai afla cel pe care îl socotise o simplă unealtă, gata să execute orbeşte orice, cu condiţia să reprezinte un rol. Apoi se gândi că povestea omului aceluia ciudat, povestea cu cariera de actor ratat, poate că nici nu era adevărată. Îi era chiar ciudă pentru uşurinţa cu care îl crezuse şi nu-şi putea ierta că ajunsese până

la a-l face complicele său. Ar fi trebuit să fie mult mai sceptic în privinţa Necunoscutului, chiar de la bun început, chiar de când se cunoscuseră... Da, da, îşi amintea întâmplarea aceea atât de ciudată, şantajul exercitat asupra lui pe baza filmului din aparatul de fotografiat, pe care pretinsul actor mai întâi i-l furase şi apoi i-l restituise. Acum, lucrurile ajunseseră atât de departe, încât tipul îi putea cere orice. Dar ce anume dorea Necunoscutul de la el, în clipa aceea, nu-şi putea da bine seama. Mintea îi lucra febril. Deodată i se păru că ceaţa tulburării care-l cuprinsese începea să se destrame, iar motivul vizitei străinului personaj îi apărea din ce în ce mai clar; tipul venise cu puţin mai devreme decât Bora, şi asta însemna că el cunoştea ora sosirii inginerului clujean.

— Trebuia să-mi comunici, încă de dimineaţă, cum a decurs scena cu regizorul.

— De ce? se arătă, revoltat Necunoscutul. Pentru ca tu să poţi discuta şi mai liniştit ai Silviu Bora?

Noapteş era acum pe deplin încredinţat că Necunoscutul venise tocmai pentru că ştia ora întâlnirii cu Silviu. Dar nu-şi explica cine anume îl informase.

— De unde ştii? izbucni el, necontrolat.

— Zina mi-a spus că astăzi, la ora şase, o să vină aici.

„Zina!" Numele răsună de câteva ori în urechile lui Noapteş, ca un semnal de alarmă. Cum, în ce împrejurări aflase tipul adevăratul nume al laborantei pe care el avusese grijă s-o cunoască drept „doamna Lia Lohan"? Poate că Alexe, sub imperiul fricii — când s-a văzut ameninţat de actor — o demascase, trădându-i adevăratul nume. Da, da; altminteri, n-avea cum să afle, îşi spuse Noapteş şi căută, cu febrilitate, o soluţie ca să-l scape de musafirul inoportun. Dar, după câteva secunde, îşi aminti că Necunoscutul precizase că Zina l-a informat asupra orei la care Bora avea să-l viziteze. Atunci, tulburarea de mai înainte se transformă în teamă, pentru că nu-şi dădea seama de unde şi până unde apăruseră asemenea comunicări şi relaţii între Zina şi actor.

Aniţa bătu la uşă, iar Necunoscutul apucă strâns pistolul, îndreptându-l în direcţia din care se auzeau ciocăniturile şi

strigă:

— Cine e?

Glasul menajerei fu acoperit de râsul lui Noapteş care se duse să deschidă uşa:

Fata intră şi puse cafelele pe masă. Apoi, privindu-l pe musafir, îi spuse:

— Lăsaţi drăcia aia, că mă sperie.

Noapteş observă că oaspetele tresărise, ascunzându-şi repede pistolul în buzunar.

Fata se retrase.

— Eşti foarte nechibzuit, îl mustră Mihai.

Necunoscutul îl privi nestingherit.

— Cu ce ocazie ţi-a spus Zina ora la care inginerul Bora va fi aici?

— Am şantajat-o.

— Pe Zina?

— Şi pe Zina, insinua musafirul.

Pentru Mihai devenise evidentă intenţia Necunoscutului de a-l intimida şi îşi dădea seama că orice încercare de ripostă era inutilă, dacă nu chiar periculoasă.

— Începi să devii interesant...

Celălalt râse înainte de a-i răspunde.

— Să-ţi controlezi colesterolul; judeci cu întârziere şi pricepi foarte greu... Suntem asociaţi şi... starea sănătăţii tale mă îngrijorează...

— Poate... poate că aşa e, dar deocamdată lămureşte-mă cu ce ai silit-o să-ţi spună ora la care Bora va veni la mine?

Musafirul se apropie de el şi-i vorbi în şoaptă:

— Când am ajuns la Alexe acasă, Zina era acolo.

— Si?

— Alexe era mort.

Noapteş îl privi uluit. Asta însemna că Zina îl ucisese de teamă; ea îi crezuse cu adevărat ofiţer de securitate.

— Asta-i tot, mai spuse Necunoscutul şi începu să-şi soarbă cafeaua. După o vreme, adăugă: Ştii, Alexe era ofiţer de securitate.

— Tot Zina ţi a spus?

Oaspetele puse ceaşca pe masă şi făcu o mutră prin care îşi manifestă totala nedumerire în legătură cu ceea ce fusese întrebat.

— Da de unde? Avea haine şi acte de ofiţer. Nu te mai preface! Tu ştiai asta şi te foloseai de el, pentru că era un om slab.

Noapteş îşi acoperi faţa cu palmele şi gemu; părea incapabil să mai articuleze vreun cuvânt, dar încercă să se dezvinovăţească printr-o clătinare repetată a capului.

— Bine, bine, se arătă musafirul dispus să-l creadă. Acum, ce te mai frământi, că doar tot ai vrut să-l ştii mort!?

— Dar Zina... Zina unde este?

— După ce l-a lichidat, a vrut să se predea procuraturii, dar imediat ce mi-am dat seama că nu era prea convinsă la actul ăsta de eroism, am convins-o ca partida nu-i pierdută şi, după ce s-a mai liniştit, i-am „explicat" că şi în privinţa mea ar putea fi liniştită... dacă mă pune la curent cu ceea ce nu ştiam, din afacerea *telepsihofonului.* A acceptat cu atâta bucurie, încât m-am gândit că intenţiona să mă amăgească ori, şi mai rău, să mă atragă într-o cursă, Apoi, când mi-a spus unele lucruri deja ştiute de mine şi deci puteam verifica buna ei credinţă, m-am liniştit. Acum, lucrăm împreună, dacă...

— Dacă? se precipită Mihai.

— Dacă n-o fi arestat-o până la ora asta.

— Când ai vorbit ultima oară cu ea?

— La amiază; cred că nu trecuse de două.

În mintea lui Noapteş, gândurile se succedau de-a-valma, într-o viteză ameţitoare. Dacă tot ceea ce aflase de la omul care se pretindea acum asociatul lui era adevărat, atunci situaţia în care se afla el, după cum şi întreaga afacere, ajunsese într-un moment de grea cumpănă. Se temea chiar de faptul că Zina, în disperarea ei, vrând să pună capăt spaimei prin care continua să treacă, l-ar fi prevenit pe Bora şi atunci totul era terminat. La ora şase şi jumătate urma să sosească Baldovin şi, împreună cu el, să pună la adăpost planurile *telepsihofonului.* Baldovin era încredinţat că discuţia cu Bora va izbuti şi, chiar în dimineaţa aceea, îi împărtăşise părerea

aceasta lui Mihai. Mai erau câteva minute până la ora şase. Noapteş îşi privi ceasul, apoi se uită insinuant în ochii musafirului său.

— Poţi reveni pe la opt.

Musafirul se încruntă şi, ridicându-se de pe scaun, veni spre el, amenințător.

— Îţi imaginezi că, după ce am scăpat de la o moarte sigură pe care mi-o sortiseşi prin Alexe Vedea, acum, mă poţi goni?

— Nu este adevărat?

— Ai crezut că poţi juca mai tare decât mine?

— Eu nu joc.

Necunoscutul îl privi dispreţuitor.

— Ba joci, dar... prost.

Mihai, disperat, se hotărî pentru o ultimă încercare.

— Ai spus că te consideri asociatul meu.

— Da, încuviinţă vesel musafirul.

— Ei bine, eu vreau să mă despart de dumneata, aşa că este firesc să-ţi restitui partea care ţi se cuvine.

Necunoscutul veni spre el şi-i apucă mâinile într-ale sale.

— Ascultă! Ca să poţi chibzui dacă e bine sau nu, ca să te desparţi de mine, trebuie să ştii că toată povestea de adineauri, în legătură cu asasinarea lui Vedea de către Zina, a fost o născocire de a mea. Şi, ştii de ce am făcut asta?

— Nu, murmură Mihai, năucit.

— M-am temut că o să mă ai la mână cu două crime; una mai merge, dar două încep să dea de bănuit...

Noapteş îl privea atent străduindu-se să înţeleagă unde începea minciuna şi unde se termina adevărul în cele spuse de interlocutorul său.

— Acum, pentru că eu ţi-am mărturisit totul, cred că este de datoria ta să-ţi mărturiseşti măcar ţie câtă nevoie ai de mine... de serviciile mele.

Mihai ştia să rişte totul pe o singură carte, atunci când intuia, fie şi cea mai ieftină posibilitate de a câştiga o partidă. Apucă receptorul, formă numărul de telefon al Zinei şi, când fata îi răspunse, el închise imediat. Aşadar, laboranta era

acasă şi, oricare ar fi fost adevărul, din cele două versiuni ale Necunoscutului în legătură cu moartea lui Vedea, în clipa aceea, el, Mihai Noapteş, mai putea încerca să se debaraseze de acel inoportun. Îl privi cu un aer de superioritate şi-i spuse dur:

— Te rog să pleci.

Musafirul nu-l luă în seamă, nici nu se clinti de pe scaun şi nici măcar nu-l învrednici cu o privire, dar când gazda repetă, pe un ton şi mai aspru, acel ,,te rog să pleci", el se ridică cu scaunul în mână:

— Ce vorbeşti? Păi, tu crezi că tot ce-am făcut eu până acum a fost plătit cu câteva bancnote? Mă şi revolt la gândul că-ţi poate trece prin minte să mă acuzi de laşitate. Vai de mine! Crezi, oare, că te-aş putea părăsi... că te-aş putea lăsa singur, tocmai într-un moment atât de greu? Dacă totuşi ajungi la o înţelegere cu Bora şi obţii planurile care-ţi mai lipsesc, ar putea să te bată gândul sa faci vreo nechibzuinţă... Mai ştii? Să fugi cu planurile!... Să transporţi singur o asemenea povară! Dar cum aş suporta eu asta nu te gândeşti? Eu am omorât pentru dumneata... mi-am trădat prietenii, aducându-ţi jumătatea de film din aparatul fotografic pe care ţi-l furasem pentru ei... Într-un cuvânt, am riscat şi pentru asta vreau ceea ce mi se cuvine.

— Cât?

— Miky! strigă Necunoscutul, supărat. Eu nu sunt angajatul tău; sunt asociatul tău.

— Asta-i părerea ta. Cât vrei?

— Nu, Miky; nu-mi place cum sună întrebarea...

Noapteş turba de mânie, dar se strădui să se stăpânească, dând glasului său un ton firesc:

— Atunci ce vrei?

Celălalt îşi frecă mâinile şi zâmbi satisfăcut.

— Uite, ca să vezi cât sunt de modest; vreau o copie, precizez, o copie — nu originalul — a planurilor *telepsihofonului.*

Mâinile lui Mihai se prinseră de tăblia mesei, iar degetele i se crispară cu disperare pe lemnul lustruit.

Musafirul observa că gazda lui abia îşi mai putea stăpâni furia dar, departe de a se lăsa impresionat de starea aceluia, chicoti vesel, părând că imaginea disperării pe care i-o oferea cel din faţa lui îi făcea chiar plăcere.

— O copie, am spus; nu originalul.

— Bine! se învoi Noapteş. O vei avea.

— Ce garanţii îmi oferi?

Noapteş păru descumpănit de întrebarea la care, desigur, nu se aştepta.

— Cuvântul meu de onoare!

Celălalt izbucni într-un hohot de râs care nu se termină decât în clipa în care Aniţa năvăli în sufragerie.

— Domnule! se adresă ea lui Mihai, sună cineva.

Cei doi bărbaţi se priviră încordaţi.

— Deschid eu sau deschideţi dumneavoastră? întrebă menajera.

— Deschide tu, hotărî Mihai.

Aniţa trecu în vestibul.

— Ce garanţie vrei? întrebă şoptit Noapteş.

— Să asist la rezultatul final.

O clipă de ezitare, urmată de gândul că sosirea lui Baldovin va contribui în mod sigur la înlăturarea asociatului inoportun şi, în sfârşit, un răspuns sec:

— Bine, rămâi!

Silviu Bora intră urmat de menajeră. Ţinea, cu stângăcie, o sticla frumos ambalată şi, cu mai multă stângăcie încă, i-o oferi lui Mihai.

— Pentru dumneavoastră.

Noapteş se grăbi să despacheteze sticla şi să-şi mărturisească surpriza şi bucuria pentru darul primit.

Necunoscutul se retrăsese lângă fereastră, pe jumătate cu spatele la ei, iar Bora, datorită miopiei lui accentuate, îl descoperi abia după o vreme.

— Oo! Dar văd că mai aveţi oaspeţi! spuse clujeanul şi porni, cu mâna întinsă, spre bărbatul îmbrăcat sport.

Dar în clipa în care ochii săi slabi îi întâlniră pe cei verzi şi neastâmpăraţi ai Necunoscutului, Bora îşi dădu seama pe

cine avea în faţă. Era atât de uluit de felul cu totul schimbat în care i se înfăţişa cel pe care de atâtea ori îl ajutase, cerându-i servicii de care n-avea nevoie — numai din dorinţa de a nu-l umili prin vreo pomană — încât cu greu putu să exclame:

— Nici nu vă închipuiţi ce bine îmi pare că vă văd... aşa cum arătaţi. Da, da, credeţi-mă, pur şi simplu mă bucur pentru dumneavoastră. Şi-apoi, adăugă el precipitat: Probabil că vi s-a rezolvat situaţia la teatru.

Necunoscutul părea că nu ştie ce să-i răspundă. Tot ceea ce izbuti să facă fu să se încline şi să-şi muşte buza inferioară, pentru ca să nu-şi înfrângă starea ce-l cuprinsese. După câteva zeci de secunde, timp în care Bora nu încetase să-i strângă mâna, bărbatul cu ochii verzi îngăimă abia perceptibil:

— Mi s-a încredinţat un rol... un rol mare... poate prea mare...

— Sper să-l faceţi minunat; vă doresc asta din tot sufletul!

— Şi eu sper...

— Vreau să fiu de faţă când o sa jucaţi.

— O să fiţi...

— Şi am pretenţia să stau în primul rând, strigă Bora vesel, ca să vă privesc de aproape şi să-mi mărturisesc toată viaţa că am cunoscut un actor celebru!

— Celebru... nu ştiu; dar sârguincios, da.

— Celebru! Celebru! tună Bora, prefăcându-se mânios pentru faptul că fusese contrazis.

În clipa următoare, îşi scoase ochelarii; plângea.

— Să nu râdeţi de mine, dar vă simpatizez foarte mult. Ştii, în general, ori de câte ori aflu că un om şi-a realizat o dorinţă, şi-a împlinit un vis... plâng. Adică... nu plâng, propriu-zis, dar... îmi dau lacrimile.

Necunoscutul făcea eforturi disperate să rostească măcar o mulţumire formală pentru felicitările şi urările Iui Bora, dar bunătatea şi emoţia sinceră a clujeanului îl paralizase. Lacrimile izvorâte din puritatea acelui suflet generos se scurgeau ca un şuvoi de flăcări în conştiinţa lui, vinovată de minciuna în care trebuia să mai persiste o vreme. Singurul lucru care-l împiedica să-şi tragă palme era scopul final al

acelui joc, în care prezenţa omului, capabil să plângă pentru fericirea semenilor săi, era absolut necesară.

Noapteş aşezase trei pahare pe masă şi, pe un ton ce se voia gâtuit de emoţie, spuse:

— Să nu credeţi, domnule inginer, că n-am avut şi eu o mică contribuţie.

Bora se întoarse spre el, fericit că se putea desprinde din starea pe care i-o crease întâlnirea cu Necunoscutul sub noua lui înfăţişare.

— Da? Într-adevăr?

— Într-adevăr, confirmă Necunoscutul. Domnul Noapteş a avut cea mai mare contribuţie la acest mare rol al meu.

Clujeanul îi întinse lui Noapteş amândouă mâinile şi, după acel moment de efuziune, gazda îi invită să bea.

— Nici nu ştiţi, reluă Mihai conversaţia, că domnul acesta n-ar fi rămas să-mi ţină de urât, dacă nu i-aş fi spus că veniţi dumneavoastră.

— Dar, ripostă Bora, domnul acesta nici nu-şi închipuie ce fericit m-a făcut, rămânând.

— I-am spus că veniţi să jucăm o partidă de şah; cred că pentru asta a rămas.

Toţi trei izbucniră în râs.

— Da, da, continuă gazda, arătându-l pe Necunoscut; este un jucător pasionat.

— N-am ştiut, se scuză Bora. Trebuia să-mi fi spus.

— Se temea.

— De ce?

Atunci, Necunoscutul interveni.

— Acum câteva zile, când m-aţi adus cu maşina aici, i-aţi spus domnului Noapteş că dumneavoastră calculaţi totul; absolut totul. Eu, în ceea ce mă priveşte, evit partenerii din cale-afară de prudenţi.

Noapteş râse Şi, pe un ton zeflemitor, îl apostrofă pe Necunoscut:

— Dar asta ar însemna să nu mai avem curajul adevăratului jucător. Şi-apoi, ce altceva este mai frumos, mai pasionat, decât riscul?

Bora se ridică de pe scaun, entuziasmat.

— Aveţi dreptate! Perfectă dreptate, mai ales că cel ce crede că a calculat totul nu se poate să nu greşească. Da, da, îi asigură el. V-o spun din proprie experienţă.

Noapteş aruncă o privire complice partenerului său. El considera spusele lui Bora drept un îndemn direct la tratarea afacerii, fără niciun fel de ocolişuri. Continua să-l întrebe pe Necunoscut dacă şi el împărtăşea aceeaşi părere, dar acela clătină uşor din cap, a nedumerire.

Tăcerea care se aşternuse devenise apăsătoare, iar Bora căută să depăşească acel moment delicat, fără să se gândească măcar la motivele care-l creaseră.

— Nu văd masa de şah... piesele...

Mihai îl privi insinuant.

— Uneori, răspunse el, chiar când totul e pregătit, se întâmplă fie să nu vedem, fie să ne facem că nu vedem.

Bora se sili să zâmbească, stingherit de faptul că nu izbutise să priceapă tâlcul spuselor lui Noapteş şi, ca să iasă din încurcătură, răspunse într-o doară:

— Ei, asta... aşaaa... când vrei să pierzi, ca să faci plăcere unui copil...

— Nu, nu! interveni Necunoscutul. Asemenea procedeu se foloseşte când vrei să-ţi asiguri victoria, prin derutarea adversarului căruia îi laşi impresia că eşti nepriceput sau... chiar naiv.

Clujeanul îl privi nedumerit.

— Se poate... se poate să fie o tactică, dar eu prefer atacul direct. Oftă!

— Gata! Din clipa asta mă puteţi considera învins. Desigur, se prefăcu el, deprimat, asta aţi şi urmărit: să mă faceţi să mărturisesc tactica mea de joc.

Ceilalţi doi bătură din palme, iar Bora, ca un copil căruia i-a izbutit o şotie, se ridică în picioare şi făcu o reverenţă. Pe urmă, toţi trei izbucniră în râs.

Noapteş umplu paharele şi toasta:

— Pentru tactica inginerului Silviu Bora!

După aceea, tot Noapteş fu cel care relua discuţia:

— Am uitat să bem, tocmai pentru aceea care are marele merit să ne fi apropiat... interesele.

Bora se uită la el, mirat. Apoi, privirile căutară pe cele ale Necunoscutului, dar bărbatul cu ochii verzi îşi plecă stingherit capul şi bâigui:

— Domnul Noapteş se referă la Zina Gogan, laboranta...

— Aa! da, da, desigur; o fată tare isteaţă.

— Vă preţuieşte mult, spuse Mihai.

— Mă bucur...

— Chiar vă iubeşte. O! Dacă aţi şti cât a suferit, când i-aţi mărturisit regretul că doamna Tripşa, plecând din ţară, nu v-a lăsat planul de ansamblu al *telepsihofonului,* ci... doar planurile secţiunilor la care dumneavoastră trebuia să vă aduceţi contribuţie.

— Mda... adevărat... Povestea asta mi-a îngreunat foarte mult treburile... Şi încă îmi mai dă bătaie de cap.

— Vedeţi, ea n-a îndrăznit chiar de la început să vă ofere ceea ce dumneavoastră vă lipsea... pentru că nu era convinsă dacă aţi fi fost dispus la un schimb...

— Schimb? Ce fel de schimb?

Obrajii clujeanului se îmbujorară.

— Nimic neobişnuit, explică Noapteş; ea avea tot ceea ce vă lipsea dumneavoastră şi îi lipsea doar ceea ce dumneavoastră urma să faceţi.

Bora se ridică de pe scaun. Mâinile lui delicate, cu degete lungi şi subţiri, tremurau. Cu un glas care trăda indignarea, spuse aproape strigând:

— Discuţia asta, pentru mine, a devenit ciudată şi... şi chiar jignitoare.

Noapteş sări de pe scaun, vrând să-l înfrunte, dar nu mai putu face asta, pentru că uşa care despărţea sufrageria de vestibul se deschise brusc şi în prag apăru Titus.

Mihai îl privi aiurit şi exclamă prosteşte:

— Tu!?

— Ce faci mutra asta? urlă pretinsul fiu al lui Noapteş. Mai bine spune-mi dacă am venit prea devreme ori... prea târziu. Apoi, arătându-l pe Bora, întrebă: Dar stârpitura asta

cine mai e?

— Domnul Bora... inginerul... colaboratorul doamnei Tripşa, bâigui Mihai.

Titus intră în încăpere şi închise uşa cu zgomot.

— Bravooo! Va să zică... lucraţi direct cu sursa.

Silviu, în culmea furiei, se îndreptă spre vestibul, vorbind pe un ton de om jignit:

— Domnilor... consider că mă aflu într-un loc cu totul şi cu totul nedemn de mine.

Dar plecarea lui fu oprită de intrarea năvalnică a lui Alexe Vedea.

Mihai se aşeză pe scaun; picioarele nu-l mai ajutau. Un val de sânge cald îi năpădi obrajii şi tâmplele începură să-i zvâcnească dureros. Riposta lui Bora, sosirea lui Titus, despre a cărui moarte îl încredinţase atât Necunoscutul cât şi Vedea, şi acuma Alexe, pe care de asemenea îl credea mort. Nu-şi mai dădea seama cum ar fi fost posibilă o scăpare din situaţia în care se găsea, dar nici nu se mai putea gândi la asta. Era complet năucit de pe urma loviturilor primite într-un timp atât de scurt.

— Trăiesc! îi şopti Alexe; vezi?

— Văd...

— Sper că am sosit la timp!

Apoi se adresă lui Bora:

— Aşadar, dacă domnul Bora şi-a schimbat vederile, *telepsihofonul* şi-a schimbat şi el destinaţia; deci, de astăzi înainte, gândurile oricărui om vor putea fi cunoscute.

Privirile lui Bora se îndreptară spre Mihai.

— Asta... a... a... asta ai urmărit? se bâlbâi, din cauza furiei clujeanului. Eşti nebun! Da, da; ne-bun! La ce ţi-ar folosi să cunoşti gândurile oamenilor? Şi-apoi ce gânduri? strigă Bora. Ce gânduri crezi tu că ar putea să tăinuiască omenirea în clipa asta? Nebunule! Nebunilor! Singurul gând al omenirii este să aibă pline şi linişte! Blestemaţilor! Nu vă daţi seama că truda voastră este osândă, ca şi aceea a lui Sisif?

Zina şi Ela apărură în pragul uşii, lăsată pe jumătate deschisă de Vedea. Ela vru să intre în sufragerie, dar Zina o

reţinu cu un gest aproape brutal.

— Dar vouă, continuă Bora, vouă celor care vreţi să spionaţi până şi gândurile oamenilor cinstiţi, vi se cuvine o osândă şi mai grea: izolarea! Da, da: izolarea definitivă pe o insulă... cea mai îndepărtată insulă, care să vă poarte numele, ca pe un stigmat: „Insula spionilor"!

Atunci glasul Elei răsună disperat:

— Ce se întâmplă în casa mea?

Toţi se întoarseră spre tânăra fată.

— Am... am nişte musafiri... bâigui Mihai.

— Trebuia să mai vină cineva... un domn, care s-a recomandat Baldovin.

Mihai încremeni, iar Necunoscutul întrebă:

— Unde e?

— Aici, răspunse Zina, dar l-au oprit la uşă.

Necunoscutul se ridică de pe scaun şi îşi aprinse o ţigară, în timp ce Mihai făcea eforturi disperate ca să poată întreba:

— Cine? Cine l-a oprit?

— Doi bărbaţi, răspunse Ela. Mai întâi l-au legitimat şi pe urmă i-au spus: „Urmaţi-ne"!

— Casa e înconjurată; ne-aţi trădat, domnule ofiţer? întreba Zina.

Titus îl zgâlţâi pe Mihai, care părea absent şi, pe un ton ameninţător, îl întrebă:

— Nu cumva chiar tu ne-ai întins cursa asta? şi arătându-i o telegramă, continuă: De ce m-ai chemat?

Mihai îl privi cu un aer timp.

— Nu... nu te-am chemat eu.

— Dar cine? strigă Titus.

Câteva secunde se scurseră într-o tăcere apăsătoare.

— Eu, spuse Necunoscutul, într-un târziu. Şi, ţie, Mihai, tot eu ţi-am telegrafiat că savanta va reveni în ţară mai curând decât ştiai tu.

— De ce?... De ce?... murmură Mihai, năucit.

Aniţa intră în sufragerie.

Noapteş se ridică de pe scaun şi, părând nesigur pe picioare, se sprijini de mobile până ajunse lângă fereastră,

gemând:

— De ce?... De ce ai făcut asta?

— Doream un contact direct cu şeful dumitale; cu Baldovin. Şi, dacă nu grăbeam lucrurile, cum altfel ar fi apărut el, atât de singur?

Alexe şi Titus îl fulgerau pe Mihai cu priviri care nu prevesteau nimic bun şi asta păru să nu-i fi scăpat Necunoscutului, pentru că glasul său puternic se făcu auzit:

— Locotenent Toader!

— Ordonaţi!

Un semn scurt cu capul şi Aniţa se postă lângă Titus.

— Locotenent Gogan!

Fără să mat aştepte vreo precizare, Zina se repezi în spatele lui Alexe.

Prefăcându-se a nu fi înţeles nimic din cele ce se petreceau acolo şi simulând o mare durere în regiunea lombară, Mihai îşi duse mâna Ia buzunarul de la spate, în care îşi ţinea pistolul şi, cu aceeaşi voce joasă ce se voia, cu orice preţ, expresia neputinţei, îl întrebă pe Necunoscut:

— De fapt... de fapt, dumneata cine eşti?

Cel întrebat făcu un pas lateral şi, fulgerător, dădu la iveală un revolver pe care-l îndreptă spre Mihai, împiedicându-l să-şi îndeplinească intenţia.

— Bumerangul de care ai crezut că te foloseşti; maior Jianu Victor, din Ministerul de Interne!

Afară, întunericul părea să învăluie într-o naivă linişte jocul nevinovat al fulgilor de zăpadă care se zbenguiau aidoma unor copii, neştiutori în faţa răului şi a primejdiei.

- Sfârşit –

CUPRINS

CAPITOLUL I 3

„Spioana" 3

CAPITOLUL II 24

Furtul 24

CAPITOLUL III 47
Agentul dublu 47
CAPITOLUL IV 65
Complicii 65
CAPITOLUL V 88
Instigare la omor 88
CAPITOLUL VI 110
Verificări 110
CAPITOLUL VII 135
Asasinatul 135
CAPITOLUL VIII 159
Alarma 159
CAPITOLUL IX 177
Ofiţerul în primejdie 177
CAPITOLUL X 199
Bumerangul 199